

Rijksuniversiteit Groningen
Faculteit der Economische Wetenschappen

Studiegids 2003-2004

Colofon

De studiegids is een jaarlijkse uitgave van de Faculteit der Economische Wetenschappen en wordt gratis verspreid onder haar studenten en medewerkers.

Oplage: 2200

Redactie: Lidy van Everdingen
Reinhart Jansen
Ita de Regt
Alieda van der Sluis
Ineke Vugteveen
Loes de Weerd
Marieke Wiersema

*Opmaak
en druk:* Universitair Facilitair Bedrijf

Uitgave: mei 2003

<p>Ernstige ongevallen, brand of andere calamiteiten: RUG-alarmnummer: 8050</p>
--

Geachte student(e),

In deze Studiegids vindt u informatie over alle opleidingen en over de daarop betrekking hebbende regelingen zoals de Onderwijs- en Examen-Regeling.

Deel A is bestemd voor studenten die willen afstuderen in de oude propedeuse-doctoraal-structuur.

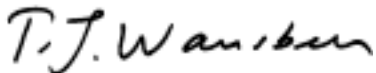
Deel B is voor studenten die in 2003 met de studie beginnen en studenten die zijn overgestapt naar de bachelor-master-structuur.

Deel C bevat de praktische informatie voor dagelijks gebruik, zoals plattegronden van de gebouwen, openingstijden, adressen en telefoonnummers.

In september 2003 starten we met tien masteropleidingen, waarvan vijf samen met de faculteit Bedrijfskunde. Op dat moment schakelt de faculteit ook over op het semestersysteem. Dit maakt het voor studenten gemakkelijker om een deel van hun studie in het buitenland te gaan volgen of hun studie in het buitenland voort te zetten. De komende jaren zal de faculteit, samen met Bedrijfskunde, zich vooral gaan richten op het ontwikkelen van internationale opleidingen. De faculteit vormt een dynamische organisatie die, samen Bedrijfskunde, zich hard inspant om een stevige positie in te nemen op de steeds meer concurrerende en steeds internationalere onderwijsmarkt. Kritisch meedenkende studenten, al dan niet via een verenigingsverband, spelen hierbij een belangrijke rol. Wij houden van studenten die hier niet alleen iets komen halen, maar ook iets komen brengen.

We hopen dat u zich thuis voelt of blijft voelen bij onze faculteit en dat u met succes en plezier uw studie zult doorlopen.

Namens het bestuur van de Faculteit der Economische Wetenschappen,

Prof.dr.T.J. Wansbeek, decaan

Leeswijzer

Deze studiegids bestaat uit drie onderdelen:

- Deel A: Afstuderen in de oude structuur
Deel B: Studeren in de BaMa-structuur
Deel C: Wat, hoe & waar?

Deel A bevat informatie over de oude programma's van de opleidingen van de Faculteit der Economische Wetenschappen (FEW). Deel A is bestemd voor studenten die vóór 1 september 2002 met de studie zijn begonnen en willen afstuderen in de oude propedeuse-doctoraalstructuur.

Deel B bevat de programmabeschrijvingen van de bachelor- en masteropleidingen van de FEW en van de gezamenlijke opleidingen van de FEW en de Faculteit der Bedrijfskunde (FBK).

Deel B is bedoeld voor studenten die in 2003 met de studie beginnen: zij vinden vinden hier informatie over hun onderwijsprogramma.

Deel B is ook bestemd voor studenten die zijn overgestapt naar de bachelor-masterstructuur.

Deel C bevat alle praktische informatie om uw weg te vinden binnen de FEW, de FBK en de Rijksuniversiteit Groningen.

Ten slotte bevat de studiegids enkele bijlagen, zoals de Onderwijs- en Examenregeling, de Regels en Richtlijnen en het Studentenstatuut.

Bij het samenstellen van deze studiegids is de noodzakelijke zorgvuldigheid betracht. De inhoud van de studiegids wordt gepubliceerd onder voorbehoud van wijzigingen.

In de studiegids worden de volgende afkortingen gebruikt: jr.sem.bl.

Dit betekent jaar.semester.blok (met de cijfers 1 of 2, dus 1^e /2^e halfsemester).

Een cursus die in het vierde studiejaar, tweede semester, eerste halfsemester wordt aangeboden, heeft zodoende de afkorting 4.2.1.

Een cursus die in het vierde studiejaar, tweede semester, over het eerste en tweede halfsemester wordt aangeboden, heeft zodoende de afkorting 4.2.1-2.

De vakbeschrijvingen kunt u vinden op de website

<http://bdk.eco.rug.nl/studiegids/2003-2004>

Jaarindeling 2003-2004

SEMESTER 1				
	College/ tentamenweek	Begin-/einddata	Bijzonder- heden	Activiteiten
	Halfsemester 1.1			
36	C1	Begint 1 sept.		
37	C2			
38	C3			
39	C4			
40	C5			
41	C6			
42	C7			
43	C8	Eindigt 24 okt.		
44	T1	Begint 27 okt.		Reguliere tentamens over stof HS 1.1
45	T2	Eindigt 7 nov.		
	Halfsemester 1.2			
46	C1	Begint 10 nov.		
47	C2			
48	C3			
49	C4			
50	C5			
51	C6	Eindigt 19 dec.		
52	Vrij (kerstvakantie)			
1	Vrij (kerstvakantie)			
2	C7	Begint 5 jan.		
3	C8			
4	T1	Begint 19 jan.		Herhalingstentamens over stof HS 1.1
5	T2			
6	T3	Eindigt 6 febr.		Reguliere tentamens over stof HS 1.2 Reguliere tentamens over stof S 1

C = Collegeperiode; T = Tentamenperiode; HS = Halfsemester; S = Semester

SEMESTER 2				
	College/ tentamenweek	Begin-/einddata	Bijzonder- heden	Activiteiten
	Halfsemester 2.1			
7	C1	Begint 9 feb.		
8	C2			
9	C3			
10	C4			
11	C5			
12	C6			
13	C7			
14	C8	Eindigt 2 april		
15	T1	Begint 5 april	9 apr. Goede Vrijdag	Herhalingstentamens over stof HS 1.2
16	T2		12 apr. 2e Paasdag	Herhalingstentamens over stof S 1
17	T3	Eindigt 23 april		Reguliere tentamens over stof HS 2.1
	Halfsemester 2.2			
18	C1	Begint 26 april	Vr. 30 apr. vrij	
19	C2		Wo. 5 mei vrij	
20	C3			
21	C4		Do/vr 20/21 vrij	
22	C5			
23	C6		Ma. 31 mei vrij	
24	C7			
25	C8	Eindigt 18 juni		
26	T1	Begint 21 juni		Herhalingstentamens over stof HS 2.1
27	T2			Reguliere tentamens over stof HS 2.2
28	T3	Eindigt 9 juli		Reguliere tentamens over stof S 2
29	Vrij			
30	Vrij			
31	Vrij			
32	Vrij			
33	Vrij			
34	T4	Begint 16 aug.		Herhalingstentamens over stof HS 2.2
35	T5	Eindigt 27 aug.		Herhalingstentamens over stof S 2

C = Collegeperiode; T = Tentamenperiode; HS = Halfsemester; S = Semester

Toelichting bij de jaarindeling

Met ingang van collegejaar 2003-2004 geldt het semestersysteem. Het collegejaar wordt daarbij ingedeeld in twee semesters. Deze semesters worden nader onderverdeeld in halfsemesters (ook wel aangeduid als 'blokken'). Deze halfsemesters bestaan elk uit 8 collegeweken gevolgd door een tentamenblok van 2 tot 3 weken. Tentamens kunnen bij de nieuwe jaarindeling al na het eerstvolgende halfsemester worden herhaald. De herhalingstentamens van het vierde halfsemester liggen eind augustus. Verder zijn er in augustus geen herhalingstentamens meer, behalve voor eerstejaarsstudenten van de FEW, waarvoor een extra herhaalkans voor tentamens in augustus van het eerste studiejaar zal plaatsvinden, met de volgende regels:

- de extra (derde) herhalingsmogelijkheid wordt beperkt tot de tentamens voor de eerstejaarsvakken, die betrekking hebben op het eerste semester (bestaande uit twee blokken) en het eerste blok van het tweede semester;
- in totaal zijn met de vakken in de eerste drie blokken 45 EC gemoeid; uitsluitend studenten, die op 1 augustus minimaal 33 van bovenbedoelde 45 EC hebben behaald, hebben recht om vakken voor maximaal 12 EC (= 45 EC – 33 EC) te herhalen, voor zover bij een eerdere tentamengelegenheid voor het vak minimaal één maal het cijfer 5 is behaald;
- deze extra herhaalkans in augustus wordt voorts beperkt tot
 - o de eerstejaarsstudenten, dus zij die in september van het voorafgaande jaar zijn begonnen met de studie.
 - o reguliere tweedejaarsstudenten die tenminste 45 EC voor de propedeusevakken hebben behaald. Ook zij mogen in augustus aan de herhalingstentamens voor propedeusevakken deelnemen.

Alle vakken worden binnen één halfsemester aangeboden en getentamineerd. Dit met uitzondering van de 10 EC-vakken uit het tweede semester van het derde jaar van de bacheloropleiding en het eerste semester van de masteropleiding¹; deze worden namelijk aangeboden als semestervakken met een tentamen op het einde van het semester. De herhalingen van de tentamens van de semestervakken van het eerste semester zijn na het derde halfsemester; die van het tweede semester zijn eind augustus. Tussentoetsen halverwege de stof zijn bij semestervakken eventueel wel mogelijk.

¹ Dit geldt ook voor enkele specifieke vakken in het tweede semester van de masteropleiding. Tevens worden enkele vakken in het komende studiejaar nog 2 keer aangeboden (zowel in het eerste semester als in het tweede semester). Deze vakken hebben een generieke herkansing in augustus en dus niet na blok 3. Zie ook de vakbeschrijvingen op internet.

Belangrijke data

Collegevrije dagen:		
Economen Congres Groningen	vrijdag	3 oktober 2003
Goede Vrijdag	vrijdag	9 april 2004
Tweede Paasdag	maandag	12 april 2004
Koninginnedag	vrijdag	30 april 2004
Bevrijdingsdag	woensdag	5 mei 2004
Hemelvaartsdag	donderdag	20 mei 2004
ADV-dag	vrijdag	21 mei 2004
BIG Congres	donderdag	27 mei 2004
Tweede Pinksterdag	maandag	31 mei 2004

Dagen waarop colleges (mogelijk) worden verplaatst	
College Carrousel	11,12,13 november 2003
Centrale voorlichtingsdag RUG	24 oktober 2003
Open dag op Locatie RUG	20 februari 2004
Ouderdag RUG	1 april 2004

Inschrijven voor cursussen FEW en FBK	
	sluitingsdatum
het eerste semester, blok 1	tot en met 14 juli 2003
het eerste semester, blok 2	tot en met 29 september 2003
het tweede semester, blok 1	tot en met 5 januari 2004
het tweede semester, blok 2	tot en met 15 maart 2004

De inschrijving opent uiterlijk 6 weken voor de hierboven genoemde data.

Inhoudsopgave	
Deel A Afstuderen in de oude structuur	15
A1 Inleiding	15
A1.1 Studenten oude structuur	15
A1.2 Studiepunten	15
A1.3 Grote lijnen herprogrammering	15
A1.3.1 Opleiding Economie: profiel Economie en Management	16
A1.3.2 Opleiding Economie: profiel Accountancy & Controlling	16
A1.3.3 Opleiding Economie: profiel Algemene Economie	16
A1.3.4 Opleiding Fiscale Economie	16
A1.3.5 Opleiding Econometrie en Operationele Research	17
A1.3.6 Doorwerking naar VDO programma's	17
A2 Schema overzicht afstuderen in de oude structuur	17
A3 Onderwijsorganisatie	20
A3.1 Bestuursstructuur van de FEW	20
A3.2 Opleidingsdirecteuren en onderwijscoördinatoren	20
A4 Het eerste en tweede studiejaar	21
A5 Het derde en vierde studiejaar	23
A5.1 Opleiding Economie: profiel Economie en Management	23
A5.1.1 Financiering & Belegging	23
A5.1.2 Marketing	27
A5.1.3 Business & ICT	30
A5.1.4 Bedrijfseconomie, Management & Organisatie	32
A5.2 Opleiding Economie: profiel Accountancy & Controlling	35
A5.3 Opleiding Economie: profiel Algemene Economie	38
A5.4 Opleiding Fiscale Economie	40
A5.5 Opleiding Econometrie en Operationele Research	42
A5.6 Honours traject	43
A5.7 Conversietabel 3 ^e en 4 ^e studiejaar	44
A6 De VDO opleidingen	53
A6.1 VDO afstudeerrichting Financiering & Belegging	53
A6.3 VDO afstudeerrichting Business & ICT	56
A6.4 VDO afstudeerrichting Bedrijfseconomie, Management en Organisatie	56
A6.5 VDO afstudeerrichting Accountancy en Controlling	57
A7 Vakbeschrijvingen	58
Deel B Studeren in de BaMa structuur	59
B1 Inleiding	59
B2 Overzicht opleidingen FEW en FBK	59
B3 Onderwijsorganisatie	61
B4 Algemene Economie	62
B4.1 Bachelor Algemene Economie	62
B4.1.1 Programmabeschrijving bachelor Algemene Economie	62
B4.1.2 Cursussen bachelor Algemene Economie	63
B4.2 Masterprogramma Economics	66
B4.2.1 Traject Economic Policy	66
B4.2.1.1 Programmabeschrijving Traject Economic Policy	66
B4.2.1.2 Cursusoverzicht traject Economic Policy	67
B4.2.2 Traject Monetary Economics	68
B4.2.2.1 Programmabeschrijving traject Monetary Economics	68

B4.2.2.2	Cursusoverzicht traject Monetary Economics.....	69
B5	Economie & Management	70
B5.1	Bachelor Economie & Management.....	70
B5.1.1	Programmabeschrijving bachelor Economie & Management.....	70
B5.1.2	Cursussen bachelor Economie & Management	71
B5.2	Master of Science in Business Administration	73
B5.2.1	Algemene beschrijving	73
B5.2.2	Business & ICT Specialization	80
B5.2.2.1	Program description Business & ICT specialization	80
B5.2.2.2	Program content Business & ICT specialization	81
B5.2.3	Traject Business Development	82
B5.2.3.1	Programmabeschrijving traject Business Development.....	82
B5.2.3.2	Opbouw van het programma Business Development.....	83
B5.2.4	Finance Specialization	85
B5.2.4.1	Program description Finance specialization	85
B5.2.4.2	Program content Finance specialization	86
B5.2.5	Traject Marketing	88
B5.2.5.1	Programmabeschrijving traject Marketing	88
B5.2.5.2	Opbouw van het programma Marketing	89
B5.2.6	Operations & Supply Chains Specialization	92
B5.2.6.1	Program description O&SC specialization.....	92
B5.2.6.2	Program content O&SC specialization	93
B5.2.7	Traject Organizational & Management Control	95
B5.2.7.1	Programmabeschrijving O&MC	95
B5.2.7.2	Opbouw van het programma O&MC	96
B5.2.8	Traject Small Business & Entrepreneurship.....	98
B5.2.8.1	Programmabeschrijving SB&E	98
B5.2.8.2	Opbouw van het programma SB&E.....	99
B5.2.9	Strategy & Innovation Specialization.....	101
B5.2.9.1	Program description Strategy & Innovation specialization.....	101
B5.2.9.2	Program content Strategy & Innovation specialization	102
B6.1	Bachelorprogramma Econometrie en Besliskunde	104
B6.1.1	Programmabeschrijving bachelor Econometrie en Besliskunde	104
B6.1.2	Cursussen bachelor Econometrie en Besliskunde	105
B6.2	Masterprogram Econometrics	106
B6.2.1	Specialisation Actuarial Studies	106
B6.2.1.1	Program description Actuarial Studies.....	106
B6.2.1.2	Program structure specialisation Actuarial Studies.....	107
B6.2.2	Specialisation Econometrics.....	107
B6.2.2.1	Program description specialisation Econometrics	107
B6.2.2.2	Program structure specialisation Econometrics.....	108
B6.2.3	Specialisation Operations Research.....	109
B6.2.3.1	Program description specialisation Operations Research	109
B6.2.3.2	Program structure specialisation Operations Research.....	110
B7	Fiscale Economie	110
B7.1	Bachelorprogramma Fiscale Economie	110
B7.1.1	Programmabeschrijving bachelor Fiscale Economie.....	110
B7.1.2	Cursussen bachelor Fiscale Economie	111
B7.2	Masterprogramma Fiscale Economie.....	113
B7.2.1	Programmabeschrijving Fiscale Economie	113

B7.2.2	Cursusoverzicht Fiscale Economie	113
B8	Accountancy & Controlling.....	114
B8.1	Bachelor Accountancy & Controlling	114
B8.1.1	Programmabeschrijving bachelor Accountancy & Controlling	114
B8.1.2	Cursussen bachelor Accountancy & Controlling	115
B8.2	Masterprogramma Accountancy en Controlling	116
B8.2.1	Programmabeschrijving Accountancy en Controlling	116
B8.2.2	Cursusoverzicht Accountancy en Controlling	117
B9	De Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen.....	118
B9.1	Bachelorkeuzevak Economie&Bedrijf, communicatie en educatie ...	118
B9.2	Masterprogramma Lerarenopleiding	118
B10	Research Master	120
B10.1	Program description Research Master	120
B11	Masterprogramma Management & Consultancy	123
B12	Masterprogramma International Business Management	123
B13	Verkort Programma vanaf 2003.....	124
B13.1	Inleiding.....	124
B13.2	Het 60 EC programma	124
B13.3	Concept collegerooster voor het 60 EC schakelprogramma	125
B14	Vakbeschrijvingen	127
Bijlage 1:	Onderwijs- en Examenregeling bacheloropleidingen	128
Bijlage 2:	Onderwijs- en Examenregeling masteropleidingen.....	144
Bijlage 2.1	OER masteropleidingen FEW	144
Bijlage 2.2	OER masteropleiding MSc BA	160
Bijlage 2.3	OER masteropleiding Research Master.....	174
Bijlage 3:	Regels en Richtlijnen FEW	183
Bijlage 4:	Regels en Richtlijnen FBK	190
Bijlage 5:	Reglement buitenlandse groepsreizen FEW.....	197
Bijlage 6:	Regeling waardering opdrachten FEW	199
Bijlage 7:	Vereenvoudigde versie studentenstatuut.....	201
Bijlage 8:	Informatiemateriaal bij de Informatiebalie FEW	224
Bijlage 9:	Overzicht van vakkenaanbod 2003-2004.....	225
Deel C	Wat, hoe & waar?.....	232
C1	Inschrijving en aanmelding	233
	In-/uitschrijving RUG-opleidingen	233
	Aanmelden voor cursussen/vakken.....	233
	Aanmelden voor tentamens.....	233
	College- en tentamenroosters	234
C2	Regels, rechten en plichten	235
	Vrijstellingen	235
	AVV (Algemeen Vormende Vakken)	235
	Tentamens	235
	Beroepregeling	236
	Onderwijs- en ExamenRegeling (OER).....	236
	Regels en Richtlijnen.....	237
C3	Twijfel over uw studie	238
	Omzwaaien / stoppen / uitschrijven.....	238
C4	Studiebegeleiding / studievervaardigheden	239
	Studieadviseurs.....	239
	Studenten Adviesbureau Groningen (STAG)	240

Infotheek voor Studie en Beroep (ISB)	240
Loopbaan Adviescentrum (LAC)	240
Studie Ondersteuning.....	241
Vertrouwenspersoon RUG	241
Studentenpsychologen.....	242
C5 Studievertraging	243
Studievertraging / persoonlijke omstandigheden.....	243
RSI	243
C6 Kiezen van specialisatie/richting/master.....	244
Onderwijscoördinatoren en opleidingsdirecteuren FEW.....	244
Onderwijscoördinatoren en opleidingsdirecteuren FBK.....	245
Specialisatie- en Stagemarkt FEW.....	245
C7 Studeren in het buitenland / Internationalisering	247
Bureau Internationalisering FEW.....	247
Bureau Internationalisering FBK.....	247
Bureau Internationale Samenwerking (BIS)	247
C8 Afstuderen.....	248
Goedkeuring bachelor- en masterprogramma.....	248
Afstudeeropdracht.....	248
Wetenschapswinkel/Onderzoeksbureau	248
Stage.....	249
Buluitreiking.....	249
C9 Onderzoek (bij Bedrijfskunde).....	251
Wie doen onderzoek?	251
Mogelijkheden voor studenten (Bedrijfskunde).....	252
C10 Na uw studie	254
Oriëntatie op de arbeidsmarkt	254
Sollicitatietraining	254
Oriëntatiemogelijkheden in het bachelorprogramma	254
C11 Studiefinanciering/financiële regelingen.....	255
Studiefinanciering.....	255
Studiekostenbeleid.....	256
C12 Klachten, wensen en suggesties	258
C13 Voorzieningen.....	259
Bibliotheken.....	259
Onderwijscluster en Rekencentrum (RC)	259
Syllabuswinkel FEW en FBK.....	261
C14 Praktische informatie	262
Adreswijziging	262
Nestor.....	262
Boekenverkoop	263
Richtlijn voor studiebelasting.....	263
Leerdoelen	263
UK-mededelingen.....	264
Kopiëren	264
Ontruiming.....	264
Diefstal	264
C15 Studieverenigingen	265
BIG (Faculteitsvereniging Bedrijfskunde Groningen).....	265
EFV (Economische Faculteitsvereniging Groningen)	266

Economen Unie (ECU)	268
INTERFACE (Studentenvertegenwoordiging Bedrijfskunde)	269
Groninger Fiscale Eenheid (GFE)	269
MARUG	269
BRUG	270
VERAF	270
Omega	270
AIESEC	271
Integrand	271
C16 Adressen	272
Faculteiten FEW / FBK algemeen	272
Onderwijsbureaus	272
Bureau Studieadvisering	273
Examencommissie	273
Bureau Internationalisering	273
Lerarenopleiding 'Economie & Bedrijfswetenschappen' (FEW / FBK)	274
Wetenschapswinkel	274
SOM, Onderzoeksorganisatie (FEW / FBK)	274
Vakgroepsecretariaten FEW	274
Clusters Faculteit der Bedrijfskunde	275
Bibliotheken	276
Onderwijscluster en Rekencentrum (RC)	276
Centrale Studentenadministratie (CSA)	276
Studenten Adviesbureau Groningen (STAG)	277
Loopbaan Adviescentrum (LAC)	277
Studie Ondersteuning	277
Vertrouwenspersoon RUG	277
Studentenpsychologen	277
Bijlage C1: Huisregels Rekencentrum	278
Bijlage C2: Ontruimingsinstructies	280
Bijlage C3: Tips voor de afstudeeropdracht	281
Bijlage C4: Tips tegen RSI	284

Deel A **Afstuderen in de oude structuur**

A1 Inleiding

A1.1 Studenten oude structuur

Alle studenten die hun eerste jaar zijn begonnen vóór september 2002 zijn op dit moment studenten *oude structuur* (propedeuse-doctoraal)². Hetzelfde geldt voor alle studenten in de verkorte doctoraalopleidingen (VDO en SID) die in september 2002 of eerder aan deze opleidingen zijn begonnen. Studenten oude structuur die de oude opleiding willen afmaken krijgen het oude vakkenpakket in overzichtelijke vorm aangeboden.

Studenten die onder de oude structuur afstuderen worden drs en krijgen een doctoraalbul in het Nederlands en in het Engels. De Engelstalige bul maakt duidelijk dat deze bul gelijkwaardig is aan een masterbul (The holder of this certificate has thereby been awarded the title of Master of Science).

A1.2 Studiepunten

De zwaarte van vakken wordt voortaan uitgedrukt in European Credits (EC). Eén EC staat voor 28 studie-uren terwijl een studiepunt (stp) 40 uren telt. De verhouding is dus: 1 EC = 0,7 stp. Een studiejaar telt nu 60 EC in plaats van 42 stp. Het vakkenaanbod is gebaseerd op de nieuwe vakken onder de bachelor-master-structuur (BaMa) met de daarbij behorende zwaarte in EC. Studenten die onder de oude structuur willen afstuderen, kiezen nieuwe vakken die qua inhoud vergelijkbaar zijn met de oude vakken. In de meeste gevallen ontstaan kleine verschillen in zwaarte. Veel nieuwe vakken zijn 10 EC terwijl veel oude derde en vierdejaarsvakken voor 8 stp (dit is omgerekend 11,4 EC) in het programma stonden. In zulke gevallen mag het tekort aan EC's worden toegevoegd aan de keuzeruimte of aan de zwaarte van de scriptie. Het eventuele overschot aan punten wordt in mindering gebracht op de keuzeruimte binnen het programma.

Reeds behaalde studiepunten worden per september 2003 voor alle studenten door het onderwijsbureau omgezet in EC, met 1 decimaal achter de komma. Op programmaniveau wordt het totaal aantal EC's afgerond naar gehelen.

Het spreekt vanzelf dat een doctoraalprogramma in totaal minimaal 240 EC dient te bevatten.

A1.3 Grote lijnen herprogrammering

Studenten die willen afstuderen onder de oude structuur krijgen ook te maken met de herprogrammering van het onderwijs door de invoering van de BaMa-structuur. Veel namen van vakken zijn veranderd en in een andere periode geroosterd, mede als gevolg van de nieuwe jaarindeling in semesters.

Hieronder volgen per oude opleiding en profiel enkele hoofdlijnen van het studieprogramma dat in 2003-2004 wordt aangeboden en van de

² Dit geldt uiteraard niet voor studenten die hebben besloten over te stappen naar de BaMa structuur.

mogelijkheden om over te stappen naar de BaMa-structuur. Deze worden in de paragrafen A2-A6 nader uitgewerkt in collegeprogramma's per (half)semester voor het derde en vierde jaar.

A1.3.1 Opleiding Economie: profiel Economie en Management
Reguliere derdejaars (per september 2003) krijgen het oude programma aangeboden ongeacht de vraag of zij de oude of de nieuwe structuur willen volgen. Het nieuwe derde jaar Economie en Management wordt in collegejaar 2003-2004 nog niet aangeboden. Voor 2004-2005 wordt voor deze studenten desgewenst een aansluitend oud vierde jaar aangeboden met behulp van nieuwe vakken. Zij kunnen op basis van een oud derde jaar echter ook opteren voor een masteropleiding (zie deel B van deze studiegids).

Reguliere vierdejaars (per september 2003) krijgen desgewenst een oud programma aangeboden. Zij kunnen echter ook opteren voor een masteropleiding (zie deel B van deze studiegids).

De oude derde en vierdejaarsprogramma's van het profiel Economie en Management kennen vier afstudeerrichtingen (Financiering en Belegging, Marketing, Business & ICT en Bedrijfseconomie, Management & Organisatie). Deze zijn veelal weer onderverdeeld in varianten. Voor al deze varianten zijn de oude collegeprogramma's opnieuw geformuleerd. Voor nadere details zie paragraaf A5.1.

A1.3.2 Opleiding Economie: profiel Accountancy & Controlling
Voor **reguliere derdejaars** (per september 2003) wordt alleen een oud programma aangeboden. Hetzelfde geldt voor **reguliere vierdejaars** (per september 2003). Zie paragraaf A5.2.

A1.3.3 Opleiding Economie: profiel Algemene Economie
Reguliere derdejaars (per september 2003) wordt dringend geadviseerd om over te stappen op de bachelor- masterstructuur. Studenten die al oude derdejaars- of vierdejaarsvakken hebben behaald krijgen hiervoor vrijstelling van nieuwe vakken. Afstuderen in de oude structuur blijft evenwel mogelijk. Wie dat wil moet in overleg met de coördinator Paul Elhorst een programma opstellen. Paragraaf A5.3 geeft een conversietabel die laat zien welke oude vakken in de plaats kunnen treden van nieuwe vakken en andersom.
Reguliere vierdejaars (per september 2003) kunnen naar wens kiezen tussen voortzetting van de oude opleiding en inschrijving in de masteropleiding Economics. De coördinator Algemene Economie (Paul Elhorst) kan u adviseren over eventuele knelpunten. Paragraaf A5.3 geeft een conversietabel die laat zien welke oude vakken in de plaats kunnen treden van nieuwe vakken en andersom.

A1.3.4 Opleiding Fiscale Economie
Voor **reguliere derdejaars** (per september 2003) is een collegeprogramma gemaakt dat hen in staat stelt de oude structuur te blijven volgen. Dit programma bestaat uit een derde jaar (collegejaar 2003-2004) en een aansluitend vierde jaar (collegejaar 2004-2005). Voor **reguliere vierdejaars** (per september 2003) is een collegeprogramma gemaakt dat hen in staat stelt de oude structuur te blijven volgen. Voor nadere details zie paragraaf A5.4.

A1.3.5 Opleiding Econometrie en Operationele Research

Het verschil tussen het programma van de bachelor- masteropleiding en de oude opleiding is minimaal. Studenten die in de oude structuur willen afstuderen kunnen dat doen door vakken uit het het nieuwe programma te volgen. Voor nadere details zie paragraaf A5.5.

A1.3.6 Doorwerking naar VDO programma's

Alle studenten die in september 2002 zijn begonnen met de verkorte doctoraalopleiding (VDO) op basis van een oud HBO-diploma vallen onder de oude structuur. Zij krijgen volgend jaar een oud vierde jaar aangeboden, uiteraard volgens de semesterindeling, met soms nieuwe vakaanduidingen en een zwaarte uitgedrukt in EC. Zie hoofdstuk A6.

De studenten die in september 2003 aankomen, hebben meestal een HBO-bachelor. Zij *moeten* dan instromen in de nieuwe structuur. Het eerste jaar van het VDO programma wordt zo geprogrammeerd dat daarmee een WO bachelordiploma wordt gehaald. Het tweede jaar van het VDO-programma is de MScBA. Nadere details staan in hoofdstuk B13.

A2 Schema overzicht afstuderen in de oude structuur

Gewenste richting	Situatie in september 2003			
	<i>Propedeuse niet gehaald</i>	<i>Propedeuse + beetje van 2^e jaar gehaald</i>	<i>2^e jaar (bijna) gehaald</i>	<i>3^e jaar (bijna) gehaald</i>
AE	Verplicht overstappen naar de BaMa Programma zie hoofdstuk B4.	Advies: overstappen naar de BaMa Programma Zie hoofdstuk B4.	Advies: overstappen naar Bachelor. Indien men het oude programma wil afmaken, dan contact opnemen met Elhorst. Zie hoofdstuk B4.	Naar wens oude opleiding afronden of toelating vragen tot master Economics. Desgewenst contact opnemen met Elhorst. Zie hoofdstuk B4.

Gewenste richting	Situatie in september 2003			
	<i>Propedeuse niet gehaald</i>	<i>Propedeuse + beetje van 2^e jaar gehaald</i>	<i>2^e jaar (bijna) gehaald</i>	<i>3^e jaar (bijna) gehaald</i>
E & M	Verplicht overstappen naar BaMa Programma zie hoofdstuk B5.	Advies: overstappen naar de BaMa Programma Zie hoofdstuk B5.	Altijd oude 3e jaar volgen. In 2004-2005: aansluitend oud 4 ^e jaar of overstappen naar een master (MScBA) Zie hoofdstuk B5.	Oude 4 ^e jaar afmaken of overstappen naar een master (MScBA) Zie hoofdstuk B5.
FE	Verplicht overstappen naar BaMa Programma zie hoofdstuk B7.	Advies: overstappen naar de BaMa Programma Zie hoofdstuk B7.	Volg het aangepaste (oude) programma, zowel 3 ^e als 4 ^e jaar. Zie paragraaf A5.4	Volg het aangepaste (oude) programma. Zie paragraaf A5.4
A & C	Verplicht overstappen naar BaMa Programma zie hoofdstuk B8.	Advies: overstappen naar de BaMa Programma zie hoofdstuk B8.	Altijd oude 3 ^e jaar volgen. Zie paragraaf A5.2.	Altijd oude 4 ^e jaar volgen. Zie paragraaf A5.2.
Ectrie	Verplicht overstappen naar BaMa Programma zie hoofdstuk B6.	Advies: overstappen naar de BaMa Programma zie hoofdstuk B6.	Oud en nieuw verschillen minimaal. Afstuderen kan in oud en nieuw. Zie hoofdstuk B6.	Oud en nieuw verschillen minimaal. Afstuderen kan in oud en nieuw. Zie hoofdstuk B6.
VDO	Studenten die in 2002-2003 of eerder zijn ingestroomd, blijven in de oude structuur. Zie hoofdstuk A6. Degenen die in september 2003 instromen zijn in het bezit van een bachelor HBO en beginnen met het programma binnen de bachelor-masterstructuur. Zie hoofdstuk B13.			

N.B.

Studenten die van de propedeuse-doctoraal structuur willen overstappen naar de BaMa structuur moeten daarvoor een formulier ophalen en invullen bij de informatiebalie FEW, WSN 203-205.

A3 Onderwijsorganisatie

A3.1 Bestuursstructuur van de FEW

Verhoging van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek, versterking van de bestuurskracht en vergroting van de zelfstandigheid van de universiteiten zijn belangrijke aspecten van de bestuursstructuur van de universiteiten.

De universiteiten hebben de ruimte om hun zaken zoveel mogelijk zelf te regelen. De bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor de inrichting van het onderwijs liggen op het faculteitsniveau. De Faculteit der Economische Wetenschappen heeft een bestuur van drie personen. Aan het bestuur is een student als adviseur toegevoegd.

De medezeggenschap van personeel en studenten is geregeld via de faculteitsraad. De raad van de FEW telt 14 leden. Zeven worden gekozen door en uit het personeel en zeven door en uit de studenten.

Voor de opleidingen van de faculteit zijn er opleidingsdirecteuren aangesteld. De opleidingsdirecteuren zijn namens het faculteitsbestuur belast met de organisatie en de coördinatie van de uitvoering van de onderwijsprogramma's. Daarnaast adviseren zij het faculteitsbestuur over inhoud, samenstelling en programmering van de verschillende onderwijsactiviteiten, alsmede over het systeem van kwaliteitszorg.

Belangrijke commissies op het gebied van het onderwijs zijn de Opleidingscommissies. Voor elk van de opleidingen kent de faculteit een dergelijke commissie. Een Opleidingscommissie heeft als taak gevraagd of uit eigener beweging te adviseren over alle aangelegenheden die het onderwijs betreffen. De helft van de Opleidingscommissie bestaat uit studenten. Voor hun inbreng in de bestuurlijke processen in de faculteit zijn de studenten georganiseerd in de ECU (Economisten Unie).

A3.2 Opleidingsdirecteuren en onderwijscoördinatoren

Een overzicht van opleidingsdirecteuren en onderwijscoördinatoren onder de propedeuse-doctoraal structuur vindt u in paragraaf C6.

Een overzicht van opleidingsdirecteuren en onderwijscoördinatoren onder de BaMa structuur vindt u in paragraaf B3.

A4 Het eerste en tweede studiejaar

Alle studenten die nog vakken moeten doen uit het eerste en tweede jaar, worden verwezen naar de conversietabel in het vervolg van deze paragraaf. Studenten Accountancy en Controlling wordt aangeraden tevens paragraaf A5.2 te bestuderen.

Voor een overzicht van de programma's van het eerste en tweede studiejaar onder de BaMa structuur kunt u deel B van deze studiegids raadplegen. Een bijzonderheid is dat het tweedejaarsprogramma bij Economie & Management en Algemene Economie in 2003-2004 iets afwijkt van het standaard bachelorprogramma. Dit komt doordat het eerste bachelorjaar (2002-2003) niet helemaal volgens de standaard was. Door de afwijkingen in het tweede jaar wordt dat weer goed gemaakt³. In de onderstaande conversietabel kunt u vinden welk nieuw vak een oud vak vervangt.

Conversietabel 1^e en 2^e jaarsvakken Economie & Management, Algemene Economie, Fiscale Economie en Accountancy en Controlling					
Oud vak	stp	jr.tr. <-->	Nieuw vak	EC	jr.sem.bl
Accountancy	4	2.3	opgenomen in B.I.V 1 ⁴		3.1.1-2
Accounting 2	3	2.3	Management Accounting 1	3	2.2.1
Accounting 2	3	2.3	Boekhouden 1	3	2.1.2
Accounting/ boekhouden 1	5	1.2	Financial Accounting 1	6	1.2.1
Belastingrecht 1 voor FE	6	2.2	Belastingrecht 1 ⁵	2x3.5	2.1.1-2
Computerboekhouden	2	2.3	Computerboek- houden	3	3.1.2
Economie & Management	4	1.1	Management 1	6	1.1.1
Economische Geschiedenis	3	2.2	Economic History (Ba)	6	3.1.1
Excel	1	2.1	ICT 1	3	1.1.2
Financiële en Actuariële Rekenkunde	4	2.2	Financiële en Actuariële	6	2.2.2

³ Een soortgelijk probleem geldt voor Accountancy en Controlling en voor Fiscale Economie. Daar zijn de afwijkingen niet gecompenseerd. Dit betekent dat studenten Accountancy en Controlling en Fiscale Economie met een propedeuse op basis van het propedeuseprogramma van 2002-2003 het vak Marketing missen. Studenten Fiscale Economie met deze propedeuse missen bovendien het inleidende propedeusevak Fiscale Economie: tijdens het onderwijs aan deze studenten zal rekening worden gehouden met het gegeven dat zij dit vak nog niet hebben kunnen volgen.

⁴ Voor vragen over dit vak kunt u contact opnemen met dhr. Husmann.

⁵ In totaliteit omvat dit vak 7 EC. Het wordt aangeboden over 2 blokken, per blok is de studiebelasting 3.5 EC.

Rekenkunde					
Conversietabel 1 ^e en 2 ^e jaarsvakken Economie & Management, Algemene Economie, Fiscale Economie en Accountancy en Controlling					
Oud vak	stp	jr.tr. <-->	Nieuw vak	EC	jr.sem.bl
Financiering/ belegging 1	4	1.3	Financiering 1	6	1.2.2
Financiering/ belegging 2	4	2.2	Financiering 2	6	2.2.1
IB1: Strategic Management	4	2.2	Management 2	6	2.1.1
IE 1: Internationale Economie 1	4	1.3	Internationale Economie 1	6	1.2.2
IE 2: Int. Monetary Economics	4	2.3	Internationale Economie 2	6	2.2.2
Informatiestrategie	3	2.2	ICT 2	3	2.2.1
Inleiding Recht voor Accountants	4	2.2	Recht * ⁶	3	2.2.2
Inleiding Econometrie voor economen	4	2.3	Econometrics (for GE)	2 x 3	3.1.1-2
Macro-economie 1	4	1.2	Macro-economie 1	6	1.2.1
Macro-economie 2	4	2.2	Macro-economie 2	6	2.2.2
Managementinformatie	4	2.3	Business & ICT 1	6	2.2.2
Marketing 1	4	2.1	Marketing 1	6	1.1.2
Marketing 2	4	2.3	Marketing 2	6	2.2.2
Markt en Recht	3	2.2	Recht	3	2.2.2
Methodologie	3	2.3	Keuzeruimte	4.5	
Micro-economie 1	4	1.1	Micro-economie 1	6	1.1.1
Micro-economie 2	4	2.3	Micro-economie 2	6	2.1.2
Ondernemingsrecht	4	2.2	Ondernemingsrecht	6	3.1.1
Overheidsfinanciën	4	2.1	Openbare Financiën 1	6	2.1.1
SPSS	1	1.3	opgenomen in Statistiek 1c		1.2.2
Staats- en Administratief Recht	4	2.3	Staats- en Administratief Recht	6	3.1.1
Statistiek 1	5	1.3	Statistiek 1a + 1b + 1c	3 x 3	1e jaar
Statistiek 2	3	2.1	Statistiek 2	3	2.1.1
Vaardigheden 1, 2, 3 en 4	4 x 1		Keuzeruimte	4 x 1.5	
Vermogensrecht	6	2.3	Vermogensrecht	3 + 6	2.1.1-2
Wiskunde 1	4	1.1	Wiskunde 1a + 1b	6	1.1.1-2
Wiskunde 2	4	1.2	Wiskunde 2a + 2b	6	2.1.2/ 2.2.1

⁶ Voor vragen over dit vak kunt u contact opnemen met dhr. Husmann.

Opmerkingen

Bij de bachelor FE zijn er oude derdejaarsvakken opgenomen in het tweede jaar.

Bij de bachelor Accountancy zijn er bedrijfskundevakken opgenomen in het tweede jaar.

Binnen het Accountancy-programma moeten alle boekhoudkundige vakken óf in het oude programma óf in het nieuwe programma gedaan worden.

A5 Het derde en vierde studiejaar

De kleinere opleidingen **Econometrie en Besliskunde**, **Algemene Economie** en **Fiscale Economie** bieden met ingang van 1 september 2003 het derdejaars bachelorprogramma daadwerkelijk aan. Derdejaarsstudenten van deze opleidingen kunnen vakken uit het oude programma vervangen door vakken uit het nieuwe programma. Dit wordt door de opleidingen Econometrie en Besliskunde en Algemene Economie (General Economics) geadviseerd. Deze optie is mogelijk door de beperkte verschillen tussen oud en nieuw bij deze opleidingen. De andere opleidingen bieden alleen nog het oude derde jaar aan.

A5.1 Opleiding Economie: profiel Economie en Management

A5.1.1 Financiering & Belegging

Geadviseerde studeertrajecten van de afstudeervarianten Financiering & Belegging voor studenten die het 'oude stijl' doctoraal programma vervolgen.

Uitgangspunt:

Ten aanzien van de categorie "4e studiejaar in 2003-2004" wordt verondersteld dat het 3e studiejaar is voltooid volgens het betrokken geadviseerde studeertraject in de studiegids 2002-2003.

Variant Waardering & Financieel Management

Opleiding	Oude opleiding Economie & Management - Financiering & Belegging		
Jaar	4 in 2003-2004 - Variant Waardering & Financieel Management		
	Vaknaam	EC	jr.sem.
semester 1	Corporate Fin. Strategy ¹	10	4.1
	Vrije keuze	20	4.1
semester 2	Afstudeeropdracht	20	4.2
	Vrije keuze	10	4.2

opmerking:
¹ Wordt in 2003-2004 nog gedoceerd als *Corporate Governance* met 10 EC.

Opleiding	Oude opleiding Economie & Management - Financiering en Belegging		
Jaar	3 in 2003-2004 - Variant Waardering & Financieel Management		
	Vaknaam	EC	jr.sem.
semester 1	Financiering	12	3.1
	Financial Accounting 1	9	3.1
	Management Fin. Instell.	9	3.1
semester 2	International Fin. Manag.	9	3.2
	Keuze FBA	6	3.2
	Vrije keuze	15	3.2

Opleiding	Oude opleiding Economie & Management - Financiering en Belegging		
Jaar	4 in 2004-2005 - Variant Waardering & Financieel Management		
	Vaknaam	EC	jr.sem.
semester 1	Corporate Valuation	10	4.1
	Corporate Fin. Strategy	10	4.1
	Financiering 3 ¹	6	4.1
	Vrije keuze	4	4.1
semester 2	Afstudeeropdracht	20	4.2
	Vrije keuze	10	4.2
<i>opmerking:</i>			
¹ Betreft Inleiding <i>Corporate Governance</i> (vak uit 3 ^e bachelorjaar Economie & Management).			

Variant Financiering & Risk Management

Opleiding	Oude opleiding Economie & Management - Financiering & Belegging		
Jaar	4 in 2003-2004 - Variant Financiering & Risk Management		
	Vaknaam	EC	jr.sem.
semester 1	Portfolio Management	10	4.1
	Keuze FBA	10	4.1
	Vrije keuze	10	4.1
semester 2	Afstudeeropdracht	20	4.2
	Vrije keuze	10	4.2

Opleiding	Oude opleiding Economie & Management - Financiering en Belegging		
Jaar	3 in 2003-2004 - Variant Financiering & Risk Management		
	Vaknaam	EC	jr.sem.
semester 1	Financiering	12	3.1
	Financial Accounting 1	9	3.1
	Management Financiële Instellingen	9	3.1
semester 2	International Financial Management	9	3.2
	Vrije keuze	21	3.2

Opleiding	Oude opleiding Economie & Management - Financiering en Belegging		
Jaar	4 in 2004-2005 - Variant Financiering & Risk Management		
	Vaknaam	EC	jr.sem.
semester 1	Risk & Derivatives	10	4.1
	Portfolio Management	10	4.1
	Keuze FBA ¹	10	4.1
semester 2	Afstudeeropdracht	20	4.2
	Vrije keuze	10	4.2

¹ Uit het mastertraject 'Finance' (of eventueel uit het traject Organizational & Management Control). Aanbeveling: *field course Finance*

Variant Belegging & Vermogensbeheer

Opleiding	Oude opleiding Economie & Management - Financiering & Belegging		
Jaar	4 in 2003-2004 - Variant Belegging & Vermogensbeheer		
	Vaknaam	EC	jr.sem.
semester 1	International Financial Management.	9	4.1
	Vrije keuze	21	4.1
semester 2	Afstudeeropdracht	20	4.2
	Vrije keuze c.q. <i>Behavioral Finance of Vastgoedbelegging</i> ¹	10	4.2

¹ Is afhankelijk van de gemaakte keuze in het 3e studiejaar betreffende *Behavioral Finance of Vastgoedbelegging*. Indien één van deze vakken reeds is gekozen, is in het 4e jaar in principe recht op vrije keuze

Opleiding	Oude opleiding Economie & Management - Financiering en Belegging		
Jaar	3 in 2003-2004 - Variant Belegging & Vermogensbeheer		
	Vaknaam	EC	jr.sem.
semester 1	Financiering	12	3.1
	Portfolio Management	10	3.1
	Financial Accounting	9	3.1
semester 2	Institutional Investment Management ¹	12	3.2
	Management Financiële Instellingen	9	3.2
	<i>Vastgoedbelegging of Behavioral Finance</i>	9	3.2

¹ Wordt in 2003-2004 nog gedoceerd als *Belegging II* met 12 EC.

Opleiding	Oude opleiding Economie & Management - Financiering en Belegging		
Jaar	4 in 2004-2005 – Variant Belegging & Vermogensbeheer		
	Vaknaam	EC	jr.sem.
semester 1	<i>Risk & Derivates of field course Finance</i>	10	4.1
	Vrije keuze	19	4.1
semester 2	Afstudeeropdracht	20	4.2
	Vrije keuze	10	4.2

Vrije variant Financiering & Belegging

Voor zover nog niet goedgekeurd, wordt het studeertraject nader ingevuld in overleg met de coördinator.

Vakkenaanbod Financiering & Belegging

3^e/4^e jaar en masterjaar (Finance-traject), 2003-2004

Vaknaam	EC	Doctoraal oude stijl	Master Finance	E/N ¹	Toelichting
Financiering	12	X		N	zie (1)
Financiering (variant Acc.& Controll.)	9	X		N	
International Financial Management	9	X		E	
Management van Fin. Instellingen	9	X		E	
Field course Finance	10		X	E	
Corporate Valuation (was Corporate Finance)	10	X	X	E	
Corporate Governance	10	X	X	N	zie (2)
Portfolio Management (was Belegging I)	10	X	X	E	zie (3)
Risk & Derivatives (was Financiële Derivaten)	10	X	X	E	

Vakkenaanbod Financiering & Belegging					
3^e/4^e jaar en masterjaar (Finance-traject), 2003-2004					
Vaknaam	EC	Doctoraal oude stijl	Master Finance	E/N¹	Toelichting
Belegging II	12	X	X	N	zie (4)
Behavioral Finance	9	X	X	E	zie (5)
Vastgoedbelegging	9	X	X	N	zie (5)
Working Capital Management	5		X	E	

¹ N = onderwijs in het Nederlands; E = in het Engels, afhankelijk van deelname niet-Nederlands sprekende studenten.

Toelichting

- Per 2004-2005 te vervangen door 10-EC trajectcursus *Finance*
- Geldt in de master tijdelijk als substituut voor het vak *Corporate Financial Strategy*. Per 2004-2005 komt het onderwerp 'corporate governance' in het 3e jaar (als invulling van *Financiering 3*). Dan zal tevens *Corporate Financial Strategy* als afzonderlijk mastervak worden ingevoerd.
- Voor de oude stijl doctoraalvariant 'Financiering & Risk Management' geldt *Portfolio Management* als substituut voor het vak *Financiële Instrumenten*.
- Dit vak moet per 2004-2005 worden gereduceerd tot een 5 EC-vak *Institutional Investment Management*. Hierop vooruitlopend wordt, uitsluitend voor MScBA Finance studenten, *Belegging II* in 2003-2004 aangeboden in twee opeenvolgende halfsemestermodules van 5 resp. 7 EC.
- Deze beide vakken moeten in 2004-2005 tot 5 EC-vakken worden gereduceerd. Hierop vooruitlopend worden ze, uitsluitend voor MScBA Finance studenten, in 2003-2004 aangeboden in twee opeenvolgende halfsemester modules van 5 resp. 4 EC.

A5.1.2 Marketing

Marketingtrajecten en –varianten 2003/2004			
Aanbod van marketingvakken 2003/2004			
Vaknaam	Ned/Eng*	EC	jr. sem.bl
<i>Eerste semester</i>			
Advanced Marketing (Field Course)	Eng	10	4.1.1-2
Business Marketing	Eng	10	4.1.1-2
Merkmanagement en Communicatie	Ned	10	4.1.1-2
E-commerce	Ned	5	4.1.2
Marketing informatiemanagement	Ned	5	4.1.1
Advanced Market Research	Eng	10	4.1.1-2
Consumer Behavior	Eng	10	4.1.1-2
International Marketing	Eng	5	4.1.2
<i>Tweede semester</i>			
Marketing Model Building	Eng	10	4.2.1-2
Services en Direct Marketing	Ned	10	4.2.1-2
Logistiek en Retailmanagement	Ned	10	4.2.1-2

Marketingtrajecten en –varianten 2003/2004

Aanbod van marketingvakken 2003/2004

Vaknaam	Ned/Eng*	EC	jr. sem.bl
---------	----------	----	------------

'Oude' vakken

Marketing Management	Ned	12	4.1.1-2
Marktonderzoek: Theorie	Ned	9	4.2.1
Marktonderzoek: Praktijk	Ned	9	4.1.1 en 4.2.2

* Engels afhankelijk van deelname van engelstalige studenten

Vakkenoverzicht Marketing naar oude profielen

Profielvakken Marketing Management		Eng/Ned*	EC	sem.bl.
Semester 1	Merkmanagement en Communicatie	N	10	1.1-2
	Business Marketing	E	10	1.1-2
	Consumer Behavior	E	10	1.1-2
	International Marketing	E	5	1.2
Semester 2	Services en Direct Marketing	N	10	2.1-2
	Logistiek en Retailmanagement	N	10	2.1-2
Profielvakken Interactieve Marketing				
Semester 1	Consumer Behavior	N	10	1.1-2
	Marketing Informatiemanagement	N	5	1.1
	E-commerce	N	5	1.2
	Datamanagement	N	10	1.1-2
Semester 2	Services en Direct Marketing	N	10	2.1-2
Profielvakken Marktonderzoek				
Semester 1	Advanced Market Research	E	10	1.1-2
	Marketing Informatiemanagement	N	5	1.1
	Datamanagement	N	10	1.1-2
Semester 2	Marketing Model Building	E	10	2.1-2
Oude' vakken (alleen nog in 2003-2004)		Eng/Ned*	EC	sem.bl.
Semester 1	Marketing Management	N	12	1.1-2
	Marktonderzoek: Praktijk	N	9	1.1
Semester 2	Marktonderzoek: Theorie	N	9	2.1
	Marktonderzoek: Praktijk	N	9	2.2

* Engels afhankelijk van deelname van engelstalige studenten

Varianten oude structuur (2003/2004 en 2004/2005), derde en vierdejaars	
Hieronder volgen de programma's voor studenten die per september 2003 minimaal derdejaars zijn en doorgaan in het oude doctoraal.	
In alle varianten verplicht de basisvakken Marketing, namelijk:	EC
Marketing Management	12
Marktonderzoek: Praktijk	9
Marktonderzoek: Theorie	9
Scriptie in betreffende richting	20
subtotaal	50
Verder: Minimaal 40 EC andere marketingvakken. Indien een profiel gekozen wordt, dienen minimaal 30 van deze 40 EC te worden gekozen uit profielbepalende vakken (zie onderstaand overzicht)	
	40
subtotaal	90
Keuzevakken	
Overige 30 EC s keuze uit:	30
<ul style="list-style-type: none"> • Niet gekozen Marketingvakken • Niet-marketing vakken uit andere MSc BA trajecten • Maximaal 20 EC's buiten FEW of FBK 	
TOTAAL	120

Marketing Management	EC
30 EC uit profielbepalende vakken:	
<ul style="list-style-type: none"> • Merkmanagement en Communicatie • Business Marketing • Consumer Behavior • Services en Direct Marketing • Logistiek en Retailmanagement • International Marketing 	 10 10 10 10 10 5

Planningsschema Varianten Marketing - oude structuur⁷		
Jaar 3	EC jr.sem.bl.	
<i>semester 1</i>		
Marketing Management	12	3.1.1-2
Keuze	18	3.1.1-2
<i>semester 2</i>		
Keuze	12	3.2.1-2
Marktonderzoek: Theorie	9	3.2.1
Marktonderzoek: Praktijk	9	3.2.2

⁷ Bij alle varianten minimaal 40 EC aan Marketingvakken, waarbij voor varianten Marketing Management, Interactieve Marketing en Marktonderzoek minimaal 30 EC in het betreffende profiel.

Jaar 4	EC jr.sem.bl.	
<i>semester 1</i>		
Keuze	30	4.1.1-2
<i>semester 2</i>		
Scriptie Marketing Management	20	4.2.1-2
Keuze	10	4.2.1-2

A5.1.3 *Business & ICT*

Opmerkingen vooraf

In de onderstaande tabellen worden de volgende nieuwe namen gehanteerd:

Informatica 1 wordt ICT 1

Informatica 2 wordt ICT 2

BIK wordt Business and ICT 2

Het vak voor Accountancy komt niet overeen met of Business and ICT 1 of Business and ICT 2. Het is een apart vak: Business and ICT (A&C).

Overige opmerkingen staan bij de tabellen vermeld. Deze opmerkingen betreffen vooral redenen waarom bepaalde vakken zijn opgenomen of het voorlopige karakter van de verstrekte informatie omdat de planning van nog onbekende factoren afhangt.

Tabel A Vakkenaanbod naar halfsemester			
In te voeren per september 2003	vak	jr.sem.bl.	opleiding
Halfsem. 1.1.2	ICT 1	1.1.2	AE, E&M, Acc, FE
Halfsem. 1.2.2	ICT	1.2.2	IE&B
Halfsem. 2.2.1	ICT 2	2.2.1	E&M
Halfsem. 2.2.2	Business and ICT 1	2.2.2	E&M
In te voeren per september 2004	vak	jr.sem.bl	opleiding
Halfsem. 3.1.1	Business and ICT 2	3.1.1-2	E&M
	Business and ICT (A&C).	3.1.1-2	Acc
Halfsem. 3.1.2	Business and ICT 2	3.1.1-2	E&M
	Business and ICT (A&C).	3.1.1-2	Acc
Halfsem. 3.2.1	Trajectvak B&ICT	3.2.1-2	B&ICT
Halfsem. 3.2.2	Trajectvak B&ICT	3.2.1-2	B&ICT

Tabel B Collegeplanning oude structuur	
Jaar 3	EC
<i>Halfsemester 1</i>	
E-commerce	5
Informatica	10
Knowledge Management	10
<i>Halfsemester 2</i>	
E-commerce	5
Datamanagement	10
<i>Semester 2</i>	
Keuzevakken	20
Opmerking: In het huidige B&ICT programma kunnen voor 28 studiepunten (=40 EC) keuzevakken worden gevolgd, bijvoorbeeld diverse vakken Bedrijfseconomie of vakken buiten de faculteit (enkele suggesties: Marketing Management, Management Accounting, Recht en ICT).	

Jaar 4		EC
<i>Semester 1</i>		
Strategy & ICT (verplichte fieldcourse)		10
Business Processes & ICT		
ICT-systems		
Organizational Design, Human Actors & ICT		
Keuzevak		
Totaal		30
<i>Semester 2</i>		
Keuzevak		10
Afstudeerscriptie		20
Totaal		30

Jaar 4 voor studenten die eind augustus het 3e jaar B&ICT al hebben gedaan:	
Jaar 4	EC
<i>Semester 1</i>	
Strategy & ICT (verplichte fieldcourse)	10
Business Processes & ICT	10
Organizational Design, Human Actors & ICT	10
Totaal	30
<i>Semester 2</i>	
Keuzevak	10
Afstudeerscriptie	20
Totaal	30

Tabel C Conversietabel		
Vak nieuw	jr.sem.bl.	vak oud
Informatica 1 (ICT-1)	1.1.2	MS-Excel
Informatica 2 (ICT 2)	2.2.1	Informatiestrategie
B&ICT 1	2.2.2	Managementinformatie
Strategy & ICT	4.1.1-2	B&ICT
ICT Systems	4.1.1-2	Ontwikkelen van Informatiesystemen

Tabel D Lijst met oude vakken	
Vaknaam	jr.sem.bl.
Informatica	3.1.1
Datamanagement	3.1.2
E-commerce	3.1.1-2
Knowledge Management	3.1.1

A5.1.4 Bedrijfseconomie, Management & Organisatie

Opleiding Jaar	Economie & Management 3, Variant M&O	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Management 1	6	3.1.1
	Small Business Economics	5	3.1.1
	in 2003-2004 Human Resource Management	6	3.1.2
	Trajectvak Manag. Acc.	10	3.1.2
semester 2	International Strategy and Innovation	10	3.2.1
	Organisational Excellence	10	3.2
	Keuze	10	3.2

Opleiding Jaar	Economie & Management 4, Variant M&O	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Strategy & ICT	10	4.1.1-2
	Keuze	20	4.1.1-2
semester 2	Keuze	10	4.2.1
	Afstudeeropdracht	20	4.2.2

Opleiding Jaar	Economie & Management 3, Variant Management Accounting & Control	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Management 1	6	3.1.1
	Financial Accounting 1	6	3.1.1
	in 2003-2004 Human Resource Management	6	3.1.2
	Keuze	9	3.1.2
semester 2	International Strategy and Innovation	10	3.2.1-2
	Trajectvak Management Accounting	10	3.2.2
	Keuze	10	3.2.1-2

Opleiding Jaar	Economie & Management 4, Variant Management Accounting & Control	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Field Course Organizational & Management Control	10	4.1.1-2
	Financial Management (FBK)	10	4.1.1-2
	Keuze	10	4.1.1-2
semester 2	Keuze	10	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	20	4.2.2

Opleiding Jaar	Economie & Management 3, Variant Productiemanagement	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Productieplanning	5	3.1.1
	Management 1	6	3.1.1
	Small Business Economics	5	3.1.1
	in 2003-2004 Human Resource Management	6	3.1.2
	Work Flow Management of Keuze	5	3.1.2
	Keuze	4	3.1.2
semester 2	Traject Course PSM 1-2	10	3.2.1-2
	International Strategy and Innovation	10	3.2.1-2
	Productieorganisatie en beheersing	5	3.2.1-2
	Keuze/AVV	5	3.2.1-2

Opleiding Jaar	Economie & Management 4, Variant Productiemanagement	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Field Course OS&C	10	4.1.1-2
	Service Operations Management 1-2, of Information Systems for Operations and Supply Chains	5	4.1.1-2
	Keuze	15	4.1.1-2
semester 2	Quality Management 1, of Global Operations and Supply Chains	5	4.2.1
	Afstudeeropdracht	25	4.2.2

Opleiding Jaar	Economie & Management 3, Variant SB&E	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Small Business Economics 1	5	3.1.1
	Small Business Management	10	3.1.1
	Small Business Economics 2	5	3.1.2
	Skills 2 of Keuze ¹	8/10	3.1.2
semester 2	Fundamentals of SB&E	10	3.2.1-2
	Keuze ¹	20/22	3.2.1-2
¹	Skills kan ook in het tweede semester gevolgd worden. Het aantal keuzepunten wordt dan 12 of 14.		

Opleiding Jaar	Economie & Management 4, Variant SB&E	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Management 1: Organisational Design	6	4.1.1
	Management 3	6	4.1.2
	Keuze of Skills 2 ¹	10/8	4.1.2
semester 2	New Ventures	10	4.2.1
	Afstudeeropdracht	20	4.2.2
¹	Skills 2 kan ook in het tweede semester gevolgd worden		

A5.2 Opleiding Economie: profiel Accountancy & Controlling

Accountancy vanaf het 3^e jaar

Opleiding Jaar	Accountancy vanaf 3e jaar in 2003/2004 Aangepast 3e jaar (oude doctoraalvakken)	EC	jr.sem.bl.
	Vaknaam		
semester 1	Financial Accounting 1	9	3.1.1
	Ondernemingsrecht	5	3.1.1
	Trajectvak Management Accounting	10	3.1.2
	B.I.V. 1.1	5	3.1.2
semester 2	B.I.V. 1.2	5	3.2.1
	Financial Accounting 2	9	3.2.1-2
	Financiering voor A&C	9	3.2.1-2
	Voortgezet Boekhouden 1+2	9	3.2.1-2

Opleiding Jaar	Accountancy vanaf 3e jaar in 2003/2004 Aangepast 4 ^e jaar (BaMa-vakken)	EC	jr.sem.bl.
	Vaknaam		
semester 1	Business & ICT (A&C)	6	4.1.1
	Inleiding Controleleer	10	4.1.1-2
	Belastingrecht 1 voor A&C	2	4.1.1-2
	Belastingrecht 2	7	4.1.1-2
	B.I.V. 2.1 ¹	6	4.1.2
semester 2	B.I.V 3	10	4.2.1-2
	Financiële en Actuariële Rekenkunde	6	4.2.2
	Afstudeeropdracht	12	4.2.1-2

¹ Aangepast doctoraal vak (ter voorbereiding op nieuw B.I.V.-3)

Opleiding Jaar	Accountancy vanaf 3e jaar in 2003/2004 1e Postmasterjaar	EC	jr.sem.bl.
	Vaknaam		
semester 1	B.I.V 4	5	5.1.1-2
	Externe Verslaggeving 1	10	5.1.1-2
semester 2	Externe Verslaggeving 2	10	5.2.1-2
	Leer van de Accountantscontrole 1	5	5.2.1-2

Opleiding Jaar	Accountancy vanaf 3e jaar in 2003/2004 2e Postmasterjaar	EC	jr.sem.bl.
	Vaknaam		
semester 1	Leer van de Accountantscontrole 2	15	6.1.1-2
semester 2	Leer van de Accountantscontrole 3	5	6.2.1
	Afronding Accountancy	10	6.2.1-2

Accountancy vanaf het 4^e, 5^e of 6^e jaar

Opleiding Jaar	Accountancy vanaf 4e, 5e of 6e jaar in 2003/2004 4e doctoraaljaar (voor het laatst in 2003/2004)(oude doctorale vakken)		
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
semester 1	B.I.V. 2.1	6	4.1.1
	Inleiding Controleleer 2	4	4.1.1
	Financial Accounting 2	9	4.1.1-2
	Belastingrecht 2	7	4.1.1-2
	B.I.V. 2.2	6	4.1.2/4.2.1
	Inleiding Controleleer 3	4	4.1.2
semester 2	Inleiding Controleleer 1	6	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	12	4.2.1-2
	B.I.V. 2.3	6	4.2.2

Opleiding Jaar	Accountancy vanaf 4e, 5e of 6e jaar in 2003/2004 1e Postdoctoraal-jaar(voor het laatst in 2004/2005)	
	Vaknaam	jr.sem.bl.
semester 1	B.I.V. 3	5.1.1
	Betrouwbaarheidsaspecten	5.1.1
	LAC 1	5.1.2
	Levensverzekeringswiskunde	5.1.2
semester 2	Leer van de accountantscontrole 2	5.2.1-2

Opleiding Jaar	Accountancy vanaf 4e, 5e of 6e jaar in 2003/2004 2e Postmasterjaar(voor het laatst in 2005/2006)	
	Vaknaam	
	Afronding Accountancy	

Controlling vanaf het 3^e jaar

Opleiding Jaar	Controlling vanaf 3e jaar in 2003/2004 aangepast 3e jaar (oude doctoraalvakken)		
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Financial Accounting 1	9	3.1.1
	Ondernemingsrecht	5	3.1.1
	Trajectvak Management Accounting	10	3.1.2
	B.I.V. 1.1	5	3.1.2
semester 2	B.I.V. 1.2	5	3.2.1
	Financial Accounting 2	9	3.2.1-2
	Financiering voor A&C	9	3.2.1-2
	Voortgezet Boekhouden 1+2	9	3.2.1-2

Opleiding Jaar	Controlling vanaf 3e jaar in 2003/2004 aangepast vierde jaar (BaMa-vakken)	EC	jr.sem.bl.
	Vaknaam		
semester 1	Business & ICT (A&C)	6	4.1.1
	Organizational & Management Control	10	4.1.1-2
	Belastingrecht 1 voor A&C	2	4.1.1-2
	Belastingrecht 2	7	4.1.1-2
	B.I.V. 2.1 ¹	4	4.1.2
semester 2	B.I.V 3	10	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	14	4.2.1-2
	Financiële en Actuariële Rekenkunde	6	4.2.2
¹ Aangepast doctoraal vak (ter voorbereiding op nieuw B.I.V.-3)			

Controlling vanaf het 4^e jaar

Opleiding Jaar	Oud programma Controlling vanaf 4e jaar in 2003/2004 4e doctoraal (voor het laatst in 2003/2004) (oude doctoraalvakken)	EC	jr.sem.bl.
	Vaknaam		
semester 1	B.I.V.2.1	6	4.1.1
	Organizational & Management Control	10	4.1.1-2
	Keuze	10	4.1.1-2
	Financiële rekenkunde	3	4.1.2
	B.I.V 2.2	6	4.1.2-4.2.1
semester 2	Afstudeeropdracht	15	4.2.1-2
	B.I.V. 2.3	6	4.2.2
	Elementair Belastingrecht	4	4.2.2

A5.3 Opleiding Economie: profiel Algemene Economie

Regeling voor studenten die willen afstuderen volgens de propedeuse-doctoraal structuur

De verplichtingen en keuzemogelijkheden zoals die golden tot en met 2002-2003 staan beschreven in de studiegids van 2002/2003. De vakgroep Algemene Economie biedt echter geen vakken meer aan volgens de oude structuur. Studenten die deels al vakken hebben gevolgd in het derde of vierde studiejaar volgens de oude structuur kunnen in de conversietabel lezen met welke vakken deze in de nieuwe structuur overeenkomen.

Studenten dienden voor 42 'oude' studiepunten uit de 6 beschikbare vakgebieden 3 vakgebieden te kiezen van elk 14 studiepunten. Omdat werkcolleges zijn komen te vervallen is het mogelijk dat nog niet aan deze verplichting is voldaan. Onderstaande tabel geeft combinaties van vakken die daarvoor in de plaats kunnen worden gekozen.

Vakgebied	Hoofdvak	Eén bijvak uit
Micro-economie	Microeconomics 3	Markets and Competition Environmental Economics
Macro-economie	Monetary Theory and Policy	Political Economics Financial Intermediation Macroeconomics 3
Internationale Economie	International Economics 3	International institutions + Business Mastervak IE&B
Openbare Financiën	Public Economics	Political Economics Public Choice & Law and Economics Economie van de Lagere Overheden
Ruimtelijke Economie	Spatial Economics	Labour economics Spatial/transport Economics Economie van de Lagere Overheden
Economische Geschiedenis	Economic History	International Institutions + Business

Variant Monetaire Economie

Zoals gezegd biedt de vakgroep Algemene Economie geen vakken meer aan volgens de oude structuur. Studenten die per 1 september het derde studiejaar ingaan wordt dringend geadviseerd over te stappen op de BaMa-structuur. Degenen die niettemin volgens de oude structuur willen afstuderen volgen uitsluitend vakken volgens de nieuwe structuur.

Andere vakgroepen bieden vakken in het algemeen nog wel aan volgens de oude structuur. Merk echter op dat in een aantal gevallen de naam is gewijzigd. Het vak International Monetary and Financial Relations is komen te vervallen en dient naar eigen inzicht door een ander vak te worden vervangen.

Het vak Management van Financiële Instellingen wordt in 2003-2004 voor het laatst gegeven. De oorspronkelijke keuzevakken Financiering en International Financial Management worden gegeven tot en met 2003/2004.

Conversietabel

Vak nieuw	jr.sem.bl.	EC	Vak oud	jr.tri	sp
Political Economics	3.2.1/2	10	Macro-economische politiek in de EMU	3-4.1	6
Vervalt			International Monetary and Financial Relations	3-4.2	6
Monetary Theory and Policy	4.1.1/2	10	Macro-economie en geldtheorie	3-4.3	8
Money and Banking	4.1.1/2	10	Money and Banking	3-4.3	8
Vervalt			Management van Financiële Instellingen, wordt in '03-'04 voor het laatst aangeboden	3-4.1	6
Financial inter-mediation	3.2	10	International Banking	3-4.2	8
Aanbevolen keuzevakken					
Int. Financial Management	4.1/2	9	International Financial Manag.	3-4.1/3	6
Public Economics	4.1.1/2	10	Financieel Overheidsbeleid	3-4.2	8
Portfolio Management	4.1	10	Belegging I	3-4.1	8
Financiering	4.1	12	Financiering	3-4.1/3	8
Risk & Derivatives	4.1	10	Financiële derivaten	3-4.2	8

A5.4 Opleiding Fiscale Economie

In deze paragraaf vindt u de collegeplanning oude structuur (alleen de 3^e en 4^e jaarsvakken), bedoeld voor studenten die in de propedeuse-doctoraal structuur willen blijven.

Overgangsregeling Fiscale Economie

Inkomstenbelasting

- Inkomstenbelasting I (6 EC) en II (7 EC) niet behaald:
-> afleggen Inkomstenbelasting nieuw (8) en Belastingheffing en Particulieren (6 EC)
- Inkomstenbelasting I (6 EC) wel behaald en II (7 EC) niet behaald:
-> afleggen Belastingheffing en Particulieren (6 EC)
- Inkomstenbelasting I (6 EC) niet behaald en II (7 EC) wel behaald:
-> afleggen Inkomstenbelasting nieuw (8 EC)

Internationaal belastingrecht en Werk- en Refereercollege

- Internationaal Belastingrecht niet behaald en Werk- en refereercollege niet behaald:
-> afleggen Internationaal en Europees Belastingrecht + Seminar Internationaal en Europees Belastingrecht + Loonbelasting + Heffingen Lagere Overheid;
- Internationaal Belastingrecht niet behaald:
-> dan afleggen Internationaal en Europees Belastingrecht (minus deel Europees Belastingrecht);
- Werk- en Refereercollege niet behaald:
-> aanvullend tentamen afleggen in Europees Belastingrecht + Loonbelasting +Heffing Lagere Overheid

Algemeen

De studiepunten voor vakken die zijn behaald voor 1 september 2003 worden omgezet in EC. Verschillen in zwaarte dienen door keuzevakken en of scriptie te worden aangevuld/gekort. De scriptie bedraagt minimaal 12 (dit is ongeveer 8 oude studiepunten) en maximaal 15 EC. Het totale programma (propedeuse + doctoraal) moet uiteindelijk uitkomen op minimaal 240 EC.

Opleiding (voor zuivere derdejaars in 2003-2004) adviesprogramma			
Jaar 3	2003-2004 (jaar 1 en 2 reeds behaald)	EC	jr.sem.bl.
	Vaknaam		
semester 1	Belastingtheorie en Rechtseconomie	10	3.1.1
	Inleiding Internationaal & Europees Belastingrecht	6	3.1.1-2
	Financiering 2	6	3.1.2
	Keuzevak AVV	5	3.1.2
semester 2	Winst	7	3.2.1-2
	Fiscale Comptabele Verantwoordingen 1	3	3.2.1
	Fiscale Comptabele Verantwoordingen 2	4	3.2.1
	Inkomstenbelasting	8	3.2.1-2
	Omzet- & Overdrachtsbelasting	6	3.2.1-2
	Keuze	5	3.2.2

Opleiding Jaar 4	(voor zuivere derdejaars in 2003-2004) adviesprogramma 2004-2005 (indien 3 jaar oud op 1 september 2004 behaald)	EC	jr.sem.bl.
	Vaknaam		
semester 1	Werk- en refereer college (zie overgangsregeling!)	10	4.1.1-2
	Financial Accounting 2*	5	4.1.1
	Formeel Belastingrecht	9	4.1.1-2
	Successierecht voor fiscalisten	6	4.1.2
semester 2	Internationaal & Europees Belastingrecht	6	4.2.1-2
	Vennootschapsbelasting	9	4.2.1-2
	Scriptie	15	4.2.1-2
*	Dit is het nieuwe vak Financial Accounting 2 dat pas in 2004-2005 wordt gegeven. Voor E&M studenten omvat dit vak 6 EC. Dit betekent dat de stof voor fiscaal economen iets moet worden verlicht.		

Opleiding Jaar 4	(voor zuivere vierdejaars in 2003-2004) adviesprogramma 2003-2004 (jaar 1, 2 en 3 oud reeds behaald)	EC	jr.sem.bl.
	Vaknaam		
semester 1	Werk- en refereer college (zie overgangsregeling!)	10	4.1.1-2
	Financial Accounting 1*	9	4.1.1
	Inleiding Internationaal & Europees belastingrecht	6	4.1.1-2
	Successierecht voor fiscalisten	6	4.1.2
semester 2	Internationaal & Europees Belastingrecht	6	4.2.1-2
	Vennootschapsbelasting	9	4.2.1-2
	Scriptie	13	4.2.1-2
*	Dit is het oude derdejaarsvak E&M		

A5.5 Opleiding Econometrie en Operationele Research

Studenten die de oude opleiding willen voortzetten kunnen het onderstaande programma volgen. Dit programma omvat hetzelfde aanbod als dat voor de studenten onder de BaMa-structuur.

Oude opleiding Econometrie en Operationele Research			
Jaar 3			
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Speltheorie	5	3.1.1
	Kwantitatieve Financiering	5	3.1.1
	Stochastische Modellen	6	3.1.1
	Dynamische Econometrie	7	3.1.2
	Risicomodellen	7	3.1.2
Semester 2	Keuze*	5 of 10	3.2.1-2
	AVV	5	3.2.1-2
	Keuze**	20 of 15	
*	Keuze uit Toegepaste Operations Research (10 EC, trajectvak voor traject Operations Research), Econometrische Methoden (5 EC, semester 3.2.2, trajectvak voor traject Econometrics) en Gegeneraliseerde Lineaire Modellen (5 EC, semester 3.2.1, trajectvak voor traject Actuarial Studies)		
**	Keuze uit vakken van de andere opleidingen van de faculteit.		

Oude opleiding Econometrie en Operationele Research			
Jaar 4			
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
Variant Econometrics			
semester 1	Advanced Industrial Organization	10	4.1.1-2
	Micro-Econometrics	10	4.1.1-2
	Keuze 2**	10	4.1.1-2
semester 2	Researchlab Econometrics	10	4.2.1
	Scriptie	20	4.2.1-2
Variant Operations Research			
semester 1	Stochastic Programming	10	4.1.1-2
	Keuze 1*	10	4.1.1-2
	Keuze 2**	10	4.1.1-2
semester 2	Quantitative Logistics	10	4.2.1
	Scriptie	20	4.2.1-2
Variant Actuarial Studies			
semester 1	Life Insurance	10	4.1.1-2
	Keuze 1*	10	4.1.1-2
	Keuze 2**	10	4.1.1-2
semester 2	Risk Models	10	4.2.1
	Scriptie	20	4.2.1-2

<p>* Keuze uit Advanced Industrial Organisation, Applied Statistics en Financial Econometrics (elk 10 EC) of een verplicht vak uit een van de andere profielen</p> <p>** Keuze uit * of de kwantitatieve vakken uit de andere masteropleidingen van de faculteit, ter goedkeuring door de examencommissie</p>
<p>Dit alles onder de randvoorwaarden gesteld in de OER. Hierbij de volgende opmerkingen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. In het algemeen kan in plaats van een verplicht vak uit het oude programma het vak met dezelfde (doch engelse) naam uit het nieuwe programma worden gevolgd.2. Het vak Toegepaste Algemene Evenwichtsanalyse wordt niet meer gegeven. In plaats daarvan kan het vak Advanced Industrial Organisation worden gevolgd.3. De vakken Levensverzekeringen 1 en 2 zijn samengevoegd. Studenten die alleen het tweede vak nog moeten doen, kunnen contact opnemen met de docent, Ton Steerneman.4. Eventuele afwijkingen in het aantal studiepunten worden verrekend met de keuzeruimte binnen vakken aangeboden door de opleiding. Voor iedereen zal dit anders uitpakken, daarom is het verstandig om tijdig contact op te nemen met de opleidingsdirecteur E&OR.

A5.6 Honours traject

Doelgroep: studenten met interesse voor wetenschappelijk onderzoek.

Voor studenten die meer willen weten over het doen van wetenschappelijk onderzoek en die hun studie op een hoger niveau willen brengen bestaat het zogenaamde Honours-traject. Dit traject kan in beginsel worden gevolgd binnen elke afstudeerrichting/variant. De student die wordt toegelaten (zie beneden) wordt gekoppeld aan een fellow van de onderzoekschool SOM. Samen met hem/haar ontwikkelt de student een studieprogramma waarin ruimte wordt gereserveerd voor het doen van een aantal onderzoeksprojecten, waarvoor studiepunten worden verkregen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd onder leiding van de betreffende SOM-fellow. Deze zal de student zo veel mogelijk betrekken bij zijn/haar onderzoek, zodat de student leert wat het doen van onderzoek precies inhoudt en hoe leuk dat kan zijn. Bovendien zal in het studieprogramma ruimte worden gemaakt voor vakken die voor het doen van onderzoek gewenst zijn (bijvoorbeeld een inleiding in de Econometrie).

Procedure: studenten die interesse hebben, kunnen zich aanmelden bij Prof. dr. J. de Haan, wetenschappelijk directeur van SOM. Prof. dr. J. de Haan zal intake-gesprekken voeren, waarbij de motivatie een belangrijke rol speelt. Na toelating tot het traject wordt de student gekoppeld aan een SOM-fellow die als mentor zal optreden. Samen met hem/haar, ontwerpt de student het op maat gesneden studieprogramma.

Nadere informatie: Prof. dr. J. de Haan, tel. 3633706; WSN 357.

A5.7 Conversietabel 3° en 4° studiejaar

NB1: Deze lijst geldt alleen voor het studiejaar 2003 - 2004 !!

NB2: Voor alle vakken die niet meer worden aangeboden in 2003 - 2004 worden in elk geval nog twee tentamens aangeboden.

oude vakken			vakken 2003-2004		EC	sem.blok
1^e trimester						
Economie & Management						
ACC	5 sp	Belastingrecht 2		Belastingrecht 2	7	1
ACC	4 sp	B.I.V 2.1		B.I.V 2.1	6	1.1
ACC	2 sp	Financiële Rekenkunde		Financiële Rekenkunde	3	1.2
ACC	4 sp	Inleiding Controleleer 1		Inleiding Controleleer 1	6	2
ACC	6 sp	Financiering voor Accountancy en Controlling		Financiering (voor Acc. & Contr.)	9	1 en 2
B&ICT	8 sp	Business & ICT		Field course Strategy & ICT	10	1
B&ICT/M&M	6 sp	E-Commerce		E-commerce	5	1.2
B&ICT	6 sp	Informatica		Informatica	10	1.1
BM&O	4 sp	Evaluatie en Ontwerp van Voortbrengingssystemen		Field course Operations and Supply Chains	10	1
BM&O	4 sp	Information Systems for Operations and Logistics		Information Systems for Operations and Supply Chains OF Service Operations Management	5	1
BM&O	4 sp	Productiemanagement: Planning en Beheersing		Productieplanning	5	1.1
BM&O/IE&B	6 sp	International Institutions and Business		International Strategy and Innovation	10	2
FBA	8 sp	Belegging I		Portfolio Management	10	1
FBA	6 sp	Corporate Governance		Corporate Governance	10	1
FBA	6 sp	Financial Accounting 1		Finacial Accounting 1 (oud)	9	1.1 en 2.1
FBA	8 sp	Financiële Instrumenten: Ontwerp en Analyse		Portfolio Management	10	1
FBA	8 sp	Management Accounting		Trajectvak Management Accounting	10	1.2 en 2.2

oude vakken			vakken 2003-2004		EC	sem.blok
FBA	6 sp	Management van Financiële Instellingen	Management van Financiële Instellingen	9	1 en 2	
FBA	8 sp	Financiering	Financiering	12	1 en 2	
AE/FBA	6 sp	International Financial Management	International Financial Management	9	1 en 2	
M&M	8 sp	Consumentengedrag en Relaties	Consumer Behavior	10	1	
M&M	8 sp	Marketing Management	Marketing Management	12	1	
M&M	8 sp	Merkmanagement en Communicatie	Merkmanagement en Communicatie	10	1	
M&M	8 sp	Voortgezet Marktonderzoek	Advanced Market Research	10	1	
M&M	6 sp	Marktonderzoek: Theorie	Marktonderzoek: Theorie	9	2.1	
M&M	4 sp	International Marketing	International Marketing	5	1.2	
M&M	6 sp	Marktonderzoek: Praktijk	Marktonderzoek: Praktijk	9	1.1 en 2.2	
RE	4 sp	Financieringsrecht	International Financial Law	6	1.1	
SBE	4 sp	Ondernemingsplannen	Skills 2	8	1.2	
SBE	4 sp	Simulation of Business Processes (FBK)	<i>bdk</i>			
SBE	6 sp	Small Business Economics	Small Business Economics 1 + 2	5 + 5	1.1 en 1.2	
SBE	4 sp	Directievoering	Skills 2	8	1.2	
VDO						
VDO	4 sp	Micro-economie/Internationale Economie voor VDO	nog onbekend			
VDO	2 sp	Wiskunde voor VDO 1	nog onbekend			
Algemene Economie						
AE	6 sp	Economie van Lagere Overheden	Economie van Lagere Overheden	5	2.1	
AE	6 sp	Macro-economische Politiek in de EMU	Trajectvak Political Economics	10	2	
AE	8 sp	Micro-economie: Theorie and Empirie	Microeconomics 3	6	1.1	
AE	8 sp	Vervoerseconomie	Spatial/Transport economics	10	2.1	
AE/FBA	6 sp	International Financial Management	International Financial Management	9	1 en 2	
AE/FE	8 sp	Belastingen, Public Choice en Rechtseconomie	Public Choice & Law and Economics	10	2.1	

oude vakken			vakken 2003-2004		EC	sem.blok
Fiscale Economie						
FE	7 sp	Vennootschapsbelasting	Vennootschapsbelasting	9	2	
FE	7 sp	Werk en Refereercollege	zie overgangsregeling *			
FE	6 sp	Winst	Winst	7	2	
FE/AE	8 sp	Belastingen, Public Choice en Rechtseconomie	Public Choice & Law and Economics	10	2.1	
Economie en Communicatie						
E&C	4 sp	Economie en Communicatie	Economie en Bedrijf, Communicatie en educatie	5	1.2	
E&C	4 sp	Ontwikkeling Competenties	Ontwikkeling Competenties	5	1 en 2	
E&C	42 sp	Postdoctorale Lerarenopleiding Economie	Master Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen			
E&C	4 sp	Projectmatige Vakverbreding	wordt niet meer gegeven**			
Econometrie en Operationele Research						
ACT	4 sp	Levensverzekeringen 1	Life Insurance (gedeeltelijk)	10	1	
ACT	4 sp	Risicomodellen	Risk Models	10	2.1	
ECT	6 sp	Dynamische Econometrie	Dynamische Econometrie	7	1.2	
ECT	4 sp	Econometrische Methoden	Econometrische Methoden	5	2.1	
EOR	4 sp	Stochastische Modellen	Stochastische Modellen	6	1.1	
OR	6 sp	Kwantitatieve Logistiek	Quantitative Logistics	10	2.1	
OR	4 sp	Stochastisch Programmeren	Stochastic Programming	10	1	
International Economics & Business						
IE&B	4 sp	International Economics and Business Today: The New Economy	wordt niet meer gegeven**			
IE&B	6 sp	International Institutions and Business	Int. Bus.3: Int.Strategy and Innovation	10	2	
IE&B	6 sp	Language Skills 4.1, 4.2, 4.3: Spanish	Second Language (Spanish) 1 + 2	6	1 en 2	
IE&B	4 sp	Business Research and Organisation Theory	Business Research and Organisation Theory	6	1.1	

oude vakken			vakken 2003-2004		EC	sem.blok
International Economics & Business SID						
IE&B	6 sp	International Institutions and Business		Int. Business 3: International Strategy and Innovation	10	2
IE&B/AE	5 sp	International Economics/Microeconomics (SID)		SID Microeconomics +	5	1.1
				SID International Trade	3	1.2
IE&B	4 sp	Mathematics (SID) 1 + 2		SID Mathematics 1 + 2	2 + 4	1.1 en 1.2
2^e trimester						
Economie & Management						
ACC	3 sp	B.I.V 1.1		B.I.V 1.1	5	1.2
ACC	3 sp	B.I.V 1.2		B.I.V 1.2	5	2.1
ACC	4 sp	B.I.V 2.2		B.I.V 2.2	6	1.2 + 2.1
ACC	3 sp	Inleiding Controleleer 2		Inleiding Controleleer 2	4	1.1
B&ICT	6 sp	Datamanagement		Datamanagement	10	1,2
B&ICT	6 sp	Knowledge Management		Knowledge Management	10	2
BM&O	4 sp	Global Operations and Logistics (EC)		Global Operations and Supply chains	5	2.1
BM&O	4 sp	Kwaliteitsmanagement		Quality Management 1	5	2
BM&O	4 sp	Work Flow Managementsystemen		wordt niet meer gegeven**		
FBA	6 sp	Behavioural Finance		Behavioural Finance	9	2
FBA	8 sp	Belegging II		Belegging II	12	2
FBA	8 sp	Financiële Derivaten		Risk & Derivatives	10	1
FBA	8 sp	Management Accounting Cases		Field course Organizational & Management Control	10	1
FBA	8 sp	Management Accounting		Trajectvak Management Accounting	10	1.2 en 2.2
FBA	6 sp	Management van Financiële Instellingen		Management van Financiële Instellingen	9	1 en 2
FBA/AE	8 sp	International Banking		Trajectvak Financial intermediation	10	2
FBA	6 sp	Voortgezet Boekhouden		Voortgezet Boekhouden	9	2
FBA	6 sp	Financial Accounting 2		Financial Accounting 2 (oud)	9	1 en 2

oude vakken			vakken 2003-2004		EC	sem.blok
BDK	6 sp	Financial Accounting 1	Financial Accounting 1 (oud)	9	1.1 en 2.1	
M&M	3 sp	Business-to-Business marketing (Bedrijfskunde)	Business Marketing	10	1	
M&M	8 sp	Effectiviteitsbepaling van Marketing Mix Instrumenten	Marketing Model Building	10	2	
M&M	6 sp	Logistiek en Retail Management	Logistiek en Retail Management	10	2	
M&M	6 sp	Marketing Informatiemanagement	Marketing Informatiemanagement	5	1.1	
M&M	4 sp	Marktgerichte Produktontwikkeling (Bedrijfskunde)	<i>bdk</i>			
M&M	6 sp	Marktonderzoek: Theorie	Marktonderzoek: Theorie	9	2.1	
M&M	6 sp	Relationship Marketing (voorheen Building Customer Loyalty)	wordt niet meer gegeven**			
RE	4 sp	Arbeidsrecht (Bedrijfskunde)	<i>bdk</i>			
RE	4 sp	Capita Selecta Alternative Dispute Resolution (Bedrijfskunde)	<i>bdk</i>			
RE	4 sp	Recht en Waardecreatie (Bedrijfskunde)	<i>bdk</i>			
SBE	4 sp	Fundamentals of Small Business & Entrepreneurship	Small Business Economics 1	5	1.1	
SBE	4 sp	Fundamentals of Small Business & Entrepreneurship	Fundamentals of SBE (trajectvak)	10	2	
SBE	4 sp	Small Business Management	Small Business Management	10	1.1	
VDO						
VDO	5 sp	Macro-economie / Internationale Economie voor VDO	nog onbekend			
VDO	2 sp	Statistiek voor VDO	nog onbekend			
Algemene Economie						
AE	8 sp	Economic History: Development and change in the long run, Europe and East Asia	Economic History MA	10	1	

oude vakken			vakken 2003-2004		EC	sem.blok
AE	8 sp	Financieel Overheidsbeleid	Public Economics	10	1	
AE	8 sp	Ruimtelijke Economie	Spatial Economics	6	1.2	
AE	8 sp	Milieueconomie	Environmental economics	5	2.1	
AE/FBA	8 sp	International Banking	Trajectvak Financial intermediation	10	2	
AE/IE&B	8 sp	Development Economics	2003-2004: Development Economics	10	1	
AE/IE&B	8 sp	International Economics 3: International Rivalry	International Economics 3: International Rivalry	10	2	
AE/IE&B	6 sp	International Monetary and Financial Relations	wordt niet meer gegeven**			
Fiscale Economie						
FE	6 sp	Formeel Belastingrecht	Formeel Belastingrecht 1	6	1	
FE	4 sp	Inkomstenbelasting 1	Inkomstenbelasting (deels*)	8	2	
FE	5 sp	Internationaal Belastingrecht	Inl. Int. Europees Belastingrecht *	6	1	
FE	4 sp	Successierecht voor Fiscalisten	Successierecht voor Fiscalisten	6	1.2	
Economie en Communicatie						
E&C	4 sp	Ervaringsleren	Ervaringsleren	5	2	
E&C	4 sp	Projectmatige Vakverbreding	wordt niet meer gegeven**			
Econometrie en Operationele Research						
ACT	4 sp	Gegeneraliseerde Lineaire Modellen	Gegeneraliseerde Lineaire Modellen	5	2.2	
ACT	6 sp	Risicoverzekeringen	Risicoverzekeringen	7	1.2	
ECT	6 sp	Micro-econometrie	Microeconometrics	10	1	
ECT	6 sp	Onderzoekspracticum Econometrie	Researchlab Econometrics	10	2.1	
ECT	6 sp	Speltheorie en Industriële Organisatie	Speltheorie	5	1.1	
OR	6 sp	Kwantitatieve Financiering	Kwantitatieve Financiering	5	1.1	
OR	4 sp	OR in Ontwikkelingslanden	wordt niet meer gegeven**			
International Economics & Business						
IE&B	8 sp	International Economics 3: International Rivalry	International Economics 3: International Rivalry	10	2	

oude vakken			vakken 2003-2004		EC	sem.blok
IE&B/AE	8 sp	Development Economics	2003-2004: Development Economics		10	1
IE&B	6 sp	Language Skills 4.1, 4.2, 4.3: Spanish	Second Language (Spanish) 1 + 2		6	1 of 2
International Economics & Business SID						
IE&B	4 sp	International Competitiveness and Innovation	International Industrial Economics		6	1.2
IE&B/AE	5 sp	International Economics/Macroeconomics (SID)	SID Macroeconomics		4	2.1
IE&B	2 sp	Statistics (SID)	SID Statistics 1 + 2		2+2	1.1 en 1.2
IE&B	4 sp	Business Research and Organisation Theory	Business Research and Organisation Theory		6	1.1
IE&B	8 sp	International Economics 3: International Rivalry	International Economics 3: International Rivalry		10	2
3^e trimester						
Economie & Management						
ACC	3 sp	Elementair Belastingrecht	Elementair Belastingrecht		3	2.2
ACC	4 sp	B.I.V 2.3	B.I.V 2.3		6	2.2
ACC	3 sp	Inleiding Controleleer 3	Inleiding Controleleer 3		4	1.2
ACC	4 sp	Verslaggevingsrecht	Verslaggevingsrecht		6	2.2
ACC	6 sp	Financiering voor Accountancy en Controlling	Financiering voor Accountancy en Controlling		9	1 en 2
B&ICT	8 sp	Ontwikkelen van Informatiesystemen	ICT Systems		10	1
BM&O	4 sp	Human Resource Management	Management 3 (HRM)		6	1.2
BM&O	8 sp	Management in Lerende Organisaties	wordt niet meer gegeven**			
BM&O	4 sp	Productiemanagement: Organisatie en Inrichting	Productieorganisatie en beheersing		5	2
FBA	8 sp	Corporate Finance	Corporate Valuation		10	1
FBA	6 sp	Financial Accounting 2	Financial Accounting 2 (oud)		9	1 en 2
FBA	8 sp	Financiering	Financiering		12	1 en 2
FBA	6 sp	Vastgoedbelegging	Vastgoedbelegging		9	2

oude vakken			vakken 2003-2004		EC	sem.blok
AE/FBA	6 sp	International Financial Management	International Financial Management	9	1 en 2	
M&M	8 sp	Marketing van Diensten	wordt niet meer gegeven**			
M&M	4 sp	International Marketing	International Marketing	5	1.2	
M&M	6 sp	Marktonderzoek: Praktijk	Marktonderzoek: Praktijk	9	1.1 en 2.2	
M&M	6 sp	Relationship Marketing (voorheen Building Customer Loyalty)	wordt niet meer gegeven**			
SBE	4 sp	Ontwikkeling Ondernemerschap	New Ventures	3	2.1	
SBE	6 sp	Startende Bedrijven	New Ventures	7	2.1	
VDO						
VDO	2 sp	Wiskunde voor VDO 2	nog onbekend			
Algemene Economie						
AE	8 sp	Arbeidseconomie	Labour economics	5	2.2	
AE	8 sp	Macro-economie en Geldtheorie (gedeeltelijk)	Macroeconomics 3	6	1.2	
AE	8 sp	Macro-economie en Geldtheorie (gedeeltelijk)	Monetary theory and policy	10	1	
AE	6 sp	Marktwerking en Industriële Organisatie	Markets and competition	10	1	
AE	4 sp	Inleiding econometrie voor economen	Econometrics (for General Economics)	6	1	
AE/FBA	6 sp	International Financial Management	International Financial Management	9	1 en 2	
AE/IE&B	8 sp	Money and Banking	Money and Banking	10	1	
Fiscale Economie						
FE	6 sp	Belastingrecht 1 voor FE	Belastingrecht 1 voor FE	7	1	
FE	5 sp	Fiscaal-comptabele Verantwoordingen	Fiscaal-comptabele Verantw. 1 + 2	3 + 4	2.1	
FE	5 sp	Inkomstenbelasting 2	Inkomstenbelasting (deels*)	8	2	
FE	5 sp	Omzet- en Overdrachtbelasting	Omzet- en Overdrachtbelasting	6	2	
Economie en Communicatie						
E&C	4 sp	Kennisoverdracht	Kennisoverdracht	5	2	
E&C	4 sp	Projectmatige Vakverbreding	wordt niet meer gegeven**			

oude vakken			vakken 2003-2004		EC	sem.blok
Econometrie en Operationele Research						
ACT	6 sp	Levensverzekeringen 2		Life Insurance (gedeeltelijk)	10	1
ECT	4 sp	Financiële Econometrie		Financial Econometrics (gedeeltelijk)	10	1
ECT	4 sp	Toegepaste Algemene Evenwichtsanalyse		Advanced Industrial Organization	10	1
ECT	6 sp	Toegepaste Statistiek		Applied Statistics	10	1
ECT	4 sp	Wiskundig-economische Analyse van Financiële Markten		Financial Econometrics (gedeeltelijk)	10	1
OR	8 sp	Toegepaste OR		Toegepaste OR	10	2
International Economics & Business						
IE&B	4 sp	International Business 2: Organisation Design (year 3)		International Business 1a	6	1.1
IE&B	8 sp	International Business 3: Organisational Excellence		Org. Excellence (in 2003/2004 only)	10	2
IE&B	6 sp	International Competitiveness and Innovation		wordt niet meer gegeven**	10	2
IE&B	4 sp	International Human Resource Management (year 3)		International human resource Management	6	2.2
IE&B	6 sp	Language Skills 4.1, 4.2, 4.3: Spanish		Second Language (Spanish) 1 + 2	6	1 of 2
International Economics & Business SID (first year)						
IE&B	4 sp	International Economics 2: International Monetary Economics		Int. Economics 2: International Monetary Economics	6	2.2
IE&B	8 sp	International Business 3: Organisational Excellence		Org. Excellence (in 2003-2004 only)	10	2
IE&B	4 sp	Mathematics (SID) 1 + 2		SID Mathematics 1 + 2	2 + 4	1.1 + 1.2
* Zie overgangsregeling Fiscale Economie.						
** Voor een vervangend vak kunt u contact opnemen met de desbetreffende coördinator.						

A6 De VDO opleidingen

Alle studenten die in september 2002 zijn begonnen met de verkorte doctoraalopleiding (VDO) op basis van een oud HEAO diploma vallen onder de oude structuur. Zij krijgen volgend jaar een oud vierde jaar aangeboden, uiteraard volgens de semesterindeling, met soms nieuwe vakaanduidingen en een zwaarte uitgedrukt in EC.

Alleen de afstudeerspecifieke vakken zijn in de schema's opgenomen, niet de verplichte vakken (Wiskunde voor VDO 1, Micro-economie/IE voor VDO, Macro-economie/IE voor VDO, Methodologie, Wiskunde voor VDO 2 en Statistiek voor VDO). In 2003-2004 wordt het onderwijs in deze verplichte vakken in de oude vorm niet meer aangeboden. Ze zullen nog wel getentamineerd worden, in januari 2004 en augustus 2004. Mocht u onderwijs willen volgen in de nieuwe verplichte VDO-vakken voor studenten die in 2003 met een VDO-opleiding beginnen, kijk dan in hoofdstuk B13.

De vakken die specifiek voor een afstudeerrichting worden gegeven, zijn voor een groot deel hetzelfde gebleven, maar niet allemaal. Sommige vakken zijn dus vervangen door andere. Dit feit, én de omzetting van het jaar van trimesters naar semesters en van studiepunten naar EC, kunnen gevolgen hebben voor de puntenhonorering. In de schema's in dit hoofdstuk worden de studieprogramma's voor het vierde jaar aangegeven. Indien u problemen voorziet omdat u nog vakken wilt volgen uit uw eerste jaar van het VDO, neem dan contact op met de betreffende coördinator.

Voor de VDO-programma's in deze paragraaf wordt er van uitgegaan dat studenten over 2 studie jaren in totaal 120 EC behalen (uit het reeds gevolgde onderwijs in hun eerste VDO jaar en het nog te volgen tweede VDO jaar).

A6.1 VDO afstudeerrichting Financiering & Belegging

Hieronder volgen de programma's binnen de afstudeerrichting Financiering en Belegging voor studenten VDO in de 'oude' structuur ('doctoraal studenten'). Deze studenten kunnen alleen een 'oud' programma, met deels 'nieuwe-stijl' vakken volgen (zie ook de conversietabel voor derde- en vierdejaarsvakken). Voor studenten VDO-FB die dit studiejaar (2002-2003) nominaal hebben gestudeerd en die derhalve in september 2003 met hun tweede doorstroomjaar beginnen, gelden de volgende programma's.

Opleiding	VDO-FB, variant Waardering en Financieel Management (WFM)		
Jaar	4		
	Vaknaam	EC	sem.bl.
semester 1	Corporate Governance	10	1.1-2
	Financial Accounting 1	9	1.1
	Corporate Valuation	10	1.1-2
semester 2	Keuze FBA*	11	2.1-2
	Afstudeeropdracht	20	2.1-2
*	Er dient een keuze te worden gemaakt uit het aanbod van de vakgroep Financiering, Belegging en Accounting.		

Opleiding Jaar	VDO-FB, variant Financiering en Risk Management (FRM) 4	EC	sem.bl
semester 1	Vaknaam		
	Portfolio Management	10	1.1-2
	Financial Accounting 1	9	1.1
	Management van Financiële Instellingen	9	1.1-2
semester 2	Keuze FBA*	10	2.1-2
	Afstudeeropdracht	20	2.1-2
* Er dient een keuze te worden gemaakt uit het aanbod van de vakgroep Financiering, Belegging en Accounting			

Opleiding Jaar	VDO-FB, variant Belegging en Vermogensbeheer (BVB) 4	EC	sem.bl
semester 1	Vaknaam		
	Portfolio Management	10	1.1-2
	Financial Accounting 1	9	1.1
	Keuze*	9	1.1-2
semester 2	Belegging 2	12	2.1-2
	Afstudeeropdracht	20	2.1-2
* Deze keuzeruimte dient te worden ingevuld in overleg met de coördinator Financiering en Belegging			

Studenten VDO-FB die nog niet alle vakken uit hun eerste doorstroomjaar hebben behaald, dienen die vakken alsnog in het studiejaar 2003-2004 te volgen/halen. Alleen het vak Financiële Instrumenten; Ontwerp en Analyse wordt in 2003-2004 niet meer aangeboden; studenten die dat vak volgens hun oorspronkelijke programma nog moesten volgen, dienen het te vervangen door het vak Portfolio Management (zie het schema VDO-FB-FRM). Alle andere VDO-FB vakken zoals ze zijn opgenomen in de schema's op de bladzijden 43 en 44 van de Studiegids 2002/2003, worden in het studiejaar 2003-2004 nog één of twee keer aangeboden, zij het soms onder een andere naam. Bezie daartoe tevens de overgangstabel derde- en vierdejaarsvakken, dit in samenhang met de algehele overgangsregeling BaMa zoals die onlangs aan alle studenten is verzonden.

A6.2 VDO afstudeerrichting Marketing

Hieronder volgen de marketingprogramma's voor doorstromers in de oude structuur. Zij kunnen alleen een 'oud programma' met deels nieuwe mastervakken volgen.

Eisen:

- Inhaalvakken 25 EC verplicht.
- 50 EC basisvakken Marketing (Marketing Management, Marktonderzoek Theorie en Praktijk en Scriptie).
- Minimaal 40 EC andere marketingvakken, waarvan 30 binnen eventueel profiel.
- Keuzeruimte van 5 EC (of meer, indien men meer dan 120 EC wenst te behalen) vrij.

Opleiding Jaar	VDO afstudeerrichting Marketing 4e jaar	EC	jr.sem.
	Vaknaam		
semester 1	Merkmanagement en Communicatie	10	4.1
	Consumer Behaviour	10	4.1
	Andere marketingvakken ¹	10	4.1
semester 2	Scriptie Marketing Management	20	4.2
	Services en Direct Marketing	10	4.2
¹ Bijvoorbeeld Business Marketing(10 pt.) of E-commerce en Marketing Informatiemanagement (samen 10) of 5 pt. keuzevak en 5 pt. Marketing			

Opleiding Jaar	VDO Interactieve Marketing 4e jaar	EC	jr.sem.
	Vaknaam		
semester 1	Merkmanagement en Communicatie of:		
	Business Marketing	10	4.1
	Consumer Behaviour	10	4.1
	E-commerce	5	4.1
semester 2	Marketing Informatie Management	5	4.1
	Services en Direct Marketing	10	4.2
	Scriptie Interactieve Marketing	20	4.2

Opleiding Jaar	VDO Marktonderzoek 4e jaar	EC	jr.sem.
	Vaknaam		
semester 1	Advanced Market Research	10	4.1
	Consumer Behaviour	10	4.1
	E-commerce	5	4.1
	Marketing Informatie Management	5	4.1
semester 2	Scriptie Marktonderzoek	20	4.2
	Marketing Model Building	10	4.2

A6.3 VDO afstudeerrichting Business & ICT

Opleiding Jaar	VDO afstudeerrichting Business & ICT 4e jaar 2003-2004	EC	jr.sem.bl
semester 1	Vaknaam E-commerce	10	4.1.1-2
	Vakken uit master B&ICT	20	4.1.1-2
semester 2	Keuzevakken	10	4.2.1-2
	Scriptie B&ICT	20	4.2.1-2

Als vakken uit de master B&ICT kunnen twee vakken gekozen worden uit:

- Organisation Design
- Human Actors & ICT
- Strategy and ICT
- Business Processes & ICT.

ICT-systems vervalt voor deze groep vanwege grote overeenkomst met de combinatie Ontwikkelen van Informatiesystemen en Informatica. Als keuzevakken kunnen wel nog wel Informatica en/of Datamanagement worden gedaan, maar alleen in het jaar 2003-2004.

A6.4 VDO afstudeerrichting Bedrijfseconomie, Management en Organisatie

Opleiding Jaar	VDO afstudeervariant Management en Organisatie 4e jaar	EC	jr.sem.bl
semester 1	Vaknaam Small Business Economics	5	4.1.1-2
	field course Strategy & ICT	10	4.1.1-2
	in 2003-2004 Human Resource Management	6	4.1.2
	trajectvak Management Accounting	10	4.1.2
semester 2	International Business 3: Organisational Excellence	10	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	22 ⁸	4.2.1-2

Opleiding Jaar	VDO afstudeervariant Small Business & Entrepreneurship 4e jaar	EC	jr.sem.bl
semester 1	Vaknaam Small Business Economics	10	4.1.1-2
	Keuze	6	4.1.1-2
	Entrepreneurial Skills	8	4.1.1
	in 2003-2004 Human Resource Management	6	4.1.2
semester 2	New Ventures	10	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	20	4.2.1-2

⁸ In verband met overgangsproblematiek tijdelijk verhoogd van 20 tot 22 EC.

Opleiding Jaar	VDO afstudeervariant Productieorganisatie 4e jaar	EC	jr.sem.bl
semester 1	Vaknaam		
	field course Operations and Supply Chains	10	4.1.1-2
	Service Operations, of: Information Systems for Operations and Supply Chains	5	4.1
	International Business 1a (last time 03-04)	6	4.1.2
	Small Business Economics	5	4.1.1-2
	keuzeruimte uit E&M programma	4	4.1.1-2
semester 2	trajectvak Operations and Supply Chains	10	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	20	4.2.1-2

Opleiding Jaar	VDO afstudeervariant Management Accounting en Control 4e jaar	EC	jr.sem.bl
semester 1	Vaknaam		
	International Business 1a (last time 03-04)	6	4.1.2
	field course Organisational and Management Control	10	4.1.1-2
	Management 2 **	6	4.1.1
	field course Financial Management (FBK)	10	4.1.1-2
semester 2	International Business 3: International Strategy and Innovation	10	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	18	4.2.1-2

A6.5 VDO afstudeerrichting Accountancy en Controlling

Accountancy

Opleiding Jaar	VDO afstudeerrichting Accountancy en Controlling, Accountancy 4e jaar in 2003-2004	EC	jr.sem.bl
semester 1	Vaknaam		
	B.I.V 2.1	6	4.1.1
	Keuze	5	4.1.1-2
	Financiering voor Accountancy en Controlling	9	4.1.1-2
	Management Accounting	10	4.1.2
	B.I.V 2.2	6	4.1.2-4.2.1
semester 2	Inleiding Controleleer	6	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	15	4.2.1-2
	B.I.V 2.3	6	4.2.2

Controlling

Opleiding	VDO afstudeerrichting Accountancy en Controlling, Controlling		
Jaar	4e jaar in 2003-2004		
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl
semester 1	B.I.V 2.1	6	4.1.1
	field course Organisational and Management Control	10	4.1.1-2
	Financial Accounting 1	9	4.1.1-2
	Keuze	5	4.1.1-2
	B.I.V 2.2	6	4.1.2-4.2.1
semester 2	Financial Accounting 2	9	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	12	4.2.1-2
	B.I.V 2.3	6	4.2.2

A7 Vakbeschrijvingen

Alle vakbeschrijvingen staan op internet:

<http://bdk.eco.rug.nl/studiegids/2003-2004>

Deel B Studeren in de BaMa structuur

B1 Inleiding

Per 1 september 2003 is al het onderwijs georganiseerd conform de BaMa structuur. Een studie in de nieuwe BaMa structuur kent twee fases. Eerst volgt u een driejarige bacheloropleiding. Vervolgens kunt u doorstromen naar een (meer specialistische) masteropleiding van één of twee jaar. Vanaf paragraaf B4 worden de onderwijsprogramma's gepresenteerd.

De Faculteit der Economische Wetenschappen (FEW) en de Faculteit der Bedrijfskunde (FBK) werken steeds meer samen. Vandaar dat we starten met een overzicht van de opleidingen aan beide faculteiten.

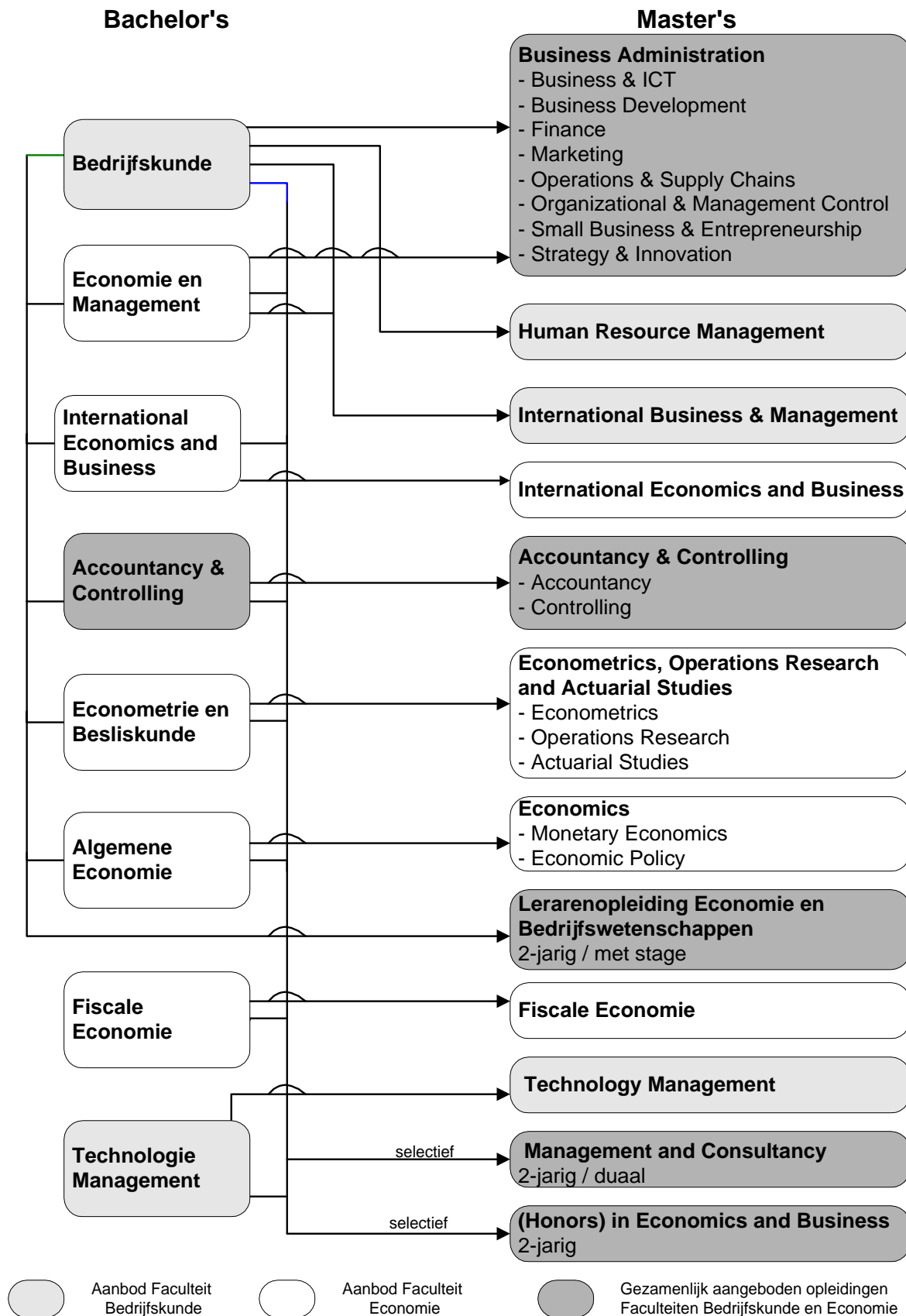
B2 Overzicht opleidingen FEW en FBK

De figuur op de volgende pagina geeft een overzicht van alle bachelor- en masteropleidingen van de FEW en de FBK. Door middel van pijlen staat aangegeven via welke bacheloropleidingen studenten kunnen doorstromen naar masteropleidingen. Elke bacheloropleiding geeft automatisch toegang tot minimaal één masteropleiding, de zogeheten doorstroommaster. Wel kunnen voor bepaalde trajecten binnen masteropleidingen, ingangseisen gelden voor bepaalde trajectspecifieke vakken. Dit betekent dat studenten op die trajecten moeten 'voorsorteren' door in het derde bachelorjaar de juiste trajectvakken te kiezen.

De bacheloropleidingen duren voor alle opleidingen van de faculteiten Economie en Bedrijfskunde drie jaar. De masteropleidingen duren een jaar met uitzondering van de Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen en de Researchopleiding (Honors in Economics and Business). Deze opleidingen duren twee jaar.

Faculteiten Bedrijfskunde en Economie

Bacheloropleidingen met de direct daarop aansluitende Masteropleidingen

B3 Onderwijsorganisatie

Hieronder treft u de namen aan van opleidingsdirecteuren en onderwijs-coördinatoren van alle opleidingen van de FEW en FBK.

opleiding	faculteit	directeur	coördinator
<i>Bacheloropleidingen</i>			
Accountancy & Controlling	FEW	Jeltje van der Meer	Anton Husmann
Algemene Economie	FEW		Paul Elhorst
Economie & Management	FEW	Peter Smid	
Econometrie en Besliskunde	FEW	Kees Praagman	
Fiscale Economie	FEW	Peter Smid	Marianne Christen
International Economics & Business	FEW		Beppo van Leeuwen
Bedrijfskunde	FBK	Louk Paul	
Technologiemanagement	FBK	Gerard Gaalman	Pieter Lont
Technische Bedrijfskunde	FWN	John Simons	
opleiding	faculteit	directeur	coördinator
<i>Masteropleidingen</i>			
Business Administration, met trajecten:	FBK	Cees Sterks	
Business & ICT			Dick Schaap
Marketing			Karel-Jan Alsem
Finance			Peter Smid
Production and Supply Chain Management			Martin Land
Small Business & Entrepreneurship			Clemens Lutz
Organizational and Management Control			Henk ter Bogt
Strategy and Innovation			Gerda Gemser
Business Development			Frans Kuijpers
Economics	FEW		Paul Elhorst
Accountancy & Controlling	FEW	Jeltje van der Meer	Anton Husmann
Econometrics, OR and Actuarial Studies	FEW	Kees Praagman	
Economics of Taxation	FEW	Peter Smid	Marianne Christen
International Economics & Business	FEW		Beppo van Leeuwen
Technologiemanagement	FBK	Gerard Gaalman	Pieter Lont
International Business & Management	FBK		Kees van Veen
Human Resource Management	FBK	Erik Bax	Erik Bax
Research Master in Economics and Business	FBK	Jakob de Haan	
Accountancy and Controlling	FEW	Jeltje van der Meer	Anton Husmann
Lerarenopleiding	FEW	Peter Smid	
Technische Bedrijfskunde	FWN	John Simons	

B4 Algemene Economie

B4.1 Bachelor Algemene Economie

B4.1.1 Programmabeschrijving bachelor Algemene Economie

Coördinator

dr. J.P. Elhorst

WSN 550

tel. 050 – 363 3893 (secretariaat 050-3633740)

j.p.elhorst@eco.rug.nl

Doel/inhoud

In de Algemene Economie staat het gebruik van de economische theorie centraal. De actualiteit komt naar voren bij het toepassen van de theorie in bijvoorbeeld de analyse van het economische beleid. Een econoom richt zich afhankelijk van zijn interesse op de volgende vraagstukken. Een economisch historicus houdt zich bezig met de vraag hoe economische groei ontstaat, wat de rol is van technologische ontwikkeling en innovatie. Een ruimtelijk econoom houdt zich bezig met locatiekeuze van producenten en consumenten, pendel, migratie, verkeer en vervoer en regionale ontwikkeling. Een econoom op het gebied van openbare financiën legt zich toe op begrotingsbeleid, schuldpolitiek, belastingen en politieke besluitvorming. Een macro-econoom bestudeert conjunctuurgolven, consumptie, besparingen, investeringen en renteontwikkelingen. Een monetair econoom houdt zich bezig met het financiële bestel, het betalingsverkeer, toezicht, de EMU en centrale banken. Een micro-econoom tenslotte richt zich op individueel consumenten- en producentengedrag, speltheorie en marktvormen. Al deze elementen komen tijdens de studie aan de orde. De bacheloropleiding geeft toegang tot de master Economics waarin men zich verder in één van deze velden kan specialiseren.

Toekomstige functies/werkvelden

Als algemeen econoom kunt u bij veel verschillende bedrijven aan de slag. Vroeger dacht men dat algemeen economen alleen bij de overheid zouden kunnen werken. Niets is minder waar. Hieronder kunt u een aantal voorbeelden vinden van bedrijven waar (algemeen) economen terecht kunnen komen:

- Financiële instellingen zoals banken, pensioenfondsen of verzekeraars.
- Bedrijven zoals Shell, Unilever, Philips en de Gasunie
- Universiteiten in binnen- en buitenland

U kunt op verschillende gebieden functies uitoefenen zoals:

- Wetenschappelijk medewerker bij een universiteit, consultant (KPMG), adviesbureau (NEI, TNO) of toegepast onderzoeksinstituut (CBS, CPB)
- Beleidsmaker (ministerie, provincie, gemeente)
- Stafmedewerker (Bank, pensioenfonds, verzekeraar, Shell, Unilever, Philips)
- Wetenschapper of beleidsmaker bij internationale organisatie (OECD, IMF, EU)
- Journalist bij dag- of weekblad

Toelatingseisen

Algemene eisen die gelden voor toelating tot de studie Economie.

B4.1.2 Cursussen bachelor Algemene Economie

Opleiding Jaar	Bacheloropleiding Algemene Economie Engelstalig 1	EC	jr.sem.bl.	
	Vaknaam			
semester 1	International Business 1a	6	1.1.1	
	Microeconomics 1	6	1.1.1	
	Mathematics 1a	2	1.1.1	
	English 1a	1	1.1.1	
	Financial Accounting	6	1.1.2	
	Statistics 1a	4	1.1.2	
	Mathematics 1b	4	1.1.2	
	English 1b	1	1.1.2	
	semester 2	Macroeconomics 1	6	1.2.1
		Statistics 1b	4	1.2.1
International Business 1b		3	1.2.1	
English 1c		2	1.2.1	
International Economics 1		6	1.2.2	
Finance 1		6	1.2.2	
English 1d		3	1.2.2	

Opleiding Jaar	Bacheloropleiding Algemene Economie Nederlandstalig 1	EC	jr.sem.bl.	
	Vaknaam			
semester 1	Management 1	6	1.1.1	
	Micro-economie 1	6	1.1.1	
	Wiskunde 1a	3	1.1.1	
	Marketing 1	6	1.1.2	
	Statistiek 1a	3	1.1.2	
	Wiskunde 1b	3	1.1.2	
	ICT 1	3	1.1.2	
	semester 2	Macro-economie 1	6	1.2.1
		Statistiek 1b	3	1.2.1
		Financial Accounting 1	6	1.2.1
Internationale Economie 1		6	1.2.2	
Financiering 1		6	1.2.2	
	Statistiek 1c	3	1.2.2	

Opleiding Jaar	Bacheloropleiding Algemene Economie Engelstalig 2	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	International Business 2a	6	2.1.1
	Public Finance 1	6	2.1.1
	Statistics 2	3	2.1.1
	Int. Industrial Economics	6	2.1.2
	International Business 2b*	3	2.1.2
	International Marketing 1*	3	2.1.2
Mathematics 2a*	3	2.1.2	
* Deze vakken worden in 2003-2004 nog niet aangeboden. Studenten met een propedeuse conform het programma 2002-2003 volgen de vakken:			
<ul style="list-style-type: none"> • International Business 1a (6 EC) • English 1d (3 EC) 			
semester 2	Finance 2	6	2.2.1
	International Marketing 2	6	2.2.1
	Optimization a	3	2.2.1
	Macroeconomics 2	6	2.2.2
	International Economics 2	6	2.2.2
	Optimization b	3	2.2.2

Opleiding Jaar	Bacheloropleiding Algemene Economie Nederlandstalig 2	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Management 2	6	2.1.1
	Openbare Financien 1	6	2.1.1
	Statistiek 2	3	2.1.1
	Micro-economie 2	6	2.1.2
	Boekhouden 1	3	2.1.2
	Computerboekhouden	3	2.1.2
Wiskunde 2a*	3	2.1.2	
semester 2	Financiering 2	6	2.2.1
	Management Accounting 1	3	2.2.1
	ICT2	3	2.2.1
	Optimization a*	3	2.2.1
	Macro-economie 2	6	2.2.2
	Internationale Economie 2	6	2.2.2
	Optimization b	3	2.2.2
Computerboekhouden en Wiskunde 2a worden in het overgangsjaar 2003-2004 in semester 1.2.2 vervangen voor Marketing 1.			

Opleiding	Algemene Economie vanaf hier gemeenschappelijk programma		
Jaar	3		
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Microeconomics 3	6	3.1.1
	Economic History BA	6	3.1.1
	Econometrics (for GE) part 1	3	3.1.1
	Macroeconomics 3	6	3.1.2
	Spatial economics	6	3.1.2
	Econometrics (for GE) part 2	3	3.1.2
semester 2	AVV*	5	3.2
	Thesis + paper seminar	10	3.2
	Voor 20 EC's keuze uit		3.2
	- Financial Intermediation **	10	3.2
	- Political Economics ***	10	3.2
	- Environmental Economics	5	3.2
	- Labour Economics	5	3.2
	- Economie van lagere overheden	5	3.2
- 3e jaars vak binnen FEW	5	3.2	
opmerkingen:			
*	Verplicht vanaf cohort 1999/2000		
**	Verplicht indien wordt gekozen voor het traject Monetary Economics van de master-opleiding Economics		
***	Verplicht indien wordt gekozen voor het traject Economic Policy van de master-opleiding Economics		

B4.2 Masterprogramma Economics

B4.2.1 Traject Economic Policy

B4.2.1.1 Programmabeschrijving Traject Economic Policy

Coördinator

dr. J.P. Elhorst

WSN 550

tel. 050 – 363 3893 (secretariaat 050-3633740)

j.p.elhorst@eco.rug.nl

Doel/inhoud

In de Master Economics staat het gebruik van de economische theorie centraal. De actualiteit komt naar voren bij het toepassen van de theorie in bijvoorbeeld de analyse van het economische beleid. Dit afstudeertraject spitst zich toe op economische politiek, financieel overheidsbeleid, marktwerking en industriële organisatie. Een afgestudeerd algemeen econoom beschikt over een groot aantal vaardigheden. Ten eerste heeft hij een goed beeld van de recente economische theorie. Ten tweede kan een algemeen econoom de theorie toepassen bij de analyse van de consequenties van actuele beleidsveranderingen. Met deze kennis is hij in staat om zich in brede zin op de arbeidsmarkt te begeven. Het grote voordeel van een algemeen econoom is dat hij niet eerder een bepaald probleem gezien hoeft te hebben om er een zinnige uitspraak over te doen. Gebaseerd op een gefundeerde kennis van de theorie is een algemeen econoom in staat om 'nieuwe' problemen te lijf te gaan. Zowel op papier als in een discussie kan hij een ingenomen standpunt verdedigen en verder ontwikkelen. Het kort en bondig rapporteren van bevindingen en meningen zijn belangrijke vaardigheden. Een algemeen econoom is in staat om op basis van een gedegen studie van de recente theoretische en empirische literatuur een 'nieuw' probleem te analyseren. De attitude van een algemeen econoom is kritisch, zelfdenkend en gefundeerd op een uitgebreide kennis van de economische literatuur. De afstudeeropdracht van de algemeen econoom bevat kernen van de eerder genoemde elementen: theorie, empirie, analyse en meningsvorming.

Toekomstige functies/werkvelden

Algemeen economen werken in velerlei bedrijven, instellingen en organisaties. Om een beeld van mogelijke werkgevers te schetsen volgt hieronder een illustratief overzicht van de diverse mogelijkheden:

- De Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa).
- Ministeries: Algemeen economen werken bij alle ministeries, met name bij de ministeries van Economische Zaken (waaronder ook het Centraal Planbureau valt), Financiën, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.
- Lagere Overheden zoals Provincies en Gemeenten.
- Universiteiten in binnen- en buitenland.

- Instellingen voor toegepast onderzoek, als het Centraal Bureau voor de Statistiek, de Algemene Rekenkamer, TNO en het Sociaal Cultureel Planbureau.
- Sociaal-economische belangenorganisaties als FNV, CNV, VNO-NCW en de Consumentenbond.
- Internationale organisaties als de OECD en de EU.
- Adviesbureaus zoals IOO (Instituut voor Onderzoek naar Overheidsuitgaven), NEI (Nederlands Economisch Instituut), KPMG-BEA (Bureau voor Economische Argumentatie).

Algemeen economen zijn binnen deze organisaties in tal van functies werkzaam. Men kan hierbij denken aan:

- Wetenschappelijk en beleidsgericht onderzoek (CPB, CBS, OECD)
- Toegepast onderzoek (NEI, TNO en onderzoekbureaus)
- Beleidsvoorbereidend werk: dit is veelal het geval binnen grote organisaties
- Onderwijs
- Journalistiek

Toelatingseisen

De bachelor Algemene Economie met daarin het keuzevak Political Economics geeft rechtstreeks toegang tot dit mastertraject. Komt u niet van de Faculteit Economie van de RUG neem dan contact met de studieadviseurs van Economie over de voorwaarden tot toelating. De (voorlopige) toelating tot dit mastertraject moet voor 1 mei worden aangevraagd via een formulier bij de informatiebalie FEW, WSN 203-205.

B4.2.1.2 Cursusoverzicht traject Economic Policy

Master Economics, Traject Economic Policy			
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Public Economics	10	4.1.1-2
	Markets and Competition	10	4.1.1-2
	Keuze 1 + 2	10	4.1.1-2
semester 2	Keuze 1 + 2	10	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	20	4.2.1-2
Keuze 1+2:			
gebonden keuze van 10 EC uit:			
	• Public Choice & Law and Economics		10
	• Economic History (MA)		10
	• Spatial/Transport Economics		10
	• Applied (micro) Econometrics		10
gebonden keuze van 10 EC uit:			
	• De 8 vakken die in totaal voor de Master Economics worden aangeboden		
	• Verplichte vakken van de masteropleiding IE&B of Econometrics, van de masteropleiding Operations Research and Actuarial Studies òf van het traject Finance van de masteropleiding Business Administration.		
	• Econometrie-vakken uit het tweede studiejaar en verplichte vakken en keuzevakken uit het derde studiejaar van de bacheloropleiding Econometrie en Besliskunde		

B4.2.2 Traject Monetary Economics

B4.2.2.1 Programmabeschrijving traject Monetary Economics

Coördinator

dr. J.P. Elhorst

WSN 550

tel. 050 – 363 3893 (secretariaat 050-3633740)

j.p.elhorst@eco.rug.nl

Doel/inhoud

In de Master Economics staat het gebruik van de economische theorie centraal. De actualiteit komt naar voren bij het toepassen van de theorie in bijvoorbeeld de analyse van het monetair beleid. Dit afstudeertraject spitst zich toe op geldtheorie, het bankwezen, het financiële bestel, het betalingsverkeer, toezicht, de EMU, beleggingen, e.d. Een afgestudeerd monetair econoom beschikt over een groot aantal vaardigheden. Ten eerste heeft hij een goed beeld van de recente economische theorie. Ten tweede kan een monetair econoom de theorie toepassen bij de analyse van de consequenties van actuele beleidsveranderingen. Met deze kennis is hij in staat om zich in brede zin op de arbeidsmarkt te begeven. Het grote voordeel van een monetair econoom is dat hij niet eerder een bepaald probleem gezien hoeft te hebben om er een zinnige uitspraak over te doen. Gebaseerd op een gefundeerde kennis van de theorie is een monetair econoom in staat om 'nieuwe' problemen te lijf te gaan. Zowel op papier als in een discussie kan hij een ingenomen standpunt verdedigen en verder ontwikkelen. Het kort en bondig rapporteren van bevindingen en meningen zijn belangrijke vaardigheden. Een monetair econoom is in staat om op basis van een gedegen studie van de recente theoretische en empirische literatuur een 'nieuw' probleem te analyseren. De attitude van een monetair econoom is kritisch, zelfdenkend en gefundeerd op een uitgebreide kennis van de economische literatuur. De afstudeeropdracht van de monetair econoom bevat kernen van de eerder genoemde elementen: theorie, empirie, analyse en meningsvorming.

Toekomstige functies/werkvelden

Monetaire economen werken in velerlei bedrijven, instellingen en organisaties. Veel monetaire economen werken bij financiële instellingen. Om een beeld van mogelijke werkgevers te schetsen volgt hieronder een illustratief overzicht van de diverse mogelijkheden:

- Financiële instellingen: Banken, pensioenfondsen en verzekeraars zijn belangrijke werkgevers van algemeen economen. Men kan hierbij denken aan De Nederlandsche Bank en de Europese Centrale Bank, aan commerciële banken als de ABN-AMRO, ING en de Rabobank en aan verzekeraars als AEGON.
- Ministeries: Algemeen economen werken bij alle ministeries, met name bij de ministeries van Economische Zaken (waaronder ook het Centraal Planbureau valt), Financiën, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.
- Grote bedrijven als Shell, Unilever, Philips en de Gasunie.

- Universiteiten in binnen- en buitenland.
- Internationale organisaties als de OECD, het IMF, de Wereldbank, de EU en de Europese Centrale Bank.

Monetaire economen zijn binnen deze organisaties in tal van functies werkzaam. Men kan hierbij denken aan:

- Wetenschappelijk en beleidsgericht onderzoek (DNB, CPB, IMF, OECD)
- Beleidsvoorbereidend werk: dit is veelal het geval binnen grote organisaties
- Management: hierbij denke men vooral aan het bedrijfsleven.

Toelatingseisen

De bachelor Algemene Economie met daarin het keuzevak Financial Intermediation geeft rechtstreeks toegang tot dit mastertraject. Komt u niet van de Faculteit Economie van de RUG neem dan contact met de studieadviseurs van Economie over de voorwaarden tot toelating. De (voorlopige) toelating tot dit mastertraject moet voor 1 mei worden aangevraagd via een formulier bij de informatiebalie FEW, WSN 203-205.

B4.2.2.2 Cursusoverzicht traject Monetary Economics

Master Economics, Traject Monetary Economics			
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Monetary Theory and Policy	10	4.1.1-2
	Money and Banking	10	4.1.1-2
	Keuze 1 + 2	10	4.1.1-2
semester 2	Keuze 1 + 2	10	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	20	4.2.1-2
Keuze 1+2:			
gebonden keuze van 10 EC uit:			
	• Public Choice & Law and Economics		10
	• Economic History (MA)		10
	• Spatial/Transport Economics		10
	• Applied (micro) Econometrics		10
gebonden keuze van 10 EC uit:			
	• De 8 vakken die in totaal voor de Master Economics worden aangeboden		
	• Verplichte vakken van de masteropleiding IE&B of Econometrics, van de masteropleiding Operations Research and Actuarial Studies òf van het traject Finance van de masteropleiding Business Administration.		
	• Econometrie-vakken uit het tweede studiejaar en verplichte vakken en keuzevakken uit het derde studiejaar van de bacheloropleiding Econometrie en Besliskunde		

B5 Economie & Management

B5.1 Bachelor Economie & Management

B5.1.1 Programmabeschrijving bachelor Economie & Management

Opleidingsdirecteur:

dr. P.P.M.Smid

WSN 430

tel. 050 – 363 36 68

p.p.m.smid@eco.rug.nl

Doel/inhoud

De bacheloropleiding Economie en Management richt zich op het verwerven van een gedegen wetenschappelijke basiskennis op bedrijfseconomisch en algemeen economisch gebied en op het ontwikkelen van brede kennis en vaardigheden die bijdragen aan een goed (bedrijfseconomisch) functioneren van organisaties. Daartoe biedt de opleiding de mogelijkheid kennis te verwerven omtrent methoden en technieken op het gebied management en strategie, financiering, marketing, accounting, informatiemanagement en andere aspecten die van belang zijn voor een goede ontwikkeling en sturing en beheersing van organisaties. Daarbij wordt een analytische en kritische benadering van organisatieproblemen gestimuleerd. De aandacht die de opleiding schenkt aan statistiek en wiskunde, draagt bij aan de ontwikkeling van belangrijke analytische vaardigheden. Door de algemeen economische basiskennis die de opleiding biedt, wordt het functioneren van organisaties enerzijds ook op een analytische, micro-economische wijze benaderd en anderzijds geplaatst in een bredere economische context.

De bacheloropleiding Economie en Management biedt in het eerste studiejaar een algemene kennismaking met enkele belangrijke onderdelen van de algemene en bedrijfseconomie, naast de ondersteunende vakken wiskunde en statistiek. In het tweede studiejaar komt het accent meer te liggen op bedrijfseconomische vakken, naast basisvaardigheden op het gebied van bijvoorbeeld boekhouden en computergebruik. In het derde studiejaar wordt de brede basiskennis op het gebied van de bedrijfseconomie verdiept, terwijl ook enige mogelijkheden tot specialisatie bestaan. In het tweede semester van het derde studiejaar kunnen studenten, afhankelijk van de precieze invulling die ze geven aan het laatste deel van hun bacheloropleiding, een nader accent leggen bij een bepaald onderdeel van de bedrijfseconomie, bijvoorbeeld financiering, management, organisatiekunde, marketing, accounting of informatiemanagement. De in dit tweede semester gekozen vakken kunnen tevens dienen als voorbereiding op de masterfase van de studie. De vakken die studenten in het afsluitende stadium van hun bachelorstudie kiezen, zijn mede bepalend voor de mogelijkheden tot het volgen van een aansluitende masterstudie.

Om een relatie te leggen tussen het wetenschappelijke karakter van de opleiding en de praktijk van bedrijven en andere organisaties, wordt tijdens de opleiding gewerkt met onder meer cases. Voor zover aan buitenlandse universiteiten geschikte vakken worden aangeboden, bestaat de mogelijkheid daar een of meerdere vakken te volgen.

Toekomstige functies/werkvelden

De bachelorstudie Economie en Management biedt de student een brede kennis van diverse onderdelen van de bedrijfseconomie en derhalve een breed scala aan toekomstige functies. Hierbij moet in eerste instantie worden gedacht aan ondersteunende functies op een breed bedrijfseconomisch terrein in profit- en non profit-organisaties. Mede afhankelijk van de gevolgde keuzevakken, kan het hierbij gaan om functies op het gebied van algemeen management van organisaties, financieel management of marketing, waarbij analytisch en kritisch denken en handelen vereist is. Door verdere studie en specialisatie, bijvoorbeeld door het volgen van een MScBA-opleiding, en door het verkrijgen van werkervaring kunnen na verloop van tijd meer specialistische staffuncties of leidinggevende managementfuncties bereikbaar zijn.

Toelatingseisen

Algemene eisen die gelden voor toelating tot de Economie-studie.

B5.1.2 Cursussen bachelor Economie & Management

Opleiding	De bacheloropleiding Economie en Management		
Jaar	1	EC	jr.sem.bl.
	Vaknaam		
semester 1	Management 1	6	1.1.1
	Micro-economie 1	6	1.1.1
	Wiskunde1a	3	1.1.1
	Marketing 1	6	1.1.2
	Statistiek 1a	3	1.1.2
	Wiskunde 1b	3	1.1.2
	ICT 1	3	1.1.2
	semester 2	Macro-economie 1	6
Statistiek 1b		3	1.2.1
Financial Accounting 1		6	1.2.1
Internationale economie 1		6	1.2.2
Financiering 1		6	1.2.2
Statistiek 1c		3	1.2.2

Opleiding	De bacheloropleiding Economie en Management			
Jaar	2			
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.	
semester 1	Management 2	6	2.1.1	
	Openbare Financiën	6	2.1.1	
	Statistiek 2	3	2.1.1	
	Micro-economie 2	6	2.1.2	
	Boekhouden 1	3	2.1.2	
	Computerboekhouden	3	2.1.2	
	Wiskunde 2a*	3	2.1.2	
	semester 2	Financiering 2	6	2.2.1
		Management Accounting 1	3	2.2.1
		ICT 2	3	2.2.1
Wiskunde 2b*		3	2.2.1	
Marketing 2		6	2.2.2	
Business and ICT 1		6	2.2.2	
Recht		3	2.2.2	
Jaar 2*: Voor 2003-2004 wordt dit tweede jaar eenmalig aangepast door Wiskunde 2a en 2b te vervangen door Marketing 1 (6 EC), blok 1.2.				

Opleiding	De bacheloropleiding Economie en Management		
Jaar	3		
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Financiering 3	6	3.1.1-2*
	Management 3	6	3.1.1-2*
	Marketing 3	6	3.1.1-2*
	Financial Accounting 2	6	3.1.1-2*
	Business and ICT 2	6	3.1.1-2*
semester 2	Keuze	30	3.2.1-2
<p><i>opmerkingen:</i></p> <p>3.1.1-2*: Twee vakken moeten in het eerste halfsemester worden aangeboden, twee in het tweede halfsemester en één moet worden gesplitst over beide semesters. De indeling wordt later bekend gemaakt.</p> <p>De keuzeruimte in het tweede semester van het derde jaar wordt voor minimaal 10 EC opgevuld door keuze uit een van de acht zogeheten trajectvakken. Dit zijn vakken die betrekking hebben op een van de acht trajecten die in de MScBA zijn voorzien. De overige 20 EC aan keuzevakken kan worden ingevuld door vrije keuzeruimte (waarvan 5 EC AVV en eventueel 5 EC Engels) of door 20 EC bijspijkervakken. Dit laatste zijn vakken om evidente deficiënties weg te werken met het oog op het te kiezen Mastertraject MScBA. De vrije keuzeruimte bestaat voorts uit nader aan te geven vakken van andere opleidingen of extra trajectvakken. De bijspijkervakken zijn vakken Bedrijfskunde uit het tweede of derde jaar Bedrijfskunde en eventueel speciaal ontwikkelde vakken.</p>			

B5.2 Master of Science in Business Administration

B5.2.1 Algemene beschrijving

De Master of Science in Business Administration (MScBA) is een gezamenlijke opleiding die wordt aangeboden door de faculteit Bedrijfskunde en de faculteit der Economische Wetenschappen. De Faculteit Bedrijfskunde is de penvoerende Faculteit. Dit betekent dat studenten die deze opleiding willen volgen zich moeten inschrijven bij de Faculteit Bedrijfskunde.

Het betreft een nieuwe opleiding die in september 2003 voor het eerst wordt aangeboden. De MScBA kent 8 verschillende trajecten die geënt zijn op de afstudeerrichtingen van de vroegere doctoraalopleidingen Bedrijfskunde en Economie en Management. Hierdoor hebben sommige trajecten een iets meer bedrijfskundig en andere een iets meer bedrijfseconomisch karakter.

Visie en identiteit

Bedrijfskunde is een multidisciplinaire wetenschap, waarin wordt getracht kennis en vaardigheden vanuit tenminste drie verschillende disciplines te integreren: de technische wetenschappen (bij onder meer de inrichting van productie- en dienstverleningssystemen), de sociale wetenschappen (gericht op het verklaren van het gedrag van individuen en groepen in organisaties) en de economische wetenschappen (en meer in het bijzonder de bedrijfseconomie). De bedrijfskunde bestudeert de inrichting en het functioneren van organisaties en hun omgeving in hun onderlinge samenhang, en wel met gebruikmaking van de drie genoemde perspectieven. Problemen en kansen van organisaties worden benaderd met in achtname van aanwezige dynamiek en complexiteit. Daarbij verloopt de aanpak stapsgewijs, van diagnose via ontwerp naar verandering. In het vakgebied wordt een gevarieerd scala aan onderzoeks- en ontwerpmethoden gebruikt, zoals methoden van kwantitatief en kwalitatief empirisch onderzoek, casuïstiek en de ontwerptheorie. Het brede karakter van de bedrijfskunde brengt met zich mee dat zich in het onderwijs vele specialismen aandienen. De afgestudeerde bedrijfskundige moet – behalve over multidisciplinaire vakkennis en kennis van onderzoeksmethoden – ook beschikken over zowel goede communicatieve vaardigheden als schrijf-, presenteer- en samenwerkingsvaardigheden.

De bedrijfseconomie (economie en management) is een steeds veranderend, maar ook sterk uitgekristalliseerd vakgebied. De bedrijfseconomie richt zich op de bestudering van verschijnselen binnen en tussen organisaties, waarbij de ontwikkeling van een effectieve en efficiënte verzameling van planning- en beheersingsmethoden vooropstaat. Het onderwijs in de bedrijfseconomie is gebaseerd op drie pijlers. Ten eerste moet bedrijfseconomische kennis zijn ingebed in kennis van en inzicht in de economische wetenschappen in meer algemene zin. Ten tweede komt het wetenschappelijke karakter van de bedrijfseconomische studie onder meer tot uitdrukking in het gebruik van internationaal erkende leerstof, alsmede in de hantering van wetenschappelijke methoden van onderzoek. En ten derde moeten studenten, op basis van hun vakmatige kennis, concrete problemen van organisaties oplossen, waarvoor naast academische vaardigheden ook competenties, zoals samenwerken, schrijven en presenteren, vereist zijn.

Het verschil tussen bedrijfseconomie en bedrijfskunde binnen de RUG is de afgelopen jaren vervaagd. Op de arbeidsmarkt blijken afgestudeerde bedrijfseconomen en bedrijfskundigen vaak onderling uitwisselbaar. Internationaal lijkt het onderscheid tussen beiden weinig pertinent. In het buitenland wordt het onderscheid tussen bedrijfseconomie en bedrijfskunde zelden gemaakt. Daarom werken beide faculteiten al geruime tijd samen in een gemeenschappelijke onderzoekschool (SOM).

Door het gezamenlijk aanbieden van de Master of Science in Business Administration (MScBA), waarbinnen bedrijfswetenschappelijke specialisatie en onderzoekstraining centraal staan, is de beste expertise van beide faculteiten geconcentreerd binnen één gezichtsbepalend opleidingsprogramma. Hierdoor is een kwalitatief hoogstaand onderwijsprogramma ontstaan met instandhouding van een breed specialisatierepertoire. Hiermee hopen beide faculteiten met succes te concurreren op de internationale studentenmarkt evenals op de groeiende Nederlandse markt voor (internationaal georiënteerd) Engelstalig onderwijs.

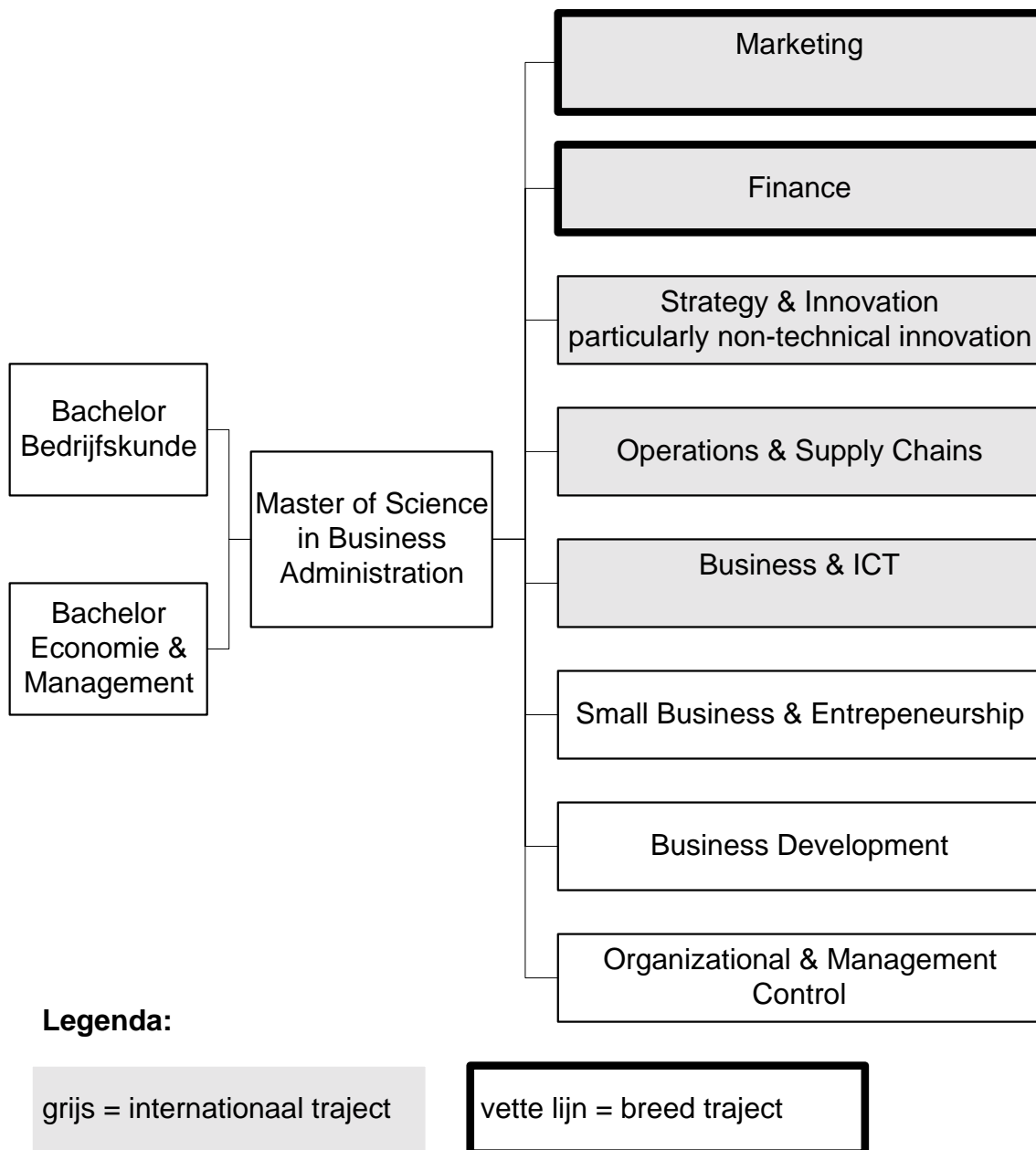
Door de gezamenlijke MScBA is het aantal doorstroommogelijkheden voor de BSc-studenten uit beide faculteiten flink vergroot. Studenten kunnen overschakelen van een meer bedrijfseconomisch programma naar een meer bedrijfskundig programma en omgekeerd.

Het bijeenbrengen van docenten en studenten uit de faculteiten Bedrijfskunde en Economie binnen de MScBA schept een stimulerende omgeving voor interdisciplinaire samenwerking. Deze vormt zowel binnen het wetenschappelijk onderzoek als op de arbeidsmarkt steeds meer een voorwaarde voor succes.

De MScBA biedt studenten Bedrijfskunde en Economie en Management van de RUG, en hiermee vergelijkbare Bachelorstudenten uit andere instellingen voor hoger onderwijs in Nederland en het buitenland, de mogelijkheid deel te nemen aan een aantrekkelijk slottraject van hun studie. Het programma is kwalitatief hoogwaardig en wordt gekenmerkt door breedte, diepte en flexibiliteit.

De trajecten binnen de MScBA

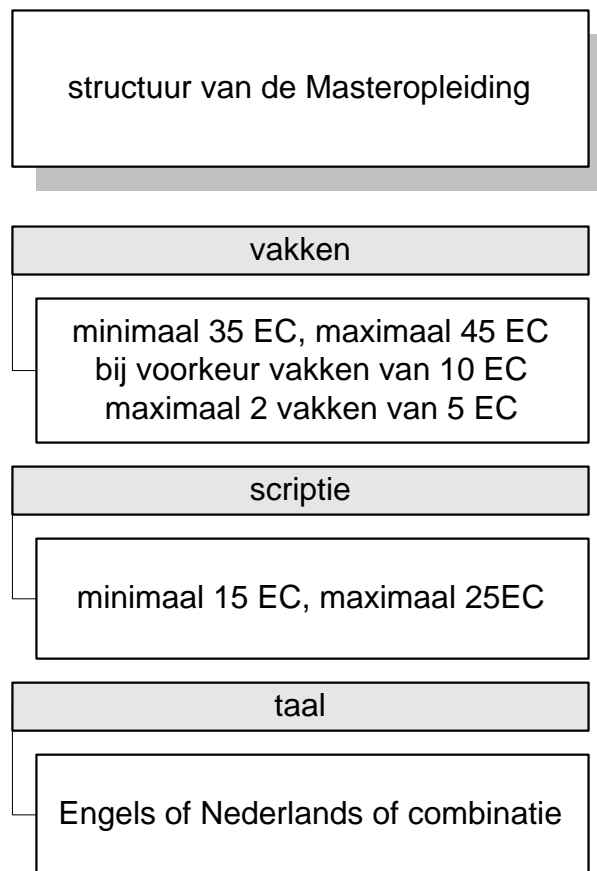
Het onderstaande schema geeft een overzicht van de instroomroutes en de trajecten binnen de MScBA.

Een internationaal traject betekent dat het onderwijs uitsluitend in het Engels wordt aangeboden. Tevens zullen binnen deze trajecten uitwisselingsactiviteiten plaatsvinden. Het profiel Marketing Management van het traject Marketing zal in het collegejaar 2003-2004 nog Nederlandstalig zijn. Ook bij andere trajecten kunnen in 2003-2004 nog Nederlandstalige onderdelen voorkomen.

De brede trajecten trekken naar verwachting veel studenten. Zij bestaan uit twee profielen en kennen meer vakken dan de andere trajecten.

De structuur van de masteropleiding

Doelstellingen en eindtermen

Doelstellingen

De algemene doelstellingen van de masteropleiding Business Administration luiden als volgt:

- De opleiding leidt op tot een academische professional die in staat is zelfstandig onderzoek te verrichten.
- De opleiding stelt de afgestudeerden in staat om wat betreft kennis, vaardigheden en attitude zelfstandig werkzaam te zijn binnen het kennisdomein van het gevolgde traject.
- De opleiding is een wetenschappelijke opleiding van een hoogwaardig, internationaal niveau.
- De opleiding stelt afgestudeerden in staat zich een goede positie op de (internationale) arbeidsmarkt te verwerven.

Eindtermen

De MScBA moet voldoen aan de algemene masterkwalificaties voor het Wetenschappelijk Onderwijs zoals die zijn geformuleerd door het Nationale Accreditatie Orgaan.

De specifieke eindtermen op curriculumniveau voor de MScBA luiden als volgt:

- 1 De afgestudeerde beheerst het kennisdomein Business Administration in algemene zin en het kennisdomein van het traject op een geavanceerd niveau:**
 - 1.1 De afgestudeerde beschikt over de nieuwste kennis van de belangrijkste disciplines waaruit het kennisdomein Business Administration is samengesteld, alsmede over de nieuwste kennis op geavanceerd niveau van het kennisdomein van het traject (nieuwste inzichten, methoden, technieken en theorieën en de relaties daartussen).
 - 1.2 De afgestudeerde is in staat een kritisch oordeel te formuleren omtrent de relaties tussen theoretische concepten, methoden van onderzoek en empirische bevindingen in wetenschappelijke publicaties.
 - 1.3 De afgestudeerde is in staat binnen het kennisdomein van het traject een adequate vertaling te maken naar toepassing op professioneel niveau.
 - 1.4 De afgestudeerde is in staat verbanden te leggen tussen de in wetenschappelijke- of vakpublicaties gevonden uitkomsten en de literatuur van het onderhavige kennisdomein en relevante maatschappelijke ontwikkelingen.
- 2 De afgestudeerde kan zelfstandig onderzoek verrichten op het gebied van het gevolgde Mastertraject:**
 - 2.1 De afgestudeerde is in staat een probleem te herkennen, een probleemstelling te formuleren, empirische of literatuurstudie te verrichten, alsmede te komen tot conclusies, ontwerp, aanbevelingen en/of implementatievoorstellen.
 - 2.2 De afgestudeerde heeft de vaardigheid om relevante gegevens en gegevensbronnen te gebruiken, methodologische afwegingen te maken en methoden van onderzoek toe te passen.
- 3 De afgestudeerde beschikt over gevorderde kennis, passend bij het gevolgde traject, omtrent management en organisatie en de omgeving waarin organisaties opereren.**
- 4 De afgestudeerde beschikt over een set hoogwaardige vaardigheden:**
 - 4.1 De afgestudeerde is in staat om in een multidisciplinair (en eventueel ook internationaal) team te werken.
 - 4.2 De afgestudeerde vertoont een professionele houding waarbij relevante vaardigheden (zoals planmatig werken, accuraatheid, precisie, ethisch handelen, zelfstandig werken, eigen initiatief tonen) adequaat worden toegepast.
 - 4.3 De afgestudeerde beschikt over effectieve mondelinge en schriftelijke vaardigheden en, deels afhankelijk van het gekozen traject, managementvaardigheden.
 - 4.4 De afgestudeerde beschikt over relevante vaardigheden op het gebied van informatie- en communicatietechnologie.
 - 4.5 De afgestudeerde beschikt over vaardigheden om problemen integratief te benaderen.

Kwaliteitsgaranties

Om het karakter van Business Administration voldoende tot uitdrukking te laten komen, moeten studenten Economie en Management tijdens het tweede en derde jaar van de bacheloropleiding aandacht hebben besteed aan operations management en organizational behavior.

De vervlechting van onderwijs en onderzoek wordt in de MScBA benadrukt. In zowel de cursussen als bij de scriptie speelt onderzoek op het terrein van het betrokken traject een belangrijke rol. Dit komt enerzijds tot uitdrukking in de literatuurkeuze en anderzijds vooral in de presentatie van eigen onderzoek van betrokken docenten. Bij de onderwerpkeuze en uitvoering van de scriptie c.q. het afstudeerwerkstuk, kan het onderzoek dat door de betrokken docenten wordt verricht een rol spelen.

Het onderwijs wordt vrijwel alleen gegeven door gekwalificeerde onderzoekers (fellows en associate fellows van de onderzoeksschool). In andere gevallen gaat het om docenten die hun sporen verdiend hebben met Nederlandstalige publicaties of op basis van andere expertises, zoals ervaringen als manager, adviseur, consultant of toezichthouder.

Het onderwijs in de MScBA wordt overwegend in kleine groepen (15-30 studenten) gegeven.

In de internationale trajecten binnen de MScBA zullen uitwisselingen van studenten en staf plaatsvinden. Er wordt gestreefd naar strategische allianties met enkele gelijkwaardige buitenlandse partners.

Docenten krijgen op maat gesneden taal- en vaardigheidstrainingen (inclusief gerichte feedback) en volgen waar mogelijk stages/sabbaticals in het buitenland. Er is een gericht internationaal werving- en selectiebeleid. Zonodig worden individuele trajecten op maat gemaakt.

Studenten van de FEW en FBK kunnen in het derde jaar van hun bacheloropleiding binnen de reguliere keuzeruimte een op maat gesneden cursus Engels (met nadruk op de actieve vaardigheden, schrijfvaardigheid en spreekvaardigheid) volgen.

Het collegejaar 2003-2004 is nog een soort proefjaar in verband met de Engelstaligheid van de diverse mastertrajecten, omdat de huidige instroom nog onvoldoende training heeft gehad in de Engelse taalvaardigheid.

Toelating

Een toelatingscommissie beslist over toelating tot de MScBA. Met een bachelordiploma Bedrijfskunde of Economie en Management uit Groningen volgt toelating vrijwel automatisch. Voor de zogeheten 'field course' geldt wel een specifiek derdejaarsvak (het trajectvak) als toegangseis en voor Engelstalige trajecten wordt het vak Engels aanbevolen. De 'field course' is de inleidende cursus aan het begin van elk traject. Studenten met het standaardprogramma van de eerste drie jaar van de oude opleidingen

Bedrijfskunde of Economie en Management zullen doorgaans aan de eisen voor toelating voldoen.

Studenten die op 30 EC na hun bachelordiploma hebben dan wel op 21 oude studiepunten na het derde jaar van de 'oude' doctoraalopleiding hebben afgerond, kunnen voorlopig worden toegelaten tot de MScBA. Zij moeten het relevante trajectvak uit de bacheloropleiding gehaald moet zijn. Nadere details over de trajectvakken en de equivalente oude vakken staan onder de programmabeschrijvingen verderop in deze gids. Voorlopige toelating houdt in dat studenten al wel de vakken mogen volgen en tentamens mogen afleggen maar zich nog niet kunnen inschrijven voor de MScBA. Zij blijven ingeschreven in de bacheloropleiding. Zodra de deficiënties zijn weggewerkt, volgt de definitieve toelating en kunnen studenten zich voor de opleiding inschrijven. Studenten van andere Nederlandse en buitenlandse universiteiten hebben een meer diverse achtergrond qua kennis en competenties. Bachelors van de bedrijfskundige en bedrijfseconomische richtingen van Nederlandse universiteiten zullen betrekkelijk gemakkelijk worden toegelaten. Studenten van buitenlandse universiteiten zullen meer uitgebreid worden beoordeeld op geschiktheid.

HBOers kunnen op twee manieren instromen. In de eerste plaats kunnen zij via een schakelprogramma van één jaar een bachelordiploma Bedrijfskunde of Economie en Management halen. Dit diploma kwalificeert hen voor de MScBA zoals hierboven staat aangegeven. In de tweede plaats wordt voor een selecte groep HBOers een schakelpakket van een half jaar ingebouwd in hun HBO-opleiding. Een dergelijk HBO-diploma kwalificeert alleen voor de specifieke trajecten binnen de MScBA die op de betreffende HBO-studierichting aansluiten.

De (voorlopige) toelating tot de MScBA moet voor 1 mei worden aangevraagd bij het onderwijsbureau van de faculteit Bedrijfskunde.

B5.2.2 Business & ICT Specialization

B5.2.2.1 Program description Business & ICT specialization

Co-ordinator

D.J. Schaap, WSN 928, tel. 050 363 7312, sec 3864, d.j.schaap@bdk.rug.nl

Objectives

Business & ICT (Information and Communication Technology) is a Master of Science specialization within the Business Administration program that enables participants to study the important role of ICT within and between organizations. In the last few years, important changes have taken place in the way organizations operate. This can be illustrated by the following examples: in the banking business Internet-based banking is becoming the norm, as is booking travel destinations using the Internet. You are also kindly requested to send your meter reading to the Water Company by Internet.

Some of these initiatives were designed to improve business processes as well as to make them more cost effective. In other cases the purpose was to reach new customers or to bring new products or services to market.

It will be clear that such initiatives cause many changes in working procedures and in employee tasks. New web-based information systems have to be developed, and future plans for the information function as well as for the company as a whole have to be drawn up.

All this is covered by Business & ICT: innovating but also implementing changes.

Description

In the Master's in Business & ICT specialization you will learn to study the interaction between ICT and business from different angles. We start with a strategic angle by assessing the importance of ICT for a business. We then focus on the following aspects:

- the business processes concerned with the creation of products and services
- the information systems that support the business processes and decision-making
- the consequences of ICT systems for organizations and human actors.

In addition, there are options designed to deepen your insight, including knowledge management and logistics information systems.

Career opportunities

When you have completed the Master's degree course in Business & ICT you will be able to become an E-Business consultant. In such positions you can advise about the possibilities of ICT and the impact of ICT implementations on organizations. You could also have a rotating position within one organization as a management trainee specialised in Business & ICT. After some years of experience you would be able to move on to positions like management consultant, CIO or CEO.

B5.2.2.2 Program content Business & ICT specialization

If you choose the Business & ICT specialization of the Business Administration program you will take:

- the field course *Strategy & ICT*
- two in-depth courses in the field of Business & ICT
- one or two profile-bound courses
- a final project.

Program structure

Semester	Courses	EC
1	<i>Strategy & ICT</i> (field course)	10
	Business Processes & ICT *)	10
	ICT systems *)	10
2	Organizational Design, Human Actors & ICT *)	10
	Final project	20

*) You may choose a course from one of the other Master's degree specializations. The field course and the final project are compulsory. At least 5 EC must be chosen from the modules available in other specializations. The optional modules are listed below. These are 5 EC courses given in Dutch, held in the first semester unless stated otherwise.

- Advanced Marketing (10 EC in English)
- Business Development (10 EC)
- Business Intelligence (Semester 2)
- e-Commerce
- Information systems for Operations and Supply Chains (in English)
- Knowledge Management (Semester 2)
- Marketing Informatiemanagement

Entry requirements

For admission to the specialization you must have a relevant Bachelor's degree. You must also have followed the Bachelor's degree specialization "Business & ICT" or an equivalent course.

Entry requirements field course

Third-year courses in Business & ICT and Ontwikkeling van Informatiesystemen.

B5.2.3 Traject Business Development

B5.2.3.1 Programmabeschrijving traject Business Development

Coördinator

Prof. dr. ir. F.P.J. Kuijpers

WSN 853

tel. 050-3637234

f.p.j.kuijpers@bdk.rug.nl

Secretariaat Ma traject BD: N. Knapper/H. Jager, WSN 864, tel. 050-3633151

Doel/inhoud

Een bedrijf dat in de voorste linies van zijn bedrijfstak wil blijven krijgt het steeds moeilijker. Er is een moordende concurrentie, producten worden in snel tempo geavanceerder en de klanten stellen steeds hogere eisen. Ook de frequentie waarmee nieuwe technologieën elkaar opvolgen stijgt nog steeds. Een belangrijke voorwaarde om de continuïteit van een onderneming te waarborgen is dan ook het goed organiseren van het proces van *business development*: het geïntegreerd ontwikkelen van (nieuwe) fysieke goederen of diensten en markten. Het bedrijf moet uiteraard een goed beeld hebben van de maatschappelijke en de technologische trends en marktontwikkelingen om hierop met nieuwe producten in te spelen (product = fysiek goed en/of dienst). De centrale vraag die in de afstudeerrichting Business Development (BD) wordt gesteld is derhalve: 'Hoe kan een bedrijf (of instelling) op de beste wijze een nieuw product ontwikkelen en in de markt zetten' (dit is een integrale combinatie van twee wezenlijke business vragen, t.w. productontwikkeling en marktontwikkeling)

Veel op de markt gebrachte producten kenden early 'adaptors', maar geen 'followers'. Menige onderneming zoals Unilever, Coca-Cola en Philips hebben pijnlijke ervaringen opgedaan. Soms betrof het het falen van een nieuw wasmiddel of de mislukte introductie van een video-systeem. Soms werden productontwikkelingen pas na jaren effectief door de markt opgenomen. Al in de jaren veertig heeft Coca-Cola de mogelijkheden van Coke in blik getest. Ze moesten tot de swingende jaren zestig wachten voordat het een succes werd. Met andere woorden, Business Development is geen marketing en geen productontwikkeling, maar de ontwikkeling van de verbinding tussen die twee en de organisatie van die verbintenis.

Recent onderzoek heeft aangetoond hoe belangrijk BD is voor succesvolle bedrijfsvoering en de continuering daarvan. Daarmee wordt een gedegen bedrijfskundige aanpak van de te ontwikkelen business steeds belangrijker. De centrale thema's in de colleges en werkcolleges BD worden dan ook ontleend aan de markt-, product- en technologieontwikkeling enerzijds en de organisatiekunde anderzijds. Bij markt-, product- en technologieontwikkeling gaat het om zaken als strategie, ondernemerschap, de relatie tussen klantenwensen en concepten voor het ontwikkelen van fysieke goederen en diensten. Vanuit de organisatiekunde gaat het om het organiseren van het BD-proces en de daarmee samenhangende processen van organisatieontwerp en -verandering.

Toekomstige functies/Werkvelden

Deze afstudeerrichting leidt u op voor (junior) posities op de terreinen productontwikkeling en innovatie, marketing en productontwikkeling, en organisatieverandering in het licht van product- en marktontwikkeling. De afgestudeerden in BD zijn de afgelopen jaren onder meer in de volgende functies terechtgekomen:

- strategisch stafmedewerker in business development
- medewerker productontwikkeling en productvernieuwing
- productmanager en marketingmedewerker bij technologische ondernemingen
- innovatieadviseur bij Syntens en TNO
- medewerker nieuwe ontwikkelingen in beleidsvormende of belangenorganisaties (bijvoorbeeld VNO-NCW, brancheorganisaties, provincies en gemeenten)
- management trainee organisatieontwikkeling
- en net als vele andere bedrijfskundigen: als (mede-)directeur van een (high tech-)bedrijf.

B5.2.3.2 Opbouw van het programma Business Development

Semester	Onderwijsactiviteiten			EC
Semester 1				
Blok 1	Field course BD module MPO (5 EC)	Verdieping BD en Ontwerp afstudeer- onderzoek, deel 1 (5 EC)	Management van BD (5 EC)	15
Blok 2	Field course BD module TPO (5 EC)	Verdieping BD en Ontwerp afstudeer- onderzoek deel 2 (5 EC)	Integrale BD (5 EC)	15
Semester 2				
Blok 1/ 2	-Afstudeeropdracht -keuzevak			25 5

Keuzevakken

De student kiest een BD-gerelateerd vak* van de overige trajecten ter waarde van 5 EC of kiest een nog niet eerder afgelegd BD-keuzevak uit de bachelor (t.w. Ontwikkeling van diensten, Trends in BD, E- business development, Kennismanagement en innovatie).

*De student doet bij keuze voor een BD-gerelateerd vak een voorstel aan de coördinator van het traject BD.

Toelatingseisen

De bachelors Bedrijfskunde en Economie & Management geven toegang tot het traject Business Development van de master Business Administration. U volgt in het laatste semester van uw bachelor het trajectvak 'Business Development 1'. De fieldcourse uit het mastertraject sluit hier weer op aan. Volgt u een andere bachelor en wilt u toch graag Business Development studeren, dan kunt u het beste contact

opnemen met de studieadviseurs van de Faculteit Bedrijfskunde: Karel Labberté, Els Brillman of Annet Bouwers, e-mail: studieadviseurs@bdk.rug.nl .

Ingangseis

De ingangseisen voor de fieldcourse BD zijn het met voldoende resultaat afgelegd hebben van het 'trajectvak BD' (10 EC) en van één van de BD-keuzevakken uit onderstaand lijstje:

- Ontwikkeling van diensten (5EC)
- Trends in BD (5 EC)
- E-business development (5 EC)
- Kennismanagement en Innovatie (5EC)

B5.2.4 Finance Specialization

B5.2.4.1 Program description Finance specialization

Co-ordinator

Dr P.P.M. Smid

WSN 430

Tel. 050 3633668

P.P.M.Smid@eco.rug.nl

Objectives and content

The Finance specialization within the MScBA program aims at providing scientific knowledge and analytical and practical skills with respect to the financial economic aspects of business economics.

The specialization has two profiles: Corporate Financial Management (CFM) and Risk & Portfolio Management (RPM). The central topic within CFM is corporate finance; it is studied from the perspective of the company seeking finance for its capital investment projects. Well-known concepts such as Value-Based Management and Shareholder Value are central themes within the CFM profile. Therefore, an important part of the profile is devoted to the interdependency of financial and strategic planning, as well as to related issues of corporate governance.

RPM concentrates on the management of financial risks, primarily within financial institutions. However, attention will also be paid to the perspective of the individual investor. A lot of time is reserved to study the investment decisions of both institutional and individual investors. The proper use of all kinds of financial instruments and products will also be addressed. To this end, a sound knowledge of the financial markets is essential and will be provided. Of course, a study of risk and portfolio management is not complete without paying attention to the problem of performance measurement, which will also be studied.

The so-called Finance Field Course is a compulsory course for all students in the specialization. This course provides students with an introduction to qualitative and quantitative research in finance. The main focus will be on the knowledge and techniques that are necessary to conduct a research project in finance. As such, it provides a good background for the final research project: each student has to write a Master's thesis worth 15 or 25 ECs. Depending on whether 15 or 25 ECs are chosen, the student has to take optional courses totalling at least 15 or 5 ECs, respectively, from a list which can be found on page 87.

Career opportunities

The following examples are just some of the wide range of possibilities.

CFM

- Corporate finance consulting, IPOs, mergers and acquisitions, buyouts etc.
- Financial management positions in companies
- Corporate investment banking
- Corporate governance issues
- Analysis and supervisory activities
- Financial consulting.

RPM

- Pension funds, insurance companies, investment funds etc.
- Investment management, exchange, stock exchange
- Financial advisory services
- Analysis and supervisory activities
- Bank positions

B5.2.4.2 Program content Finance specialization

CFM

Semester	Activities			EC
Semester 1	Finance field course	Corporate Valuation	Corporate Governance ¹	30
Semester 2	Optional courses ²			5 or 15
	Thesis project ³			15 or 25

- 1) In 2004-2005 this course will be replaced by the Corporate Financial Strategy course
- 2) You may choose from the list of courses on page 87.
- 3) The thesis project must be 15 or 25 ECs.

RPM

Semester	Activities			EC
Semester 1	Finance field course	Portfolio Management	Risk & Derivatives	30
Semester 2	Optional courses ¹			5 or 15
	Thesis project ²			15 or 25

- 1) You may choose from the list of courses on page 87.
- 2) The thesis project must be 15 or 25 ECs.

Entry requirements

Students with a bachelor Economie & Management or Bedrijfskunde from the University of Groningen are admitted. The so-called Trajectcursus Finance is an entry requirement for the field course. For students with a bachelor

Bedrijfskunde the course Financial Accounting is an additional entry requirement for this field course.

Students with another economically oriented Bachelor's degree who wish to enrol in the specialization are advised to contact the study advisor or the co-ordinator of the specialization.

List of optional courses, MBA, Finance specialization

- Institutional Investment Management (2003-2004: Belegging II)
- Behavioural Finance
- Working Capital Management
- Real Estate Investment (2003-2004: Vastgoedbelegging)
- International Financial Management (2003-2004)
- Management of Financial Institutions (2003-2004)
- Econometrische Methoden van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

The third-year Bachelor's degree specialization courses from the other specializations within the MBA program. Other choice, to be submitted for approval to the co-ordinator.

B5.2.5 Traject Marketing

B5.2.5.1 Programmabeschrijving traject Marketing

Coördinator

Dr. Karel Jan Alsem

WSN 401, tel. 363 3694

k.j.alsem@eco.rug.nl

Doel en inhoud

Marketing gaat over het bevorderen van ruilrelaties tussen een leverancier en een afnemer, waarbij de leverancier een product levert in ruil voor geld. Een voorbeeld is Douwe Egberts die allerlei activiteiten onderneemt om de verkoop van koffie in de winkels te stimuleren en klanten te behouden, zoals het maken van reclame op TV en in tijdschriften, zorgen dat er steeds voldoende koffie geleverd wordt aan de winkels, zodat de consument geen lege schappen vindt, onderzoek doen naar de effecten van sponsoring en het ontwikkelen van een aantrekkelijke, informatieve website.

In het traject Marketing dat de faculteiten Economie en Bedrijfskunde aanbieden worden de nieuwste ontwikkelingen in het vakgebied belicht. Twee uitgangspunten staan daarbij centraal: een goed marketer moet een sterk analytisch vermogen hebben om situaties te analyseren, en moet daarnaast een sterk manager zijn: creatief en klantgericht marketingbeleid kunnen ontwikkelen en uitvoeren. Deze twee uitgangspunten zijn onder andere terug te vinden in twee aparte profielen binnen het traject marketing: het **marketing management profiel** en het (Engelstalige) profiel **marktonderzoek ('research based marketing')**. Een student kiest voor één van beide profielen. Maar ook *binnen* vrijwel alle vakken die in beide profielen worden aangeboden zijn zowel een onderzoeks- en een managementcomponent te vinden (onder andere via opdrachten).

Het traject Marketing aan de RUG wordt gegeven door docenten die nationaal en internationaal publiceren en die deskundig zijn in zowel consumentenmarketing als business marketing. Het niveau van de opleiding is hoog, en er wordt veel van de studenten gevraagd. Bij de meeste vakken wordt niet alleen diep op de theorie ingegaan, maar zijn er ook veel toepassingen en er moeten regelmatig oplossingen worden gepresenteerd. Ook zijn er mogelijkheden om vakken in het buitenland te volgen (Engeland, Zweden, VS).

Voorbeelden van functies na afstuderen:

Marketing Management

- product manager
- marketing manager
- marketingstrateeg in de reclame-/ adviesbranche
- direct marketing manager
- E-commerce-manager

Research Based Marketing

- marktonderzoeker in onderzoek-/ adviesbranche
- marktonderzoeker bij fabrikant/ distribuut/ overheid
- markt/informatiespecialist in sectoren als industrie, handel, dienstverlening
- marktonderzoekconsultant
- onderzoeker aan een universiteit om in vier jaar te promoveren (AIO).

B5.2.5.2 Opbouw van het programma Marketing

Alvorens de opbouw van de beide profielen te beschrijven, geven we eerst in bijgaand schema weer welke marketingvakken wanneer worden aangeboden.

Vakkenoverzicht			Semester 1		Semester 2	
	Taal *	EC	Blok 1	Blok 2	Blok 1	Blok 2
<i>Kernvakken</i>						
Field course Advanced Marketing	E	10	X			
Scriptie bij profiel		20			X	
<i>Profielvakken Marketing Management</i>						
Merkmanagement en Communicatie**	N	10	X			
Business Marketing**	E	10	X			
Consumer Behavior	E	10	X			
Marketinginformatiemanag.	N	5	X			
International Marketing	E	5		X		
E-commerce	N	5		X		
Services en Direct Marketing	N	10			X	
Logistiek en Retailmanagement	N	10			X	
<i>Profielvakken Research Based Marketing</i>						
Advanced Market Research***	E	10	X			
Consumer Behavior**	E	10	X			
Marketing Model Building**	E	10			X	

* E = Engels bij belangstelling van niet Nederlandstalige studenten

** één van beide verplicht in profiel

*** verplicht in profiel

Voor beide profielen geldt dat:

- In totaal inclusief de scriptie 50 EC betrekking moeten hebben op marketingvakken
- Van die 50 EC minimaal 40 EC wordt gevuld met profielvakken. Aangezien de scriptie 20 EC is, moet voor 20 EC profielvakken worden gekozen. Bij die keuze zijn per profiel nog enkele specifieke restricties die we hieronder zullen beschrijven.

Profiel Marketing Management

Profiel eisen

- Field course en scriptie Marketing Management verplicht (30 EC)
- Merkmanagement en Communicatie of Business Marketing (10 EC) (beide mag ook)
- Naast vorige twee eisen nog 10 EC profielvakken marketing management
- Overige 10 EC: een nog niet gekozen marketingvak of een keuzevak (zie lijst met keuzevakken)

Vakkenplanning

Semester 1	EC	Semester 2	EC
Field Course Advanced Marketing	10	Keuze uit: <ul style="list-style-type: none"> • Direct Marketing and Services • Logistiek en Retail Management • Keuzevak max 10 EC (indien niet al in Sem 1 keuzevak gedaan is) 	10
Merkmanagement en Communicatie of Business Marketing	10	Scriptie	20
Keuze uit: <ul style="list-style-type: none"> • De andere van Merkmanagement en Communicatie of Business Marketing • Andere marketingvakken • Keuzevak maximaal 10 EC 	10		
<i>Totaal</i>	<i>30</i>		<i>30</i>

Profiel Research Based Marketing

Profiel eisen

- Field course en scriptie Research Based Marketing verplicht (30 EC)
- Advanced Market Research verplicht (10 EC)
- Naast vorige twee eisen nog 10 EC profielvakken research based marketing, dus of Consumer Behavior of Marketing Model Building (10 EC) (beide mag ook)
- Overige 10 EC: een nog niet gekozen marketingvak of een keuzevak (zie lijst met keuzevakken)

Vakkenplanning

Semester 1	EC	Semester 2	EC
Field Course Advanced Marketing	10	Keuze uit: <ul style="list-style-type: none"> Marketing Model Building (verplicht indien niet Consumer Behavior is gekozen) Andere marketingvakken Keuzevak max 10 EC (indien niet al in Sem 1 keuzevak gedaan is) 	10
Advanced Market Research	10	Scriptie	20
Keuze uit: <ul style="list-style-type: none"> Consumer behavior (verplicht indien niet Marketing Model Building wordt gekozen in Sem. 2) Andere marketingvakken Keuzevak (max. 10 EC) 	10		
<i>Totaal</i>	30		30

Lijst met keuzevakken*

Vak	Uit traject	EC	Semester
Trajectvak Fundamentals of Small Business and Entrepreneurship	Small Business & Entrepreneurship	10	2
Trajectvak Management Accounting	Organizational & Management Control	10	1 en 2
Trajectvak Business and ICT	Business & ICT	10	2
Strategy in the knowledge-based experience economy	Strategy and (non-technical) innovation	10	1
Trajectvak Business Development	Business Development	10	2
Verandermanagement	Accountancy en Controlling	7	1
Quality Management	Operations and Supply Chains	5	2
Niet gekozen marketingvakken MScBA	Marketing	5 of 10	

* Indien een student een ander bij het profiel passend keuzevak wenst te volgen, dient daartoe een beargumenteerd, schriftelijk verzoek bij de coördinator te worden ingediend.

Ingangseis fieldcourse

Derdejaarsvakken Marktonderzoek: Theorie en Marktonderzoek: Praktijk.

B5.2.6 Operations & Supply Chains Specialization

B5.2.6.1 Program description O&SC specialization

Co-ordinator

Martin J. Land

e-mail: m.j.land@bdk.rug.nl

room: WSN 821, secr. office WSN 817

tel. secr. office: +31 (0)50 - 363 7020

Objectives and content

World-class organizations must be able to combine internal efficiency with customer-oriented objectives such as short delivery times, reliability, quality and flexibility. Primarily, this requires a perfect organization and design of production, distribution, and service processes accompanied by superior coordination, planning, and control. These tasks together make up the domain of operations management. Nowadays, companies no longer confine themselves to internal operations but extend the domain to the complete supply chains. O&SC projects may range from shortening the stay of patients in hospitals, fine-tuning the front-office and back-office tasks of a bank, implementing new planning concepts, improving distribution structures, to balancing an automotive production line.

Considering the broad spectrum of organizations in practice, the Groningen approach teaches you to perform a company-specific diagnosis in order to develop tailor-made solutions. You learn to select and elaborate the appropriate elements of globally accepted production, distribution and service concepts. The Groningen program concentrates on co-ordination issues, emphasizing the role of human resources, and relating to all kinds of interfaces, i.e. production/sales, front office/back office, aggregate/detailed planning, etc.

Career opportunities

Knowledge of operations and supply chains will enable you to enter practice in a wide range of functions.

They include:

- Manager logistics/service operations/operations/production/quality/customer service/purchasing,
- Consultant logistics/process management/quality/purchasing.

Knowledge of the primary processes within firms has proved to be a good starting point for growth towards higher management echelons. Compliance with international standards offers you the opportunity to start a career in globally operating companies.

B5.2.6.2 Program content O&SC specialization

Compulsory for all students:

- Field course operations & supply chains (10 EC, 1st semester)

Compulsory for the profile Production & Distribution:

- Information systems for operations & supply chains (5 EC, 1st semester)
- Global operations & supply chains (5 EC, 2nd semester)

Compulsory for the profile Services:

- Service operations (5 EC, 1st semester)
- Quality management (5 EC, 2nd semester)

See the schedule below:

profile Production and Distribution		profile Services	
semester 1	semester 2	semester 1	semester 2
Field Course Operations and Supply Chains	Global Operations and Supply Chains	Field Course Operations and Supply Chains	Quality Management
Information Systems for Operations and Supply Chains	Master's Thesis Project	Service Operations	Master's Thesis Project
Optional Courses		Optional Courses	

The Master's thesis project in the second semester is worth 25 ECs. The second semester course is structured in such a way that it can be followed in parallel.

The optional courses (15 EC) must be chosen from the following list. At least 5 EC have to be chosen outside the field of Operations and Supply Chains:

Within the field of Operations & Supply Chains:

- The compulsory courses in the other profile (recommended)
- Gezondheidszorg & Management (1st sem., 5 EC), in Dutch
- Purchase Management (1st sem., 5 EC)
- Simulation of Business Processes (Master's degree course in IE&M)

Interfaces with other fields:

- Logistiek en Retailmanagement (2nd sem., 10 EC), in Dutch
- Business Marketing (1st sem., 10 EC)

- Trajectcursus Management Accounting (2nd sem. 10 EC), in Dutch
- Business Processes & ICT (1st sem. , 10 EC)
- Trajectory course Business & ICT (2nd sem., 10 EC) in Dutch
- Advanced HRM I: deel II: Concepten en ontwerpen van arbeidsorganisaties (Master's in HRM, 5 EC) in Dutch
- Advanced HRM II: Instrumenten van personeelsbeleid en verandermanagement (Master's in HRM, 10 EC) in Dutch
- Integrale Business Development (1st sem., 5 EC) in Dutch

More courses may be accepted based on a well-founded proposal from the student, including Technology Management courses.

Entry requirements:

University of Groningen Bachelor's degrees: Bedrijfskunde, Technology Management, Industrial Engineering & Management, Economie & Management, or Econometrics & Operations Research. The Trajectory Course Operations & Supply Chains is an entry requirement for the field course Operations and Supply Chains.

B5.2.7 Traject Organizational & Management Control

B5.2.7.1 Programmabeschrijving O&MC

Coördinator

dr. H.J. ter Bogt

WSN 471

tel. 050 – 363 71 91

h.j.ter.bogt@eco.rug.nl

Doel/inhoud

Het mastertraject Organizational & Management Control (OMC) richt zich op de kennis en vaardigheden die bijdragen aan een goede sturing en beheersing van organisaties. Daartoe biedt het traject de mogelijkheid kennis te verwerven omtrent methoden en technieken op het gebied van interne en externe financiële en niet-financiële informatievoorziening, het financieel management binnen organisaties en de algemene sturing en beheersing van organisaties en de medewerkers in organisaties. Deze methoden en technieken worden geplaatst in de context van de algemene management- en organisatievraagstukken van organisaties en samenwerkingsverbanden van organisaties, inclusief de strategie, en veranderingen daarin.

Het mastertraject OMC bestaat uit twee door alle studenten te volgen basiscursussen, te weten Organizational and Management Control en Financial Management. Deze vakken bieden de student een gedegen basiskennis op het gebied van het financieel management van organisaties, interne en externe informatieverzameling (en daarbij te hanteren instrumenten en technieken) en het gebruik van deze informatie voor de sturing en beheersing van organisaties en de medewerkers in deze organisaties. Vervolgens kan de student, op basis van eigen voorkeuren, voor de vaststelling van het verdere vakkenpakket een keuze maken uit een ruime lijst van keuzevakken. OMC biedt mogelijkheden tot specialisatie, maar vooral ook tot het met elkaar combineren van kennis op het gebied van de control, de financiering en het management van organisaties. Afhankelijk van de precieze invulling die studenten geven aan hun masteropleiding, kan het nadere accent binnen het traject OMC liggen op de (interne en externe) informatievoorziening en het financieel management, dan wel op de organisatiecontext, inclusief de strategie, waarbinnen de informatievoorziening en het financieel management zich afspelen.

Om een relatie te leggen tussen het wetenschappelijke karakter van de opleiding en de praktijk van bedrijven en andere organisaties, wordt tijdens de opleiding gewerkt met onder meer cases, terwijl ook de uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek in organisaties aan de orde komen. De relatie tussen theorie en praktijk kan een nader accent krijgen door middel van een mede op een stage of onderzoek in een organisatie gebaseerde afstudeerscriptie. Voorzover aan buitenlandse universiteiten geschikte vakken worden aangeboden, bestaat de mogelijkheid daar een of meerdere vakken te volgen.

Toekomstige functies/werkvelden

Het mastertraject OMC biedt de student ruime mogelijkheden op het gebied van de vakkenkeuze en derhalve ook een breed scala aan mogelijke toekomstige functies. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan financieel stafmedewerker, financieel manager, controller-achtige functies (indien wordt gekozen voor een sterk financieel-economisch gerichte invulling van de opleiding), organisatieadviseur, algemeen manager, assistent-manager, onderzoeker en staffuncties in nationale en internationale bedrijven, non-profitorganisaties en overheidsinstellingen.

B5.2.7.2 Opbouw van het programma O&MC

Semester	Onderwijsactiviteiten	EC
Semester 1		
blok 1	Organizational and Management Control	Financial Management keuze*)
blok 2	Organizational and Management Control	Financial Management keuze*)
Semester 2		
blok 1	keuze**)	keuze**)
blok 2	keuze**)	scriptie
		scriptie
		5 – 15 keuzevakken; 15-25 scriptie (gehele semester)
<p>*) te kiezen uit: <i>Advanced International Economics and Business</i>, masters's International Economics and Business; 10 EC; semester 1.1-2 <i>Strategy in the Knowledge-based Experience Economy</i>; traject Strategy and (non-technical) innovation; 10 EC; semester 1.1-2 in studiejaar 2003-2004: <i>Strategie en Verandering</i> (zie variant Accountancy – Bedrijfskunde), 7 EC, semester 1-2; vanaf studiejaar 2005-2006: <i>Verandermanagement</i>, master Accountancy en Controlling; 5 EC; semester 2 in het studiejaar 2003-2004: <i>Financial Accounting 1</i>, 10 EC (semester 1-1 en 2-1), <i>Financial Accounting 2</i>, 10 EC (semester 1-1/2 en 2-1/2; voor studenten die zijn geslaagd voor Financial Accounting 1); vanaf studiejaar 2004-2005: <i>Financial Accounting 3</i>; bachelor's (derde jaar) Accountancy en Controlling; 5 EC; semester 2 - 1 en/of 2 <i>Corporate Valuation</i>; traject Finance; 10 EC; semester 1.1-2 (voor studenten die zijn geslaagd voor Financial Management of de trajectcursus Finance, of die over vergelijkbare voorkennis beschikken) <i>Marketing Informatiemanagement</i>; traject Marketing; 5 EC; semester 1 – 1 <i>Merkmanagement en Communicatie</i>; traject Marketing; 10 EC; semester 1.1-2 <i>Business Research and Organization Theory</i>; bachelor's (derde jaar) International Economics and Business; 6 EC; semester 1 – 1 P.M.: <i>Risicomanagement</i>; master's Accountancy en Controlling; 5 EC, vanaf studiejaar 2005-2006, semester 1</p>		

****)** te kiezen uit:

Quality Management; traject Operations and Supply Chains; 5 EC; semester 2.1-2

Trajectvak Operations & Supply Chains; traject Operations and Supply Chains; 10 EC; semester 2.1-2

Behavioural Finance; traject Finance; 5 EC; semester 2.1 (voor studenten die zijn geslaagd voor Financial Management of de trajectcursus Finance, of die over vergelijkbare voorkennis beschikken)

Working Capital Management; traject Finance; 5 EC; semester 2 - 1

Trajectvak Fundamentals of Small Business & Entrepreneurship, traject Small Business and Entrepreneurship; 10 EC; semester 2.1-2

Trajectvak Non-technical innovation and its environment, traject Strategy and (non-technical) Innovation; 10 EC; semester 2.1-2

Trajectvak Business and ICT; traject Business & ICT; 10 EC; semester 2.1-2

Trajectvak Business Development; traject Business Development; 10 EC; semester 2.1-2

Management van Business Development; traject Business Development; 5 EC; semester 1.1.

Toelatingseisen

De bachelor Economie en Management of Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen geeft toelating.

Studenten die elders een bachelordiploma hebben behaald en vervolgens willen deelnemen aan het mastertraject OMC, kunnen over hun eventuele toelating contact opnemen met een studie-adviseur of de coördinator van het traject.

Ingangseis field course

Voor de field course Organizational and Management Control: Trajectvak Management Accounting (of 'oude' vak dtc Management Accounting/Management Accounting - Advanced Course)

Voor de andere field course van het traject OMC, te weten de cursus Financial Management, geldt geen specifieke ingangseis.

B5.2.8 Traject Small Business & Entrepreneurship

B5.2.8.1 Programmabeschrijving SB&E

Coördinator:

dr. C.H.M. Lutz, WSN 767, tel. 363 7339.

Secretariaat:

K. van Brummelen, WSN 749, tel. 363 3453.

Doel

Het doel van de opleiding is driedelig:

1. Studenten leren welke specifieke theorieën er bestaan op het gebied van entrepreneurship en het MKB. Ook wordt eerder opgedane kennis opnieuw bekeken vanuit het oogpunt van de MKB-er.
2. Studenten leren dat 'ondernemen' een proces is waarbij (strategisch) denken, plannen en doen een centrale rol spelen. Dit proces kan door de ondernemer of door een derde (bijv. een adviseur) gestuurd worden. Doelstelling is dat alle studenten binnen de afstudeerrichting dit proces van dichtbij meemaken (bijvoorbeeld in de vorm van een praktijkopdracht).
3. Studenten vaardigheden leren die bij het ondernemen en adviseren een belangrijke rol spelen.

Inhoud

De begrippen Small Business en Entrepreneurship staan de afgelopen jaren sterk in de belangstelling. In de eerste plaats zien zowel de overheid als allerlei andere belanghebbenden steeds meer in dat de dynamiek en de werkgelegenheidsgroei in de economie voor het overgrote deel wordt veroorzaakt door startende en (door)groeierende kleine bedrijven. Dit betekent ook dat steeds meer bedrijven zich gaan richten op MKB-ers als doelgroep. Zo hebben de afgelopen jaren verschillende banken en verzekeringsmaatschappijen speciale MKB-afdelingen opgezet om producten voor deze doelgroep te ontwikkelen en op de markt te brengen.

Daarnaast raken ook grotere bedrijven er vaker van overtuigd dat om in deze moderne tijden te overleven een nieuwe werkwijze nodig is. Dat houdt in: kleine zelfstandige eenheden, verantwoordelijkheden laag in de organisatie, etcetera. Hiervoor heeft men medewerkers nodig die een ondernemende houding hebben. In personeelsadvertenties e.d. ziet u dan ook dat hier steeds meer naar gevraagd wordt.

Tot slot zijn er steeds meer mensen die liever zelf de verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leven en werk, en een eigen bedrijf starten. Op deze manier kunt u zelf bepalen hoe u met werk om wilt gaan, en kunt u zichzelf in de breedte ontplooiën. In een klein bedrijf is de ondernemer namelijk de spil van het bedrijf, en deze moet van allerlei markten thuis zijn.

In de opleiding SB&E komen zaken aan bod die voor al de hierboven genoemde groepen relevant zijn. Specifieke kenmerken van kleinere bedrijven worden besproken, waarbij in principe aan alle functionele gebieden aandacht wordt besteed. Maar ook vragen als 'wat is ondernemerschap nu eigenlijk?' en

'ben ik geschikt voor ondernemer?' komen aan de orde. Tot slot wordt ook enige aandacht besteed aan adviseren in het algemeen, en aan adviseren in het MKB in het bijzonder. Omdat MKB-bedrijven weinig staf hebben, zijn ze voor veel zaken afhankelijk van externe adviseurs. Ook deze adviseurs moeten goed op de hoogte zijn van de gang van zaken in de praktijk van het kleinere bedrijf, en hoe om te gaan met ondernemers.

Toekomstige functies/werkvelden

Uit het bovenstaande kunt u voor een deel afleiden op wat voor startfuncties de opleiding je voorbereidt. Samengevat zijn dit de volgende functies:

1. "all-round" medewerker in het MKB;
2. ondernemer (zelf een bedrijf starten of overnemen, bijv. een familiebedrijf voortzetten);
3. (MKB-)organisatieadviseur, waarbij ondernemerschap en verandermanagement centraal staan;
4. medewerker in een grotere organisatie waar een ondernemende houding op prijs wordt gesteld (intrapreneur);
5. medewerker in grote organisaties die zich op het MKB richten of er veel mee te maken hebben (banken, accountantsbureaus, (semi-)overheidsinstanties, onderzoeksinstituten).

B5.2.8.2 Opbouw van het programma SB&E

Het programma bestaat uit 60 EC. Alle studenten volgen verplicht de volgende onderdelen:

- Small Business Management (Field Course) (10 EC)
- Keuze van 20 EC uit de volgende vakken: Small Business Economics (10 EC), New Ventures (10 EC), trajectgebonden keuzevakken (10 EC).
- Entrepreneurial Skills 2 (2 EC)
- Vrije keuzeruimte (5 EC)

Voor de resterende 23 studiepunten kunnen studenten kiezen uit 2 varianten:

- Entrepreneurial Skills 2 (8 EC) en een 'kleine' theoretische afstudeeropdracht (15 EC), of
- een 'grote' afstudeeropdracht inclusief praktijkcomponent (23 EC).

In onderstaand schema staat aangegeven in welke periode de betreffende onderdelen gevolgd kunnen worden.

Onderwijsactiviteiten					(EC)*
Semester 1					
Blok 1	(FC) Small Business Management 10 EC	Small Business Economics (1)** 5 EC	Entrepreneurial Skills 1*** 2 EC	Entrepreneurial Skills 2***	afhankelijk van specifieke keuzes
Blok 2		Small Business Economics (2)** 5 EC			
Semester 2					
Blok 1	New Ventures 10 EC	Afstudeeropdracht	Entrepreneurial Skills 1*** 2 EC	Entrepreneurial Skills 2 ***	afhankelijk van specifieke keuzes
Blok 2		15 of 23 EC			

* Door verschillende keuzemogelijkheden binnen het traject is het niet mogelijk een studielast per blok of semester te berekenen.

** Dit is een 10 EC vak, studenten die geen SB&E doen kunnen er echter voor kiezen alleen het eerste deel te doen.

*** Deze twee vakken worden twee keer per jaar aangeboden en mogen in willekeurige volgorde worden gevolgd. De studielast van Entrepreneurial Skills 2 is deels zelf te plannen binnen het semester.

Trajectgebonden keuzevakken:

De onderstaande vakken behoren tot de trajectgebonden keuzevakken van SB&E:

- Adviseren in de praktijk (5 EC) 3.2.1
- Management Accounting (trajectvak) (10 EC) 3.2.1-2
- Business Marketing (10 EC) 4.1.1-2
- Services and Direct Marketing (10 EC) 4.2.1-2
- Management van Business Development (5 EC) 4.1.1
- Organizational Design, Human Actors and ICT (10EC) 4.2.1-2
- Non-Technical Innovation and its Environment (trajectvak) (10 EC) 3.2.1-2
- Value Appropriation of Non-Technical Innovations (5 EC) 4.1.2
- Quality Management (5 EC) 4.2.1-2
- Advanced HRM: Deel 1: Strategisch HRM (5 EC)

Toelatingseisen:

Algemene toelatingseisen MscBA en kennis op het niveau van het trajectvak Fundamentals of Small Business & Entrepreneurship.

B5.2.9 Strategy & Innovation Specialization

B5.2.9.1 Program description Strategy & Innovation specialization

Co-ordinator

Dr. Gerda Gemser, WSN 760, tel. 3637085, g.gemser@bdk.rug.nl

Objectives and content

In a knowledge-based economy, firms increasingly compete on the basis of innovation. In particular, non-technical aspects of innovation provide numerous opportunities for organizations to differentiate themselves strategically. In order to enable students to specialize in this crucial business area, the University of Groningen has developed a unique Master of Business Administration program on the strategic management of innovation.

Almost a century ago, the US car manufacturer General Motors was able to topple Ford Motor Company, the dominant competitor at the time, by manufacturing types and varieties of cars that looked very different from the single T-Model manufactured by Ford. The importance of non-technical innovations has only increased since that time. For example, the iMac computer from Apple has been a great commercial success, not only because of its technical performance but also because of its out-of-the-ordinary appearance. Other examples of non-technical innovations are the introduction of new fashions or art styles, new business models, the staging of experiences, and new types of services. Non-technical innovation accounts for a major share of the innovative developments in business. However, both courses in innovation and courses in strategy usually focus on technical innovation. Our MBA in Strategy and Innovation fills this gap by specifically focusing all courses on the strategic management of non-technical innovation. By doing so, our MBA offers a learning opportunity that is unique in its kind. The MBA in Strategy and Innovation will prepare students for the strategic challenges of the present-day knowledge-based economy. The MBA will concentrate on the cultural industries (e.g., music, media, publishing, film, the arts) and the service industries (e.g., professional services, entertainment, tourism and retail). However, manufacturing industries in which non-technical innovation is crucial will also be studied, including fashion, furniture, and many other consumer durables.

The MBA in Strategy and Innovation is structured around two semesters of 22 weeks each. Semester One covers four core courses:

The course 'Strategy in the Knowledge-Based Experience Economy' provides students with crucial insights into relevant strategic theories and concepts.

In the course 'Managing Non-Technical Innovation', the focus is on how firms in a particular industry manage non-technical innovations, and what explains the diversity between firms within an industry and firms between industries.

In the course 'Innovation and Entrepreneurship' we will delve deeper into issues such as venture capital, factors explaining the success or failure of new ventures, the development of intrapreneurship and entrepreneurship, and the management of professionals and processes of change.

In the course 'Value Appropriation of Non-Technical Innovations' we focus on the management of intellectual capital and, among other things, will analyse the effectiveness of the mechanisms firms use to protect themselves against imitation, and the role of licensing and franchising as a specific means to appropriate value.

Semester Two comprises one or more optional courses (10 EC in total) and a Master's thesis (20 EC). The student is allowed to choose courses that are taught in Dutch. The Master's thesis has to be written in English.

Teaching comprises a combination of lectures, seminars, tutorials, case studies and projects. The methods will vary from course to course. Assessment is also varied and includes essays, exams, reports, case studies, industry-based assignments, presentations and a Master's thesis. The faculty members of the MBA program publish extensively on areas of strategy innovation and non-technical innovation and are thus able to provide students with state-of-the-art knowledge.

Employment perspectives

Graduates of the MBA in Strategy and Innovation will be highly employable, working in management roles in a wide variety of organizations in both commercial and public sectors. Examples include organizations in the design, entertainment, leisure, retail, and consumer goods industries. Graduates may also work for consulting agencies that provide support for firms to become more competitive. To sum up, this MBA will prepare students for the most relevant, cutting-edge aspects of competing in the modern knowledge-based economy.

B5.2.9.2 Program content Strategy & Innovation specialization

Semester schedule

Semester	Courses			EC
Semester 1				
Part 1	Field course Managing non-technical innovation (10 EC)	Strategy in the knowledge-based experience economy (10 EC)	Innovation and entrepreneurship (5 EC)	30
Part 2			Value appropriation of non-technical innovations (5 EC)	
Semester 2				
Part 1	Optional courses (10 EC in total)	Master's thesis (20 EC)		30
Part 2				

Optional courses

Students must choose one or two optional courses (10 EC in total). A representative list of options is given below, but other courses may also be considered in consultation with the program director.

Suggested options:

- Business Marketing (10 EC)
- Merkmanagement en Communicatie (10 EC)
- International Marketing (5 EC)
- Consumer Behaviour (10 EC)
- Services and Direct Marketing (10 EC)
- New Ventures (10 EC)
- Small Business Economics (10 EC)
- Management van Business Development (5 EC)
- Advanced International Economics and Business (10 EC)

Entry requirements

The student should ideally have a Bachelor's degree in Business Administration or Economics and Management.

'Old-style' students from Business Administration must have:

- a) passed their propaedeutic examination and
- b) obtained at least 63 'old-style' credits. The students must have passed the following two courses at least:
 1. 'Omgevingsanalyse' (3 EC) and
 2. 'Strategievorming en Verandering' (5 EC) or 'Strategie en Verandering voor Accountancy studenten' (5 EC).

'Old-style' students from 'Technische Bedrijfswetenschappen' must have:

- c) passed their propaedeutic examination and
- d) obtained at least 63 'old-style' credits. The students must have passed the following two courses at least:
 1. 'Externe Organisatie' (4 EC) and
 2. 'Technologie, Strategie en Organisatieontwikkeling' (4 EC).

'Old style' students from Economics and Management must have:

- a) passed their propaedeutic examination and
- b) obtained at least 63 'old-style' credits. The students must have passed the following courses at least:
 1. 'Microeconomics 2: Industrial Economics' (4 EC)" or 'International Competitive Analysis' (4 EC); and
 2. 'International Business 1: Strategic Management' (4 EC).

B6 Econometrie en Besliskunde

B6.1 Bachelorprogramma Econometrie en Besliskunde

B6.1.1 Programmabeschrijving bachelor Econometrie en Besliskunde

Opleidingsdirecteur

dr. C. Praagman, WSN 251

tel. 050 – 363 7076, c.praagman@eco.rug.nl

Doel/inhoud

De opleiding Econometrie en Besliskunde (E&B) is gericht op het modelmatig beschrijven en analyseren van problemen uit de economie, bedrijfsvoering en verwante gebieden. Het aanleren van een onderzoeksgerichte houding, van de belangrijkste modellen die momenteel gebruikt worden en van de voor de analyse noodzakelijke kennis van wiskunde en statistiek vormen de belangrijkste component, naast de vaardigheid om de uitkomsten van deze modelbenadering te vertalen in voor het toepassingsgebied relevante resultaten. Om dit doel te verwezenlijken wordt er in de propedeuse en het eerste jaar van de postpropedeuse veel aandacht besteed aan het verwerven van de noodzakelijke kennis op het gebied van de wiskunde en de statistiek. Daarnaast wordt er in de eerste twee jaar een inleiding gegeven in de voornaamste gebieden van de economie. In het tweede en derde jaar worden de hoofdrichtingen van de opleiding belicht: operationele research, actuariaat, econometrie en wiskundige economie. Het laatste semester van de opleiding geeft de gelegenheid zich voor te bereiden op een van de trajecten van de masteropleiding Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies. Daarnaast is er de mogelijkheid om via keuzevakken de kennis van de economische toepassingsgebieden te vergroten. Om een relatie te leggen tussen het wetenschappelijke karakter van de opleiding en de beroepspraktijk van afgestudeerde econometristen, wordt tijdens de opleiding onder meer gewerkt met cases. Een verblijf aan een buitenlandse universiteit om daar een deel van het programma te volgen behoort uitdrukkelijk tot de mogelijkheden.

Toekomstige functies/werkvelden

Afgestudeerde econometristen vinden over het algemeen zonder enige moeite een werkkring. In het bedrijfsleven is ook veel plaats voor econometristen. Banken, verzekeringsmaatschappijen en adviesbureaus zijn voor de hand liggende werkgevers, naast de meer traditionele als het CBS en de rijksoverheid. Door verdere studie en specialisatie, bijvoorbeeld door het volgen van een masteropleiding, is ook een meer onderzoeksgerichte werkkring mogelijk, bijvoorbeeld als promovendus aan een universiteit. Daarbij hoeft u niet alleen te denken aan een promotie op het gebied van econometrie en besliskunde, maar bijvoorbeeld ook op het gebied van economie, bedrijfskunde, statistiek en sociale wetenschappen liggen kansen voor een afgestudeerde econometrist.

Toelatingseisen

VWO met profiel N&G of N&T. Ook de profielen E&M en C&M met Wiskunde B1 geven toelating.

B6.1.2 Cursussen bachelor Econometrie en Besliskunde

Opleiding Jaar	De Bachelor-opleiding Econometrie en OR 1	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Statistiek 1a E&B	3	1.1.1
	Micro-economie 1	6	1.1.1
	Wiskunde1 a E&B	4	1.1.1
	Inleiding Computergebruik	2	1.1.1
	Wiskunde 1b E&B	4	1.1.2
	Statistiek 1b E&B	4	1.1.2
	Modelleren	7	1.1.2
	semester 2	Macro-economie1	6
Statistiek1c E&B		4	1.2.1
Wiskunde1c E&B		5	1.2.1
Statistiek 1d E&B		5	1.2.2
Financiering 1		6	1.2.2
Wiskunde 1d E&B		4	1.2.2

Opleiding jaar	De Bachelor-opleiding Econometrie en OR 2	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Statistiek 2a E&B	5	2.1.1
	Matrices, Grafen, Convexiteit	4	2.1.1
	Programmeren 1	5	2.1.1
	Inleiding OR	5	2.1.2
	Marketing 1 E&B	6	2.1.2
	Differentie + Differentiaalvergelijkingen	5	2.1.2
semester 2	Financieringstheorie en Modelling	6	2.2.1
	Inleiding Wiskundige Economie	5	2.2.1
	Statistiek 2b E&B	4	2.2.1
	Inleiding Actuarieat	5	2.2.2
	Programmeren 2	5	2.2.2
	Inleiding Econometrie	5	2.2.2

Opleiding jaar	De Bachelor-opleiding Econometrie en OR 3		
	Vaknaam	EC jr.sem.bl.	
semester 1	Speltheorie	5	3.1.1
	Kwantitatieve Financiering	5	3.1.1
	Stochastische Modellen	6	3.1.1
	Dynamische Econometrie	7	3.1.2
	Risicoverzekeringen	7	3.1.2
semester 2	Keuze*	5 of 10	3.2.1-2
	AVV	5	3.2.1-2
	Keuze**	20 of 15	
opmerkingen:			
*	Keuze uit Toegepaste OR (10 EC, trajectvak voor profiel Operations Research), Econometrische methoden (5 EC, semester 3.2.2, trajectvak voor profiel Econometrics) en Gegeneraliseerde Lineaire Modellen (5 EC, semester 3.2.1, trajectvak voor profiel Actuarial Studies)		
**	Keuze uit vakken van de andere opleidingen van de faculteit		

B6.2 Masterprogram Econometrics

B6.2.1 Specialisation Actuarial Studies

B6.2.1.1 Program description Actuarial Studies

Program Director

dr. C. Praagman, WSN 251

tel. 050 – 363 7076, c.praagman@eco.rug.nl

Objective/content

The study in Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies aims at the description and analysis of problems from economics, management and related area's by mathematical models. Acquiring a research oriented attitude on the one hand, and knowledge of the most important models used on the other hand form the main ingredients, together with the ability to transform the outcome of the models in relevant results for the application field. The specialisation Actuarial Studies especially is concerned topics related to insurance: life insurance, risk insurance and reinsurance. Insurance is closely related to investment strategies, social security, negotiations between employers and employees on pensions etc. The intrinsic uncertainties in the field make tools like econometrics and statistics indispensable.

The curriculum consists of two advanced actuarial courses, one course to be chosen from the complete set of courses for the master of Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies, one course in quantitative economics and a master thesis. The topic of the master thesis has to be in the field of actuarial science.

Future working areas

Graduates in operations research generally have no problem in finding a job. Acquiring a Ph.D. position is an option, not only in actuarial science, but also in econometrics, economics, management science or one of the social sciences. Financial institutions like banks, insurance companies and pension funds are likely employers for graduates in actuarial studies. Het Actuarieel Instituut (Actuarial Institute) offers additional courses for those who want to become an actuary. Completion gives the right to carry the title Actuaris AG (certified by het Actuarieel Genootschap; title: AAG after your name)

Admission rules

A Bachelor degree in Econometrie en Besliskunde from the university of Groningen, including the optional course Gegeneraliseerde Lineaire Modellen. Students with another bachelor degree can apply for entrance. Their request will be judged on an individual base by the Admissions Board.

B6.2.1.2 Program structure specialisation Actuarial Studies

Master Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies			
Specialisation Actuarial Studies			
	Course	EC	yr.sem.
semester 1	Life Insurance	10	4.1.1-2
	Keuze 1	10	4.1.1-2
	Keuze 2	10	4.1.1-2
semester 2	Risk Models	10	4.2.1
	Scriptie	20	4.2.1-2
	totaal	60	
Keuze 1: Keuze uit Advanced Industrial Organisation, Applied Statistics en Financial Econometrics (elk 10 EC) of een verplicht vak uit een van de andere profielen			
Keuze 2: Keuze uit keuze 1 of kwantitieve vakken uit de andere masteropleidingen van de faculteit, ter goedkeuring door de examencommissie			

B6.2.2 Specialisation Econometrics

B6.2.2.1 Program description specialisation Econometrics

Program Director

dr. C. Praagman, WSN 251

tel. 050 – 363 7076, c.praagman@eco.rug.nl

Objective/content

The study in Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies aims at the description and analysis of problems from economics, management and related area's by mathematical models. Acquiring a research oriented attitude on the one hand, and knowledge of the most important models used on the other hand form the main ingredients, together with the ability to transform the outcome of the models in relevant results for the application field. The

specialisation Econometrics especially is concerned with interpretation of observed (economic) data. The data are modelled in order to find or verify relations between them, either for simulation or forecasting, or for policy decisions. Traditionally macroeconomics is an important field of application for econometrics. Modern econometrics, however, also considers applications in other fields like financial economy, marketing or consumer behavior. The curriculum consists of two advanced econometric courses, one course to be chosen from the complete set of courses for the master of Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies, one course in quantitative economics and a master thesis. The topic of the master thesis has to be in the field of econometrics, or on statistics or mathematical economy.

Future working areas

Graduated econometricians generally have no problem in finding a job. Acquiring a Ph.D. position is a possible, not only in econometrics, but also in economics, statistics, management sciences or one of the social sciences. Financial institutions like banks, insurance companies and pension funds have employed a large percentage of econometricians recently, in addition to the more traditional one like the CBS and the government.

Admission rules

A Bachelor degree in Econometrie en Besliskunde from the university of Groningen, including the optional course Econometrische Methoden. Students with another bachelor degree can apply for entrance. Their request will be judged on an individual base by the Admissions Board

B6.2.2.2 Program structure specialisation Econometrics

Master Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies			
Specialisation Econometrics			
	Course	EC	yr.sem.
semester 1	Micro-Econometrics	10	4.1.1-2
	Keuze 1	10	4.1.1-2
	Keuze 2	10	4.1.1-2
semester 2	Researchlab Econometrics	10	4.2.1
	Scriptie	20	4.2.1-2
Keuze 1: Keuze uit Advanced Industrial Organisation, Applied Statistics en Financial Econometrics (elk 10 EC) of een verplicht vak uit een van de andere profielen			
Keuze 2: Keuze uit keuze 1 of kwantitieve vakken uit de andere masteropleidingen van de faculteit, ter goedkeuring door de examencommissie			

B6.2.3 Specialisation Operations Research

B6.2.3.1 Program description specialisation Operations Research

Program Director

dr. C. Praagman, WSN 251

tel. 050 – 363 7076, c.praagman@eco.rug.nl

Objective/content

The study in Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies aims at the description and analysis of problems from economics, management and related area's by mathematical models. Acquiring a research oriented attitude on the one hand, and knowledge of the most important models used on the other hand form the main ingredients, together with the ability to transform the outcome of the models in relevant results for the application field. The specialisation Operations Research especially is concerned with decision problems on logistics and finance, like vehicle routing, time schedules for railway systems, supply management, production planning, service planning, queuing, investment, portfolio management or asset liability management. Both deterministic and stochastic methods are used.

The curriculum consists of two advanced operations research courses, one course to be chosen from the complete set of courses for the master of Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies, one course in quantitative economics and a master thesis. The topic of the master thesis has to be in the field of operations research.

Future working areas

Graduates in operations research generally have no problem in finding a job. Acquiring a Ph.D. position is an option, not only in operations research, but also in economics, management science or one of the social sciences. Almost all big companies employ operations research experts. Hospitals, TNO, State departments like Rijkswaterstaat use OR graduates for policy development and advise.

Admission rules

A Bachelor degree in Econometrie en Besliskunde from the university of Groningen, including the optional course Toegepaste Operations Research. Students with another bachelor degree can apply for entrance. Their request will be judged on an individual base by the Admissions Board.

B6.2.3.2 Program structure specialisation Operations Research

Master Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies			
Specialisation Operations Research			
	Course	EC	yr.sem.
semester 1	Stochastic Programming	10	4.1.1-2
	Keuze 1	10	4.1.1-2
	Keuze 2	10	4.1.1-2
semester 2	Quantitative Logistics	10	4.2.1
	Scriptie	20	4.2.1-2
Keuze 1: Keuze uit Advanced Industrial Organisation, Applied Statistics en Financial Econometrics (elk 10 EC) of een verplicht vak uit een van de andere profielen			
Keuze 2: Keuze uit keuze 1 of kwantitieve vakken uit de andere masteropleidingen van de faculteit, ter goedkeuring door de examencommissie			

B7 Fiscale Economie

B7.1 Bachelorprogramma Fiscale Economie

B7.1.1 Programmabeschrijving bachelor Fiscale Economie

Coördinator

mw. mr. M.C. Christen

WSN 328

tel. 050-363 3763

M.C.Christen@eco.rug.nl

Doel/inhoud

De bacheloropleiding Fiscale Economie is een combinatie van economie en recht. Deze twee vakken vertonen naast overeenstemmende kenmerken ook belangrijke verschillen. De economische wetenschap bestudeert menselijk gedrag vanuit het schaarste-aspect: de spanning die bestaat tussen menselijke behoeften en middelen. De rechtswetenschap houdt zich bezig met de beschrijving en de verklaring van het menselijk gedrag voorzover dit genormeerd wordt door rechtsregels. Bij Fiscale Economie gaat het hoofdzakelijk om regels van belastingrecht. De economische wetenschap heeft niet zelden een enigszins abstract karakter, het belastingrecht is vaak concreet en wordt helder gemaakt met veel praktijkgevallen. Wie de fiscaal-economische richting kiest, moet dus een zekere affiniteit met en aanleg hebben voor zowel het economische als juridische denken.

Het eerste jaar van de opleiding Fiscale Economie is gelijk aan het eerste jaar van de opleiding Economie en Management, met uitzondering van het tweede halfsemester. Daarin is Internationale Economie vervangen door Inleiding Fiscale Economie en Statistiek 1c door Management Accounting 2. De opleiding leidt uiteindelijk tot een bachelor Fiscale Economie. De

economievakken blijven dan ook na het eerste jaar nog ruimschoots aan bod komen, zowel bedrijfseconomische vakken als boekhouden en financiering als algemeen economische vakken als openbare financiën.

In het tweede jaar wordt inzicht verschaft in de grondslagen van het recht, van bedrijfseconomie en van belangrijke fiscale rechtsgebieden als

Inkomstenbelasting en Omzet- en overdrachtsbelasting, waarna in jaar 3 verdere verdieping van bedrijfseconomische als algemeen economische vakken plaatsvindt en ook andere belastingrechtvakken als Vennootschapsbelasting en Internationaal belastingrecht aan de orde komen.

Oveigens worden de belastingrechtvakken gevolgd bij de Juridische Faculteit.

Toekomstige functies/werkvelden

De belastingheffing in Nederland is uitermate gecompliceerd en wijzigt relatief vaak ten gevolge van nationale en internationale invloeden.

Belastingdeskundigheid is daarom geld waard. Fiscaal-economen vervullen functies bij voornamelijk belastingadviesbureaus, accountantskantoren, de belastingdienst en fiscale afdelingen van ondernemingen (niet alleen in Nederland maar ook in het buitenland). Voorts vinden fiscaal-economen hun werkkring bij het Ministerie van Financiën, waar meer algemene taken met betrekking tot belastingwetgeving of belastingheffing worden vervuld. De belastingadviseurs hebben voornamelijk een adviserende functie ten opzichte van hun cliënten. De taak van de belastingdienst is uitvoerend en controlerend. Te verwachten valt dat met een bachelordiploma de functies binnen de belastingdienst en de belastingadvieskantoren vooral op uitvoerend niveau zullen zijn. Ook adviesfuncties voor het MKB lijken mogelijk.

Toelatingseisen

Algemene eisen die gelden voor toelating tot de studie Economie

B7.1.2 Cursussen bachelor Fiscale Economie

Opleiding	De Bacheloropleiding Fiscale Economie		
Jaar	1		
Het eerste jaar is gelijk aan Economie en Management, met uitzondering van het tweede halfsemester (2.2). Daarin is Internationale Economie vervangen door Inleiding Fiscale Economie en Statistiek 1c door Management Accounting 1.			
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Management 1	6	1.1.1
	Micro-economie 1	6	1.1.1
	Wiskunde 1a	3	1.1.1
	Marketing 1	6	1.1.2
	Statistiek 1a	3	1.1.2
	Wiskunde 1b	3	1.1.2
	ICT 1	3	1.1.2

semester 2	Macro-economie 1	6	1.2.1
	Statistiek 1b	3	1.2.1
	Financial Accounting 1	6	1.2.1
	Inleiding Fiscale Economie	6	1.2.2
	Financiering 1	6	1.2.2
	Management Accounting 1	3	1.2.2

Opleiding jaar	De Bacheloropleiding Fiscale Economie 2	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Belastingrecht 1	7	2.1.1-2
	Formeel Belastingrecht 1	6	2.1.1-2
	Ondernemingsrecht	6	2.1.1
	Vermogensrecht	9	2.1.1-2
	Boekhouden 1	3	2.1.2
semester 2	Inkomstenbelasting	8	2.2.1-2
	Fiscaal Comptabele Verantwoording 1	3	2.2.1
	Winst	7	2.2.1-2
	Omzet & Overdrachtsbelastingen	6	2.2.1-2
	Financiële en Actuariële Rekenkunde	6	2.2.2

Opleiding jaar	De Bacheloropleiding Fiscale Economie 3	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Inleiding Internationaal Europees Belastingrecht	6	3.1.1-2
	Staats- en Administratief Recht	6	3.1.1
	Openbare Financiën	6	3.1.1
	Computerboekhouden	3	3.1.2
	Financiering 2	6	3.1.2
	ICT 2	3	3.1.2
semester 2	Vennootschapsbelasting	9	3.2.1-2
	Fiscaal Comptabele Verantwoording 2	4	3.2.1
	Loonbelasting	4	3.2.1
	Keuze	8	3.2.1-2
	Successiewet	4	3.2.2

B7.2 Masterprogramma Fiscale Economie

B7.2.1 Programmabeschrijving Fiscale Economie

Coördinator

mw. mr. M.C. Christen

WSN 328

tel. 050-363 3763

M.C.Christen@eco.rug.nl

Doel/inhoud

De masteropleiding Fiscale Economie bouwt uiteraard voort op de bacheloropleiding. Er vindt een verdieping plaats van belastingrechtvakken, de meer gespecialiseerde belastingrechtvakken komen aan de orde, naast uiteraard nog steeds economievakken als financial accounting en financiering. Ook wordt aandacht besteed aan internationaal en Europees belastingrecht. Het niveau van de masteropleiding Fiscale Economie komt overeen met het klassieke doctoraal FE. Doelstelling van de opleiding is het verschaffen van kennis van en inzicht in het geldende recht, zowel nationaal als internationaal, het in hun onderlinge samenhang kunnen beoordelen van juridische, maatschappelijke en economische aspecten van een vraagstuk en deze kritisch kunnen benaderen, het vermogen zelfstandig op heldere wijze mondeling en schriftelijk antwoorden te formuleren op juridische vragen en het vermogen om zelfstandig de voor de oplossing van een vraag relevante wetgeving, jurisprudentie en literatuur te verzamelen, te beoordelen en toe te passen.

Toekomstige functies/werkvelden

Fiscaal economen met een voltooide masteropleiding zullen hun werkkkring vinden in dezelfde werkvelden als de bachelors. Zij zullen echter toegang hebben tot eerder omschreven posities op een hoger (hoog) niveau binnen bedrijfsleven, overheid en advieskantoren.

B7.2.2 Cursusoverzicht Fiscale Economie

Master Fiscale Economie			
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Formeel Belastingrecht 2	6	4.1.1-2
	Belastingheffing Ondernemingen	7	4.1.1-2
	Belastingheffing Particulieren	6	4.1.1-2
	Financial Accounting 2 (3e jrsvak bachelor Economie & Management)	6	4.1.1
	Financiering 3 (3e jrsvak bachelor Economie & Management)*	6	4.2.1
semester 2	Internationaal & Europees Belastingrecht	6	4.2.1-2
	Public Choice & Law and Economics	9	4.2.1
	Scriptie	14	4.2.1-2
* In het cursusjaar 2003/2004 zal dit vak eenmalig worden vervangen door een selectie - met een omvang van 6 EC - uit de cursus Corporate Governance van de MScBa, traject Finance			

B8 Accountancy & Controlling

B8.1 Bachelor Accountancy & Controlling

B8.1.1 Programmabeschrijving bachelor Accountancy & Controlling

Coördinator

drs. A.W. Husmann RA

WSN 315

tel. 050-363 3770/3768

a.w.husmann@eco.rug.nl

Doel/inhoud

De bacheloropleiding Accountancy & Controlling richt zich op het verwerven van een gedegen wetenschappelijke kennis op bedrijfseconomisch en bedrijfskundig gebied met de nadruk op het besturen en doen functioneren van organisaties. In de opleiding wordt onder meer aandacht besteed aan methoden en technieken op het gebied van organisatie en management, financial accounting, management accounting, bestuurlijke informatieverzorging en andere aspecten die van belang zijn voor een goede sturing en beheersing van organisaties. De opleiding stimuleert een analytische en kritische benadering van meestal interdisciplinaire organisatieproblemen en ontwikkelt kennis en vaardigheden om tot implementeerbare oplossingen te komen. De bacheloropleiding Accountancy & Controlling start met het volledige propedeusejaar van (naar keuze) de Faculteit Bedrijfskunde, of van "Economie & Management" van de Faculteit der Economische Wetenschappen. Dit eerste studiejaar biedt een algemene kennismaking met enkele belangrijke onderdelen van de organisatiekunde en de algemene en bedrijfseconomie, naast de ondersteunende vakken wiskunde en statistiek. Het vakkenpakket van het tweede studiejaar is deels afhankelijk van welke propedeuse werd gevolgd en omvat verder onder meer organisatiekundige vakken, financiering, boekhouden en belastingrecht. Het derde jaar biedt, naast de grondslagen van bestuurlijke informatieverzorging en organisatie- en informatieanalyse, een verdieping van de basiskennis op het gebied van management accounting, financial accounting, financiering, informatiemanagement en boekhouden.

Toekomstige functies/werkvelden

De bachelorstudie Accountancy & Controlling biedt primair de basis voor een masteropleiding Accountancy of Controlling en de daarop aansluitende (theoretische) postmasteropleidingen voor Registeraccountant respectievelijk Registercontroller. Gelet op het brede bedrijfseconomische/bedrijfskundige profiel, biedt het bachelordiploma Accountancy & Controlling de student ook diverse mogelijkheden voor functies in profit- en non profit-organisaties. Hierbij moet in eerste instantie worden gedacht aan uitvoerende en ondersteunende functies op financieel-administratief gebied, zoals (bedrijfs)administrateur, assistent-controller, financieel-administratief beleidsmedewerker e.d.

Toelatingseisen

Algemene eisen die gelden voor toelating tot de propedeuse van de studie Economie of Bedrijfskunde, respectievelijk voor toelating tot het tweede studiejaar.

B8.1.2 Cursussen bachelor Accountancy & Controlling

Opleiding Jaar	De Bacheloropleiding Accountancy & Controlling 1	EC	jr.sem.bl.	
semester 1	Vaknaam			
	Management 1	6	1.1.1	
	Micro-economie 1	6	1.1.1	
	Wiskunde 1a	3	1.1.1	
	Marketing 1	6	1.1.2	
	Statistiek 1a	3	1.1.2	
	Wiskunde 1b	3	1.1.2	
	ICT 1	3	1.1.2	
	semester 2	Macro-economie 1	6	1.2.1
		Statistiek1 b	3	1.2.1
Financial Accounting 1		6	1.2.1	
Internationale economie1		6	1.2.2	
Financiering1		6	1.2.2	
Statistiek1c		3	1.2.2	

Opleiding jaar	De Bacheloropleiding Accountancy & Controlling 2	EC	jr.sem.bl.	
semester 1	Vaknaam			
	Statistiek 2	3	2.1.1	
	Omgevingsanalyse	5	2.1.1	
	Inrichting Transformatie Processen	4	2.1.1	
	Belastingrecht 1 voor A&C	2	2.1.1-2	
	Computerboekhouden	3	2.1.2	
	Belastingrecht 2	7	2.1.1-2	
	Operations Management	5	2.1.2	
	semester 2	Financiering 2	6	2.2.1
		Boekhouden 1a voor Accountants	3	2.2.1
Juridische grondslagen		4	2.2.1	
Management Accounting 1		3	2.2.1	
Financiële en Actuariële rekenkunde		6	2.2.2	
Boekhouden 1b voor Accountants		3	2.2.2	
Bedrijfskundige organisatiediagnostiek + vaardigheden		6	2.2.2	

Opleiding jaar	De Bacheloropleiding Accountancy & Controlling 3	EC	jr.sem.bl.
semester 1	Vaknaam		
	Boekhouden 2 voor Accountancy	6	3.1.1-2
	Financiering 3	6	3.1.1-2
	Financial Accounting 2	6	3.1.1-2
	B&ICT voor Acc. & Contr.	6	3.1.1-2
	B.I.V-1	6	3.1.1-2
semester 2	Financial Accounting 3	5	3.2.1-2
	Management Accounting (trajectvak)	10	3.2.1-2
	B.I.V-2	10	3.2.1-2
	AVV	5	3.2.1-2

B8.2 Masterprogramma Accountancy en Controlling⁹

B8.2.1 Programmabeschrijving Accountancy en Controlling

Coördinator

drs. A.W. Husmann RA

WSN 315

tel. 050-363 3770/3768

a.w.husmann@eco.rug.nl

Doel/inhoud

Het traject Accountancy van de masteropleiding Accountancy & Controlling is de laatste fase van het wetenschappelijk deel van de opleiding tot accountant en vormt de basis voor de aansluitende (theoretische) postmasteropleiding tot Registeraccountant.

De functies van accountant en controller richten zich beide in de eerste plaats op de kwaliteit (w.o. betrouwbaarheid) van de interne en externe informatievoorziening ten behoeve van respectievelijk de besturing en beheersing van de ondernemingsactiviteiten en processen en de besluitvorming door de verschillende stakeholders. De opleidingen voor beide functies lopen daardoor in de voorafgaande bacheloropleiding geheel en vervolgens in de masteropleiding deels parallel met daarin vakken als: ontwerpen van bestuurlijke informatiesystemen, management control, strategie- en organisatieontwerp, risicomangement en ondernemingsrecht. Gericht op de functie van de accountant vindt in deze masteropleiding een verdere verdieping plaats m.b.t. financial accounting en worden de grondslagen van de controleleer behandeld. De opleiding wordt afgesloten met een afstudeeropdracht.

Toekomstige functies/werkvelden

Gelet op de brede bedrijfseconomische/bedrijfskundige basis en de specialisatie op het terrein van de bestuurlijke informatievoorziening en de betrouwbaarheid daarvan, biedt het masterdiploma van het traject Accountancy

⁹ Opmerking: Deze masteropleiding start voor het eerst in het cursusjaar 2004/2005.

diverse mogelijkheden voor functies in het bedrijfsleven, zoals: financieel manager, informatiemanager, hoofd administratie, systeem-ontwerper en assistent-accountant.

De meeste afgestudeerden zullen echter kiezen voor een aansluitende 2-jarige (parttime) postmasteropleiding voor Registeraccountant (RA), die tegelijk met een (verplichte) 3-jarige praktijkstage bij een accountantskantoor of -dienst kan worden gevolgd. Meer informatie hieromtrent bij bovengenoemde coördinator.

Toelatingseisen

Uitsluitend toegang op basis van een bachelordiploma Accountancy & Controlling, of een ander bachelordiploma plus behaalde deficiënte vakken. De toelatingscommissie kan een voorlopige toelating (voor maximaal 12 maanden) toestaan, indien bachelorvakken met in totaal ten hoogste 30 EC nog niet zijn behaald, mits het propedeusediploma en alle modules van financial accounting, management accounting, grondslagen bestuurlijke informatieverzorging en organisatie- en informatie-analyse reeds zijn behaald.

B8.2.2 Cursusoverzicht Accountancy en Controlling

Accountancy & Controlling profiel Accountancy			
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
semester 1	B.I.V	10	4.1.1-2
	Management Accounting	5	4.1.1-2
	Risicomangement	5	4.1.1-2
	Strategie en organisatie-ontwerp	5	4.1.1-2
	Ondernemingsrecht	5	4.1.1-2
semester 2	Financial Accounting	5	4.2.1-2
	Inleiding Controleleer	10	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	15	4.2.1-2

Accountancy & Controlling profiel Controlling			
	Vaknaam	EC	jr.sem.bl.
semester 1	B.I.V	10	4.1.1-2
	Management Accounting	5	4.1.1-2
	Risicomangement	5	4.1.1-2
	Strategie en organisatie-ontwerp	5	4.1.1-2
	Ondernemingsrecht	5	4.1.1-2
semester 2	Verandermanagement	5	4.2.1-2
	HRM	5	4.2.1-2
	Afstudeeropdracht	20	4.2.1-2

B9 De Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen

B9.1 Bachelorkeuzevak Economie&Bedrijf, communicatie en educatie

Coördinatoren

Geert Hoevers en Louwrens Wouda

WSN 215

tel. 050-363 3738 (maandag, woensdag en donderdag)

A.W.G.Hoevers@eco.rug.nl of L.Wouda@eco.rug.nl

Doel en inhoud

In de loop van de jaren is in de beroepsuitoefening van economen en bedrijfskundigen het communicatieve aspect steeds belangrijker geworden. Ze moeten met anderen samenwerken en moeten dus in staat zijn om met hen over de eigen bezigheden te communiceren. Vaak zullen anderen om uitleg vragen. Het is mogelijk dat medewerkers geïnstrueerd moeten worden in economische procedures. Ook kan het zijn dat mensen overtuigd moeten worden om voorstellen te aanvaarden. Veel gebeurt op een informele manier, maar economen houden ook voordrachten, verzorgen presentaties, verdedigen een voorstel in een vergadering en verzorgen interne en externe scholing. Communiceren is een dagelijkse bezigheid van de mens. Het blijkt dat mensen daar allerlei talenten voor hebben, maar soms missen ze bepaalde kwaliteiten die ook aangeleerd kunnen worden. Het is van belang te onderkennen dat doceren voor een groot deel berust op het kunnen communiceren met leerlingen. Daarom is het volgen van dit keuzevak mede een voorbereiding op het toekomstig docentschap.

In het 2^e blok van het eerste semester 2003 –2004 wordt de cursus Economie en Bedrijf, communicatie en educatie voor 5 EC aangeboden. Het is een cursus die u als keuzevak kunt volgen. In de cursus wordt gewerkt in workshops. In een eerste project ontdekt u uw kerncompetenties op het gebied van communicatie. U brengt ze in kaart en ontwikkelt nieuwe door u gewenste competenties. Aan het eind van de cursus heeft u een competentiegerichte C.V. in handen. Zie voor een uitgebreide beschrijving de vakkendatabase op internet.

B9.2 Masterprogramma Lerarenopleiding

Coördinatoren

drs A.W.G.Hoevers en drs L.Wouda

WSN 215

tel. 050-363 3738 (maandag, woensdag en donderdag)

A.W.G.Hoevers@eco.rug.nl of L.Wouda@eco.rug.nl

Doel/inhoud

Door deze masteropleiding wordt u een communicatieve econoom of bedrijfskundige. U leert uw vakkennis productief, creatief en communicatief toepassen. U bent econoom en u manifesteert zich als ontwerper, instructeur, coach, presentator en onderzoeker. Als u klaar bent met deze masteropleiding

kunt u met groepen leerlingen en studenten omgaan. U kunt ook anderen individueel coachen. U weet bovendien de weg in het onderwijs.

In het eerste masterjaar (zie ook het schema hieronder) volgt u hoofdzakelijk het programma van een Master of Science bij de FEW of bij de Faculteit der Bedrijfskunde Binnen dat programma maakt u kennis met de lerarenopleiding: u volgt in dat jaar de praktijkgerichte vakken Ervaringsleren en Kennisoverdracht. In het tweede masterjaar bent u ontwerper van lesmateriaal in de economische vakken en voert u het eigen ontwerp uit op HAVO en VWO. U wordt vanuit de praktijk opgeleid tot docent, coach en tot economisch vakspecialist. Er is ruimschoots de gelegenheid om in dit praktijkjaar uw eigen specialisatie in het educatieve en communicatieve veld te kiezen en te realiseren. U rondt in het tweede masterjaar ook uw studie af voor de economie- of bedrijfskundemaster. Zo haalt u twee mastertitels in twee jaar.

Met deze studieroute heeft u recht op vijf jaar studiefinanciering. Bovendien behoort een betaalde schoolstage in het laatste masterjaar tot de mogelijkheden.

	1 ^e masterjaar	2 ^e masterjaar
Economie- of bedrijfskunde- Master	50 EC	10 EC
Educatieve en Communicatieve Master	10 EC	50 EC

Toekomstige functies/werkvelden

Aan het eind van het traject van de lerarenmaster bent u bevoegd in alle economische vakken op Europese middelbare scholen. In Nederland is de studie en stage gericht op zowel de HAVO als het VWO.

Het traject is ook van belang als u kiest voor een carrière als docent op het HBO of het WO. Maar de masteropleiding is niet alleen gericht op een functie in het onderwijs. Binnen deze studie werkt u namelijk aan vakkennis én aan communicatieve en educatieve competenties: uw maatschappelijke oriëntatie en beroepskeuzemogelijkheden worden erdoor verbreed. U ontwikkelt competenties, die nauw gerelateerd zijn aan het onderwijs, zoals: consultancy, management op school, (educatieve) journalistiek en het professioneel ontwerpen van lesmateriaal voor een uitgeverij. Daarmee vindt u aansluiting bij aantrekkelijke arbeidsmarktperspectieven en bij nieuwe ontwikkelingen binnen de school.

Toelatingseisen

U wordt toegelaten tot deze Master als u het diploma bezit van één van de bacheloropleidingen Economie en Management, Algemene Economie, International Economics and Business, Econometrie en Besliskunde, Bedrijfskunde of Accountancy & Controlling van de Rijksuniversiteit Groningen . Aangeraden wordt om tijdens uw bacheloropleiding het vak Economie en Bedrijf, Communicatie en Educatie van 5 EC als keuzevak te volgen. Van de bezitters van een diploma van de bacheloropleidingen Bedrijfskunde en Accountancy & Controlling wordt een inhoudelijke aanvulling van 10 EC Algemene Economie verwacht om naast een bedrijfseconomische ook de algemeen economische bevoegdheid waar te maken.

B10 Research Master

B10.1 Program description Research Master

Program Director

Prof. Jakob de Haan

WSN 357

Tel. 050 363 3706

Email; j.de.haan@eco.rug.nl

The research school SOM is responsible for the organisation of the Master of Science in Economics and Business (Research Master). SOM is the research school of the Faculty of Management and Organisation and the Faculty of Economics at the University of Groningen.

Objectives and content

The aim of the SOM Master of Science in Economics and Business is to provide students with a thorough grounding in academic research in one of its profiles. It builds on a university Bachelor of Science degree. Students will be recruited in the Netherlands as well as in other countries. Students who graduate from the programme are well equipped to continue with a PhD project at any university abroad or in the Netherlands. Moreover, the graduates will be well qualified for professional positions in the public and private sector at the level just below the PhD level. The programme is offered on a full-time basis only. After completion of the programme, students will be awarded the academic title of Master of Science in Economics and Business Research.

The Research Master requires the full-time concentration of the student for two years. Students must: (1) demonstrate a specified level of competence in the chosen research profile through course examinations; (2) demonstrate a specified level of competence in research methodology and research methods; (3) submit a Master's thesis and a PhD research proposal. Furthermore, as all courses are taught English, students must demonstrate proficiency in this language. These requirements are met both by passing an appropriate set of courses and through an overall preparation in subject matter and techniques that goes beyond course work. All of the requirements should be completed by the end of the second year.

Future working areas

The SOM Research Master will train students for a career in research. It is SOM's ambition to select only highly-qualified students for the programme. Graduating students will obtain a Master of Science in Economics and Business degree that will give access to SOM's PhD programme. Students who do not want to pursue a doctorate degree will be well qualified for a national or international research career in the public or private sector.

B10.2 Program content Research Master

The first year of the Research Master mainly consists of a number of selected courses. These courses are combined into five “profiles”:

- Economics
- Marketing
- International Economics and Business
- Money and Banking
- Management and Organisation

In addition, there are some specific courses for all students in this program, like methodology and English writing and presentation.

During the second year, students will take specialised courses offered by SOM and other research schools and by national and international PhD networks (like NAKE, NOBEM, EIASM). A tailor-made course program of 30 EC for each student will be designed. During the second year, Research Master students will be appointed as a student assistant for one day a week in order to participate in research projects of SOM fellows and to work on their own research.

An important and distinct feature of the program is the application of this knowledge in a research project of 30 EC under the close supervision of a fellow of SOM. This research project has to be completed by writing a proposal for a PhD project and a Master thesis. The aim of the research project during the second year is to learn students actively to plan, conduct, and report on research under the supervision of an experienced researcher, usually a fellow of SOM. The final result of the project is a scientific paper and a PhD research proposal.

The general outline of the program is as follows:

Research Master		
First year		
semester 1	Three field courses (see the table on the next page for the details for each program)	30
semester 1 and 2	Learning and Practising Research	7
semester 2	Additional field course	10
	Philosophy of science and research methodology	10
	English writing and presentation	3

Research Master		
Second year		
semester 1 (preferably)	Specialised courses from networks and research schools	30
semester 2	Research Project	30

Field courses per profile	a: obligatory	b: optional
<i>Profile Economics</i>		
Microeconomics	a	
Monetary and growth theory	a	
Econometrics	a	
Public Economics	b	
Political Economy	b	
Theoretical Foundations of Corporate Finance	b	
<i>Profile Marketing</i>		
Microeconomics	a	
Econometrics	a	
Advanced Marketing	a	
Advanced Market Research	b	
Consumer Behaviour	b	
Marketing Model Building	b	
<i>Profile International Economics and Business</i>		
Econometrics	a	
Advanced International Economics	a	
Advanced International Business	a	
Advanced International Economics & Business	b	
International Human Resource Management	b	
Strategy in the Knowledge Based Economy	b	
<i>Profile Money and Banking</i>		
Monetary and growth theory	a	
Theoretical Foundations of Corporate Finance	a	
Econometrics	a	
Money and Banking	b	
Financial Econometrics	b	
Political Economy	b	
<i>Profile Management and Organisation</i>		
Organisation Theory	a	
Production and Operations Management	a	
Information and Knowledge Management	a	
Management Accounting Research	b	
Strategy in the Knowledge Based Economy	b	
Industrial Organisation: Markets and Competition	b	

B10.3 Admission

In principle, every Bachelor's degree of the Faculty of Management and Organisation and of the Faculty of Economics of the University of Groningen gives access to the SOM Research Master. A Bachelor's degree in another field or granted by another University may also give access to the SOM Research Master.

Students who have done a one year Master programme may be admitted to the second year of the SOM Research Master programme, depending on the quality of the curriculum of their programme. In case of any deficiencies, they may need to do more than 60 EC's. The Board of Examiners decides in these cases about the details of the educational programme of admitted students. The Board of Admissions (see below) decides on admission.

Admission is based on the student's performance in a Bachelor or equivalent programme, on internationally comparable GMAT scores (Graduate Management Admission Test: code number 7207) if applicable, TOEFL score (Test of English as a Foreign Language, code number 7191) and the essay that students have to write as part of the admission procedure.

To apply for admission to the SOM Research Master, each applicant should submit a completed application form, as well as various other documents needed, including original TOEFL test scores.

Admission is decided upon by the Board of Admissions, appointed by the Board of Examiners of the SOM Research Master in Economics and Business.

B11 Masterprogramma Management & Consultancy

Het programma van deze opleiding -die voor het eerst in 2004-2005 wordt aangeboden - wordt t.z.t. bekend gemaakt.

B12 Masterprogramma International Business Management

Deze opleiding start nog niet in 2003-2004. Het programma wordt t.z.t. bekend gemaakt.

B13 Verkort Programma vanaf 2003

B13.1 Inleiding

De Economische Faculteit van de Rijksuniversiteit Groningen biedt in samenwerking met de Faculteit Bedrijfskunde van diezelfde Universiteit aan HBO studenten de mogelijkheid om in te stromen in de Masteropleiding Business Administration (MScBA).

In samenwerking met de Hanzehogeschool Groningen is daartoe een schakelprogramma ontwikkeld. Dit schakelprogramma is in principe toegankelijk voor iedere student die in het bezit is van een HBO bachelor diploma en voldoende economische scholing heeft.

Het programma, dat een omvang heeft van 60 ec, is toegankelijk voor studenten die in het bezit zijn van een HBO bachelor diploma in diverse economisch getinte opleidingen. Op grond van dit HBO bachelor diploma krijgt de betreffende student toegang tot de bachelor opleiding Economie en Management en stroomt daar in in het derde studiejaar. Hij/zij krijgt daarbij een vrijstelling voor de vakken uit de eerste twee bachelorjaren met uitzondering van de vakken wiskunde, statistiek, micro-economie-1 of organisatiekunde-3 en macro-economie-1. Voor deze laatstgenoemde vakken verkrijgt men een gedeeltelijke vrijstelling. Tevens verkrijgt de betreffende student een vrijstelling voor het derdejaars vak Management-3.

Na het met succes doorlopen van dit 60 EC programma verkrijgt men een bachelor diploma Economie en Management. Dit laatste geeft dan recht op toegang tot de MscBA-opleiding. Tot welk van de acht trajecten binnen de MScBA men toegang heeft, wordt voornamelijk bepaald door de gevolgde trajectcursus.

B13.2 Het 60 EC programma

Het speciaal voor HBO doorstromers ontwikkelde programma in het derde bachelorjaar omvat de volgende vakken:

Vakken	aantal EC
Wiskunde voor HBO-studenten	5
Statistiek voor HBO-studenten	5
Research methodologie voor HBO-studenten	5
Organisatiekunde-3 danwel Micro-economie-1*	5
Macro-economie-1	6
* studenten die opteren voor de mastertrajecten Business&ICT, Finance en Marketing volgen Micro-economie-1; alle overige studenten volgen Organisatiekunde-3.	

Daarnaast volgen de HBO-studenten de volgende vakken uit het reguliere derdejaars bachelor-programma Economie en Management:

Vakken	aantal EC
Trajectvak	10
Financiering 3	6
Marketing 3	6
Financial accounting 2	6
B&ICT 2	6

Een aantal masteropleidingen wordt in het Engels aangeboden. Studenten voor deze masters zullen alleen kunnen worden toegelaten na het scoren van een voldoende voor de toets Engels. De benodigde kennis moeten zij zo nodig in eigen tijd bijschaven. Daarbij kunnen ze gebruik maken van het schakelprogramma Engels, dat ook in de vorm van afstandsonderwijs beschikbaar zal komen.

Omdat in het komende studiejaar (2003-2004) de vakken Financiering 3, Marketing 3 en de trajectvakken voor de trajecten Financiering en Marketing voor reguliere studenten nog niet worden aangeboden, zullen deze eenmalig uitsluitend voor HBO studenten worden aangeboden.

B13.3 Concept collegerooster voor het 60 EC schakelprogramma

Semester 1		Semester 2	
1.1	1.2	2.1	2.2
Wiskunde voor HBO (5)	Statistiek voor HBO (5)	Macro-economie 1 (6)	Financiering 3 (6)
Research Meth. voor HBO (5)	Micro-economie 1 of Organisatiekunde 3 (5)		
1.1-2		2.1-2	
Financial Accounting 2 (6)		Marketing 3 (6)	
Business & ICT 2 (6)		Trajectvak (10)	

B13.4 Aansluiting HBO – bachelor WO- master								
	Business & ICT (E)	Business Development	Finance (E)	Marketing	Operations and Supply Chain (E)	Organizational and Management Control	Small Business & Entrepreneurship	Strategy and Non- technical Innovation (E)
ECONOMIE								
Accountancy	X		X		X	X	X	
Bedrijfseconomie	X *)		X	X	X	X	X	
Bedrijfskundig management				X	X	X	X	
Commerciële Economie		X		X			X	X
International Business and Languages				X			X	
Small Business & Retail Management		X**)		X			X	X
Food & Business				X			X	
International Business and Management Studies				X				X
Betriebswirtschaft				X				
International Facility Management								
Communicatie				X			X	
International Communication								
Communicatiesystemen	X							
Facility Management								
Financial Services Management			X			X		
Fiscale Economie			X					
Informatiedienverlening en – Management								
Management Economie en Recht (MER)							X	X
MER Juridisch Management								X
MER Personeel Management en Organisatie								X
Vastgoed en makelaardij								
Bij TECHNIEK								
Bedrijfskundige Informatica HIO							X	

*) uitsluitend voor degenen met het Informatie-Management–profiel van de HBO-opleiding

***) uitsluitend voor degenen die de HBO variant Small Business hebben gevolgd, dus niet voor Retail

Voor toelatingsprocedures en informatie kunt u terecht bij de Informatiebalie FEW of de Onderwijsbalie FBK.

B14 Vakbeschrijvingen

Alle vakbeschrijvingen staan op internet:

<http://bdk.eco.rug.nl/studiegids/2003-2004>

Bijlage 1: Onderwijs- en Examenregeling bacheloropleidingen

Paragraaf 1 Algemene Bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de navolgende bacheloropleidingen:

- a. Economie en Management;
- b. Algemene Economie;
- c. International Economics and Business;
- d. Econometrie en Besliskunde;
- e. Fiscale Economie;
- f. Accountancy en Controlling.

De opleidingen worden verzorgd binnen de Faculteit der Economische Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen, hierna te noemen: de faculteit.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen.

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. de wet: de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek;
2. student:¹⁰ degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
3. propedeuse: de propedeutische fase van de bacheloropleiding, bedoeld in artikel 7.8 van de wet (WHW 2002);
4. post-propedeuse: het gedeelte van de bacheloropleiding, dat volgt op de propedeutische fase;
5. onderdeel: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van de wet;
6. practicum: een praktische oefening, als bedoeld in art. 7.13 van de wet, in een van de volgende vormen:
 - het maken van een scriptie,
 - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
 - het uitvoeren van een onderzoekopdracht,
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
 - het doorlopen van een stage,
 - of het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden;
7. tentamen: onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student alsmede de beoordeling van de resultaten van het onderzoek met betrekking tot een onderdeel van het examen;
8. examen: het propedeutisch of het bachelor examen van de opleiding;

¹⁰ In dit reglement wordt gemakshalve uitsluitend de verwijzing 'hij' gebruikt.

9. examinator: degene die bevoegd is tentamens en examens af te nemen;
10. semester: deel van het studiejaar, beginnend op 1 september en eindigend op een door het College van Bestuur te bepalen datum omstreeks 31 januari, dan wel beginnend op vorenbedoelde door het College van Bestuur te bepalen datum en eindigend op 31 augustus;
11. trajectvak: vak bedoeld ter voorbereiding op een traject of profiel in de aansluitende masteropleiding.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 Doel van de opleidingen

1. *Kennis:*

Disciplinaire kennis op het gebied van respectievelijk Economie en Management, Algemene Economie, International Economics and Business, Econometrie en Besliskunde, Fiscale Economie en Accountancy en Controlling. Dit betreft zowel de grondslagen, de structuur als de samenhang binnen het vakgebied en het begrijpen en toepassen van theorieën en onderzoeksmethoden alsmede het hanteren van analysetechnieken en vaardigheden op het desbetreffende gebied en aanpalende vakgebieden.

Vaardigheden:

Voldoende niveau van communicatieve vaardigheden om binnen en buiten het vakgebied de redeneerwijzen en het begrippenkader van de discipline logisch en helder te uiten en een standpunt te kunnen betrekken, alsmede het vermogen om informatie te kunnen verzamelen en zelfstandig te analyseren en interpreteren, ook in multidisciplinair teamverband.

Attitude:

Het hebben van een onderzoekende en kritische houding, het hebben van interesse in economische verschijnselen en vraagstukken (ook in breder verband), het kunnen reflecteren op het eigen leerproces (denken en werken), het willen verwerven van nieuwe kennis en daarover een oordeel vormen.

2. De bacheloropleiding **Economie en Management** geeft rechtstreeks toegang - mits voldaan is aan de eisen zoals verwoord in artikel 4.1 - tot de volgende masteropleiding aangeboden door de Faculteit der Economische Wetenschappen (FEW) en de Faculteit der Bedrijfskunde (FBK) van de Rijksuniversiteit Groningen:
 - Business Administration.
3. De bacheloropleiding **Algemene Economie** geeft rechtstreeks toegang - mits voldaan is aan de eisen zoals verwoord in artikel 4.1 - tot de volgende masteropleiding aangeboden door de FEW van de Rijksuniversiteit Groningen:
 - Economics.
4. De bacheloropleiding **International Economics and Business** geeft rechtstreeks toegang - mits voldaan is aan de eisen zoals verwoord in artikel 4.1 - tot de volgende masteropleiding aangeboden door de FEW van de Rijksuniversiteit Groningen:
 - International Economics and Business.

5. De bacheloropleiding **Econometrie en Besliskunde** geeft rechtstreeks toegang - mits voldaan is aan de eisen zoals verwoord in artikel 4.1 - tot de volgende masteropleiding aangeboden door de FEW van de Rijksuniversiteit Groningen:
 - Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies.
6. De bacheloropleiding **Fiscale Economie** geeft rechtstreeks toegang - mits voldaan is aan de eisen zoals verwoord in artikel 4.1 - tot de volgende masteropleiding aangeboden door de FEW van de Rijksuniversiteit Groningen:
 - Fiscale Economie.
7. De bacheloropleiding **Accountancy en Controlling** geeft rechtstreeks toegang - mits voldaan is aan de eisen zoals verwoord in artikel 4.1 - tot de volgende masteropleiding aangeboden door de FEW en FBK van de Rijksuniversiteit Groningen:
 - Accountancy and Controlling.

Artikel 1.4 Vorm van de opleidingen

De opleidingen worden uitsluitend voltijds verzorgd.

Paragraaf 2 Opbouw van de opleidingen

Artikel 2.1 Indeling en examens van de opleidingen

1. In de opleidingen kunnen de volgende examens worden afgelegd:
 - a. het propedeutisch examen;
 - b. het afsluitend of bachelorexamen
2. De opleidingen zijn opgedeeld in een propedeutische fase en een post-propedeutische fase.

Artikel 2.2 Studielast

1. De opleidingen hebben een studielast van 180 punten volgens het European Credit Transfer System (EC), waarbij één EC gelijk staat aan 28 uren studie.
2. De propedeutische fase heeft een studielast van 60 EC.
3. De studielast wordt uitgedrukt in hele EC¹¹.

Artikel 2.3 Academische vorming

De opleiding van de student dient voldoende elementen te bevatten ten dienste van de academische vorming van de student, in het bijzonder met betrekking tot:

- het zelfstandig wetenschappelijk denken en handelen;
- het wetenschappelijk communiceren;
- het hanteren van vakwetenschappelijke kennis in een bredere c.q. wijsgerige en maatschappelijke context;
- het kunnen toepassen van wetenschappelijke kennis binnen een praktijkcontext.

¹¹ Studiepunten van vakken uit de 'doctoraalopleidingen' die in het kader van de overgangsregeling worden omgezet naar EC's mogen echter met 1 decimaal achter de komma worden geregistreerd.

Artikel 2.4 Algemeen Vormende vakken

Iedere student die in het studiejaar 1999-2000 of later is begonnen met een opleiding, dient in de keuzeruimte verplicht een algemeen vormend vak (AVV) ter grootte van 5 EC te kiezen. Dit geldt niet voor de studenten van de bacheloropleiding IE&B.

Artikel 2.5 Samenstelling programma's

In de studiegids worden de inhoud en de onderwijsvorm van de onderdelen van de onderscheiden programma's nader omschreven, onder vermelding van de voorkennis, die gewenst is om aan het betreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen.

Artikel 2.6 Taal van de opleidingen

1. Met uitzondering van de opleiding International Economics & Business en een aantal keuzevakken, worden het onderwijs en de tentamens en examens van de opleidingen in beginsel in het Nederlands aangeboden. Afwijkingen van deze regel op het niveau van studieonderdelen worden in de studiegids¹² aangegeven.
2. In de opleiding International Economics & Business wordt het onderwijs in het Engels gegeven en worden ook de tentamens en examens afgenomen in het Engels.

Studenten die aansluitend aan hun bacheloropleiding een Engelstalige Masteropleiding van de FEW of FBK gaan volgen, wordt de mogelijkheid geboden tijdens de bachelorfase een keuzevak Engels van 5 EC te volgen.

Paragraaf 3 De propedeutische fase van de opleidingen

Artikel 3.1 Propedeutische fase Economie en Management en Algemene Economie

De propedeutische fase Economie en Management en de propedeutische fase Algemene Economie omvatten de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast in EC:

Algemene Economie	18
Bedrijfseconomie	24
Wiskunde	6
Statistiek	9
Informatica	3
totaal	60

De propedeuse Economie en Management en de propedeuse Algemene Economie geven ook direct toegang tot de postpropedeuse International Economics and Business.

Artikel 3.2 Propedeutische fase International Economics and Business

De propedeutische fase International Economics and Business omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast in EC:

Algemene Economie	18
-------------------	----

¹² In de bijlage bij deze OER wordt een lijst met bachelorvakken opgenomen die in studiejaar 2003-2004 mogelijk in het Engels worden aangeboden.

Bedrijfseconomie	21
Wiskunde	6
Statistiek	8
Taalvaardigheden	7
totaal	60

De propedeuse International Economics and Business geeft ook direct toegang tot de postpropedeuse Economie en Management en de postpropedeuse Algemene Economie.

Artikel 3.3 Propedeutische fase Econometrie en Besliskunde

De propedeutische fase Econometrie en Besliskunde omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast in EC:

Algemene Economie	12
Bedrijfseconomie	6
Wiskunde	17
Statistiek	16
Informatica	2
Modelleren	7
totaal	60

Artikel 3.4 Propedeutische fase Fiscale Economie

De propedeutische fase Fiscale Economie omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast in EC:

Algemene Economie	12
Bedrijfseconomie	27
Wiskunde	6
Statistiek	6
Informatica	3
Fiscale Economie	6
totaal	60

Artikel 3.5 Propedeutische fase Accountancy en Controlling

De propedeutische fase Accountancy en Controlling bestaat uit de propedeutische fase van de opleiding Economie en Management van de Faculteit der Economische Wetenschappen of de propedeutische fase van de opleiding Bedrijfskunde van de Faculteit der Bedrijfskunde.

Paragraaf 4 De postpropedeutische fase van de opleidingen

Artikel 4.1 Samenstelling post-propedeutische fase

Artikel 4.1.1 Postpropedeuse Economie en Management

De postpropedeuse Economie en Management¹³ omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Accounting	6
Algemene Economie	12
Financial Accounting	3

¹³ Voor 2003- 2004 wordt het tweede studiejaar eenmalig aangepast door Wiskunde (2a en 2b voor 6 EC's) te vervangen door Marketing 1 (6 EC's).

Financiering	12
ICT	15
Management	12
Management Accounting	6
Marketing	12
Recht	3
Statistiek	3
Wiskunde	6
Algemeen Vormend Vak	5
Trajectvak ter voorbereiding op een te kiezen traject in de masterfase, keuze uit:	10
Traject vak S&I Non-Technical Innovation and its Environment	
Trajectvak B&ICT Business & ICT	
Trajectvak BD Business Development	
Trajectvak O&SC Operations & Supply Chains	
Trajectvak SB&E Fundamentals of SB&E	
Trajectvak Finance	
Trajectvak Marketing	
Trajectvak OMC Management Accounting	
Keuzeruimte ¹⁴	15
totaal	120

Artikel 4.1.2 Postpropedeuse Algemene Economie

De postpropedeuse Algemene Economie omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Bedrijfseconomie	21
Econometrie voor Algemene Economie	6
Economische Geschiedenis	6
Informatica	3
Internationale Economie	6
Macro-economie	12
Micro-economie	12
Openbare Financiën	6
Optimization	6
Ruimtelijke Economie	6
Statistiek	3
Wiskunde	3
Algemeen Vormend Vak	5
Trajectvak ter voorbereiding op een te kiezen traject in de masterfase: keuze uit	10
trajectvak Political Economics	
trajectvak Financial Intermediation	
Keuzeruimte: kiezen uit:	5
Environmental Economics	
Labour Economics	
Economie van lagere overheden	
3 ^e jaars vak binnen FEW	

¹⁴ De keuzeruimte wordt in de studiegids nader gedefinieerd. Maximaal 10 EC mag worden ingevuld door vakken buiten de FEW en FBK.

Thesis	10
totaal	120

Artikel 4.1.3 Postpropedeuse International Economics and Business

De postpropedeuse International Economics and Business omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

International Business	19
International Economics	16
Finance	6
International Marketing	9
Second Language	6
Mathematics	3
Public Finance	6
Statistics	3
International Industrial Economics	6
Bachelor Thesis	10
Study Abroad	30
Choice	6
totaal	120

Artikel 4.1.4 Postpropedeuse Econometrie en Besliskunde

De postpropedeuse Econometrie en Besliskunde omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Actuariaal	12
Bedrijfseconomie	12
Econometrie	12
Informatica	10
Operationele Research	10
Statistiek	9
Wiskunde	15
Wiskundige Economie	10
Algemeen Vormend Vak	5
Trajectvak ter voorbereiding op een te kiezen traject in de masterfase: keuze uit	
• Toegepaste Operations Research, trajectvak voor het profiel Operations Research	10
• Econometrische methoden, trajectvak voor het profiel Econometrics	5
• Gegeneraliseerde Lineaire Modellen, trajectvak voor het profiel Actuarial Studies	5
Keuzeruimte: keuze uit vakken van de andere opleidingen van de faculteit	15 of 20
totaal	120

Artikel 4.1.5 Postpropedeuse Fiscale Economie

De postpropedeuse Fiscale Economie omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Belastingrecht 1	7
Boekhouden 1	3

Computerboekhouden	3
Financiële en Actuariële Rekenkunde	6
Financiering 2	6
Fiscaal Comptabele Verantwoordingen 1	3
Fiscaal Comptabele Verantwoordingen 2	4
Formeel belastingrecht 1	6
ICT 2	3
Inkomstenbelasting	8
Inleiding Internationaal en Europees Belastingrecht	6
Loonbelasting	4
Omzet- en Overdrachtsbelastingen	6
Ondernemingsrecht	6
Openbare Financiën	6
Staats- en Administratiefrecht	6
Successiewet	4
Vennootschapsbelasting	9
Vermogensrecht	9
Winst	7
Keuze ¹⁵	8
totaal	120

Artikel 4.1.6 Postpropedeuse Accountancy en Controlling

De postpropedeuse Accountancy en Controlling, die gezamenlijk wordt aangeboden door de Faculteit der Economische Wetenschappen en de Faculteit der Bedrijfskunde, omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Vakken in aansluiting op de propedeuse Economie en Management:

Inrichting Transformatie Processen	4
Juridische grondslagen	4
Management Accounting 1	3

Vakken in aansluiting op de propedeuse Bedrijfskunde:

Financial Accounting	2
Financieel beleid	5
Marketing	4

Vakken in aansluiting op beide propedeuses:

Bedrijfskundige Organisatiediagnostiek	6
Belastingrecht (voor Accountancy en Controlling)	9
Bestuurlijke Informatiekunde	6
Bestuurlijke Informatieverzorging	16
Boekhouden (incl.Computerboekhouden)	15
Financial Accounting	11
Financiële en Actuariële Rekenkunde	6
Financiering	12
Omgevingsanalyse	5
Operations Management	5
Statistiek	3

¹⁵ Het keuzevak dient te worden ingevuld met economische vakken.

Trajectvak Management Accounting	10
Algemeen Vormend Vak	5
totaal	120

Artikel 4.2 'Honors' traject

De opleidingen kunnen in de postpropedeutische fase een 'honors' traject formuleren voor bijzonder getalenteerde studenten. Dit traject houdt een substantiële inhoudelijke verzwaring in van het studieprogramma. Voor zover hierdoor beperkte afwijkingen ontstaan van de verplichte onderdelen van de opleiding, beslist de examencommissie hierover.

Artikel 4.3 Voorbereiding op de Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen

De student van één van de bacheloropleidingen Economie en Management, Algemene Economie, International Economics and Business, Econometrie en Besliskunde, Bedrijfskunde of Accountancy & Controlling van de Rijksuniversiteit Groningen wordt aangeraden om, als eerste kennismaking en voorbereiding op de Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen, het keuzevak Economie en Bedrijf van 5 EC te volgen.

Paragraaf 5 Tentamens en examens van de opleidingen

Artikel 5.1 Verplichte volgorde

1. Het bachelorexamen of een onderdeel daarvan kan niet worden afgelegd dan nadat het propedeutisch examen van de opleiding met goed gevolg is afgelegd dan wel vrijstelling van het afleggen daarvan werd verkregen.
2. Aan de cursus van een onderdeel van de postpropedeuse dat aansluit op een ander onderdeel daarvan, kan niet worden deelgenomen voordat het tentamen van dat andere onderdeel met goed gevolg is afgelegd.
3. Studenten die voor het tweede jaar zijn ingeschreven bij de Faculteit der Economische Wetenschappen (FEW) en die het propedeutisch examen nog niet hebben behaald, kunnen onder de volgende voorwaarde tentamens in het eerste jaar van het postpropedeutische programma afleggen:
 - Men dient, vier weken voor de datum waarop het postpropedeutisch tentamen wordt afgenomen, minimaal 45 EC van het propedeutisch programma te hebben behaald.
 - Bij de bepaling van dit aantal studiepunten tellen resultaten van onderdelen van tentamens (toetsen, deeltentamens en opdrachten) niet mee.
4. In een tentamenperiode mag een student die de propedeuse nog niet heeft afgerond geen herhalingstentamens doen voor postpropedeusevakken als deze student in diezelfde periode nog tentamens kan afleggen voor niet behaalde propedeusevakken
5. Voor HBO- en WO-afgestudeerden geldt de 45- EC-eis in lid 3 niet.
6. Studenten die langer dan twee studiejaar zijn ingeschreven bij de FEW en het propedeutisch examen nog niet hebben behaald kunnen niet deelnemen aan postpropedeutische tentamens.
7. Het in de leden 3, 4, 5 en 6 van dit artikel gestelde is analoog van toepassing op studenten Accountancy en Controlling die in de postpropedeuse Accountancy en Controlling instromen via een propedeuse Bedrijfskunde.

8. De examencommissie kan op verzoek van de examinandus in bijzondere gevallen in afwijking van het voorgaande toegang verlenen tot het afleggen van onderdelen van het bachelorexamen.

Artikel 5.2 Tijdvakken en frequentie tentamens

1. (Deel)tentamens kunnen ten minste tweemaal per studiejaar worden afgelegd.
2. Een tentamen in een vak dat niet meer wordt aangeboden of substantieel van inhoud verandert, kan in het eerste jaar dat dit het geval is, nog ten minste tweemaal worden afgelegd.
3. De tijdvakken waarin de gelegenheid tot het afleggen van de onderscheiden tentamens wordt geboden, worden aan het begin van het studiejaar bekend gemaakt.
4. Op schriftelijk verzoek van de student kan de examencommissie te zijnen gunste afwijken van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde.

Artikel 5.3 Vorm van de tentamens

1. De tentamens worden afgelegd op door de examiner(en) te bepalen wijze. De aldus bepaalde vorm wordt in de studiegids bekend gemaakt.
2. Op verzoek van de student kan de examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze dan vorenbedoeld wordt afgelegd.
3. Aan studenten met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. De examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.

Artikel 5.4 Mondelinge tentamens

1. Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
2. Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examiner in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

Artikel 5.5 Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

1. De examiner stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen de uitslag vast en reikt de student een desbetreffende schriftelijke verklaring uit.
2. De examiner stelt de uitslag van een schriftelijk tentamen vast en verschaft de onderwijsadministratie de nodige gegevens ten behoeve van de bekendmaking van de uitslag aan de student. De termijn waarop de uitslag wordt gepubliceerd is maximaal 15 werkdagen na de dag waarop het tentamen is afgelegd. Uitsluitend de door de onderwijsadministratie gepubliceerde tentamenuitslagen zijn rechtsgeldig. Op de schriftelijke verklaring omtrent de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht, bedoeld in artikel 5.7 eerste lid, alsmede op de beroepsmogelijkheid bij het college van beroep voor de examens.

Artikel 5.6 Geldigheidsduur

1. De geldigheidsduur van behaalde onderdelen is onbeperkt.

2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de examencommissie voor een onderdeel, waarvan het tentamen langer dan zes jaar geleden is behaald, een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen, alvorens de student wordt toegelaten tot het afleggen van het desbetreffende examen.

Artikel 5.7 Inzagerecht

1. Binnen een termijn van vier weken vanaf de dag waarop de uitslag van een schriftelijk tentamen bekend is gemaakt, krijgt de student die het tentamen heeft afgelegd op zijn verzoek inzage in zijn beoordeelde werk.
2. Binnen de in het eerste lid genoemde termijn kan elke belangstellende kennis nemen van vragen of opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
3. De plaats waar en het tijdstip waarop inzage of kennisneming kan plaatsvinden, worden bepaald door de examiner(en) van het desbetreffende tentamen. De examencommissie kan hiertoe aanwijzingen geven.
4. De inzage en kennisneming kunnen collectief worden georganiseerd.

Artikel 5.8 Vrijstelling

De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examiner, vrijstelling verlenen van een tentamen, indien de student:

- a) hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid;
- b) hetzij aantoonbaar door werk- c.q. beroepservaring of anderszins over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. het desbetreffende onderdeel.

Artikel 5.9 Examen

1. De examencommissie stelt de uitslag van het examen vast, zodra de student voldoende bewijzen overlegt van door hem behaalde tentamens en de daarmee verworven academische vorming.
2. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen kan de examencommissie zelf een onderzoek instellen naar de kennis van de student met betrekking tot een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voorzover de uitslagen van de desbetreffende tentamens haar daartoe aanleiding geven.
3. Het afsluitend examen van een opleiding wordt behaald indien de student voor elk onderdeel een voldoende resultaat (het cijfer 5.5 of hoger) heeft behaald.
4. Het afsluitend examen van een opleiding kan slechts worden afgelegd na goedkeuring van het door de student gevolgde onderwijsprogramma door de examencommissie van de opleiding. De commissie stelt voor de beoordeling van de onderwijsprogramma's een regeling op.

Artikel 5.10 Graad

Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad bachelor of Science in de betreffende opleiding verleend. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 5.11 Examinator

1. Elke docent is bevoegd tot het afnemen en beoordelen van tentamens voor het vak (de vakken) waarin hij/zij het onderwijs verzorgt of verzorgd heeft.
2. De beoordeling van een afstudeeropdracht/scriptie vindt plaats door de begeleider en een medebeoordelaar. Ingeval de begeleider niet is gepromoveerd of over beperkte onderzoekservaring beschikt op het betreffende vakgebied, moet de medebeoordelaar een gepromoveerd docent zijn op dat vakgebied.
3. In voorkomende gevallen kan de examencommissie andere docenten bevoegd verklaren voor het afnemen en beoordelen van tentamens voor een bepaald vak of voor het beoordelen van scripties.

Paragraaf 6 Vooropleiding

Artikel 6.1 Vervangende eisen deficiënties

1. Deficiënties in de vooropleiding met betrekking tot het vak Wiskunde, worden vervuld door het - voorafgaand aan de inschrijving - met goed gevolg afleggen van het voortentamen Wiskunde.
2. Deficiënties in de vooropleiding met betrekking tot het vak Economie worden vervuld door het tijdens het eerste jaar van inschrijving met goed gevolg afleggen van de tentamens Economie.
3. Wordt de student toegelaten tot de opleiding krachtens een diploma van een vooropleiding die buiten Nederland is behaald, dan kan de examencommissie hem/haar - voor de inschrijving - verplichten tot het met goed gevolg afleggen van een toets Nederlands of Engels, af te nemen door een door de examencommissie aan te wijzen instantie.

Artikel 6.2 Nederlandse taal

Aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt voldaan door het met goed gevolg afleggen van het staatsexamen Nederlands als tweede taal.

Artikel 6.3 Gelijkwaardige vooropleiding

De toelating van studenten met een ander diploma dan een Nederlands v.w.o.-diploma wordt beoordeeld door de examencommissie en/of de Admission Officer van de faculteit.

Artikel 6.4 Colloquium doctum

Het toelatingsonderzoek, bedoeld in art. 7.29 van de wet, heeft betrekking op de volgende vakken op het daarbij vermelde niveau:

- a. Voor de opleidingen Economie en Management, Algemene Economie, International Economics and Business, Fiscale Economie en Accountancy en Controlling het vak Wiskunde: niveau voorbereidend wetenschappelijk onderwijs Wiskunde A2 (of oud diploma Wiskunde A).
- b. Voor de opleiding Econometrie en Besliskunde het vak Wiskunde niveau voorbereidend wetenschappelijk onderwijs Wiskunde B1 (of oud diploma Wiskunde A).
- c. Engels: voldoende beheersing van de Engelse taal.
- d. Nederlands: voldoende beheersing van de Nederlandse taal.

Paragraaf 7 Studiebegeleiding

Artikel 7.1 Studievoortgangsadministratie

1. De faculteit registreert de individuele studieresultaten van de studenten.
2. Zij verschaft elke student tenminste eenmaal per jaar een overzicht van de door hem behaalde studieresultaten.

Artikel 7.2 Studiebegeleiding

De faculteit draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding.

Artikel 7.3 Studieadvies eerste jaar

1. In het jaar van zijn eerste inschrijving krijgt iedere student na het einde van het tweede semester een schriftelijk advies over de voortzetting van zijn opleiding.
2. Desgevraagd geeft de faculteit de student mondeling advies over de voortzetting van zijn studie in of buiten de faculteit en over eventuele andere ontwikkelingsmogelijkheden.

Paragraaf 8 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 8.1 Tentamens en examens 'doctoraal opleiding'

1. Voor de studenten, die voorafgaand aan 1 september 2002 ononderbroken waren ingeschreven voor de opleidingen Economie, Fiscale Economie en Econometrie en Operationele Research, blijft de desbetreffende onderwijs- en examenregeling, laatstelijk vastgesteld / gewijzigd op 15 juni 2001, van kracht, onder de volgende voorwaarden:
 - a. tot 1 september 2003 wordt de gelegenheid geboden het propedeutisch examen af te leggen;
 - b. tot 1 september 2006 wordt aan degenen die het onder a. bedoelde examen hebben behaald, de gelegenheid geboden de opleiding af te ronden.
2. Het onderwijs, dat voorbereidt op het in het eerste lid onder a. bedoelde examen, wordt voor de laatste maal verzorgd in het studiejaar 2002-2003.
3. Het onderwijs, dat voorbereidt op de in het eerste lid onder b. bedoelde examen wordt voor de laatste maal verzorgd in het studiejaar 2005-2006.
4. In bijzondere gevallen kan de examencommissie aan andere studenten dan die bedoeld in het eerste lid, toestemming verlenen tentamens en examens af te leggen volgens de in het eerste lid bedoelde onderwijs- en examenregeling. Het bepaalde in het eerste lid sub a. en sub b. blijft daarbij onverminderd van kracht.
5. De overgangsregeling zoals vastgesteld op 28 maart 2003 geldt als aanhangsel bij de OER zoals vermeld in lid 1.

Artikel 8.2 Overstap van 'doctoraal opleiding' naar 'bacheloropleiding'

Een student, als bedoeld in art. 8.1, kan onder de volgende voorwaarden deelnemen aan de opleiding krachtens deze onderwijs- en examenregeling:

- a. behaalde studieresultaten kunnen worden gewaardeerd als vrijstelling voor overeenkomstige onderdelen voor opleidingen binnen de bachelor-master structuur;
- b. deelneming staat open voorzover de gefaseerde invoering van het onderwijs en de tentamens volgens deze regeling dat feitelijk toelaten.

Artikel 8.3 Vervangende eisen 'oude stijl'- v.w.o.

Voor de bezitter van een v.w.o.-diploma, dat is behaald volgens de op 31 juli 1998 geldende bij of krachtens de Wet op het voortgezet onderwijs vastgestelde voorschriften worden deficiënties in de hierna genoemde vakken vervuld door het ten genoegen van de examencommissie afleggen van de desbetreffende tentamens op het niveau van het v.w.o.-eindexamen:

1. Wiskunde A2 voor de opleidingen Economie en Management, Algemene Economie, International Economics and Business, Fiscale Economie en Accountancy en Controlling.
2. Wiskunde B1 voor de opleiding Econometrie en Besliskunde.

Artikel 8.4 Wijzigingen

1. Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na advies van de opleidingscommissie en na advies of, waar de WHW dit vereist, na instemming van de faculteitsraad, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Een wijziging van deze regeling heeft betrekking op toekomstige studie jaren en is voor het lopende jaar alleen toegestaan indien de belangen van de student daardoor niet worden geschaad.
3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op:
 - a. een goedkeuring die krachtens art. 3.1-3.5 en 4.1 is verleend;
 - b. enige andere beslissing, die krachtens deze regeling is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 8.5 Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, van de regelen en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken.
2. Elke belangstellende kan op het onderwijsbureau van de FEW een exemplaar van de in het eerste lid bedoelde stukken verkrijgen.

Artikel 8.6 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 01-09-2003.

Aldus vastgesteld door het faculteitsbestuur op 25 april 2003.

Op 25 april 2003 heeft de faculteitsraad FEW ingestemd met deze OER.

Bijlage Bachelor OER: Engelstalige Bachelorvakken FEW

Bachelorvakken FEW van de FEW die in studiejaar 2003-2004 mogelijk in het Engels worden aangeboden

Vaknamen	opleiding
Development Economics	BSc IE&B
Dynamische Econometrie	BSc EOR
Econometrics (for GE)	BSc AE
Economic History (BA)	BSc AE
Environmental Economics	BSc AE
International Marketing 2	BSc IE&B
Finance 1	BSc IE&B
Finance 2	BSc IE&B
Financial Accounting	BSc IE&B
Inleiding Econometrie	BSc EOR
Inleiding Wiskundige Economie	BSc EOR
International Business 1a	BSc IE&B
International Business 1b	BSc IE&B
International Business 2a	BSc IE&B
International Business 2b	BSc IE&B
International Business 3: International Strategy and Innovation	BSc IE&B SID
International Economics 1	BSc IE&B
International Economics 2	BSc IE&B SID
International Economics 3	BSc IE&B SID
International Industrial Economics	BSc IE&B SID
International Marketing 1	BSc IE&B
International Marketing 2	BSc IE&B
Quantitative Finance	BSc EOR
Macroeconomics 1	BSc IE&B
Macroeconomics 2	BSc AE
Macroeconomics 3	BSc AE
Management Accounting & Information Management	BSc IE&B
Mathematics 1a	BSc IE&B
Mathematics 1b	BSc IE&B
Mathematics 2a	BSc IE&B
Microeconomics 1	BSc IE&B
Microeconomics 3	BSc AE
Optimization	BSc AE
Public Finance	BSc IE&B
Risicoverzekeringen	BSc EOR
Second Language 1	BSc IE&B
Second Language 2	BSc IE&B
SID International Trade	SID IE&B
SID Macroeconomics	SID IE&B
SID Mathematics 1	SID IE&B
SID Mathematics 2	SID IE&B

Vaknamen	opleiding
SID Microeconomics	SID IE&B
SID Statistics 1	SID IE&B
SID Statistics 2	SID IE&B
Speltheorie	BSc EOR
Statistics 1a	BSc IE&B
Statistics 1b	BSc IE&B
Statistics 2	BSc IE&B
Stochastische Modellen	BSc EOR
trajectvak Econometrische Methoden	BSc EOR
trajectvak Financial Intermediation	BSc AE
trajectvak Gegeneraliseerde Lineaire Modellen	BSc EOR
trajectvak Political Economics	BSc AE
trajectvak Toegepaste OR	BSc EOR

Bijlage 2: Onderwijs- en Examenregeling masteropleidingen

Bijlage 2.1 OER masteropleidingen FEW

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de masteropleidingen:

1. Economics
 2. Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies
 3. International Economics & Business
 4. Fiscale Economie
 5. Accountancy & Controlling
 6. Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen
 7. Management and Consultancy,
- hierna te noemen: de opleidingen.

De opleidingen 1-5 worden verzorgd binnen de Faculteit der Economische Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen, hierna te noemen: de faculteit.

De examenonderdelen van het 2^e jaar van de lerarenopleiding worden verzorgd door het Universitair Centrum voor de Lerarenopleiding, het UCLO, conform de onderwijs- en examenregeling van het UCLO.

De masteropleiding Management and Consultancy wordt verzorgd binnen de Faculteit Bedrijfskunde (FBK) en de Faculteit Economische Wetenschappen (FEW) van de Rijksuniversiteit Groningen.

Voor de vakonderdelen die studenten Fiscale Economie volgen bij de Faculteit der Rechtsgeleerdheid geldt de OER van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen.

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. de wet: de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek;
2. student:¹⁶ degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
3. onderdeel: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van de wet;
4. practicum: een praktische oefening, als bedoeld in art. 7.13 van de wet, in een van de volgende vormen:
 - het maken van een scriptie,
 - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,

¹⁶ In dit reglement wordt gemakshalve uitsluitend de verwijzing 'hij' gebruikt.

- het uitvoeren van een onderzoekopdracht,
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
 - het doorlopen van een stage,
 - of het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden.
5. tentamen: onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student alsmede de beoordeling van de resultaten van het onderzoek met betrekking tot een onderdeel van het examen;
6. examen: het master-examen van de opleiding;
7. examiner: degene die bevoegd is tentamens en examens af te nemen;
8. semester: deel van het studiejaar, beginnend op 1 september en eindigend op een door het College van Bestuur (CvB) te bepalen datum omstreeks 31 januari, dan wel beginnend op vorenbedoelde door het CvB te bepalen datum en eindigend op 31 augustus;
9. trajectvak: bachelorvak bedoeld ter voorbereiding op een traject of profiel in de aansluitende masteropleiding;
10. lerarenopleiding: opleiding welke opleidt tot een eerstegraads leraarbevoegdheid voor een bepaald schoolvak, welke wordt verzorgd door het UCLO onder verantwoordelijkheid van de examencommissie van het UCLO;
11. duale opleiding: een opleiding als bedoeld in artikel 7.7a, lid 3 van de wet.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 Doel van de opleidingen

De algemene doelstellingen van de opleidingen Economics, Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies, International Economics & Business, Fiscale Economie, Accountancy & Controlling, Management and Consultancy luiden als volgt:

- De opleidingen leiden op tot een academische professional die in staat is zelfstandig onderzoek te verrichten;
- De opleidingen stellen de afgestudeerden in staat om wat betreft kennis, vaardigheden en attitude zelfstandig werkzaam te zijn binnen het kennisdomein van de gevolgde opleiding;
- De opleidingen zijn wetenschappelijke opleidingen van een hoogwaardig, internationaal niveau;
- De opleidingen stellen afgestudeerden in staat zich een goede positie op de (internationale) arbeidsmarkt te verwerven.

De lerarenopleiding beoogt dat de beginnende leraar, naast didactische vaardigheden, de volgende attitudes bezit:

- een wetenschappelijke instelling;
- een vakoverstijgende instelling;
- een innovatieve, onderzoekende instelling, en ;

- een (ped)agogische instelling.

Artikel 1.4 Vorm van de opleidingen

1. De opleidingen 1-5 genoemd in artikel 1.1 worden alleen voltijds verzorgd.
2. De opleidingen 6 en 7 genoemd in artikel 1.1 worden duaal verzorgd. De student van de opleiding Management and Consultancy dient minimaal 230 dagen deel te nemen aan een door de FEW en FBK geselecteerd onderzoeksproject in opdracht van één van de met de opleiding geassocieerde profit en non-profit organisaties. In bijzondere gevallen kan de examencommissie hiervan afwijken.

Paragraaf 2 Opbouw van de opleiding.

Artikel 2.1 Studielast

1. De opleidingen Economics, Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies, International Economics & Business, Fiscale Economie, Accountancy & Controlling en Management and Consultancy hebben een studielast van 60 punten volgens het European Credit Transfer System (EC), waarbij één EC gelijk staat aan 28 uren studie.
2. De Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen heeft een studielast van 120 punten volgens het European Credit Transfer System (EC), waarbij één EC gelijk staat aan 28 uren studie.
3. De studielast wordt uitgedrukt in hele EC¹⁷.

Artikel 2.2 Trajecten

De opleidingen kennen de volgende trajecten:

masteropleiding

Economics

Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies

International Economics & Business

Fiscale Economie

Accountancy & Controlling

Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen

Management and Consultancy

traject

Monetary Policy

Economic Policy

Econometrics

Operations Research

Actuarial Studies

Accountancy

Controlling

Artikel 2.3 Academische vorming

De opleiding van de student dient voldoende elementen te bevatten ten dienste van de academische vorming van de student, in het bijzonder met betrekking tot:

- het zelfstandig wetenschappelijk denken en handelen;
- het wetenschappelijk communiceren;

¹⁷ Studiepunte van vakken uit de 'doctoraalopleidingen' die in het kader van de overgangsregeling worden omgezet naar EC's mogen echter met 1 decimaal achter de komma worden geregistreerd.

- het hanteren van vakwetenschappelijke kennis in een bredere c.q. wijsgerige en maatschappelijke context;
- het kunnen toepassen van wetenschappelijke kennis binnen een praktijkcontext.

Artikel 2.4 Samenstelling programma's

In de studiegids worden de inhoud en de onderwijsvorm van de onderdelen van de onderscheiden programma's nader omschreven, onder vermelding van de voorkennis, die gewenst is om aan het betreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen.

Artikel 2.4.1 Economics

De masteropleiding Economics omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Economics	EC
<i>traject Monetary Economics</i>	
Monetary Theory and Policy	10
Money and Banking	10
Keuze 1 + 2	20
scriptie	20
totaal	60
<i>traject Economic Policy</i>	
Public Economics	10
Markets and Competition	10
Keuze 1 + 2	20
scriptie	20
totaal	60
Keuze 1+2:	
gebonden keuze van 10 EC uit:	10
<ul style="list-style-type: none"> • Public Choice & Law and Economics • Economic History (MA) • Spatial/Transport Economics • Applied (Micro)econometrics 	
vrije keuze van 10 EC uit:	
<ul style="list-style-type: none"> • De 8 vakken die in totaal voor de Master Economics worden aangeboden; • Verplichte vakken van de masteropleiding IE&B of Econometrics, van de masteropleiding Operations Research and Actuarial Studies of van het traject Finance van de masteropleiding Business Administration; • Econometrie-vakken uit het tweede studiejaar en verplichte vakken en keuzevakken uit het derde studiejaar van de bacheloropleiding Econometrie en Besliskunde. 	

Artikel 2.4.2 Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies

De masteropleiding Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast :

Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies	EC
<i>traject Econometrics</i>	
Microeconometrics	10

Researchlab Econometrics	10
Scriptie	20
Keuze 1	10
Keuze 2	10
totaal	60

traject Operations Research

Stochastic Programming	10
Quantitative Logistics	10
Scriptie	20
Keuze 1	10
Keuze 2	10
totaal	60

traject Actuarial Studies

Risk Models	10
Life Insurance	10
Scriptie	20
Keuze 1	10
Keuze 2	10
totaal	60

Keuze 1:

Keuze uit Advanced Industrial Organisation, Applied Statistics en Financial Econometrics (elk 10 EC) of een verplicht vak uit een van de andere profielen.

Keuze 2:

Keuze uit keuze 1 of kwantitieve vakken uit de andere masteropleidingen van de faculteit, ter goedkeuring door de examencommissie.

Artikel 2.4.3 International Economics & Business

De masteropleiding International Economics & Business omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast :

International Economics & Business	EC
Advanced International Economics	10
Advanced International Economics & Business	10
Current Issues in International Business	10
Methodology Workshop	5
Master thesis	25
totaal	60

Artikel 2.4.4 Fiscale Economie

De masteropleiding Fiscale Economie omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Fiscale Economie	EC
Belastingheffing Ondernemingen	7
Belastingheffing Particulieren	6
Financial Accounting 2	6
Financiering 3	6
Formeel Belastingrecht 2	6
Internationaal en Europees Belastingrecht	6
Public Choice & Law and Economics	9

Afstudeeropdracht	14
totaal	60

Artikel 2.4.5 Accountancy & Controlling

De masteropleiding Accountancy & Controlling omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Accountancy and Controlling

beide profielen:

Bestuurlijke Informatieverzorging	10
Management Accounting	5
Risicomanagement	5
Strategie en organisatie-ontwerp	5
Ondernemingsrecht	5
<i>profiel Accountancy</i>	
Financial Accounting	5
Inleiding Controleleer	10
Afstudeeropdracht	15
<i>profiel Controlling</i>	
Verandermanagement	5
HRM	5
Afstudeeropdracht	20
totaal	60

Artikel 2.4.6 Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen

De lerarenopleiding omvat – in aanvulling op een andere masteropleiding van 60 EC van de FEW of FBK¹⁸ - de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen	EC
<i>A Voorbereiding op werken-leren</i>	
Ervaringsleren	5
Kennisoverdracht	5
<i>B Begeleide LIO-stage</i>	
Werken op school	17
Mentoraat en intervisie	6
<i>C Beroepsmatige verbreding en verdieping</i>	
Educatief ontwerpen	9
Theoretische verbreding:	12
- vakspecifiek deel	
- vakverbindend project	
- pedagogiek en (vak)didactiek	
- schoolontwikkeling	
- ICT in het onderwijs	
Verdieping	6
totaal	60

¹⁸ Zie paragraaf 4.1 voor de toelatingseisen.

Artikel 2.4.7 Management and Consultancy

De masteropleiding Management and Consultancy omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Management and Consultancy	EC
Industrial Organisation: Markets and Competition	5
Strategy in the Knowledge-Based Economy	10
Organization Theory	10
Advanced Human Resource Management II	10
Methodology Workshop	5
Master thesis ¹⁹	20
totaal	60

Artikel 2.5 Taal van de opleidingen

1. In de opleidingen Economics, Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies, International Economics & Business en Management and Consultancy wordt het onderwijs in het Engels gegeven en worden ook de tentamens en examens afgenomen in het Engels;
2. In het studiejaar 2003-2004 en 2004-2005 zullen in de Engelstalige opleidingen nog Nederlandstalige onderdelen kunnen voorkomen;
3. In de opleidingen Fiscale Economie, Accountancy & Controlling en het door de UCLO verzorgde deel van de Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen wordt het onderwijs in het Nederlands gegeven en worden ook de tentamens en examens afgenomen in het Nederlands. Afwijkingen van deze regel op het niveau van studieonderdelen worden in de studiegids²⁰ aangegeven.

Paragraaf 3 Tentamens en examen van de opleiding

Artikel 3.1 Verplichte volgorde

Met de in artikel 2.4.6 onder B en C genoemde examenonderdelen van de lerarenopleiding kan niet eerder worden aangevangen dan nadat de onder A genoemde examenonderdelen met goed gevolg zijn afgerond.

Artikel 3.2 Beoordeling afstudeeropdracht

De beoordeling van een afstudeeropdracht (scriptie of afstudeerproject) geschiedt aan de hand van een algemeen beoordelingskader. De begeleider en een tweede beoordelaar, die als examiner zijn aangewezen door de examencommissie, bepalen samen het cijfer. Ze horen in voorkomende gevallen de externe begeleider.

Artikel 3.3 Tijdvakken en frequentie tentamens

1. (Deel)tentamens kunnen ten minste tweemaal per studiejaar worden afgelegd.
2. De student wordt twee maal per studiejaar in de gelegenheid gesteld een examenonderdeel van de lerarenopleiding af te leggen.

¹⁹ Voorwaarde is dat de externe bekostiging is gegarandeerd voor het onderzoeksproject dat resulteert in de Master Thesis.

²⁰ In bijlage 1 bij deze OER wordt een lijst met masterrvakken opgenomen die in studiejaar 2003-2004 mogelijk in het Engels worden aangeboden.

3. Een tentamen in een vak dat niet meer wordt aangeboden of substantieel van inhoud verandert, kan in het eerste jaar dat dit het geval is, nog ten minste tweemaal worden afgelegd.
4. De tijdvakken waarin de gelegenheid tot het afleggen van de onderscheiden tentamens wordt geboden, worden aan het begin van het studiejaar bekend gemaakt.
5. Op schriftelijk verzoek van de student kan de examencommissie te zijnen gunste afwijken van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde.

Artikel 3.4 Vorm van de tentamens

1. De tentamens worden afgelegd op door de examinator(en) te bepalen wijze. De aldus bepaalde vorm wordt in de studiegids bekend gemaakt.
2. Examenonderdelen van de lerarenopleiding worden mondeling dan wel schriftelijk afgelegd op een door de examencommissie van het UCLO vast te stellen wijze.
3. Op verzoek van de student kan de examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze dan vorenbedoeld wordt afgelegd.
4. Aan studenten met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. De examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.

Artikel 3.5 Mondelinge tentamens

1. Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
2. Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

Artikel 3.6 Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

1. De examinator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen de uitslag vast en reikt de student een desbetreffende verklaring uit.
2. De examinator stelt de uitslag van een schriftelijk tentamen vast en verschaft de onderwijsadministratie de nodige gegevens ten behoeve van de bekendmaking van de uitslag aan de student. De termijn waarop de uitslag wordt gepubliceerd is maximaal 15 werkdagen na de dag waarop het tentamen is afgelegd. Uitsluitend de door de onderwijsadministratie gepubliceerde tentamenuitslagen zijn rechtsgeldig. Op de schriftelijke verklaring omtrent de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht, bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, alsmede op de beroepsmogelijkheid bij het college van beroep voor de examens.

Artikel 3.7 Geldigheidsduur

3. De geldigheidsduur van behaalde onderdelen is onbeperkt.
4. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de examencommissie voor een onderdeel, waarvan het tentamen langer dan zes jaar geleden is behaald, een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen, alvorens de student wordt toegelaten tot het afleggen van het desbetreffende examen.

Artikel 3.8 Inzagerecht

1. Binnen een termijn van vier weken vanaf de dag waarop de uitslag van een schriftelijk tentamen bekend is gemaakt, krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeelde werk.
2. Binnen de in het eerste lid genoemde termijn kan elke belangstellende kennis nemen van vragen of opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
3. De plaats waar en het tijdstip waarop inzage of kennisneming kan plaatsvinden, worden bepaald door de examiner(en) van het desbetreffende tentamen. De examencommissie kan hiertoe aanwijzingen geven.
4. De inzage en kennisneming kunnen collectief worden georganiseerd.

Artikel 3.9 Vrijstelling

1. De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examiner, vrijstelling verlenen van een tentamen, indien de student:
 - hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid;
 - hetzij aantoonbaar door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. het desbetreffende onderdeel.
2. Indien de student ten genoegen van de examencommissie van het UCLO aantoonbaar dat hij/zij reeds op een andere wijze binnen of buiten de universiteit voldoende kennis, inzicht en vaardigheden heeft verworven kan de examencommissie van het UCLO hem/haar gehele of gedeeltelijke vrijstelling van één of meer examenonderdelen van de lerarenopleiding verlenen.

Artikel 3.10 Examen

1. De examencommissie stelt de uitslag van het examen vast, zodra de student voldoende bewijzen overlegt van door hem behaalde tentamens en de daarmee verworven academische vorming.
2. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen kan de examencommissie zelf een onderzoek instellen naar de kennis van de student met betrekking tot een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voorzover de uitslagen van de desbetreffende tentamens haar daartoe aanleiding geven.
3. Het afsluitend examen van een opleiding wordt behaald indien de student voor elk onderdeel een voldoende resultaat (het cijfer 5.5 of hoger) heeft behaald.
4. Het afsluitend examen van een opleiding kan slechts worden afgelegd na goedkeuring van het door de student gevolgde onderwijsprogramma door de examencommissie van de opleiding. De commissie stelt voor de beoordeling van de onderwijsprogramma's een regeling op.
5. Beoordeling van de examenonderdelen van de lerarenopleiding vindt plaats zoals omschreven in de onderwijs- en examenregeling en de studiegids van het UCLO.

Artikel 3.11 Graad

Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt conform onderstaande tabel een graad verleend. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

masteropleiding	Graad
Economics	Master of Science in Economics
Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies	Master of Science in Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies
International Economics & Business	Master of Science in International Economics & Business
Fiscale Economie	Master of Science in Economics of Taxation
Accountancy & Controlling	Master of Science in Accountancy and Controlling
Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen	Master of Science in Education and Communication in Economics and Business Studies
Management and Consultancy	Master of Science in Management and Consultancy

Artikel 3.12 Examinator

1. Elke docent is bevoegd tot het afnemen en beoordelen van tentamens voor het vak (de vakken) waarin hij/zij het onderwijs verzorgt of verzorgd heeft.
2. De beoordeling van een afstudeeropdracht/scriptie vindt plaats door de begeleider en een medebeoordelaar. Ingeval de begeleider niet is gepromoveerd of over beperkte onderzoekservaring beschikt op het betreffende vakgebied, moet de medebeoordelaar een gepromoveerd docent zijn op dat vakgebied.
3. In voorkomende gevallen kan de examencommissie andere docenten bevoegd verklaren voor het afnemen en beoordelen van tentamens voor een bepaald vak of voor het beoordelen van scripties.

Paragraaf 4 Toelating

Artikel 4.1 Vooropleiding

1. Toelaatbaar tot de opleidingen zijn de bezitters van een Nederlands of een buitenlands bachelor of masterdiploma, dat aantoont dat zij beschikken over kennis en vaardigheden die overeenkomen met het niveau van de betreffende bacheloropleiding van de FEW, zulks ter beoordeling van de toelatingscommissie.
2. Specifiek voor de trajecten binnen de masteropleidingen wordt onderstaande kennis en vaardigheden vereist:

Voor de masteropleiding...	wordt kennis en vaardigheden vereist op het gebied van het trajectvak voor ..
Economics	Monetary Policy Economic Policy
Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies	Econometrics Operations Research

Accountancy & Controlling

Actuarial Studies

Accountancy

Controlling

3. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding Algemene Economie van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over voldoende kennis en vaardigheden en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding Economics. De student wordt geadviseerd hiernaast voldoende kennis te hebben van de Engelse taal.
4. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding Econometrie en Besliskunde van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over voldoende kennis en vaardigheden en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies. De student wordt geadviseerd hiernaast voldoende kennis te hebben van de Engelse taal.
5. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding International Economics & Business van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over voldoende kennis en vaardigheden en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding International Economics & Business.
6. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding Fiscale Economie van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over voldoende kennis en vaardigheden en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding Fiscale Economie.
7. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding Accountancy & Controlling van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over voldoende kennis en vaardigheden en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding Accountancy & Controlling.
8. De bezitter van het diploma van één van de bacheloropleidingen Economie en Management, Algemene Economie, International Economics and Business, Econometrie en Besliskunde, Bedrijfskunde of Accountancy & Controlling van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over voldoende kennis en vaardigheden en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen, met dien verstande dat met de laatste twee opleidingen aanvullende scholing vereist is in de Algemene Economie (10 EC).
9. De toelatingseisen van de masteropleiding Management and Consultancy omvatten:
 - Het bezit van een WO-bachelordiploma;
 - Voldoende kennis van de voor de opleiding relevante vakgebieden Externe Organisatie, Strategie en Interne Organisatie;
 - Een geschikte attitude, motivatie en talent voor het volgen van de masteropleiding;
 - De student wordt geadviseerd hiernaast voldoende kennis te hebben van de Engelse taal.
10. De toelating van studenten met een ander bachelordiploma dan vermeld in lid 2 tot en met 8 wordt beoordeeld door de toelatingscommissie.
11. Toelating als bedoeld in de leden 2 tot 9 geeft recht op inschrijving in de opleiding.

Artikel 4.2 Toelating opleidingen

Voor de Lerarenopleiding Economie en Bedrijfswetenschappen geldt, in aanvulling op het in art. 4.1 bepaalde, de volgende aanbeveling: de student wordt aangeraden om tijdens de bacheloropleiding het vak Economie en Communicatie van 5 EC te volgen.

Artikel 4.3 Toelatingscommissies

1. De toelating tot de opleidingen zoals bedoeld in artikel 1.1 onder 1 tot en met 6 is opgedragen aan de toelatingscommissie van de opleidingen FEW. De toelatingscommissie voor de opleidingen gevormd uit leden van de examencommissie voor de opleidingen FEW. De toelatingscommissie zal bestaan uit:

- een lid, tevens voorzitter, aangewezen uit de hoogleraren die met onderwijs in de opleiding zijn belast;
- vier leden van het wetenschappelijk personeel dat met onderwijs in de opleiding is belast;
- als adviserend lid wordt aangewezen de studieadviseur voor de opleidingen;
- de secretaris van de examencommissie fungeert als secretaris van de toelatingscommissie.

De aanwijzing geschiedt door de examencommissie.

2. De toelatingscommissie van de opleidingen die de FEW verzorgt in samenwerking met de FBK wordt gevormd uit de leden van van de examencommissie voor de gezamenlijke opleidingen FEW en FBK. De toelatingscommissie zal bestaan uit:

- een lid, tevens voorzitter, aangewezen uit de hoogleraren die met onderwijs in de opleiding zijn belast;
- zeven leden van het wetenschappelijk personeel dat met onderwijs in de opleiding is belast,
- als adviserend lid wordt aangewezen de studieadviseur voor de opleidingen;
- de secretaris van de examencommissie fungeert als secretaris van de toelatingscommissie.

De aanwijzing geschiedt door de examencommissie.

Artikel 4.4 Toelatingsonderzoek: criteria

1. Met het oog op de toelating tot de opleiding, als bedoeld in art. 4.1, eerste lid, stelt de toelatingscommissie een onderzoek in naar de kennis en de vaardigheden van de kandidaat. In aanvulling op schriftelijke bewijzen van de gevolgde opleiding(en) kan de commissie bepaalde kennis en vaardigheden laten toetsen door deskundigen in of buiten de universiteit.
2. Met het oog op de toelating tot een programma van de opleiding onderzoekt de toelatingscommissie of de kandidaat voldoet dan wel tijdig zal voldoen aan de daarvoor in art. 4.2 gestelde voorwaarden. De commissie betreft bij haar onderzoek de motivatie en ambitie van de kandidaat m.b.t. het desbetreffende programma, alsmede de kennis van de kandidaat van de taal waarin het onderwijs van het programma wordt verzorgd.

3. Specifieke eisen voor de toelatingsprocedure van de opleiding Management and Consultancy:

Een aspirant-student meldt zich voor de toelatingsprocedure aan door het inzenden van de volgende documenten:

- a. Een Engelstalig curriculum vitae;
- b. Een overzicht van studieresultaten;
- c. Een Engelstalige brief, waarin de aspirant-student uiteenzet waarom hij deze opleiding wil volgen en welke verwachtingen en ambities de aspirant-student heeft;
- d. (desgewenst) schriftelijke resultaten van eerder verricht onderzoek, zoals artikelen en afstudeerverslagen;
- e. (desgewenst) andere documenten die naar het oordeel van de aspirant-student kunnen bijdragen aan een juiste beoordeling van zijn geschiktheid voor de opleiding.

Deze documenten dienen uiterlijk 1 april door de coördinator van de opleiding ontvangen te zijn. Op basis van het ingestuurde schriftelijk materiaal bepaalt de toelatingscommissie of de aspirant student wordt opgeroepen door de toelatingscommissie voor de toelatingsprocedure. Indien dit niet het geval is wordt dit schriftelijk en gemotiveerd aan de betrokkene meegedeeld. De toelatingscommissie stelt op basis van het schriftelijk materiaal en de toelatingsprocedure vast of de aspirant student beschikt over een geschikte attitude, motivatie en talent.

Toelating geeft recht op inschrijving in de opleiding.

Artikel 4.5 Toelatingsonderzoek: tijdstippen

1. Instroom in de masteropleiding vindt bij voorkeur plaats aan het begin van het eerste semester. Instroom na dit tijdstip is mogelijk, maar geeft geen garantie op een studeerbaar programma.
2. Het toelatingsonderzoek vindt eenmaal per jaar plaats;
3. Een verzoek te worden toegelaten tot de opleiding en een bepaald programma wordt voor 1 mei ingediend bij de toelatingscommissie;
4. In bijzondere gevallen kan de toelatingscommissie een na de in het derde lid genoemde sluitingsdatum ingediend verzoek in behandeling nemen;
5. De toelatingscommissie beslist voor 1 juni op het verzoek. De toelating wordt verleend onder de voorwaarde dat de kandidaat uiterlijk op de betreffende begindatum van de opleiding zal voldoen aan de in art. 4.4 bedoelde eisen t.a.v. kennis en vaardigheden, zoals die blijken uit getuigschriften van door hem gevolgde opleidingen;
6. Op de schriftelijke verklaring omtrent toelating wordt de student gewezen op de beroepsmogelijkheid bij het college van beroep voor de examens.

Artikel 4.6 Voorlopige toelating

Op verzoek van de kandidaat, die zich voorbereidt op het afsluitend examen van de in art. 4.1, tweede lid, genoemde bacheloropleiding, kan de toelatingscommissie hem voorlopig toelaten tot de opleiding, mits:

- a. hij de verplichte onderdelen heeft behaald, en;
- b. hij overigens van de bacheloropleiding nog slechts onderdelen met een gezamenlijke studielast van ten hoogste 30 EC moet behalen, niet bestaande uit vakken die voor de desbetreffende masteropleiding van belang zijn (hierbij hoort in ieder geval het trajectvak). Voor de

masteropleiding IE&B geldt in dit geval dat voorlopige toelating tot de master mogelijk is als in elk geval één van de vakken uit het tweede semester van het derde jaar met een voldoende is afgesloten.

Een voorlopige toelating dient binnen twaalf maanden te worden vervangen door een beslissing over toelating krachtens artikel 4.1.

Paragraaf 5 Studiebegeleiding

Artikel 5.1 Studievoortgangsadministratie

1. De faculteit registreert de individuele studieresultaten van de studenten.
2. Zij verschaft elke student tenminste eenmaal per jaar een overzicht van de door hem behaalde studieresultaten.

Artikel 5.2 Studiebegeleiding

De faculteit draagt zorg voor voldoende begeleiding van de student tijdens zijn opleiding, en schenkt daarbij in het bijzonder aandacht aan mogelijke aanpassingen in het belang van de aansluiting van het gekozen programma op een eventuele onderzoekersopleiding of de beroepsuitoefening buiten de universiteit.

Paragraaf 6 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6.1 Overstap van de doctoraalopleiding naar de masteropleiding

1. In afwijking van het bepaalde in de artikelen 4.1 en 4.2 kan degene die van de doctoraalopleiding het propedeutisch examen heeft behaald en minimaal 63 studiepunten³ heeft behaald van het tweede en derde studiejaar, verzoeken (voorwaardelijk) te worden toegelaten tot een bepaald programma van de opleiding.
2. Indien de toelatingscommissie het verzoek inwilligt, kan zij in haar besluit onderdelen aanwijzen, waarvan de student is vrijgesteld.

Artikel 6.2 Wijziging

4. Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na advies van de opleidingscommissie en na advies of, waar de WHW dit vereist, na instemming van de faculteitsraad, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
5. Een wijziging van deze regeling heeft betrekking op toekomstige studie jaren en is voor het lopende jaar alleen toegestaan indien de belangen van de student daardoor niet worden geschaad.
6. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op:
 - c. een goedkeuring die krachtens art. 2.4 is verleend;
 - d. enige andere beslissing, die krachtens deze regeling is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 6.3 Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, van de regelen en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken.

³ Gedoeld wordt op de oude stijl studiepunten waarbij 1 studiepunten staat voor 40 uren studie.

2. Elke belangstellende kan op het faculteitsbureau een exemplaar van de in het eerste lid bedoelde stukken verkrijgen.

Artikel 6.4 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2003. De toelatingsprocedure voor het academische jaar 2003-2004 kan voorafgaand aan 1 september 2003 gestart worden.

Aldus vastgesteld door het faculteitsbestuur op 25 april 2003.

Op 25 april 2003 heeft de faculteitsraad FEW ingestemd met deze OER.

Bijlage Master OER FEW: Engelstalige Mastervakken FEW

Mastervakken van de FEW die in studiejaar 2003-2004 mogelijk in het Engels worden aangeboden

Vaknamen	opleiding
Advanced Industrial Organization	MSc EOR
Advanced International Economics	MSc IE&B
Advanced International Economics & Business	MSc IE&B
Applied (Micro)econometrics	MSc AE
Applied Statistics	MSc EOR
Current Issues in International Business	MSc IE&B
Econometrische Methoden van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen	
Economic History (Master)	MSc AE
Financial Econometrics	MSc EOR
International Financial Management	oud FBA
Life Insurance	MSc EOR
Management of Financial Institutions	oud FBA
Markets and Competition	MSc AE
Microeconometrics	MSc EOR
Monetary Theory and Policy	MSc AE
Money and Banking	MSc AE
Public Economics	MSc AE
Quantitative Logistics	MSc EOR
Research Methodology Workshop	MSc IE&B
Researchlab Econometrics	MSc EOR
Risk Models	MSc EOR
Stochastic Programming	MSc EOR

Bijlage 2.2 OER masteropleiding MSc BA

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de masteropleiding Business Administration hierna te noemen: de opleiding. De opleiding wordt verzorgd binnen de Faculteit Bedrijfskunde (FBK) en de Faculteit Economische Wetenschappen (FEW) van de Rijksuniversiteit Groningen. De FBK is penvoerder van deze opleiding.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen.

In deze regeling wordt verstaan onder:

- 1 de wet: De Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek;
- 2 student: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- 3 onderdeel: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van de wet;
- 4 practicum: een praktische oefening, als bedoeld in art. 7.13 van de wet, in een van de volgende vormen:
 - het maken van een scriptie,
 - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
 - het uitvoeren van een onderzoekopdracht,
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
 - het doorlopen van een stage,
 - of het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden;
- 5 tentamen: onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student alsmede de beoordeling van de resultaten van het onderzoek met betrekking tot een onderdeel van het examen;
- 6 examen: het master-examen van de opleiding;
- 7 examinator: degene die bevoegd is tentamens en examens af te nemen;
- 8 trajectvak: bachelorvak bedoeld ter voorbereiding op een traject of profiel in de aansluitende masteropleiding;
- 9 semester: deel van het studiejaar, beginnend op 1 september en eindigend op een door het College van Bestuur te bepalen datum omstreeks 31 januari, dan wel beginnend op vorenbedoelde door het College van Bestuur te bepalen datum en eindigend op 31 augustus.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 Doel van de opleiding

De algemene doelstellingen van de opleiding Business Administration luiden als volgt:

- De opleiding leidt op tot een academische professional die in staat is zelfstandig onderzoek te verrichten;
- De opleiding stelt de afgestudeerden in staat om wat betreft kennis, vaardigheden en attitude zelfstandig werkzaam te zijn binnen het kennisdomein van de gevolgde opleiding;
- De opleiding is een wetenschappelijke opleiding van een hoogwaardig, internationaal niveau;
- De opleiding stelt afgestudeerden in staat zich een goede positie op de (internationale) arbeidsmarkt te verwerven.

Artikel 1.4 Vorm van de opleiding

De opleiding wordt voltijds verzorgd.

Paragraaf 2 Opbouw van de opleiding.

Artikel 2.1 Studielast

1. De opleiding heeft een studielast van 60 punten volgens het European Credit Transfer System (ECTS), waarbij één EC gelijk staat aan 28 uren studie.
2. De studielast wordt uitgedrukt in hele EC.

Artikel 2.2 Trajecten

De opleiding kent de volgende trajecten met bijbehorende profielen:

Traject	Profiel
Business & ICT	
Business Development	
Finance	Corporate Financial Management Risk & Portfolio Management
Marketing	Marketing Management Research Based Marketing
Operations and Supply Chains	Manufacturing Production & Distribution
Organizational & Management Control	
Small Business & Entrepreneurship	
Strategy and Innovation	

Artikel 2.3 Academische vorming

De opleiding van de student dient voldoende elementen te bevatten ten dienste van de academische vorming van de student, in het bijzonder met betrekking tot:

- het zelfstandig wetenschappelijk denken en handelen;
- het wetenschappelijk communiceren;
- het hanteren van vakwetenschappelijke kennis in een bredere c.q. wijzgerige en maatschappelijke context;

- het kunnen toepassen van wetenschappelijke kennis binnen een praktijkcontext.

Artikel 2.4 Samenstelling programma's

1. De Masteropleiding Business Administration omvat de volgende trajecten met bijbehorende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Traject	EC	Cum. EC
Traject Business & ICT		
Field Course Strategy & ICT	10	10
2 vakken te kiezen uit:		20
Business Processes & ICT	10	
ICT-systems	10	
Organizational Design, Human Actors & ICT	10	
Keuzevak(ken) te kiezen uit een trajectgebonden lijst die is opgenomen in bijlage 1		10
Afstudeeropdracht		20
Totaal		60

Traject Business Development		
Field course Business Development II	10	10
Verdieping BD en Ontwerp Afstudeeronderzoek	10	10
Management van Business Development	5	5
Integrale Business Development	5	5
Keuzevak, te kiezen uit een trajectgebonden lijst die wordt opgenomen in bijlage 1	5	5
Afstudeeropdracht	25	25
Totaal		60

Traject Finance		
<i>Profiel Corporate Financial Management (CFM):</i>		
Field Course Finance	10	10
Corporate Valuation	10	10
Corporate Financial Strategy	10	10
Keuzevak(ken), afhankelijk van de omvang van de afstudeeropdracht, te kiezen uit een trajectgebonden lijst die is opgenomen in bijlage 1.		5 of 15
Afstudeeropdracht		15 of 25
Totaal		60
<i>Profiel Risk & Portfolio Management (RPM):</i>		
Field Course Finance	10	10
Portfolio Management	10	10
Risk & Derivatives	10	10
Keuzevak(ken), afhankelijk van de omvang van de afstudeeropdracht, te kiezen uit een trajectgebonden lijst die is opgenomen in bijlage 1.		5 of 15
Afstudeeropdracht		15 of 25
Totaal		60

Traject Marketing		
<i>Profiel Marketing Management:</i>		
Field Course Advanced Marketing	10	10
Keuze uit: Merk Management en Communicatie en Communicatie of Business Marketing	10	10
10 EC te kiezen uit:		10
Marketing Informatiemanagement	5	
E-commerce	5	
Services en Direct Marketing	10	
International Marketing	5	
Advanced Market Research	10	
Consumer Behavior	10	
Logistiek en Retail Management	10	
Marketing Model Building	10	
10 EC te kiezen uit:		10
Keuzevak(ken) te kiezen uit een trajectgebonden lijst die is opgenomen in bijlage 1.		10
Afstudeeropdracht	20	20
Totaal		60
<i>Profiel Research Based Marketing:</i>		
Field Course Advanced Marketing	10	10
Advanced Marketing Research	10	10
Keuze uit Consumer Behavior of Marketing Model Building	10	10
Keuzevak(ken) te kiezen uit een trajectgebonden lijst die is opgenomen in bijlage 1.		10
Afstudeeropdracht	20	20
Totaal		60

Traject Operations and Supply Chains		
<i>Profiel Production & Distribution</i>		
Field Course Operations and Supply Chains	10	10
Information Systems for Operations and Supply Chains	5	5
Global Operations and Supply Chains	5	5
Keuzevak(ken) te kiezen uit een trajectgebonden lijst die is opgenomen in bijlage 1.	15	15
Afstudeeropdracht	25	25
Totaal		60
<i>Profiel Services</i>		
Field Course Operations and Supply Chains	10	10
Service Operations	5	5
Quality Management	5	5
Keuzevak(ken) te kiezen uit een trajectgebonden lijst die is opgenomen in bijlage 1.		15
Afstudeeropdracht	25	25
Totaal		60

Traject Organizational & Management Control		
Field Course Organizational and Management Control	10	10
Field Course Financial Management	10	10
Keuzevak(ken), afhankelijk van de omvang van de afstudeeropdracht, te kiezen uit een trajectgebonden lijst die is opgenomen in bijlage 1.		15,20,25
Afstudeeropdracht		15,20,25
Totaal		60

Traject Small Business & Entrepreneurship		
Field Course Small Business Management	10	10
Keuze van minimaal één van de volgende twee vakken:		
Small Business Economics en New Ventures		10/10
en eventueel keuze van 10 EC uit een trajectgebonden lijst is opgenomen in bijlage 1.		10
Vrije Keuze		5
Afstudeeropdracht: naar keuze afstudeeropdracht van 15 EC en Entrepreneurial Skills van 10 EC of afstudeeropdracht van 25 EC (waaronder 2 EC Entrepreneurial Skills)	25	25
Totaal		60

Traject Strategy and Innovation		
Field Course Managing Non-technical Innovation	10	10
Value appropriation of non-technical Innovations	5	5
Innovation and Entrepreneurship,	5	5
Strategy in the Knowledge-based Experience Economy	10	10
Keuzevak(ken te kiezen uit een trajectgebonden lijst die is opgenomen in bijlage 1.	5	5
Afstudeeropdracht	25	25
Totaal		60

In de studiegids worden de details van de inhoud en de onderwijsvorm van de onderdelen van de onderscheiden programma's nader omschreven, onder vermelding van de voorkennis, die gewenst is om aan het betreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen

Artikel 2.5 Taal van de opleiding

1. In de opleiding wordt het onderwijs in het Nederlands of Engels gegeven en worden ook de tentamens en examens afgenomen in het Nederlands of Engels;
2. De volgende trajecten worden volledig in het Engels gegeven: Business & ICT, Finance, Marketing profiel Research Based Marketing, Operations and Supply Chains, Strategy and Innovation.

In het studiejaar 2003-2004 en 2004-2005 zullen in de Engelstalige trajecten nog Nederlandstalige onderdelen kunnen voorkomen. De overige trajecten zijn vooralsnog Nederlandstalig. Afwijkingen van deze regel op het niveau van studieonderdelen worden in de studiegids aangegeven.

Paragraaf 3 Tentamens en examen van de opleiding

Artikel 3.1 Verplichte volgorde

Aan de tentamens van de hierna te noemen onderdelen kan niet eerder worden deelgenomen dan nadat de tentamens van de daarbij vermelde onderdelen zijn behaald:

- Field Course Strategy & ICT ná behalen van Trajectvak Business & ICT uit de bachelor Bedrijfskunde of Trajectvak B&ICT Business & ICT uit de bachelor Economie en Management;
- Field Course Business Development II ná behalen van Trajectvak Business Development I uit de bachelor Bedrijfskunde of Trajectvak BD Business Development uit de bachelor Economie en Management;
- Field Course Finance ná behalen van Trajectvak Financiering uit de bachelor Bedrijfskunde of Trajectvak Finance uit de bachelor Economie en Management;
- Field Course Advanced Marketing ná behalen van Trajectvak Marketing uit de bachelor Bedrijfskunde of Trajectvak Marketing uit de bachelor Economie en Management;
- Field Course Operations and Supply Chains ná behalen van Trajectvak Operations and Supply Chains of Trajectvak O&SC uit de bachelor Economie en Management
- Field Course Organizational and Management Control ná behalen van Trajectvak Management Accounting & Control of Trajectvak OMC Management Accounting uit de bachelor Economie en Management;
- Field Course Financial Management ná behalen van Trajectvak Management Accounting & Control of Trajectvak OMC Management Accounting uit de bachelor Economie en Management;
- Field Course Small Business Management ná behalen van Trajectvak Fundamentals of SB&E of Trajectvak SB&E Fundamentals of SB&E uit de bachelor Economie en Management;
- Field Course Managing Non-technical Innovation ná behalen van Trajectvak Innovatie en Omgeving of Trajectvak S&I Non-Technical Innovation and its Environment.

Artikel 3.2 Beoordeling afstudeeropdracht

De beoordeling van een afstudeeropdracht (scriptie of afstudeerproject) geschiedt aan de hand van een algemeen beoordelingskader. De begeleider en een tweede beoordelaar, die als examiner zijn aangewezen door de examencommissie, bepalen samen het cijfer. Ze horen in voorkomende gevallen de externe begeleider.

Artikel 3.3 Tijdvakken en frequentie tentamens

1. Tenminste tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden (deel)tentamens af te leggen.

2. Een tentamen in een vak dat niet meer wordt aangeboden of substantieel van inhoud verandert, kan in het eerste jaar dat dit het geval is, nog ten minste tweemaal worden afgelegd.
3. De tijdvakken waarin de gelegenheid tot het afleggen van de onderscheiden tentamens wordt geboden, worden in de studiegids bekend gemaakt.
4. Op schriftelijk verzoek van de student kan de examencommissie te zijnen gunste afwijken van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde.

Artikel 3.4 Vorm van de tentamens

1. De tentamens worden afgelegd op door de examinator(en) te bepalen wijze. De aldus bepaalde vorm wordt in de studiegids bekend gemaakt.
2. Op verzoek van de student kan de examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze dan vorenbedoeld wordt afgelegd.
3. Aan studenten met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. De examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.

Artikel 3.5 Mondelinge tentamens

1. Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
2. Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

Artikel 3.6 Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

1. De examinator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen de uitslag vast en reikt de student een desbetreffende schriftelijke verklaring uit.
2. De examinator stelt de uitslag van een schriftelijk tentamen vast en verschaft het Bureau Onderwijs en Examens (BOE) van de faculteit Bedrijfskunde de nodige gegevens ten behoeve van de bekendmaking van de uitslag aan de student. De termijn waarop de uitslag wordt gepubliceerd is maximaal 15 werkdagen na de dag waarop het tentamen is afgelegd. Uitsluitend de door het BOE gepubliceerde tentamenuitslagen zijn rechtsgeldig. Op de schriftelijke verklaring omtrent de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht, bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, alsmede op de beroepsmogelijkheid bij het college van beroep voor de examens.

Artikel 3.7 Geldigheidsduur

1. De geldigheidsduur van behaalde onderdelen is onbeperkt.
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1 kan de examencommissie voor een onderdeel, waarvan het tentamen langer dan zes jaar geleden is behaald, een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen, alvorens de student wordt toegelaten tot het afleggen van het desbetreffende examen.

Artikel 3.8 Inzagerecht

1. Binnen een termijn van 4 weken vanaf de dag waarop de uitslag van een schriftelijk tentamen bekend is gemaakt, krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeeld werk.
2. Gedurende de in het eerste lid genoemde termijn kan elke belangstellende kennis nemen van vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
3. De plaats waar en het tijdstip waarop inzage of kennisneming kan plaatsvinden, worden bepaald door de examiner(en) van het desbetreffende tentamen. De examencommissie kan hiertoe aanwijzingen geven.
4. De inzage en kennisneming kunnen collectief worden georganiseerd.

Artikel 3.9 Vrijstelling

De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examiner, vrijstelling verlenen van een tentamen, indien de student:

- a) hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid;
- b) hetzij aantoot door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. het desbetreffende onderdeel.

Artikel 3.10 Examen

1. De examencommissie stelt de uitslag van het examen vast, zodra de student voldoende bewijzen overlegt van door hem behaalde tentamens en de daarmee verworven academische vorming.
2. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen kan de examencommissie zelf een onderzoek instellen naar de kennis van de student met betrekking tot een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voor zover de uitslagen van de desbetreffende tentamens haar daartoe aanleiding geven.
3. Het afsluitend examen van een opleiding wordt behaald indien de student voor elk onderdeel een **voldoende resultaat** (het cijfer 5.5 of hoger) heeft behaald.
4. Het afsluitend examen van een opleiding kan slechts worden afgelegd na goedkeuring van het door de student gevolgde onderwijsprogramma door de examencommissie van de opleiding. De commissie stelt voor de beoordeling van de onderwijsprogramma's een regeling op.

Artikel 3.11 Graad

Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd wordt de graad Master of Science in Business Administration verleend. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Paragraaf 4 Toelating

Artikel 4.1 Vooropleiding

1. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over voldoende

- kennis en vaardigheden en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding Business Administration.
2. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding Economie & Management van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over voldoende kennis en vaardigheden en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding Business Administration.
 3. Toelaatbaar tot de opleiding zijn eveneens de bezitters van een Nederlands of een buitenlands bachelor of masterdiploma waarvan de eindtermen vergelijkbaar zijn met die van de onder lid 1 en 2 genoemde bacheloropleidingen.
 4. De toelating van studenten met een ander bachelordiploma dan vermeld in lid 1 en 2 wordt beoordeeld door de toelatingscommissie.
 5. Toelating als bedoeld in de leden 1 t/m 3 geeft recht op inschrijving in de opleiding.

Artikel 4.2 Toelatingscommissie

De toelating tot de opleiding als bedoeld in artikel 1.1 is opgedragen aan de toelatingscommissie van de opleiding. De toelatingscommissie wordt gevormd door de leden van de examencommissie..

Artikel 4.3 Toelatingsonderzoek: criteria

1. Met het oog op de toelating tot de opleiding, als bedoeld in art. 4.1, derde lid, stelt de toelatingscommissie een onderzoek in naar de kennis en de vaardigheden van de kandidaat. In aanvulling op schriftelijke bewijzen van de gevolgde opleiding(en) kan de commissie bepaalde kennis en vaardigheden laten toetsen door deskundigen in of buiten de universiteit.
2. Met het oog op de toelating tot een programma van de opleiding onderzoekt de toelatingscommissie of de kandidaat voldoet dan wel tijdig zal voldoen aan de daarvoor in art. 4.1 gestelde voorwaarden. De commissie betreft bij haar onderzoek de motivatie en ambitie van de kandidaat m.b.t. het desbetreffende programma, alsmede de kennis van de kandidaat van de taal waarin het onderwijs van het programma wordt verzorgd.

Artikel 4.4 Toelatingsonderzoek: tijdstippen

1. Het toelatingsonderzoek vindt eenmaal per jaar plaats.
2. Een verzoek te worden toegelaten tot de opleiding en een bepaald programma wordt voor 1 mei ingediend bij de toelatingscommissie.
3. In bijzondere gevallen kan de toelatingscommissie een na de in het tweede lid genoemde sluitingsdatum ingediend verzoek in behandeling nemen.
4. De toelatingscommissie beslist voor 1 juni op het verzoek. De toelating wordt verleend onder de voorwaarde dat de kandidaat uiterlijk op de betreffende begindatum van de opleiding zal voldoen aan de in art. 4.1 bedoelde eisen t.a.v. kennis en vaardigheden, zoals die blijken uit getuigschriften van door hem gevolgde opleidingen.
5. Op de schriftelijke verklaring omtrent toelating wordt de student gewezen op de beroepsmogelijkheid bij het college van beroep voor de examens.

Artikel 4.5 Voorlopige toelating

Op verzoek van de kandidaat, die zich voorbereidt op het afsluitend examen van de in art. 4.1, lid 1 en 2, genoemde bacheloropleidingen, kan de toelatingscommissie hem voorlopig toelaten tot de opleiding, mits:

- a. hij de verplichte onderdelen heeft behaald; en
- b. hij overigens van de bacheloropleiding nog slechts onderdelen met een gezamenlijke studielast van ten hoogste 30 EC moet behalen, niet bestaande uit vakken die voor de desbetreffende masteropleiding van belang zijn (hierbij hoort in ieder geval het trajectvak).
- c. Een voorlopige toelating dient binnen twaalf maanden te worden vervangen door een toelating krachtens art. 4.1.

Paragraaf 5 Studiebegeleiding

Artikel 5.1 Studievoortgangsadministratie

1. De faculteit registreert de individuele studieresultaten van de studenten.
2. Zij verschaft elke student tenminste eenmaal per jaar een overzicht van de door hem behaalde studieresultaten.

Artikel 5.2 Studiebegeleiding

De faculteit draagt zorg voor voldoende begeleiding van de student tijdens zijn opleiding, en schenkt daarbij in het bijzonder aandacht aan mogelijke aanpassingen in het belang van de aansluiting van het gekozen programma op een eventuele onderzoekersopleiding of de beroepsuitoefening buiten de universiteit.

Paragraaf 6 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6.1 Overgangstap van doctoraalopleiding naar masteropleiding

1. In afwijking van het bepaalde in de artikelen 4.1 en 4.3 kan degene die van de doctoraalopleiding het propedeutisch examen heeft behaald en minimaal 63 sp (40 uur per sp) heeft behaald van het tweede en derde studiejaar, verzoeken om (voorwaardelijk) te worden toegelaten tot een bepaald programma van de opleiding.
2. Indien de toelatingscommissie het verzoek inwilligt, kan zij in haar besluit onderdelen aanwijzen, waarvan de student is vrijgesteld.

Artikel 6.2 Wijziging

1. Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na advies van de opleidingscommissie en na advies of, waar de WHW dit vereist, na instemming van de faculteitsraad, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Een wijziging van deze regeling heeft betrekking op toekomstige studie jaren en is voor het lopende jaar alleen toegestaan indien de belangen van de student daardoor niet worden geschaad.
3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op:
 - een goedkeuring die krachtens art. 2.4 is verleend;
 - enige andere beslissing, die krachtens deze regeling is genomen ten aanzien van de student.

Artikel 6.3 Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, van de regelen en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken.
2. Elke belangstellende kan op het faculteitsbureau een exemplaar van de in het eerste lid bedoelde stukken verkrijgen.

Artikel 6.4 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2003. De toelatingsprocedure voor het academische jaar 2003-2004 kan voorafgaand aan 1 september 2003 gestart worden.

Met instemming van de faculteitsraad, d.d 19 mei 2003

Aldus vastgesteld door het faculteitsbestuur op 21 mei 2003

Bijlage bij OER MSc BA Master Business Administration trajectgebonden keuzevakken

Traject Business Development

De student doet bij keuze voor een BD-gerelateerd keuzevak een voorstel aan de coördinator van het traject BD.

Traject Business & ICT	EC
Field Course Advanced Marketing	10
Field Course Business Development II	10
Business Intelligence (TBK, Semester 2)	5
E-Commerce	5
Information systems for Operations and Supply Chains	5
Kennismanagement	5
Marketing Informatiemanagement	5

Op basis van een beargumenteerd schriftelijk verzoek, kan de coördinator nog een ander keuzevak toestaan.

Traject Finance	EC
Institutional Investment Management (2003-2004: Belegging II)	9
Behavioral Finance	5
Working Capital Management	5
Real Estate Investment (2003-2004: Vastgoedbelegging)	9
International Financial Management (2003-2004)	5
Management of Financial Institutions (2003-2004)	9
Econometrische Methoden van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	5
De trajectvakken van de andere trajecten van de MSc BA	

Op basis van een beargumenteerd schriftelijk verzoek, kan de coördinator nog een ander keuzevak toestaan.

Traject Marketing	EC
Trajectvak Fundamentals of Small Business and Entrepreneurship	10 EC
Trajectvak Management Accounting	10 EC
Trajectvak Business and ICT	10 EC
Strategy in the Knowledge-based Experience Economy	10 EC
Trajectvak Business Development I	10 EC
Verandermanagement	7 EC
Quality Management	5 EC
Niet gekozen marketingvakken MScBA 5 of 10 EC	

Op basis van een beargumenteerd schriftelijk verzoek, kan de coördinator nog een ander keuzevak toestaan.

Traject Operations & Supply Chains	EC
De verplichte onderdelen van andere trajecten (aanbevolen)	
Purchase Management	5
<i>Simulation of Business Processes (Master IE&M)</i>	
Logistiek en Retailmanagement	10
Business Marketing	10
Trajectvak Management Accounting	10
Business Processes & ICT	10
Trajectvak Business & ICT	10
Advanced HRM I: deel II: Concepten en Ontwerpen van Arbeidsorganisaties (MA HRM)	5
Advanced HRM II: Instrumenten van Personeelsbeleid en Verandermanagement (MA HRM)	10
Integrale Business Development	5

Op basis van een beargumenteerd schriftelijk verzoek, kan de coördinator nog een ander keuzevak toestaan. Hierbij wordt ook gedacht aan vakken van Technologiemanagement

Traject Organizational & Management Control	EC
Advanced International Economics and Business (master IE&B)	10
Strategy in the Knowledge-based Experience Economy	10
Strategie en Verandering (in studiejaar 2003-2004, zie variant Acc, BDK)	7
vanaf studiejaar 2005-2006: Verandermanagement; master A&C	5
Financial Accounting 1 (in studiejaar 2003-2004)	10
Financial Accounting 2 (voor studenten die geslaagd zijn voor Financial Accounting 1)	10
Financial Accounting 3 (vanaf studiejaar 2004-2005)	5
Corporate Valuation (voor studenten die zijn geslaagd voor Financial Management of de trajectcursus Finance, of die over vergelijkbare voorkennis beschikken)	10
Marketing Informatiemanagement	5
Merkmanagement en Communicatie	10
Business Research and Organization Theory	6
P.M.: Risicomangement (vanaf studiejaar 2005-2006)	6
Quality Management	5
Trajectvak Operations & Supply Chains	10
Behavioural Finance (voor studenten die zijn geslaagd voor Financial Management of de trajectcursus Finance, of die over vergelijkbare voorkennis beschikken)	5
Working Capital Management	5
Trajectvak Fundamentals of Small Business & Entrepreneurship	10
Trajectvak Non-technical Innovation	10
Trajectvak Business and ICT	10
Trajectvak Business Development I	10
Management van Business Development	5

Traject Small Business & Entrepreneurship	EC
Adviseren in de praktijk	5
Trajectvak Management Accounting	10
Business Marketing	10
Services and Direct Marketing	10
Management van Business Development	5
Organizational Design, Human Actors and ICT	10
Trajectvak Non-Technical Innovation	10
Value Appropriation of Non-Technical Innovations	5
Quality Management	5
Advanced HRM: Deel 1: Strategisch HRM (Ma HRM)	5

Traject Strategy And Innovation	EC
Business Marketing	10
Merkmanagement en Communicatie	10
International Marketing	5
Consumer Behavior	10
Services and Direct Marketing	10
New Ventures	10
Small Business Economics	10
Management van Business Development	5
Advanced International Economics and Business	10

Op basis van een beargumenteerd schriftelijk verzoek, kan de coördinator nog een ander keuzevak toestaan.

Bijlage 2.3 OER masteropleiding Research Master

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en het examen van de masteropleiding Master of Science (Honours) in Economics and Business (Research Master), hierna te noemen: de opleiding. De opleiding wordt verzorgd binnen de Faculteit der Economische Wetenschappen (FEW) en de Faculteit der Bedrijfskunde (FBK) van de Rijksuniversiteit Groningen door de onderzoekschool SOM. De FBK is penvoerder voor de opleiding.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen.

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. de wet: de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).
2. student:²¹ degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding.
3. onderdeel: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van de wet.
4. practicum: een praktische oefening, als bedoeld in art. 7.13 van de wet, in een van de volgende vormen:
 - het maken van een scriptie,
 - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
 - het uitvoeren van een onderzoekopdracht,
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
 - het doorlopen van een stage,
 - of het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden.
5. tentamen onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de resultaten van het onderzoek met betrekking tot een onderdeel van het examen.
6. examen: het masterexamen van de opleiding.
7. examinator: degene die bevoegd is tentamens en examens af te nemen.
8. semester: deel van het studiejaar, beginnend op 1 september en eindigend op een door het College van Bestuur te bepalen datum omstreeks 31 januari, dan wel beginnend op vorenbedoelde door het College van Bestuur te bepalen datum en eindigend op 31 augustus.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

²¹ In dit reglement wordt gemakshalve uitsluitend de verwijzing 'hij' gebruikt.

Artikel 1.3 Doel van de opleiding

Met de opleiding wordt beoogd:

- gespecialiseerde wetenschappelijke kennis, vaardigheid en inzicht op het gebied van de economie en de bedrijfswetenschappen bij te brengen, en;
- voor te bereiden op de opleiding tot onderzoeker op het gebied van economie en bedrijfswetenschappen.

Artikel 1.4 Vorm van de opleiding

De opleiding wordt voltijds verzorgd.

Paragraaf 2 Opbouw van de opleiding.

Artikel 2.1 Studielast

1. De opleiding heeft een studielast van 120 EC volgens het European Credit Transfer System (ECTS), waarbij één EC gelijk staat aan 28 uren studie;
2. De studielast wordt uitgedrukt in hele EC.

Artikel 2.2 Profielen

De opleiding kent de volgende profielen:

- a. Economics
- b. Marketing
- c. International Economics and Business
- d. Money and Banking
- e. Organisation

Artikel 2.3 Samenstelling programma's

In de studiegids worden de inhoud en de onderwijsvorm van de onderdelen van de onderscheiden profielen nader omschreven, onder vermelding van de voorkennis, die gewenst is om aan het betreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen.

2.3.1 Gemeenschappelijk deel

De programma's bestaan uit een voor alle profielen gemeenschappelijk deel, dat bestaat uit de volgende practica:

Gemeenschappelijk deel	EC
Philosophy of Science and Research Methodology	10
English Writing and Presentation	3
Learning and Practising Research	7
Research Project	30
Totaal	50

2.3.2 *Inhoud van de profielen tijdens het eerste jaar*

De volgende onderdelen van 10 EC elk (met een totale studielast van 40 EC) gelden voor de verschillende profielen in het eerste jaar van de opleiding (a = verplicht; b = keuze):²²

Profile Economics

- Microeconomics (a)
- Monetary and growth theory (a)
- Econometrics (a)
- Public Economics (b)
- Political Economy (b)
- Theoretical Foundations of Corporate Finance (b)

Profile Marketing

- Microeconomics (a)
- Econometrics (a)
- Advanced Marketing (a)
- Advanced Market Research (b)
- Consumer Behaviour (b)
- Marketing Model Building (b)

Profile International Economics and Business

- Econometrics (a)
- Advanced International Economics (a)
- Advanced International Business (a)
- Advanced International Economics & Business (b)
- International Human Resource Management (b)
- Strategy in the Knowledge Based Economy (b)

Profile Money and Banking

- Monetary and growth theory (a)
- Theoretical Foundations of Corporate Finance (a)
- Econometrics (a)
- Money and Banking (b)
- Financial Econometrics (b)
- Political Economy (b)

Profile Organisation

- Organisation Theory (a)
- Production and Operations Management (a)
- Information and Knowledge Management (a)
- Management Accounting Research (b)
- Strategy in the Knowledge Based Economy (b)

²² Voorzover een student reeds beschikt over voorkennis overeenkomend met één of meer van de verplichte vakken van een profiel, kunnen deze vakken, na overleg met en instemming van de opleidingsdirecteur, worden vervangen door ofwel keuzevakken van het betrokken profiel, ofwel vakken van andere opleidingen die door de FEW of FBK worden aangeboden.

- Industrial Organisation: Markets and Competition (b)

2.3.3 Het tweede jaar van de masteropleiding

Het tweede jaar van de research masteropleiding omvat een keuzeruimte van 30 EC aansluitend bij het gekozen profiel en passend bij het Research Project onder goedkeuring van de examencommissie. Bij voorkeur wordt deze keuze gedaan uit vakken, aangeboden door internationale en landelijke netwerken en onderzoekscholen, die specifiek ontwikkeld zijn en gegeven worden voor studenten van tweejarige, Engelstalige masteropleidingen, die voorbereiden op of onderdeel zijn van een promotietraject.

Artikel 2.4 Taal van de opleiding

De opleiding wordt in het Engels gegeven en tentamens en examens worden afgenomen in het Engels.

Paragraaf 3 Tentamens en examen van de opleiding

Artikel 3.1 Verplichte volgorde

Aan het tentamen van de hierna te noemen onderdelen kan niet eerder worden deelgenomen dan nadat aan het tentamen van de daarbij vermelde onderdelen met goed gevolg is deelgenomen:

1. aan het Research Project kan worden begonnen ná behalen van 30 EC profielvakken en het onderdeel Philosophy of Science and Research Methodology
2. aan tweedejaars keuzevakken kan pas worden begonnen ná behalen van de voorvereisten, die gesteld worden door de opleiding die deze vakken verzorgt.

Artikel 3.2 Beoordeling onderzoekopdracht

De beoordeling van het Research Project wordt verricht door de eerste en de tweede begeleider, eventueel aangevuld met een derde beoordelaar, die geen begeleider is.

Artikel 3.3 Tijdvakken en frequentie tentamens

1. Tenminste tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden (deel)tentamens af te leggen.
2. Voor genoemde practica gelden afwijkende regelingen, met dien verstande dat direct tijdens of na de cursus een mogelijkheid bestaat het practicum af te sluiten, waarbij duidelijk wordt gemaakt op welke wijze en op welke termijn bij een onvoldoende resultaat er een herkansing kan plaatsvinden. Dit laat onverlet dat delen van een practicum slechts eenmaal per jaar gegeven en derhalve slechts eenmaal per jaar getentamineerd worden.

Artikel 3.4 Vorm van de tentamens

1. De tentamens worden afgelegd op door de examinator(en) te bepalen wijze. De aldus bepaalde vorm wordt in de studiegids vermeld.
2. Op verzoek van de student kan de examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze dan vorenbedoeld wordt afgelegd.

3. Aan studenten met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. De examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.

Artikel 3.5 Mondelinge tentamens

1. Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
2. Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

Artikel 3.6 Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag²³

1. De examinerator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen de uitslag vast en reikt de student een desbetreffende schriftelijke verklaring uit.
2. De examinerator stelt de uitslag van een schriftelijk tentamen vast en verschaft het Bureau Onderwijs en Examens (BOE) van FBK de nodige gegevens ten behoeve van de bekendmaking van de uitslag aan de student. De termijn waarop de uitslag wordt gepubliceerd is maximaal 15 werkdagen na de dag waarop het tentamen is afgelegd. Uitsluitend de door het BOE gepubliceerde tentamenuitslagen zijn rechtsgeldig. Op de schriftelijke verklaring omtrent de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht, bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, alsmede op de beroepsmogelijkheid bij het College van Beroep voor de examens.

Artikel 3.7 Geldigheidsduur

1. De geldigheidsduur van behaalde onderdelen is onbeperkt.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de examencommissie voor een onderdeel, waarvan het tentamen langer dan zes jaar geleden is behaald, een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen, alvorens de student wordt toegelaten tot het afleggen van het desbetreffende examen.

Artikel 3.8 Inzagerecht

1. Binnen een termijn van vier weken vanaf de dag waarop de uitslag van een schriftelijk tentamen bekend is gemaakt, krijgt de student die het tentamen heeft afgelegd op zijn verzoek inzage in zijn beoordeelde werk. Op zijn verzoek, zal de student een kopie van het beoordeelde werk worden verstrekt.
2. Binnen de in het eerste lid genoemde termijn kan elke belangstellende kennis nemen van vragen of opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
3. De plaats waar en het tijdstip waarop inzage of kennisneming kan plaatsvinden, worden bepaald door de examinerator(en) van het desbetreffende tentamen. De examencommissie kan hiertoe aanwijzingen geven.

²³ Dit artikel geldt alleen voor vakken die door de FEW en FBK worden aangeboden.

Artikel 3.9 Vrijstelling

De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinerator, vrijstelling verlenen van een tentamen, indien de student:

1. hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid;
2. hetzij aantoont door werk- c.q. beroepservaring of anderszins over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. het desbetreffende onderdeel.

Artikel 3.10 Examen

1. De examencommissie stelt de uitslag van het examen vast, zodra de student voldoende bewijzen overlegt van door hem behaalde tentamens en de daarmee verworven academische vorming.
2. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen kan de examencommissie zelf een onderzoek instellen naar de kennis van de student met betrekking tot een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voorzover de uitslagen van de desbetreffende tentamens haar daartoe aanleiding geven.
3. Het afsluitend examen van een opleiding wordt behaald indien de student voor elk onderdeel een voldoende resultaat (het cijfer 5.5 of hoger) heeft behaald.
4. Het afsluitend examen van een opleiding kan slechts worden afgelegd na goedkeuring van het door de student gevolgde onderwijsprogramma door de examencommissie van de opleiding. De commissie stelt voor de beoordeling van de onderwijsprogramma's een regeling op.

Artikel 3.11 Graad

1. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad "Master of Science in Economics and Business" verleend.
2. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Paragraaf 4 Toelating

Artikel 4.1 Vooropleiding

De toelatingseisen omvatten:

1. Het bezit van een bachelorsdiploma van:
 - Eén van de bacheloropleidingen van de FEW en de FBK;
 - Aanverwante bacheloropleidingen binnen en buiten de RUG, zulks ter beoordeling van de toelatingscommissie.
2. Voldoende kennis van de Engelse taal.
3. Voldoende kennis van de voor de opleiding relevante wetenschappen.
4. Een geschikte attitude, motivatie en talent voor het volgen van de opleiding.

Artikel 4.2 Toelatingscommissie

De toelating tot de opleiding en aanvullend tot de onderscheiden profielen is opgedragen aan de toelatingscommissie van de opleiding. Deze wordt aangewezen door en uit de examencommissie. De Director of Graduate Studies

is adviserend lid van de toelatingscommissie en fungeert tevens als secretaris van de commissie.

Artikel 4.3 Toelatingsonderzoek

1. Een aspirant-student meldt zich voor de toelatingsprocedure aan door het inzenden van de volgende documenten:
 - een ingevuld aanmeldingsformulier;
 - een gecertificeerd overzicht van studieresultaten;
 - een Engelstalige brief, waarin de aspirant-student uiteenzet waarom hij deze opleiding wil volgen en welke verwachtingen en ambities de aspirant-student heeft;
 - (desgewenst) schriftelijke resultaten van eerder verricht onderzoek, zoals artikelen en afstudeerverslagen;
 - (desgewenst) andere documenten die naar het oordeel van de aspirant-student kunnen bijdragen aan een juiste beoordeling van zijn geschiktheid voor de opleiding.
2. Deze documenten dienen uiterlijk 1 mei ontvangen te zijn.
3. Op basis van het ingestuurde schriftelijke materiaal bepaalt de toelatingscommissie of de aspirant-student wordt opgeroepen voor een gesprek met de toelatingscommissie. Indien dit niet het geval is, wordt dit schriftelijk en gemotiveerd aan de betrokkene meegedeeld.
4. De toelatingscommissie stelt op basis van het schriftelijke materiaal en een toelatingsgesprek met de aspirant-student vast of de aspirant-student beschikt over een geschikte attitude, motivatie en talent. Onderdeel van het gesprek is een door de aspirant-student te verzorgen Engelstalige presentatie van 10 minuten over een door de aspirant-student te kiezen bij de opleiding passend wetenschappelijk onderwerp.
5. De toelatingscommissie beoordeelt de geschiktheid van een aspirant-student voor de opleiding. Bij een beslissing tot toelating kan zij aanvullende eisen stellen om eventuele tekortkomingen in voorkennis weg te werken alvorens over te gaan tot definitieve toelating.
6. Voor aspirant-studenten die in het buitenland wonen, kan het toelatingsgesprek worden voorafgegaan door een telefoongesprek met één van de leden van de toelatingscommissie. Dit gesprek dient om de aspirant-student te adviseren of overkomst voor een toelatingsgesprek gerechtvaardigd is.
7. Het toelatingsgesprek vindt plaats in de periode 16 mei tot 15 juni. Uiterlijk op 1 juli wordt aan de aspirant-student bericht verstuurd of hij wordt toegelaten.
8. Toelating geeft recht op inschrijving in de opleiding.
9. Aan alle aspirant studenten die door de toelatingscommissie zijn beoordeeld wordt de beslissing voor al dan niet toelating schriftelijk en gemotiveerd meegedeeld.

Artikel 4.4 Voorlopige toelating

Op verzoek van de kandidaat, die zich voorbereidt op het afsluitend examen van de in art. 4.1, eerste lid, genoemde bacheloropleidingen, kan, uiterlijk 15 september, de toelatingscommissie hem voorlopig toelaten tot de opleiding, mits:

- a) hij de verplichte onderdelen heeft behaald; en

- b) hij overigens van de bacheloropleiding nog slechts onderdelen met een gezamenlijke studielast van ten hoogste 20 EC moet behalen.
- c) Een voorlopige toelating dient binnen twaalf maanden te worden vervangen door een toelating krachtens art. 4.1.

Paragraaf 5 Studiebegeleiding

Artikel 5.1 Studievoortgangsadministratie

1. Namens het faculteitsbestuur registreert het bureau onderwijs en examens van FBK de individuele studieresultaten van de studenten.
2. Hij verschaft elke student tenminste eenmaal per jaar een overzicht van de door hem behaalde studieresultaten.

Artikel 5.2 Studiebegeleiding

Namens het faculteitsbestuur draagt de onderzoekschool SOM zorg voor voldoende begeleiding van de student tijdens zijn opleiding, en schenkt daarbij in het bijzonder aandacht aan mogelijke invullingen van de algemene- en profielgebonden keuzeruimte in het belang van de aansluiting van het gekozen programma op een eventuele onderzoekersopleiding of de beroepsuitoefening buiten de universiteit.

Artikel 5.3 Studieadvies

Elk halfjaar evalueert de examencommissie de behaalde resultaten. Bij ontoereikende resultaten kan de student geadviseerd worden één van de andere masteropleidingen van de faculteiten Economie of Bedrijfskunde te volgen.

Paragraaf 6 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6.1 Overstap van de doctoraalopleiding naar de masteropleiding

1. In afwijking van het bepaalde in de artikelen 4.1 en 4.2 kan degene die van het programma 'oude stijl' het propedeutisch examen heeft behaald en minimaal 70 studiepunten²⁴ heeft behaald van het tweede en derde studiejaar, verzoeken te worden toegelaten tot de opleiding.
2. Indien de toelatingscommissie het verzoek inwilligt, kan zij in haar besluit onderdelen aanwijzen, waarvan de student is vrijgesteld.

Artikel 6.2 Wijziging

1. Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na advies van de opleidingscommissie en na advies van of, waar de WHW dit vereist, na instemming van de faculteitsraad bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Een wijziging van deze regeling heeft betrekking op toekomstige studie jaren en is voor het lopende jaar alleen toegestaan indien de belangen van de student daardoor niet worden geschaad.
3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op:
 - a) een goedkeuring die krachtens art. 2.3 is verleend;

²⁴ Gedoeld wordt op de oude studiepunten waarbij 1 studiepunt staat voor 40 uren studie.

- b) enige andere beslissing, die krachtens deze regeling is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 6.3 Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, van de regelen en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken.
2. Elke belangstellende kan op het faculteitsbureau een exemplaar van de in het eerste lid bedoelde stukken verkrijgen.

Artikel 6.4 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2003. De toelatingsprocedure voor het academische jaar 2003-2004 kan voorafgaand aan 1 september 2003 gestart worden.

Aldus vastgesteld door het faculteitsbestuur op 21 mei 2003.
De faculteitsraad heeft met dit reglement ingestemd op 19 mei 2003.

Bijlage 3: Regels en Richtlijnen FEW

Artikel 1 Toepassingsgebied

Deze regels en richtlijnen zijn van toepassing op de tentamens/examens in de:

- opleidingen die door de Faculteit der Economische Wetenschappen (FEW) afzonderlijk worden aangeboden, en;
- die opleidingen die door de FEW en de Faculteit der Bedrijfskunde (FBK) gezamenlijk worden aangeboden waarvan de FEW de penvoerder²⁵ is, hierna te noemen: de opleiding.

Voor die opleidingen die door de FEW en de Faculteit der Bedrijfskunde gezamenlijk worden aangeboden waarvan de FBK de penvoerder is, gelden de regels en richtlijnen van de FBK.

Artikel 2 Begripsomschrijving

In deze regels en richtlijnen wordt verstaan onder:

- examenregeling: de onderwijs- en examenregelingen voor de in artikel 1 genoemde opleiding(en), laatstelijk vastgesteld op 25 april 2003.
- examinandus: Degene die zich onderwerpt aan een tentamen of examen;
- (deel)tentamen: het onderzoek, zo bepaald in gedeeltes, naar kennis, inzicht en vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de resultaten daarvan;
- student: Degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding.
- examinator: Degene die op grond van artikel 7.12 van de WHW door de examencommissie als zodanig is aangewezen. Elke docent is bevoegd tot het afnemen en beoordelen van tentamens voor het vak (de vakken) waarin hij/zij het onderwijs verzorgt of korter dan 5 jaar geleden verzorgd heeft.

Artikel 3 Inschrijving voor en deelname aan tentamens en studieonderdelen

3.1 Inschrijving voor tentamens

3.1.1 Voor deelname aan schriftelijke tentamens dient men zich in te schrijven.

3.1.2 Inschrijving voor tentamens geschiedt via Internet (Progress WWW). Men kan zich inschrijven in de periode aanvangend 4 weken voor het tentamen en eindigend 1 week voor het tentamen.

3.1.3 Inschrijving voor deelname aan niet schriftelijke tentamens kan door de examinator verplicht worden gesteld.

3.1.4 Wie niet voldoet aan de hiervoor beschreven inschrijvingsprocedure voor tentamens wordt geacht niet aan het tentamen te hebben deelgenomen, tenzij de examinator anders beslist.

²⁵ Het betreft hier derhalve de bachelor- en mastersopleiding Accountancy & Controlling.

- 3.2 Inschrijving voor studieonderdelen
- 3.2.1 Voor deelname aan studieonderdelen dient men zich in te schrijven
- 3.2.2 Inschrijving voor studieonderdelen geschiedt via Internet (Progress WWW). De uiterste termijn omtrent het inschrijven voor studieonderdelen wordt vermeld in de studiegids.
- 3.2.3 Tijdige inschrijving is noodzakelijk om verzekerd te zijn van deelname aan de studieonderdelen.

Artikel 4 De orde tijdens een tentamen

Procedure voor de orde tijdens schriftelijke tentamens

- 1 In de tentamenzaal is gedurende het gehele tentamen tenminste een (1) (vak)docent/examinator aanwezig. Deze geeft tevens leiding aan de aanwezige surveillanten.
- 2 In principe kunnen slechts studenten die zich op de gebruikelijke manier voor een tentamen hebben ingeschreven (zie artikel 3) aan een schriftelijk tentamen deelnemen. Studenten die zich niet of te laat hebben ingeschreven kunnen slechts deelnemen indien voor hen ruimte in de tentamenzaal beschikbaar is en indien er voldoende vraag- en antwoordformulieren beschikbaar zijn. De hier bedoelde studenten melden zich direct voor aanvang van het tentamen bij de aanwezige (vak)docent. Deze beslist over toelating.
- 3 Indien bij controle door het onderwijsbureau blijkt dat een student onbevoegd aan een tentamen heeft deelgenomen, wordt het betreffende tentamen beschouwd als niet te zijn gemaakt, tenzij de examencommissie anders beslist.
- 4 Studenten wordt verzocht op tijd in de tentamenzaal aanwezig te zijn. Binnen dertig (30) minuten na aanvang van enig tentamen mag geen van de deelnemende studenten de zaal verlaten. Gedurende deze periode kunnen eventueel te laat verschijnende studenten alsnog tot het tentamen worden toegelaten. Zodra enige deelnemer de tentamenzaal heeft verlaten, kunnen geen studenten meer tot het tentamen worden toegelaten.
- 5 Tijdens het tentamen moeten alle vraag- en antwoordformulieren alsmede alle kladpapier binnen de tentamenzaal blijven en na afloop van het tentamen worden ingeleverd, tenzij de examinator anders beslist. Het is niet toegestaan tijdens het tentamen de vraag- en antwoordformulieren of het kladpapier over te schrijven.
- 6 Op de tafel in de tentamenzaal mogen geen andere zaken aanwezig zijn dan: een inschrijfbewijs, een collegekaart, het tentamen, een antwoordformulier c.q. een scoreformulier, eventueel verstrekt kladpapier, schrijfgerei, een rekenmachine (alleen het gebruik van rekenmachines zonder opslagcapaciteit/grafisch geheugen is toegestaan, behoudens anders aangegeven) en indien dit van tevoren is toegestaan wetteksten c.q. naslagmateriaal. Bij open-boek tentamens is het toegestaan de door de examinator aangewezen literatuur te raadplegen.
- 7 Mobiele telefoons en soortgelijke elektronische communicatiemiddelen mogen niet in de tentamenzaal worden meegenomen. Bezit van bedoelde middelen in de tentamenzaal leidt tot onmiddellijke uitsluiting van verdere deelname aan het tentamen.

- 8 Contact met medestudenten via welke vorm van communicatie dan ook is verboden. Evenmin is het toegestaan om zonder toestemming van de (vak)docent enig materiaal van anderen te lenen c.q. aan anderen uit te lenen.
- 9 Docenten en surveillanten zijn bevoegd en verplicht om de identiteit van de in de tentamenzaal aanwezige personen vast te stellen, zulks in beginsel aan de hand van de collegekaart. Zij dienen er op toe te zien dat de identiteit correspondeert met de naam op het inschrijfbewijs en op het tentamenformulier. Indien een student zich ook niet door middel van een geldig paspoort of rijbewijs kan identificeren, dient dit uiterlijk op de volgende werkdag ten overstaan van de betreffende (vak)docent te geschieden.
- 10 Surveillanten zijn bevoegd aanwezige rekenmachines en dergelijke te controleren.
- 11 Toiletbezoek is alleen in uitzonderlijke gevallen toegestaan en uitsluitend na toestemming van de docent/surveillant.
- 12 Indien een student de hier geformuleerde regels overtreedt, of op andere wijze de orde tijdens het tentamen verstoort, kan hij door de aanwezige (vak)docent/examinator van verdere deelname aan het tentamen worden uitgesloten. De student kan worden aangezegd dat het door haar/hem ingeleverde tentamenwerk niet zal worden nagekeken. De examinator kan de examencommissie verzoeken over eventueel verder te nemen sancties te beslissen.
- 13 Tegen beslissingen van de (vak)docent c.q. de examencommissie staat binnen vier weken nadat de beslissing is bekend geworden beroep open bij het College van Beroep voor de Examens van onze Universiteit.

Artikel 5 Uitslagen tentamens en nabesprekingen

Aanvullend op hetgeen in de Onderwijs – en Examenregelingen omtrent tentaminering is vermeld, geldt:

- 1 De termijn waarop de schriftelijke uitslag wordt gepubliceerd is maximaal 15 werkdagen na de dag waarop het tentamen is afgelegd, waarbij de docent zorgt voor aanlevering van de tentamenuitslag binnen 13 werkdagen aan de onderwijsadministratie FEW die vervolgens binnen 2 werkdagen zorgt voor verwerking en publicatie van de uitslag.
- 2 Voor zover van tevoren kan worden voorzien dat de termijn van 13 werkdagen voor docenten door bijzondere omstandigheden niet haalbaar is, wordt dit vermeld op het tentamenformulier. Tevens wordt vermeld wanneer de uitslag dan wel kan worden verwacht. Hiervan wordt voor het afnemen van het tentamen toestemming gevraagd aan de opleidingsdirecteur.
- 3 De plaats en tijd van de inzage moeten door de examinator na de publicatie van de tentamenresultaten (door de onderwijsadministratie) op Nestor worden vermeld. De student heeft desgewenst recht op een mondelinge toelichting van de gegeven beoordeling.
- 4 Bij herhaling van een tentamen geldt het hoogstbehaalde cijfer.
- 5 Regeling extra herhalingstentamens augustus propedeuses:
 - de extra (derde) herhalingsmogelijkheid wordt beperkt tot de tentamens voor de eerstejaarsvakken, die betrekking hebben op het eerste semester (bestaande uit twee blokken) en het eerste blok van

het tweede semester;

- in totaal zijn met de vakken in de eerste drie blokken 45 EC gemoeid; uitsluitend studenten, die op 1 augustus minimaal 33 van bovenbedoelde 45 EC hebben behaald, hebben recht om vakken voor maximaal 12 EC (= 45 EC – 33 EC) te herhalen, voor zover bij een eerdere tentamen gelegenheid voor het vak minimaal één maal het cijfer 5 is behaald;
 - deze extra herhaalkans in augustus wordt voorts beperkt tot:
 - de eerstejaarsstudenten, dus zij die in september van het voorafgaande jaar zijn begonnen met de studie;
 - reguliere tweedejaarsstudenten die tenminste 45 EC voor de propedeusevakken hebben behaald. Ook zij mogen in augustus aan de herhalingstentamens voor propedeusevakken deelnemen.
- 6 Op schriftelijk verzoek van een student kan de examencommissie besluiten dat het laatste tentamen ter afsluiting van de opleiding buiten de reguliere tentamendata kan worden afgelegd.
- 7 Indien dit laatste tentamen niet met goed gevolg wordt afgelegd, vindt, gerekend vanaf het tijdstip van de publicatie van de uitslag daarvan, de herkansing plaats binnen een termijn in weken die gelijk is aan .7x het aantal EC's dat aan het betreffende vak is toegekend en minimaal gelijk is aan de helft daarvan.

Artikel 6 Fraude

- 1 In geval van fraude door een student kan de examencommissie aan die student, gedurende een termijn van ten hoogste één jaar, het recht ontnemen een of meer daarbij aan te wijzen tentamens of examens af te leggen. Vervangende, elders gedurende de schorsingsperiode met succes afgelegde tentamens zullen niet worden erkend.
- 2 In geval van fraude tijdens het afleggen van een tentamen kan de examiner de examinandus uitsluiten van verdere deelname aan dat tentamen.
- 3 Een uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag voor het betrokken tentamen wordt vastgesteld.
- 4 Van de beslissing tot uitsluiting wordt een schriftelijk verslag opgesteld. Dit verslag wordt door de examiner zo spoedig mogelijk gezonden aan de examencommissie van de betrokken opleiding en in afschrift verstrekt aan de examinandus.
- 5 De examencommissie neemt kennis van het verslag en beslist naar aanleiding van het verslag of verdere uitsluiting moet worden overwogen.
- 6 Overweegt de examencommissie dat verdere uitsluiting geboden lijkt, dan worden examiner en examinandus opgeroepen voor een nader onderzoek.
- 7 Indien plagiaat met betrekking tot een werkstuk bewezen wordt geacht voordat het tentamen (dat onderdeel van het betreffende vak uitmaakt) wordt afgenomen, wordt de student voor deelname aan dat tentamen uitgesloten. Indien bedoelde student wenst deel te nemen aan een volgende tentamenmogelijkheid voor dat vak, moet voordat dit tentamen wordt afgenomen, een nieuw werkstuk behorend tot dat vak worden gemaakt. Indien een werkstuk in groepsverband is geschreven,

dan zijn alle leden van de groep in geval van plagiaat aansprakelijk, totdat het tegendeel is bewezen

Artikel 7 Vragen en opgaven

- 1 De vragen en opgaven van het tentamen gaan de tevoren bekend gemaakte bronnen (schriftelijke of elektronische bronnen of mondelinge informatie die tijdens de colleges is overgedragen) waaraan de tentamenstof is ontleend niet te buiten. Deze bronnen worden voor de aanvang van het onderwijs dat op het tentamen voorbereidt bekend gemaakt. Uiterlijk 4 weken voor het afnemen van het tentamen wordt de precieze omvang van de stof definitief bekend gemaakt.
- 2 Een examinator moet resultaten van een gedeelte van een tentamen schriftelijk vastleggen.
- 3 Een examinator zorgt er voor dat tentamenopgaven ten minste 5 jaar en individuele uitwerkingen alsmede werkstukken en referaten ten minste 1 jaar worden bewaard.
- 4 Het tentamen dient representatief te zijn voor de inhoud van de cursus.

Artikel 8 Beoordeling

- 1 Men is voor het bachelorexamen geslaagd, indien voor alle examenonderdelen ten minste het cijfer 6,0 is behaald.
- 2 Men is voor het masterexamen geslaagd, indien voor alle examenonderdelen ten minste het cijfer 6,0 is behaald.
- 3 De beoordeling van de examenonderdelen wordt weergegeven in hele getallen, waaraan de volgende betekenis is toegekend:
 - 1 zeer slecht
 - 2 slecht
 - 3 ruim onvoldoende
 - 4 onvoldoende
 - 5 bijna voldoende
 - 6 voldoende
 - 7 ruim voldoende
 - 8 goed
 - 9 zeer goed
 - 10 uitmuntend
- 4 Alleen van de deeltentamens e.d. kan de beoordeling worden gegeven in tienden.
- 5 Een examenonderdeel waarvoor een vrijstelling is verleend, wordt geacht te zijn beoordeeld met een 6.
- 6 Vrijstellingen moeten worden aangevraagd bij de examencommissie. De examencommissie beslist over het verlenen van vrijstellingen.

Artikel 9 Nadere regeling goedkeuring bachelor- en masterprogramma

- 9.1 Goedkeuring bachelorprogramma
 - 9.1.1 Een verzoek tot goedkeuring van de keuze van de examenonderdelen voor de bacheloropleiding wordt door de examinandus ingediend bij de examencommissie, minimaal 3 maanden voordat het bachelor-examen wordt afgelegd.
 - 9.1.2 De examencommissie beslist binnen 3 weken na ontvangst van het verzoek omtrent de bacheloropleiding. De student wordt binnen 2 weken na

de beslissing van de examencommissie, hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

9.2 Goedkeuring masterprogramma

9.2.1 Een verzoek tot goedkeuring van de keuze van de examenonderdelen voor de masteropleiding wordt door de examinandus ingediend bij de examencommissie, minimaal 3 maanden voordat het master-examen wordt afgelegd.

9.2.2 De examencommissie beslist binnen 3 weken na ontvangst van het verzoek omtrent de masteropleiding. De student wordt binnen 2 weken na de beslissing van de examencommissie, hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

Artikel 10 Getuigschrift, cijferlijst en verklaring

- 1 Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Het getuigschrift wordt namens de examencommissie ondertekend door ten minste twee door de examencommissie aan te wijzen stafleden. De uitreiking geschiedt in het openbaar, tenzij de desbetreffende examencommissie anders heeft bepaald.
- 2 Op het getuigschrift wordt vermeld, welke onderdelen het examen omvat.
- 3 Degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd examen wordt uitgereikt, ontvangt desgevraagd een verklaring waarin de tentamens zijn vermeld die met goed gevolg zijn afgelegd.
- 4 Aan de geëxamineerde wordt bij de uitreiking van het bachelorgetuigschrift een afzonderlijke cijferlijst verstrekt. Hierop worden onder meer de afstudeerrichting en eventueel de afstudeervariant (en) vermeld.
- 5 Aan de geëxamineerde wordt bij de uitreiking van het mastergetuigschrift een afzonderlijke cijferlijst verstrekt. Hierop worden onder meer de afstudeerrichting en eventueel de afstudeervariant (en) vermeld.

Artikel 11 Cum laude regeling

- 1 Ingeval de geëxamineerde tijdens het afleggen van het bachelorexamen blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheid, wordt dit op het getuigschrift vermeld met de woorden "cum laude".
- 2 Uitzonderlijke bekwaamheid, bedoeld in het vorige lid, is aanwezig wanneer de examinandus voor de op het getuigschrift te vermelden onderdelen van de postpropedeuse een gewogen gemiddeld cijfer heeft behaald van 8,0 of hoger en geen der behaalde cijfers voor genoemde onderdelen lager is dan 7.
- 3 Ingeval de geëxamineerde tijdens het afleggen van het masterexamen blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheid, wordt dit op het getuigschrift vermeld met de woorden "cum laude".
- 4 Uitzonderlijke bekwaamheid, bedoeld in het vorige lid, is aanwezig wanneer de examinandus voor de op het getuigschrift te vermelden onderdelen van de masteropleiding een gewogen gemiddeld cijfer heeft behaald van 8,0 of hoger, geen der behaalde cijfers voor genoemde onderdelen lager is dan 7 en de afstudeeropdracht/scriptie is beoordeeld met minimaal een 8,0.

Artikel 12 Beroepregeling

- 1 Tegen een beslissing van een examiner of van een examencommissie kan beroep worden ingesteld bij het college van beroep voor de examens van de universiteit.
- 2 Wordt beroep ingesteld tegen een beslissing van een examiner, dan dient degene die in beroep gaat (de appellant) een met redenen omkleed beroepsschrift binnen vier weken na de beslissing te zenden aan het college van beroep voor de examens van de universiteit .
- 3 Wordt beroep ingesteld tegen een beslissing van de examencommissie, dan dient degene die in beroep gaat (de appellant) een met redenen omkleed beroepsschrift binnen vier weken na de beslissing te zenden aan het college van beroep voor de examens van de universiteit
- 4 In zaken waarin het belang van de appellant een onverwijlde voorziening bij voorraad vordert, kan bij met redenen omkleed verzoekschrift een voorlopige voorziening aan de voorzitter van het college van beroep voor de examens van de universiteit worden gevraagd.

Nadere informatie over de beroepregeling kan men krijgen bij de studieadviseurs of bij het Studenten Advies Bureau Groningen (STAG), Uurwerkersgang 10. Hier is ook de brochure "In beroep" af te halen.

Artikel 12 - Inwerkingtreding

Deze regels en richtlijnen treden in werking op 1 september 2003

Laatste wijzigingen vastgesteld door de examencommissie op 13 mei 2003.

Bijlage 4: Regels en Richtlijnen FBK

Artikel 1 Toepassingsgebied

Deze regels en richtlijnen zijn van toepassing op de tentamens/examens van de:

- opleidingen die door de Faculteit Bedrijfskunde (FBK) afzonderlijk worden aangeboden, en
- die opleidingen die door de Faculteit Bedrijfskunde en de Faculteit der Economische Wetenschappen (FEW) gezamenlijk worden aangeboden en waarvan de FBK de penvoerder²⁶ is.

Voor die opleidingen die door de FBK en de FEW gezamenlijk worden aangeboden waarvan de FEW de penvoerder is, gelden de regels en richtlijnen van de FEW.

Artikel 2 Begripsomschrijving

In deze regels en richtlijnen wordt verstaan onder:

- examenregeling: de onderwijs- en examenregelingen voor de in artikel 1 genoemde opleiding(en), laatstelijk vastgesteld in mei 2003.
- examinandus: Degene die zich onderwerpt aan een tentamen of examen;
- (deel)tentamen: het onderzoek, zo bepaald in gedeeltes, naar kennis, inzicht en vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de resultaten daarvan;
- student: Degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding.
- examinator: Degene die op grond van artikel 7.12 van de WHW door de examencommissie als zodanig is aangewezen. Elke docent is bevoegd tot het afnemen en beoordelen van tentamens voor het vak (de vakken) waarin hij/zij het onderwijs verzorgt of korter dan 5 jaar geleden verzorgd heeft.

Artikel 3a Inschrijving voor en deelname aan tentamens

- 1 Voor deelname aan schriftelijke tentamens dient men zich aan te melden.
- 2 Inschrijving voor tentamens geschiedt via internet (Progress WWW). Als bewijs van inschrijving dient de student een print van de inschrijving te maken. Men kan zich inschrijven in de periode aanvangend 4 weken voor het tentamen en eindigend 1 week voor het tentamen. De student krijgt bij inschrijving een tafelnummer toegewezen. Dit tafelnummer staat vermeld op de print van het inschrijfoverzicht. De student moet bij het tentamen plaatsnemen bij het overeenkomstige tafelnummer.
- 2a Indien een student wil deelnemen aan een schriftelijk tentamen, maar zich niet binnen de voorgeschreven termijn heeft ingeschreven, wordt de student de kans geboden zich alsnog in te schrijven tegen betaling van € 10,- per tentamen. Alsnog inschrijven is mogelijk tot uiterlijk de laatste

²⁶ Het betreft hier de masteropleidingen Business Administration & Honors in Economics and Business

werkdag vóór het betreffende tentamen tijdens de openingstijden van de onderwijsbalie van FBK. Hierbij geldt de vrijdag **niet** als werkdag. Los van het aantal inschrijvingen betaalt de student per verzoek tot na-inschrijving maximaal €30,-.

- 2b Tijdens de tentamenzitting dient de student een bewijs van inschrijving voor het tentamen te kunnen tonen.
- 3 Inschrijving voor deelname aan niet-schriftelijke tentamens kan door de examinator verplicht worden gesteld.
- 4 Wie niet voldoet aan de hiervoor beschreven inschrijvingsprocedure voor tentamens wordt geacht niet aan het tentamen te hebben deelgenomen, tenzij de examencommissie anders beslist

Artikel 3b Inschrijving voor en deelname aan onderdelen

- 1 Voor deelname aan onderdelen dient men zich aan te melden.
- 2 Inschrijving voor onderdelen geschiedt via internet (Progress WWW). De deadlines omtrent het inschrijven voor onderdelen worden vermeld in de studiegids.
- 3 Wie niet voldoet aan de hiervoor beschreven inschrijvingsprocedure voor onderdelen, is niet verzekerd van deelname

Artikel 4 De orde tijdens een tentamen

Procedure voor de orde tijdens schriftelijke tentamens

- 1 In de tentamenzaal is gedurende het gehele tentamen tenminste een (1) (vak)docent/examinator aanwezig. Deze geeft tevens leiding aan de aanwezige surveillanten.
- 2 Uitsluitend die studenten die zich op de voorgeschreven wijze voor een tentamen hebben ingeschreven kunnen aan een schriftelijk tentamen deelnemen.
- 3 Indien bij controle door het bureau onderwijs & examens blijkt dat een student onbevoegd aan een tentamen heeft deelgenomen, wordt het betreffende tentamen beschouwd als niet te zijn gemaakt, tenzij de examencommissie anders beslist.
- 4 Studenten wordt verzocht op tijd in de tentamenzaal aanwezig te zijn. Binnen dertig (30) minuten na aanvang van enig tentamen mag geen van de deelnemende studenten de zaal verlaten. Gedurende deze periode kunnen eventueel te laat verschijnende studenten alsnog tot het tentamen worden toegelaten. Zodra enige deelnemer de tentamenzaal heeft verlaten, kunnen geen studenten meer tot het tentamen worden toegelaten.
- 5 Tijdens het tentamen moeten alle vraag- en antwoordformulieren alsmede alle kladpapier binnen de tentamenzaal blijven en na afloop van het tentamen worden ingeleverd, tenzij de examinator anders beslist. Het is niet toegestaan tijdens het tentamen de vraag- en antwoordformulieren of het kladpapier over te schrijven.
- 6 Op de tafel in de tentamenzaal mogen geen andere zaken aanwezig zijn dan: een inschrijfbewijs, een collegekaart, het tentamen, een antwoordformulier c.q. een scoreformulier, eventueel verstrekt kladpapier, schrijfgerei, een rekenmachine en indien dit van tevoren is toegestaan wetteksten c.q. naslagmateriaal. Bij open-boek tentamens is het toegestaan de door de examinator aangewezen literatuur te raadplegen.

- 7 Mobiele telefoons en soortgelijke elektronische communicatiemiddelen mogen niet in de tentamenzaal worden meegenomen. Bezit van bedoelde middelen in de tentamenzaal leidt tot onmiddellijke uitsluiting van verdere deelname aan het tentamen.
- 8 Contact met medestudenten via welke vorm van communicatie dan ook is verboden. Evenmin is het toegestaan om zonder toestemming van de (vak)docent enig materiaal van anderen te lenen c.q. aan anderen uit te lenen.
- 9 Docenten en surveillanten zijn bevoegd en verplicht om de identiteit van de in de tentamenzaal aanwezige personen vast te stellen, zulks in beginsel aan de hand van de collegekaart. Zij dienen er op toe te zien dat de identiteit correspondeert met de naam op het inschrijfbewijs en op het tentamenformulier. Indien een student zich ook niet door middel van een geldig paspoort of rijbewijs kan identificeren, dient dit uiterlijk op de volgende werkdag ten overstaan van de betreffende (vak)docent te geschieden.
- 10 Alleen het gebruik van rekenmachines zonder opslagcapaciteit/grafisch geheugen is toegestaan, behoudens anders aangegeven.
- 11 Toiletbezoek is alleen in uitzonderlijke gevallen toegestaan en uitsluitend na toestemming van de docent/surveillant.
- 12 Indien een student de hier geformuleerde regels overtreedt, of op andere wijze de orde tijdens het tentamen verstoort, kan hij door de aanwezige (vak)docent/examinator van verdere deelname aan het tentamen worden uitgesloten. Het door haar/hem ingeleverde tentamenwerk zal niet worden nagekeken, tenzij de examencommissie anders beslist. De examinator kan de examencommissie verzoeken over eventueel verder te nemen sancties te beslissen. De examinator meldt de uitsluiting direct na het tentamen aan de examencommissie.
- 13 Tegen beslissingen van de (vak)docent c.q. de examencommissie staat binnen vier weken nadat de beslissing is bekend geworden beroep open bij het College van Beroep voor de Examens van onze Universiteit.

Artikel 5A Uitslagen tentamens en nabesprekingen

Aanvullend op hetgeen in de Onderwijs – en Examenregelingen omtrent tentaminering is vermeld, geldt:

- 1 De termijn waarop de schriftelijke uitslag wordt gepubliceerd is maximaal 15 werkdagen na de dag waarop het tentamen is afgelegd, waarbij de docent zorgt voor aanlevering van de tentamenuitslag binnen 13 werkdagen aan het bureau onderwijs & examens FBK dat vervolgens binnen 2 werkdagen zorgt voor verwerking en publicatie van de uitslag.
- 2 Voor zover van tevoren kan worden voorzien dat de termijn van 13 werkdagen voor docenten door bijzondere omstandigheden niet haalbaar is, wordt dit vermeld op het tentamenformulier. Tevens wordt vermeld wanneer de uitslag dan wel kan worden verwacht. Hiervan wordt vóór het afnemen van het tentamen toestemming gevraagd aan de opleidingsdirecteur.
- 3 De plaats en tijd van de inzage moeten door de examinator na de publicatie van de tentamenresultaten (door het bureau onderwijs en examens) op Nestor worden vermeld. De student heeft desgewenst recht op een mondelinge toelichting van de gegeven beoordeling.

- 4 Bij herhaling van een tentamen geldt het hoogstbehaalde cijfer
- 5 De registratiedatum is de datum waarop het tentamen volledig is afgerond. Bestaat een tentamen uitsluitend uit een mondeling of schriftelijk tentamen dan is de tentamendatum de registratiedatum. Bestaat een tentamen uit meerdere deeltolsten dan is de tentamendatum of inleverdatum van het laatste onderdeel de registratiedatum.
- 6 Op schriftelijk verzoek van een student kan de examencommissie besluiten dat het laatste tentamen ter afsluiting van de opleiding buiten de reguliere tentamendata kan worden afgelegd.

Artikel 5B Fraude

- 1 In geval van fraude door een student kan de examencommissie aan die student, gedurende een termijn van ten hoogste één jaar, het recht ontnemen een of meer daarbij aan te wijzen tentamens of examens af te leggen. Vervangende, elders gedurende de schorsingsperiode met succes afgelegde tentamens zullen niet worden erkend.
- 2 In geval van fraude tijdens het afleggen van een tentamen kan de examinator de examinandus uitsluiten van verdere deelname aan dat tentamen.
- 3 Een uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag voor het betrokken tentamen wordt vastgesteld.
- 4 Van de beslissing tot uitsluiting wordt een schriftelijk verslag opgesteld. Dit verslag wordt door de examinator zo spoedig mogelijk gezonden aan de examencommissie van de betrokken opleiding en in afschrift verstrekt aan de examinandus.
- 5 De examencommissie neemt kennis van het verslag en beslist naar aanleiding van het verslag of verdere uitsluiting moet worden overwogen.
- 6 Overweegt de examencommissie dat verdere uitsluiting geboden lijkt, dan worden examinator en examinandus opgeroepen voor een nader onderzoek.

Artikel 6 Vragen en opgaven

- 1 De vragen en opgaven van het tentamen gaan de tevoren bekend gemaakte bronnen (schriftelijke of elektronische bronnen of mondelinge informatie die tijdens de colleges is overgedragen) waaraan de examenstof is ontleend niet te buiten. Deze bronnen worden voor de aanvang van het onderwijs dat op het tentamen voorbereidt bekend gemaakt. Uiterlijk 4 weken voor het afnemen van het tentamen wordt de precieze omvang van de stof definitief bekend gemaakt.
- 2 Toezeggingen van een examinator betreffende inachtneming van resultaten van gedeelten van een tentamen of van een voortentamen bij het vaststellen van een tentamencijfer kunnen alleen door de examinandus worden ingeroepen als deze schriftelijk zijn vastgelegd.
- 3 Een examinator zorgt er voor dat tentamenopgaven ten minste 5 jaar en individuele uitwerkingen alsmede werkstukken en referaten ten minste 1 jaar worden bewaard.
- 4 Het tentamen dient representatief te zijn voor de inhoud van het onderdeel.

Artikel 7 Cum laude

- 1 Ingeval de geëxamineerde tijdens het afleggen van het bachelorexamen blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheid, wordt dit op het getuigschrift vermeld met de woorden "cum laude".
- 2 Uitzonderlijke bekwaamheid, bedoeld in het vorige lid, is aanwezig wanneer de examinandus voor de op het getuigschrift te vermelden onderdelen van de postpropedeuse een gewogen gemiddeld cijfer heeft behaald van 8.0 of hoger en geen der behaalde cijfers voor genoemde onderdelen lager is dan 7.
- 3 Ingeval de geëxamineerde tijdens het afleggen van het masterexamen blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheid, wordt dit op het getuigschrift vermeld met de woorden "cum laude".
- 4 Uitzonderlijke bekwaamheid, bedoeld in het vorige lid, is aanwezig wanneer de examinandus voor de op het getuigschrift te vermelden onderdelen van de masteropleiding een gewogen gemiddeld cijfer heeft behaald van 8.0 of hoger, geen der behaalde cijfers voor genoemde onderdelen lager is dan 7 en de afstudeeropdracht/scriptie is beoordeeld met minimaal een 8.0.
- 5 Onder bijzondere omstandigheden kan de examencommissie op schriftelijk verzoek van de student en op voorspraak van de opleidingsdirecteur van hetgeen bepaald is in de leden 2 en 4.

Artikel 8 Beoordeling

- 1 Men is voor het bachelorexamen geslaagd, indien voor alle examenonderdelen ten minste het cijfer 6.0 en voor alle deeltentamens tenminste een 5.5 is behaald.
- 2 Men is voor het masterexamen geslaagd, indien voor alle examenonderdelen ten minste het cijfer 5.5 is behaald.
- 3 De beoordeling van schriftelijke tentamens geschiedt binnen een termijn van 15 werkdagen.
- 4 De beoordeling van de examenonderdelen wordt weergegeven in hele getallen, waaraan de volgende betekenis is toegekend:
1=zeer slecht
2=slecht
3=ruim onvoldoende
4=onvoldoende
5=bijna voldoende
6=voldoende
7=ruim voldoende
8-goed
9=zeer goed
10=uitmuntend
- 5 Alleen van deeltentamens kan de beoordeling worden gegeven in tienden.
- 6 Een examenonderdeel waarvoor een vrijstelling is verleend, wordt geacht te zijn beoordeeld met een 6.
- 7 Vrijstellingen moeten worden aangevraagd bij de examencommissie. De examencommissie beslist over het verlenen van vrijstellingen.

Artikel 9a Nadere regeling goedkeuring bachelorprogramma

- 1 Een verzoek tot goedkeuring van de keuze van de examenonderdelen voor de bacheloropleiding wordt door de examinandus ingediend bij de examencommissie, minimaal 3 maanden voordat het bachelorexamen wordt afgelegd.
- 2 De examencommissie beslist binnen 3 weken na ontvangst van het verzoek omtrent de bacheloropleiding. De student wordt binnen 2 weken na de beslissing van de examencommissie, hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

Artikel 9b Nadere regeling goedkeuring masterprogramma

- 1 Een verzoek tot goedkeuring van de keuze van de examenonderdelen voor de masteropleiding wordt door de examinandus ingediend bij de examencommissie, minimaal 3 maanden voordat het masterexamen wordt afgelegd.
- 2 De examencommissie beslist binnen 3 weken na ontvangst van het verzoek omtrent de masteropleiding. De student wordt binnen 2 weken na de beslissing van de examencommissie, hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

Artikel 10 Getuigschrift, cijferlijst en verklaring

- 1 Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Het getuigschrift wordt namens de examencommissie ondertekend door ten minste twee door de examencommissie aan te wijzen stafleden. De uitreiking geschiedt in het openbaar, tenzij de desbetreffende examencommissie anders heeft bepaald.
- 2 Op het getuigschrift wordt vermeld, welke onderdelen het examen omvat.
- 3 Degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd examen wordt uitgereikt, ontvangt desgevraagd een verklaring waarin de tentamens zijn vermeld die met goed gevolg zijn afgelegd.
- 4 Aan de geëxamineerde wordt bij de uitreiking van het bachelorgetuigschrift een afzonderlijke cijferlijst verstrekt. Hierop worden onder meer de afstudeerrichting en eventueel de afstudeervariant (en) vermeld.
- 5 Aan de geëxamineerde wordt bij de uitreiking van het mastergetuigschrift een afzonderlijke cijferlijst verstrekt. Hierop worden onder meer de afstudeerrichting en eventueel de afstudeervariant (en) vermeld.

Artikel 11 Beroepregeling

- 1 Tegen een beslissing van een examinerator of van een examencommissie kan beroep worden ingesteld bij het college van beroep voor de examens van de universiteit.
- 2 Wordt beroep ingesteld tegen een beslissing van een examinerator, dan dient degene die in beroep gaat (de appellant) een met redenen omkleed beroepsschrift binnen vier weken na de beslissing te zenden aan het college van beroep voor de examens van de universiteit en aan de betrokken examencommissie. De examencommissie functioneert als

- bemiddelingscommissie tussen examinator en appellant.
- 3 Wordt beroep ingesteld tegen een beslissing van de examencommissie, dan dient degene die in beroep gaat (de appellant) een met redenen omkleed beroepsschrift binnen vier weken na de beslissing te zenden aan het college van beroep voor de examens van de universiteit en aan het faculteitsbestuur. Het faculteitsbestuur stelt een bemiddelingscommissie in, die nagaat of een minnelijke schikking mogelijk is.
 - 4 De examencommissie als bedoeld in lid 2 c.q. de bemiddelingscommissie als bedoeld in lid 3 delen binnen vier weken aan het college van beroep voor de examens van de universiteit mede tot welke uitkomst het beraad heeft geleid.
 - 5 In zaken waarin het belang van de appellant een onverwijldde voorziening bij voorraad vordert, kan bij met redenen omkleed verzoekschrift een voorlopige voorziening aan de voorzitter van het college van beroep voor de examens van de universiteit worden gevraagd.

Toelichting bij de beroepregeling

Nadere informatie over de beroepregeling kan men krijgen bij de studieadviseurs of bij het Studenten Advies Bureau Groningen (STAG), Uurwerkersgang 10. Hier is ook de brochure "In beroep" af te halen.

Artikel 13 - Inwerkingtreding

Deze regels en richtlijnen treden in werking op 1 september 2003.

Laatste wijzigingen vastgesteld door de examencommissie op 22 mei 2003.

Bijlage 5: Reglement buitenlandse groepsreizen FEW

- 1 Dit reglement heeft betrekking op alle door de faculteit of onder auspiciën van de faculteit georganiseerde meerdaagse studiereizen naar het buitenland van groepen studenten aan de faculteit der Economische Wetenschappen.
- 2 Tijdens een buitenlandse reis worden meerdere en naar aard verschillende organisaties bezocht.
- 3 De buitenlandse reizen zijn bedoeld voor studenten van het derde bacherlojaar en van de masteropleidingen die staan ingeschreven bij de faculteit der Economische Wetenschappen. Als voorwaarde wordt gesteld, dat minimaal 25 studenten deelnemen. Het maximum aantal deelnemers is 35; bij overinschrijving wordt de plaatsing door middel van loting vastgesteld door het hoofd van de onderwijsadministratie, daarbij geldt het lotingsreglement d.d. 26 oktober 1992. Maximaal 5 plaatsen worden gereserveerd voor de organisatiecommissie. Binnen één week na de sluitingsdatum wordt de inschrijvingslijst aan het hoofd van de afdeling studentenzaken ter beschikking gesteld.
- 4 Het initiatief tot het organiseren van een buitenlandse reis kan door docenten en/of studenten genomen worden. Bij studenten kan zowel aan individuen als aan de EFV en haar onderverenigingen worden gedacht. Reisvoorstellen worden beoordeeld door de Buitenlandse-Reiscommissie. Deze commissie neemt haar besluiten op grond van de volgende criteria:
 - a de kwaliteit van het programma;
 - b de toegankelijkheid van het programma voor studenten uit de verschillende studierichtingen;
 - c de hoogte van de deelnemersbijdrage;
 - d de organisatiegraad van degenen, die subsidie aanvragen;
 - e de bereidverklaring van ten minste één docent voor begeleiding van de reis gedurende het gehele excursieprogramma;
 - f de reisperiode; deze kan niet (gedeeltelijk) samenvallen met de eerste collegeweek van een semester of met meer dan één week van een cursus.De buitenlandse reiscommissie dient haar advies schriftelijk in bij het faculteitsbestuur ter besluitvorming.
- 5 **Subsidie**

Jaarlijks wordt door de faculteitsraad een budget voor twee buitenlandse reizen vastgesteld. De werkelijke kosten van vervoer en overnachting van begeleidende docenten moeten in de reisbegroting worden opgenomen. De overige verblijfskosten zijn gemaximeerd op 40% van de etmaalvergoeding buitenland en komen ten laste van de algemene begrotingspost 'stages en excursies'. De saldi van reizen (maximumsubsidie minus werkelijk resultaat) worden toegevoegd aan een fonds, waaruit extra buitenlandse reizen financieel kunnen worden ondersteund. Deze 'extra' reizen kunnen een wat specifiek karakter hebben. Overigens dienen deze aan dezelfde criteria, als vermeld in artikel 4, te voldoen als de reguliere buitenlandse reizen, behoudens het vermelde onder punt b.

- 6 Procedure
- a De initiatiefnemers dienen in een zo vroeg mogelijk stadium, maar in ieder geval uiterlijk 4 maanden voor aanvang van de geplande reis, een subsidie-aanvraag in bij de Buitenlandse-Reiscommissie, bestaande uit een programmavoorstel en een begroting; de begroting bevat ook de reis- en overnachtingskosten van de begeleidende stafleden. Tevens moet een aanbeveling en toezegging van deze stafleden voor de begeleiding worden bijgevoegd.
 - b De Buitenlandse-Reiscommissie brengt zo spoedig mogelijk advies uit aan het faculteitsbestuur.
 - c Het faculteitsbestuur bepaalt de hoogte van het budget en wijst dit aan de organisatie toe. Het deelt zijn beslissing schriftelijk mede aan de organisatie van de reis.
 - d Binnen één week na de sluitingsdatum van de inschrijving wordt de inschrijvingslijst door de organisatie aan het hoofd van de afdeling studentenzaken ter beschikking gesteld voor vaststelling van de definitieve inschrijving.
 - e Uiterlijk 4 weken voor het vertrek wordt aan de Buitenlandse-Reiscommissie het definitieve programma met begroting ter goedkeuring voorgelegd.
 - f Binnen één maand evalueert de organisatiecommissie de reis met de Buitenlandse-Reiscommissie.
 - g Binnen twee maanden overlegt de organisatiecommissie een financieel verslag aan het hoofd van de afdeling beheer van de faculteit.
 - h Na akkoordbevinding van het financieel verslag stuurt deze commissie het financieel en inhoudelijk verslag aan het faculteitsbestuur en in afschrift aan de Buitenlandse-Reiscommissie.

Bijlage 6: Regeling waardering opdrachten FEW

A Bachelorfase

1. In het kader van enig vak aangeboden in de bachelorfase van de studie aan de faculteit der Economische Wetenschappen kan gebruik worden gemaakt van (groeps)opdrachten, huiswerkopdrachten, cases en soortgelijke activiteiten. Tevens kan in het kader van deze vakken een oordeel worden gegeven over de studiestatistiek (individueel zowel als groepsgevoel) van deelnemers aan (werk)colleges en practica.
2. De criteria voor het beoordelen van de opdrachten moeten voorafgaand aan het verstrekken van de opdracht duidelijk zijn gemaakt aan de studenten.
3. De onder punt 1 bedoelde beoordeling en de waardering van opdrachten telt in principe voor maximaal 25% mee bij de bepaling van het tentamenresultaat voor het betreffende vak (voor uitzonderingen, zie punt 8). Het uiteindelijke cijfer voor een vak wordt dan bepaald als een gewogen gemiddelde van die beoordeling en het behaalde tentamenresultaat.
4. De onder punt 1 bedoelde activiteiten worden per collegejaar slechts eenmaal aangeboden / beoordeeld. Er is hiervoor dus tijdens het lopende studiejaar geen herhalingsmogelijkheid.
5. Een eenmaal behaald resultaat voor opdrachten c.q. een ontvangen beoordeling voor tijdens college ten toon gespreide activiteiten blijft onbeperkt geldig.
6. De contactdocent van het betreffende vak is verantwoordelijk voor het bewaren van resultaten van activiteiten als bedoeld onder punt 1.
7. Aan de onderwijsadministratie FEW worden door de verantwoordelijke contactdocent slechts de uiteindelijk behaalde eindcijfers voor het betreffende vak op de gebruikelijke wijze verstrekt.
8. Indien het gewicht van de onder punt 1 bedoelde beoordeling en waardering van opdrachten groter is dan 25%, geldt de regeling zoals voor de masterfase (zie onder punt B)

B Masterfase

9. Ook in het kader van vakken aangeboden in de masterfase kan sprake zijn van activiteiten zoals bedoeld onder punt 1.
10. Indien dergelijke activiteiten bij de beoordeling van een vak uit de masterfase voor niet meer dan 25% meetellen, geldt de regeling zoals die is beschreven onder punt A Bachelorfase.
11. Indien dergelijke activiteiten voor meer dan 25% uitmaken van het uiteindelijke resultaat voor een vak, dan geldt de regeling zoals vervat onder de punten 12 – 22.
12. De criteria voor het beoordelen van de opdrachten moeten voorafgaand aan het verstrekken van de opdracht duidelijk zijn gemaakt aan de studenten.
13. Voor opdrachten wordt één cijfer berekend (dit is een deeltentamencijfer en wordt afgerond op één decimaal).
14. Voor het tentamen eveneens één cijfer (dit is eveneens een deeltentamencijfer afgerond op één decimaal).
15. Het *eindcijfer* wordt berekend als het gewogen gemiddelde van de twee deeltentamencijfers (geheel getal).
16. Alleen dit eindcijfer wordt doorgegeven aan de onderwijsadministratie FEW.

17. De wegingcoëfficiënten worden bepaald door de docenten.
18. De twee deeltentamencijfers worden door de docent gearhiveerd en blijven onbeperkt geldig.
19. Het deeltentamencijfer voor de opdrachten en het deeltentamencijfer voor het tentamen leiden alleen in combinatie tot een eindcijfer. Eén van de deeltentamencijfers binnen een studieonderdeel mag onvoldoende zijn mits het andere deeltentamencijfer voldoende compensatie biedt voor een voldoende eindcijfer. Indien de opdrachten echter betrekking hebben op groepswork moet het deeltentamencijfer voor het tentamen minimaal 5,0 bedragen.
20. Het tentamen kan herhaald worden in binnen de reguliere herhansingsmogelijkheden
21. Wanneer het cijfer voor de opdrachten onvoldoende is, wordt éénmaal (bij de eerstvolgende tentamenmogelijkheid) de mogelijkheid geboden een vervangende opdracht te maken.
22. Wanneer het niet lukt een voldoende hoog cijfer voor de opdracht te halen om een voldoende eindcijfer te scoren, moet worden deelgenomen aan de reguliere opdrachten in het jaar daarna of alsnog een voldoende hoog cijfer voor het tentamen worden gehaald.

Bijlage 7: Vereenvoudigde versie studentenstatuut

Rijksuniversiteit Groningen
Instellingsdeel Studiejaar 2003-2004

INHOUD

VOORWOORD

LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

BEGRIPPEN

INLEIDING

- Algemeen
- Geldigheid
- Regels liggen niet vast
- Waar kan ik terecht?
- Geïnformeerd worden en blijven
- Informatie op centraal niveau
- Informatie op facultair niveau
- Bezwaar en Beroep
- Klachten

BELANGRIJKE CENTRALE INSTANTIES

VEREENVOUDIGDE VERSIE STUDENTENSTATUUT

- Algemeen
- 1 De Bachelor-Master-structuur (BaMa)
- 2 Toegang en toelating
- 3 Inschrijving
- 4 Onderwijs
- 5 Tentamens en examens
- 6 Onderwijs- en examenregeling (OER)
- 7 Financiële ondersteuning studenten
- 8 Medezeggenschap
- 9 Gedragsregels
- 10 Rechtsbescherming

BEPALINGEN STUDENTENSTATUUT

ADRESSEN

<http://www.rug.nl/studenten/>

Voorwoord

In dit Studentenstatuut voor het academisch jaar 2003-2004 vindt u een overzicht van de wederzijdse rechten en plichten van studenten en universiteit. Een soort gids voor kritische en zelfbewuste studenten waarin u de afspraken kunt vinden waaraan wij elkaar mogen houden.

De Rijksuniversiteit Groningen (RUG) wil studenten tijdens hun studie zo optimaal mogelijk toerusten, ondersteunen en wegwijs maken in de universitaire wereld.

Het is in uw belang goed nota te nemen van deze informatie; het geeft u inzicht in de verscheidenheid aan producten, voorzieningen en diensten die de universiteit u te bieden heeft. Daarnaast wijst het u op uw rechten en plichten en op wat de universiteit van haar studenten verwacht.

De universiteit heeft op haar beurt de zorg voor kwalitatief hoogwaardig academisch onderwijs, voor studeerbare programma's en voor goede onderwijs- en studentenvoorzieningen. Studenten kunnen de universiteit daarop aanspreken.

U vindt in het Studentenstatuut ook informatie over universitaire instanties die u kunnen helpen bij vragen en/of problemen.

Vorig studiejaar heeft de Bachelor-Masterstructuur (BaMa) in het hoger onderwijs zijn intrede gedaan. De belangrijkste reden voor de invoering van deze nieuwe structuur is het verbeteren van de internationale herkenbaarheid van de opleidingen in het hoger onderwijs.

Voor informatie over de BaMa-opleidingen en de 'oude' opleidingen wordt u verwezen naar de desbetreffende Onderwijs-en ExamenRegelingen (OERen) en ook naar de studieadviseurs van de desbetreffende faculteiten.

dr. S.K. Kuipers
Voorzitter van het College van Bestuur

Lijst van gebruikte afkortingen

ABJZ	Algemeen Bestuurlijke en Juridische Zaken
BaMa	Bachelor-Master structuur
CBE	College van Beroep voor de Examens
CBHO	College van Beroep voor het Hoger Onderwijs
CSA	Centrale Studenten Administratie
CvB	College van Bestuur
EC	European Credits
ECTS	European Credits Transfer System
GSb	Groninger Studentenbond
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
IBG	Informatie Beheer Groep
ISD	International Service Desk
OER	Onderwijs- en Examenregeling
ROB	Regeling financiële ondersteuning studenten in bèta-opleidingen
RUG	Rijksuniversiteit Groningen
SO	Studie Ondersteuning
SOG	Studenten Organisatie Groningen
STAG	Studentenadviesbureau Groningen
UCLO	Universitair Centrum voor de Lerarenopleiding
UFC	Universitaire Fondsencommissie
UK	Universiteitskrant
U-raad	Universiteitsraad
VOS	Vooruitstrevend Overleg Studenten
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WHW	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WSF	Wet studiefinanciering 2000

Begrippen

Hieronder volgt een omschrijving van een aantal begrippen:

Student is iemand die tegen betaling van collegegeld bij de RUG als zodanig staat ingeschreven voor een door de minister erkende opleiding. De student mag onderwijs volgen en examens afleggen voor de opleiding waarvoor de inschrijving geldt.

Extraneus is iemand die tegen betaling van examengeld bij de RUG als zodanig staat ingeschreven voor een door de minister erkende opleiding. De extraneus mag alleen examens afleggen voor de opleiding waarvoor de inschrijving geldt. Voor het studiejaar 2003-2004 bedraagt het examengeld € 1.080.

Wettelijk collegegeld wordt in de wet vastgesteld. Het moet betaald worden door de student die voor de aanvang van het studiejaar nog geen 30 jaar is. Bovendien moet de student de nationaliteit bezitten van een land dat behoort tot de Europese Economische Ruimte, of studiefinanciering van de IBG ontvangen. Voor het studiejaar 2003-2004 is het wettelijk collegegeld vastgesteld op € 1.445.

Instellingscollegegeld wordt door de RUG vastgesteld. Het moet betaald worden door de student die niet in aanmerking komt voor het betalen van het wettelijk collegegeld. Voor het studiejaar 2003-2004 is het instellingscollegegeld:

voor de voltijdstudent € 1.900.

voor de deeltijdstudent € 1.080.

voor de duale (studerende en werkende) student € 1.080.

Voor studenten die geen EU/EER onderdaan zijn en zich willen inschrijven voor een 'internationaal' bachelorprogramma bedraagt het instellingscollegegeld € 3.106.

Voor de diverse Masteropleidingen voor niet EER-onderdanen worden door de faculteiten gedifferentieerde tarieven gehanteerd. Informatie hierover is te verkrijgen bij de Centrale Studentenadministratie.

ECTS: European Credits Transfer System.

Europees systeem om de studielast in punten (studiepunten) te kwalificeren. Hiermee wordt de internationale beoordeling van programma's en opleidingen bevorderd.

Inleiding

Algemeen

Het Studentenstatuut is een overzicht van de rechten en plichten van zowel studenten als universiteit. Het is gebaseerd op landelijke wet- en regelgeving (vooral de WHW) en aangevuld met regelingen die specifiek van de RUG afkomstig zijn. Er zijn twee delen. In het **centrale deel** worden de algemene rechten en plichten genoemd voor de gehele universitaire organisatie. Het **decentrale deel** beschrijft de rechten en plichten die specifiek gelden voor een opleiding. Deze verschillen per opleiding en faculteit.

Geldigheid

Het Studentenstatuut geldt voor het studiejaar 2003-2004 en is gebaseerd op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Regels liggen niet vast

Regels van het Studentenstatuut liggen niet altijd 'onwrikbaar' vast. Een wet of regeling heeft per definitie een algemeen karakter. Dat maakt dat het effect in een concrete situatie en in een individueel geval niet altijd eenduidig en voorspelbaar is. Bovendien voeren bestuursorganen binnen zekere grenzen hun eigen beleid. Ten slotte is 'recht' nooit statisch, maar voortdurend in ontwikkeling. Studenten die dit studiejaar begonnen zijn, krijgen te maken met andere regelingen dan ouderejaars. Zorg er dus altijd voor dat je je goed laat informeren.

Waar kan ik terecht?

Wil je meer weten? Zie je onjuistheden? Heb je klachten? Vind je een beslissing niet terecht? Geloof nooit klakkeloos wat 'leken' beweren. Kijk altijd zelf na wat het Studentenstatuut zegt en raadpleeg de hieronder genoemde informatiebronnen. Daar worden ook de instanties vermeld waaraan je klachten kunt doorgeven of waarbij je een bezwaar- of beroepschrift kunt indienen.

Geïnformeerd worden en blijven

Alle studenten krijgen bericht zodra het Studentenstatuut beschikbaar is. Je kunt het gratis opvragen bij het STAG of via de website van de RUG: <http://www.rug.nl/studenten/> bekijken. Tussentijdse wijzigingen worden bekend gemaakt in de UK.

Informatie op centraal niveau

Alle onderstaande informatiebronnen hebben een website op de homepage van de RUG: <http://www.rug.nl/studenten/>

Bijlagen en speciale pagina's in de UK (Universiteitskrant)

In de Katernen en RUG-berichten van de UK publiceert het College van Bestuur nieuwe regelingen en richtlijnen. Ook vind je hier de wijzigingen van het collegegeld en de Afstudeerfondsregeling.

Centrale Studenten Administratie (CSA)

Dit bureau informeert over inschrijving, collegegelden, tussentijdse beëindiging van de inschrijving, afstuderen en alles wat je zelf moet doen om goed geregistreerd te staan. De CSA krijgt gegevens over de studievoortgang

(studiepunten) van de facultaire studentenadministratie. Vervolgens stuurt de CSA deze gegevens door naar de Informatie Beheer Groep (IBG) voor de prestatie- of tempobeurs. De CSA verstrekt collegekaarten aan studenten die collegegeld hebben betaald en ingeschreven staan bij de RUG.

Studentenadviesbureau Groningen (STAG) en de Studentendecanen

Als je studie niet loopt zoals gewenst, kun je een beroep doen op het STAG. Het STAG adviseert je in de wirwar van wet- en regelgeving, vooral als het gaat om **studievertraging**, met de bijkomende (financiële) perikelen, en **alternatieve studiemogelijkheden**. Ook als je vakken of studies in het buitenland of elders in Nederland wilt volgen, ben je bij het STAG aan het goede adres. Als je bijna afgestudeerd bent, wil het STAG je graag helpen om de start van je carrière een impuls te geven.

Voor complexe en persoonlijke problemen houden de Studentendecanen een spreekuur. De decaan is een vertrouwenspersoon, die een onafhankelijke positie heeft en je privacy garandeert. De studenten-decaan geeft ook informatie over bezwaar- en beroepsprocedures.

Belangrijk voor studenten die studiefinanciering van de IBG ontvangen:

1. Zorg ervoor dat je elke belangrijke verandering in je studie (vertraging, omzwaai enz.) meteen bespreekt. *Ga te rade, voorkom schade!*
2. Laat elke studievertraging van meer dan 4 weken altijd direct schriftelijk registreren bij je studieadviseur, want wellicht kom je in aanmerking voor financiële ondersteuning uit het Afstudeerfonds. Wanneer de vertraging groter is of dreigt te worden dan twee maanden, moet je zelf een afspraak maken met een studentendecaan van het STAG voor een vervolgmelding. Houd er rekening mee dat het Afstudeerfonds een (studie)jaarsystematiek hanteert. Studievertraging die doorloopt in een volgend studiejaar, moet je opnieuw melden. De studentendecaan van het STAG geeft ook uitleg over tempo- en prestatiebeurs, Afstudeerfonds, uitschrijving, werk en uitkering. *Niet gemeld: geen geld!*
3. Vraag Afstudeerondersteuning op tijd aan. Wie te laat is, krijgt geen financiële compensatie: *Niet op tijd: kans kwijt!*

International Service Desk (ISD)

De International Service Desk (ISD) is gevestigd binnen het Bureau Internationale Samenwerking (BIS) en geeft generieke voorlichting over studeren, promoveren en tijdelijke (onderzoeks)verblijven bij de RUG aan **alle buitenlandse (aspirant)studenten en buitenlandse onderzoekers**. Ook beantwoordt de ISD vragen van buitenlandse gasten c.q. van hun begeleider/mentor tijdens het verblijf in Groningen over zaken als vreemdelingenwetgeving, studiebegeleiding, medische hulp, financiën, huisvesting en voorzieningen/instanties in de stad. De ISD organiseert en coördineert een aantal introductie- en sociale activiteiten (i.s.m. andere organisaties als Wings, Global Club en Foreign Guest Club). In een aantal gevallen regelt de ISD de gehele opvang van buitenlandse gasten, bijvoorbeeld als gasten door het College van Bestuur zijn uitgenodigd of als zij in het kader van een ontwikkelingssamenwerkingsproject naar de RUG komen. De ISD verwijst voor (vak)inhoudelijke of specifieke informatie door naar de juiste contactpersonen binnen of buiten de universiteit.

Informatie op facultair niveau

Diverse media

De jaarlijkse studiegids is een bron van informatie. Ook is het is de bedoeling dat je zelf kennis neemt van belangrijke mededelingen via prikborden, de UK, het internet en dergelijke.

Onderwijs- en Examenregeling (OER)

Bij elke opleiding vind je een Onderwijs- en Examenregeling (OER), die zaken regelt zoals de inhoud van de opleiding, de toelating tot de opleiding en de regels van tentamens. De OER is in te zien bij de onderwijs- en examenadministratie van je faculteit en staat ook in je studiegids.

Facultaire onderwijs- en examenadministratie

Behalve over de OER heeft de onderwijs- en examenadministratie van je faculteit informatie over inschrijving voor tentamens, registratie van tentamens en studiepunten (tempo- & prestatiebeurs), volgorde-eisen, roosters en studentgegevens.

Opleidingsdirecteur en Onderwijscoördinator

Elke faculteit heeft een of meer opleidingsdirecteuren. Zij zien toe op de uitvoering van de onderwijs- en examenregeling. Daarnaast hebben sommige opleidingen en faculteiten een onderwijscoördinator. Ook bij deze functionaris kun je terecht voor onderwijsvragen.

Studieadviseur

De studieadviseur zorgt voor informatie, advies en begeleiding bij studieplanning, studieprogramma enzovoort. Hij of zij heeft contact met andere centrale en facultaire instanties en verwijst zondig door.

De eerste melding van studievertraging kun je bij de studieadviseur doen.

Examencommissie

Voor vragen over tentamens en examens ga je naar de examencommissie. Deze commissie is binnen de faculteit of opleiding belast met de organisatie en coördinatie hiervan. Raadpleeg voor meer informatie de studiegids.

Opleidingscommissie

Voor vragen of opmerkingen over de opleiding ga je naar de opleidingscommissie. De opleidingscommissie heeft een belangrijke rol bij de vormgeving en evaluatie van het onderwijsprogramma van de opleiding. Deze commissie bestaat voor de ene helft uit studenten en voor de andere helft uit medewerkers.

Let op! Bovengenoemde facultaire instanties en personen geven informatie over studie en opleidingen. Voor financiële en inschrijvingszaken moet je bij centrale aanspreekpunten zijn:

- het STAG voor financiële zaken (studiefinanciering, afstudeerfonds, tempobeurs, prestatiebeurs, studievertraging van meer dan twee maanden etc.).
- de CSA voor inschrijvingszaken (hoogte en restitutie van het collegegeld etc.)

Bezwaar en beroep

Bij de toepassing van wetten en regels worden beslissingen genomen, waartegen je bezwaar kunt maken en beroep kunt aantekenen. Hiervoor zijn drie instanties:

- College van Bestuur (CvB): voor zaken uit het centrale deel van het Studentenstatuut;
- College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO): voor zaken die eerder in een bezwaarschriftprocedure van het CvB (zie vorige punt) zijn behandeld, en waartegen nu in beroep wordt gegaan;
- College van Beroep voor de Examens (CBE): voor zaken uit het facultaire deel van het Studentenstatuut (OER).

Een overzicht van de bezwaar- en beroepprocedures is verkrijgbaar bij het STAG (bijvoorbeeld de brochure *Bezwaar en Beroep*). Ook op de website staat alle benodigde informatie.

Klachten

Er ontstaan soms situaties waarin geen expliciete regel is overtreden, maar die wel erg onbevredigend zijn. Je kunt dan een klacht indienen bij onderstaande instanties:

-Faculteit

De faculteiten en opleidingen hebben eigen klachtprocedures. Voor individuele klachten kun je in eerste instantie terecht bij de studieadviseur, die je soms doorverwijst, afhankelijk van het onderwerp. Voor collectieve klachten heeft elke faculteit eveneens een regeling.

-Studentendecanen van het STAG

Als je met je klacht niet terecht kunt (of wilt) bij de faculteit of opleiding, bespreek deze dan met een van de studentendecanen van het STAG. Als vertrouwenspersoon voor studenten hebben zij ook een ombudsfunctie.

-Vertrouwenspersoon van de RUG

Klachten over seksuele intimidatie, agressie, geweld en discriminatie kan je indienen bij de speciaal daarvoor ingestelde Commissie. Maar je kunt in eerste instantie ook een gesprek hebben met de Vertrouwenspersoon. Het adres staat vermeld bij Centrale Instanties.

-Arbo- en Milieudienst

Klachten over welzijn, gezondheid en milieu meld je in eerste instantie aan bij de facultaire Arbo- en Milieuoördinator of bij de (centrale) Arbo- en Milieudienst.

Belangrijke centrale instanties

Centrale Studenten Administratie (CSA)

Bezoekadres: Broerstraat 5
Postadres: Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon: (050) 363 52 74
e-mail: csa@bureau.rug.nl

Openingstijden: ma t/m vr 10.00-16.00 uur
(van 14 juli t/m 26 september 12.00-16.30 uur)

Dit bureau verzorgt de officiële inschrijving en registratie van studenten, extraneï en promovendi. Deze informatie wordt doorgegeven aan faculteiten, universitaire diensten en overige bevoegde instanties.

Studentenadviesbureau Groningen (STAG)

Bezoekadres: Uurwerkersgang 10
Postadres: Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon: (050) 363 80 66
e-mail: stag@bureau.rug.nl

Openingstijden: ma t/m vr 10.00-16.00 uur

Het STAG geeft informatie en advies aan studenten en aankomende studenten over studiekeuze, studievoortgang, studie- en stagemogelijkheden in binnen- en buitenland en overstap naar de arbeidsmarkt. Ook biedt het STAG voorlichting over de financiële regelingen. Centraal aanspreekpunt is de Informatiebalie.

International Service Desk (ISD)

Bezoekadres: Broerstraat 5
Postadres: Postbus 72, 9700 AB Groningen
Telefoon: 050-363 81 81
E-mail: isd@bureau.rug.nl

Openingstijden: ma-vrij, 10.00-16.00 uur

Deze helpdesk verstrekt aan alle buitenlandse gasten van de RUG (en hun begeleiders) informatie over zaken zoals vreemdelingenwetgeving, huisvesting, verzekeringen, bankzaken of medische hulp, en verstrekt algemene informatie over studeren en promoveren aan de RUG. Ook organiseert de ISD een aantal vaste introductie- en sociale activiteiten voor buitenlandse gasten.

Studentenpsychologen

Bezoekadres: Oude Kijk in 't Jatstraat 41/41A
Postadres: Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon: (050) 363 55 44
e-mail: studenten.psychologen@bureau.rug.nl

Openingstijden: ma/di/do/vr 9.00-12.30 uur en 13.15-16.45 uur, wo 11.15-12.30 en 13.15-16.45 uur.

De studentenpsychologen helpen bij studieproblemen (bijvoorbeeld moeite met concentratie, examenangst, twijfels) of persoonlijke problemen (bijvoorbeeld verstoorde relaties met ouders of moeite met contacten). Er zijn individuele gesprekken, maar ook bijeenkomsten met meer personen, zoals assertiviteitstraining en groepstherapie. De hulpverlening is gratis.

Studie Ondersteuning (SO)

Bezoekadres: Broerstraat 5
Toren Academiegebouw (2de verdieping)
Postadres: Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon: (050) 363 55 48
e-mail: y.m.robert@bureau.rug.nl

Openingstijden: ma t/m vr 8.30-17.00 uur

Dit bureau organiseert cursussen en trainingen. Ze gaan over studievaardigheden (bijvoorbeeld effectief studeren, studieversnellingsgroep, uitwerken van scriptieopzet), algemene vaardigheden (zoals een voordracht houden of gesprekstechnieken), aansluiting op de arbeidsmarkt (onder meer solliciteren en training voor assessmentcenter).

Vertrouwenspersoon

Bezoekadres: Visserstraat 49
Postadres: Visserstraat 49
9712 CT Groningen
Telefoon: (050) 363 54 35
e-mail: j.m.dam@bureau.rug.nl

Openingstijden: ma t/m vr 09:00 - 17:00 uur

De Vertrouwenspersoon van de RUG is het adres in het geval van seksuele intimidatie, agressie, geweld of discriminatie.

Arbo- en Milieudienst (AMD)

Bezoekadres: Visserstraat 47
Postadres: Visserstraat 47
9712 CT Groningen
Telefoon: (050) 363 80 10
e-mail: amd@bureau.rug.nl

Openingstijden: ma t/m vrij 8.30 - 17.00 uur

De Arbo- en Milieudienst adviseert en coördineert op het gebied van gezondheid, welzijn en milieu. Namens het College van Bestuur houdt de AMD toezicht en vervult specifieke functies voor arbeidsomstandigheden.

Algemeen Bestuurlijke en Juridische Zaken (ABJZ)

Postadres: Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon: (050) 363 54 40
e-mail: abjz@bureau.rug.nl

ABJZ geeft informatie over bezwaar- en beroepschriften die respectievelijk bij het College van Bestuur (CvB) of bij het College van Beroep voor de Examens (CBE) zijn ingediend.

Universitaire Fondsen Commissie (UFC)

Postadres : Postbus 72
9700 AB Groningen
e-mail: ufc@bureau.rug.nl

De UFC adviseert het College van Bestuur over aanvragen voor financiële ondersteuning uit de Afstudeerfondsregeling. Hier stuur je ook je aanvraag voor financiële ondersteuning naar toe.

Klachtencommissie (Seksuele) Intimidatie, Agressie, Geweld en Discriminatie

Postadres: Antwoordnummer 172
9700 VB Groningen

Bij deze klachtencommissie kun je klachten indienen over seksuele intimidatie, agressie, geweld en discriminatie.

Overige voorzieningen

- Universitair Sportcentrum, Blauwborgje 4, tel. (050) 363 80 63;
- ACLO Studentensportstichting, Blauwborgje 16, tel. (050) 363 46 41, www.aclosport.nl;
- USVA Cultureel Jongerencentrum, Munnekeholm 10, tel. (050) 363 46 70, www.usva.nl;
- GSP (Groninger Studentenpastoraat), Kraneweg 33, tel. (050) 312 99 26, www.gspweb.nl;
- KEI (Kommissie Eerstejaars Introductie), Oude Boteringestraat 47 (tussen 12-14 uur) tel. (050) 363 80 90, www.keiweek.nl;
- GSb-studentensteunpunt, Pelsterstraat 23, (050) 318 79 89 (per 1 oktober 2003: St. Walburgstraat 22);
- SOG Studenten Rechtsbureau, Pelsterstraat 23, tel. (050) 363 46 79 (per 1 oktober 2003: St. Walburgstraat 22), email: rechtsbureau@studentenorganisatie.nl.

Meer informatie over deze en andere centrale voorzieningen voor studenten staat op het internet: <http://www.rug.nl>

Studentenvertegenwoordiging

De belangen van studenten worden behartigd door de volgende studentengroeperingen:

- SOG (Studenten Organisatie Groningen), tel. (050)363 46 79, www.studentenorganisatie.nl;
- GSb (Groninger Studentenbond), tel. (050)363 46 75, www.gsb-net.nl;
- VOS (Vooruitstrevend Overleg Studenten), tel. (050)363 46 75, www.vosfractie.nl.

Gemeenschappelijk post- en bezoekadres: Pelsterstraat 23, 9711 KH Groningen (per 1 oktober 2003: St. Walburgstraat 22, 9712 HX Groningen).

College van Bestuur (CvB)

Postadres: Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon: (050) 363 52 85

Het CvB is het centrale bestuursorgaan van de RUG. Het behandelt tevens bezwaarschriften bij zaken die meestal gaan over het centrale deel van het Studentenstatuut.

Universiteitsraad (U-raad)

Postadres: Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon: (050) 363 85 35

De U-raad is het orgaan voor medezeggenschap van de RUG op centraal niveau. De leden worden gekozen uit en door personeel en studenten.

Vereenvoudigde versie studentenstatuut

Algemeen

Instellingsdeel en opleidingsdeel

Hieronder worden de hoofdpunten van het *instellingsdeel* van het Studentenstatuut genoemd. Dit gaat over algemene, centrale zaken die de gehele universiteit betreffen, zoals toelating, inschrijving en rechtsbescherming. Bij het Studentenstatuut hoort ook nog het *opleidingsdeel*, met onderwerpen zoals examens, tentamens en studiepunten. Je kunt het opleidingsdeel raadplegen bij de facultaire onderwijs- en examenadministratie of in de facultaire studiegidsen.

Geldigheid

Het studentenstatuut is gebaseerd op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Het statuut geldt voor het studiejaar 2003-2004.

Bekendmaking

Alle studenten die zich voor het eerst inschrijven voor een opleiding aan de Rijksuniversiteit Groningen ontvangen het studentenstatuut op hun woonadres. Alle andere studenten ontvangen een brief met de mededeling waar het studentenstatuut ter inzage ligt en waar het statuut op het internet te raadplegen is.

1. De Bachelor-Master-structuur (BaMa)

Algemeen

Alle opleidingen zijn ingedeeld volgens de BaMa-structuur. De BaMa-opleiding bestaat uit twee afgeronde delen: een Bacheloropleiding (inclusief een propedeuse) en een Masteropleiding. Na de Bachelorfase ontstaat een belangrijk schakelmoment, waarop je kunt kiezen voor het vervolg.

Eerstejaars en BaMa

Vanaf september 2003 studeren alle eerstejaars studenten in de BaMa-structuur.

Ouderejaars en BaMa

Als je vóór het studiejaar 2002-2003 al stond ingeschreven bij de RUG, behoud je het recht het afsluitend examen van het 'oude' doctoraalsysteem binnen een redelijke termijn af te leggen. Meer informatie hierover en over het recht op onderwijs is te vinden in de desbetreffende OERen. Wil je niettemin overstappen naar de BaMa, raadpleeg dan ook de OER, de website van de RUG of neem contact op met je studieadviseur over de mogelijkheden.

Propedeuse en bachelorfase (eerste drie jaar)

De propedeuse (het eerste jaar) blijft bestaan als oriënterend, verwijzend en selecterend onderdeel van de opleiding. Het wordt ook in het BaMa-stelsel afgesloten met een propedeutisch examen. In het Bachelorprogramma maak je kennis met wetenschappelijk onderzoek en kun je je oriënteren op

vervolgopleidingen of andere trajecten. De Bacheloropleiding duurt voor alle studierichtingen drie jaar en sluit af met een Bachelordiploma dat toegang geeft tot ten minste één Masteropleiding.

Masterfase (laatste een, twee of drie jaar)

Met het Bachelordiploma kun je een Masteropleiding aan de RUG of een andere instelling in binnen- of buitenland volgen. Ook kun je je al begeven op de arbeidsmarkt, want de RUG biedt Master-trajecten aan waarmee je in een later stadium kunt beginnen. De Masteropleiding duurt minimaal één jaar en maximaal drie jaar.

Semesters

De jaarindeling bij de RUG verloopt in semesters, met een 'knip' halverwege. Het eerste semester loopt tot begin februari. Het semestersysteem sluit zoveel mogelijk aan op de jaarindelingen van universiteiten in de rest van Europa.

Informatie

Specifieke informatie over de BaMa vind je in de Onderwijs- en Examen Regeling (OER), die in de studiegids is opgenomen. Informatie kun je ook krijgen bij de studieadviseurs en faculteiten.

De nieuwste ontwikkelingen kun je volgen via de website van de RUG en publicaties in de UK.

2. Toegang en toelating

Eisen aan vooropleiding

Een van de onderstaande getuigschriften geeft toegang tot een universitaire Bacheloropleiding:

- diploma VWO, diploma HBO en getuigschrift HBO-propedeuse;
- buitenlands diploma dat gelijkwaardig is aan een VWO-diploma (volgens minister of CvB);
- colloquium doctum (verklaring van voldoende kennisniveau, wanneer een diploma ontbreekt).

Profielen VWO diploma

Er zijn opleidingen waar je met het ene profiel direct wordt toegelaten en met het andere profiel niet. In het laatste geval is het mogelijk dat je de opleiding volgt, mits je het gebrek aan kennis vóór de inschrijving dan wel in de propedeuse opheft. Meer informatie staat in de OER.

Kennis van de Nederlandse taal

Als je een buitenlands diploma hebt, moet je in bepaalde gevallen laten zien dat je de Nederlandse taal voldoende beheerst. Dat geldt voor toelating tot examens, maar soms ook voor toegang tot universitair onderwijs in het geheel.

Numerus fixus (beperkte inschrijving en inloting)

Bij de opleidingen Geneeskunde en Tandheelkunde word je alleen toegelaten met een bewijs van toelating (inloting) van de Informatie Beheer Groep (IBG).

Lerarenopleiding

De eerstegraads lerarenopleiding wordt verzorgd door het Universitair Centrum voor de Lerarenopleiding (UCLO), Landleven 1, 9747 AD Groningen, tel. (050) 363 67 50.

3. Inschrijving

Als bewijs van inschrijving bij de universiteit geldt de door de CSA verstrekte collegekaart. Deze kaart heb je absoluut nodig om gebruik te kunnen maken van de diverse faciliteiten die de universiteit te bieden heeft.

Rechten

Als je als student bij de RUG staat ingeschreven, heb je recht op:

- het verwerven van academische kennis en vaardigheden, door goed onderwijs en begeleiding van gekwalificeerde docenten;
- de voortdurende toetsing van je vorderingen door middel van tentamens en examens;
- het ontvangen van bewijsstukken die getuigen van het bereikte kennisniveau;
- het gebruik van de onderwijsvoorzieningen, zoals bibliotheken, laboratoria en computerfaciliteiten;
- het gebruik van studentenvoorzieningen, zoals studiebegeleiding, de hulp van een studentendecaan en sportfaciliteiten;
- medezeggenschap in de zaken die voor jou als student belangrijk zijn, door middel van (actief en passief) kiesrecht voor universiteitsraad en faculteitsraad.

Plichten

Als student heb je niet alleen rechten, maar ook plichten:

- de zorg voor een werkbare, veilige en plezierige studeeromgeving voor jezelf en anderen, door veiligheidsregels en huis- en orderegels na te leven;
- het kennismaken, ook op eigen initiatief, van alles wat belangrijk is voor het volgen van je opleiding, zoals kennismaking van het Studentenstatuut;
- de aanwezigheid wanneer dat voor je opleiding noodzakelijk (en dus verplicht) is, zoals deelname aan practica;
- er zelf voor te zorgen dat je tijdig bent aangemeld voor tentamens.

Extraneus

Als extraneus heb je alleen recht op het afleggen van tentamens en examens en het gebruik van onderwijsvoorzieningen. Je mag als extraneus geen onderwijs volgen.

College- en examengeld

Een student betaalt collegegeld en een extraneus examengeld. De Uitvoeringsregeling RUG vermeldt de hoogte van het bedrag, evenals de voorwaarden voor restitutie of vermindering. Wie deelneemt aan het onderwijs zonder collegegeld te betalen, kan verplicht worden tot het betalen van een schadevergoeding aan de universiteit. Ook kan de strafrechter een geldboete opleggen en zijn de behaalde tentamens niet geldig.

4. Onderwijs

Voltijds-, deeltijds- en duale opleidingen

Universitaire opleidingen zijn voltijds, deeltijds of duaal. Meer hierover staat in de OER.

Recht op kwaliteit

Als student heb je het recht schriftelijk de kwaliteit van de opleiding te beoordelen. Die kwaliteit wordt ook gecontroleerd door een visitatiecommissie van onafhankelijke deskundigen. Deze evaluaties zijn openbaar. De faculteit trekt hieruit eventueel consequenties voor haar beleid.

Recht op een studeerbaar programma

De opleiding moet zodanig opgebouwd en ingevuld zijn, dat je redelijkerwijs de norm voor studievoortgang kunt halen. Als het programma niet-studeerbaar is, kun je in aanmerking komen voor financiële ondersteuning. Het studieprogramma wordt elk jaar beoordeeld door de opleidingscommissie.

Recht op een uniforme studielast

De jaarlijkse studielast van elke opleiding en elke onderwijseenheid wordt (ingevolge het European Credits Transfer System (ECTS)) uitgedrukt in 60 studiepunten (EC). Eén EC staat voor 28 studie-uren. Binnen het BaMa-stelsel omvat de Bacheloropleiding, inclusief de propedeuse, 180 EC. De meeste Masteropleidingen beslaan maximaal 60 EC, maar er zijn uitzonderingen. Voor het studiejaar 2003-2004 geldt:

- 180 EC: Masteropleiding voor apotheker;
- 120 EC: Masteropleiding voor wijsgeer en ingenieur;
- 120 EC: Masteropleidingen bèta;
- 120 EC: Masteropleiding voor universitaire eerstegraadsleraar;
- 120 EC: Master Honour's-opleidingen.

De meeste 'oude' doctoraalopleidingen (vóór de BaMa) hebben een studieduur van maximaal vier jaar (168 studiepunten), maar er zijn uitzonderingen:

- zesjarige opleiding voor arts en apotheker (252 studiepunten);
- vijfjarige opleiding voor tandarts, wijsgeer en ingenieur (210 studiepunten);
- vijfjarige bèta-opleidingen (210 studiepunten);

Recht op betaalbaar onderwijs

Behalve het collegegeld voor studenten (of het examengeld voor de extranei) mag de RUG de kosten voor onderwijs niet doorberekenen. Voor overige kosten, zoals studiekosten en studiereizen, heeft het College van Bestuur de Regeling Prijsbeleid Studiekosten opgesteld. In de studiegids staat aangegeven wat de studiekosten zijn voor het betreffende studiejaar. Ook op de website vind je hierover informatie. Er is een brochure met daarin de Regeling Prijsbeleid Studiekosten. Het faculteitsbestuur moet op tijd inzicht geven in kosten en bijdragen.

Indien de studiekosten hoger zijn dan het in de Regeling Prijsbeleid Studiekosten opgenomen plafondbedrag kan de helft van het bedrag dat men meer kwijt is bij het faculteitsbestuur (door overlegging van aankoopbewijzen) worden teruggevraagd.

Recht op studiebegeleiding

Als student heb je recht op studiebegeleiding, zoals ondersteuning van een studentendecaan.

Extra begeleiding is er desgewenst voor studenten in een speciale positie, die bijvoorbeeld een functiebeperking (handicap), chronische ziekte of dyslexie hebben. Ook allochtone studenten hebben recht op gerichte ondersteuning.

Recht op serieuze afhandeling van klachten

Er zijn diverse aanspreekpunten voor klachten:

- op decentraal niveau: de faculteit of studieadviseur;
- op centraal niveau: de Vertrouwenspersoon, de studentendecanen van het STAG of de Arbo- en Milieudienst (afhankelijk van het onderwerp).

Recht op informatie over de studievoortgang

Vóór 1 november 2004 krijg je schriftelijk bericht van het aantal studiepunten dat je in het studiejaar 2003-2004 hebt behaald in het kader van de 'tempobeurs' of 'prestatiebeurs'. Daarin staat ook wat de consequenties voor de studiefinanciering zijn. Als je aan meer onderwijsinstellingen tegelijk staat ingeschreven, wordt het totaal aantal behaalde studiepunten vastgesteld door de instantie die het collegegeld ontvangt. Is de RUG de instelling waaraan je het collegegeld hebt betaald? Geef dan vóór 1 september 2004 zelf informatie over de vakken en studiepunten die je elders hebt behaald door aan de onderwijsadministratie van je faculteit.

5. Tentamens en examens

Tentamen

Bij elke onderwijseenheid (vak) hoort een tentamen, waarvoor de examencommissie verantwoordelijk is.

Examen

Je bent geslaagd voor het examen van (een fase van) de opleiding, als de tentamens met goed gevolg zijn afgelegd. De examencommissie stelt de regels vast. Zij kan een nader onderzoek aan het examen verbinden.

Bewijsstukken

Voor elk gehaald tentamen krijg je een bewijsstuk van de examinatoren. Als je meer tentamens (minimaal twee) hebt gehaald, kun je de examencommissie vragen om een overzicht en bewijs daarvan ('verklaring'). Van elk examen waarvoor je geslaagd bent, ontvang je een getuigschrift ('bul' of 'diploma').

Propedeuse

De propedeuse is een integraal onderdeel van zowel de Bacheloropleiding (180 EC) als de 'oude' doctoraalopleiding (minimaal 168 studiepunten).

Vaststelling studieprogramma

De onderwijs- en examenregeling (OER) legt de examens van een opleiding vast. Je kunt echter zelf een programma samenstellen, mits dat wordt goedgekeurd door de examencommissie. De OER van je opleiding staat in de studiegids.

Aansluiting op buitenlandse opleidingen

Als je een buitenlandse vooropleiding hebt gevolgd, moet je aantonen dat je het Nederlands voldoende beheerst om deel te nemen aan het universitair onderwijs. De voorwaarden staan in de OER.

6. Onderwijs- en examenregeling (OER)

Inhoud van de OER

Elke opleiding heeft een OER, die wordt vastgesteld door het faculteitsbestuur. De opleidingscommissie adviseert hierover en beoordeelt de uitvoering.

Onderwerpen van de OER

De WHW schrijft voor welke onderwerpen in de OER moeten zijn opgenomen, zoals de inhoud van de opleiding en toelatingseisen.

7. Financiële ondersteuning voor studenten die recht hebben op studiefinanciering van de IBG

Afstudeerfonds

Als je wegens bijzondere omstandigheden studievertraging oploopt, kom je in aanmerking voor financiële ondersteuning uit het Afstudeerfonds, mits je de studievertraging, in geval van overmacht, tijdig hebt gemeld bij de studentendecaan. De voorwaarden staan vermeld in de Afstudeerfondsregeling. Deze regeling is een bijlage bij het Studentenstatuut.

Bijzondere omstandigheden

Financiële ondersteuning is mogelijk bij:

- ziekte;
- familie-omstandigheden;
- handicap;
- zwangerschap;
- bestuurslidmaatschap en -activiteiten;
- topsport;
- te zwaar onderwijsprogramma (slechte 'studeerbaarheid');
- uitzonderingsgevallen.

Regeling financiële Ondersteuning studenten Bèta-opleidingen (ROB)

Studenten Biologie, Scheikunde, Natuurkunde, Informatica, Sterrenkunde, Wiskunde, Statistiek en Technische Farmacie die begonnen zijn in de studiejaar 1996-1998, kunnen van de RUG maximaal een extra jaar financiering krijgen.

Studievoortgangsnorm

Als je de studievoortgangsnorm van het eerste jaar haalt, wordt de studiefinanciering over dat jaar omgezet in een gift. Heb je in het eerste jaar de studievoortgangsnorm niet gehaald, maar haal je wel binnen 10 jaar na de eerste maand dat je een prestatiebeurs hebt gekregen een diploma, dan wordt ook het eerste jaar, op eigen verzoek, omgezet in een definitieve gift.

Als je vóór 1 september 1996 studiefinanciering hebt gekregen voor een opleiding in het hoger onderwijs, krijg je je beurs als een voorwaardelijke beurs (de tempobeurs) uitbetaald. Wanneer je de studievoortgangsnorm voor een studiejaar hebt behaald, wordt de voorwaardelijke beurs een gift. Heb je niet voldaan aan de studievoortgangsnorm? Dan wordt de voorwaardelijke beurs na afloop van het studiejaar definitief omgezet in een (rentedragende) lening. De studievoortgangsnorm is 50 procent (21 studiepunten of 30 EC) van de jaarlijkse studielast.

Als je de studievoortgangsnorm niet haalt als gevolg van bijzondere omstandigheden, dan kun je financiële ondersteuning krijgen vanuit het Afstudeerfonds of van de IBG. Tempobeursstudenten moeten zich hiervoor wenden tot de RUG door melding bij een studentendecaan.

Prestatiebeursstudenten komen bij ziekte of een handicap in eerste instantie in aanmerking voor financiële ondersteuning van de IBG; ook dan moet je je eerst melden bij een studentendecaan van de RUG.

Reglement voor financiële ondersteuning van buitenlandse studenten

Voor buitenlandse studenten, die door bijzondere omstandigheden studievertraging hebben opgelopen is er een aparte regeling voor financiële ondersteuning.

Noodfonds

Het Noodfonds biedt de mogelijkheid om in bijzondere gevallen aan studenten die zijn ingeschreven bij de Rijksuniversiteit Groningen, leningen en/of giften te verstrekken.

Aanvragen van financiële ondersteuning bij de RUG en IBG

Aanvraagformulieren voor financiële ondersteuning uit het Afstudeerfonds en het Noodfonds zijn verkrijgbaar bij het Studentenadviesbureau Groningen (STAG). Het College van Bestuur beslist over de toekenning vanuit het Afstudeerfonds en het Noodfonds en wordt hierin geadviseerd door de Universitaire Fondsen Commissie (UFC) en de Noodfondscommissie. Het College van Bestuur maakt zijn beslissing schriftelijk bekend. Hiertegen kun je desgewenst bezwaar aantekenen.

Zie voor informatie bij hoofdstuk 10, Rechtsbescherming.

Vragen over de Afstudeerfondsregeling mail je naar: ufc@bureau.rug.nl.

Aanvraagformulieren voor financiële ondersteuning door de IBG zijn eveneens bij het STAG verkrijgbaar.

De ondersteuning door de IBG geldt alleen voor prestatiebeursstudenten. Nadat de universiteit en een behandelend arts een verklaring hebben gegeven over de bijzondere omstandigheid, kun je het formulier indienen bij de IBG.

BELANGRIJK VOOR STUDENTEN DIE STUDIEFINANCIERING VAN DE IBG KRIJGEN:

1. Zorg ervoor dat je elke belangrijke verandering in je studie (vertraging, omzwaai enz.) meteen bespreekt. *Ga te rade, voorkom schade!*
2. Laat elke studievertraging van meer dan 4 weken altijd direct schriftelijk registreren bij je studieadviseur, want wellicht kom je in aanmerking voor financiële ondersteuning uit het Afstudeerfonds. Wanneer de vertraging groter is of dreigt te worden dan twee maanden, moet je zelf een afspraak maken met een studentendecaan van het STAG voor een vervolgmelding. Houd er rekening mee dat het Afstudeerfonds een (studie)jaarsystematiek hanteert. Studievertraging die doorloopt in een volgend studiejaar, moet je opnieuw melden. De studentendecaan van het STAG geeft ook uitleg over tempo- en prestatiebeurs, Afstudeerfonds, uitschrijving, werk en uitkering. *Niet gemeld: geen geld!*
3. Vraag op tijd aan. Je moet de aanvraag indienen direct na afloop van het studiejaar (september) tot uiterlijk 1 februari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de bijzondere omstandigheid zich voor heeft gedaan. Wie te laat is, krijgt geen financiële compensatie. *Niet op tijd: kans kwijt!*

Als je niet zelf je zaken kunt regelen, moet je een zaakwaarnemer aanstellen, bijvoorbeeld een familielid of vriend.

8. Medezeggenschap

Universiteitsraad

De RUG heeft een Universiteitsraad (U-raad) als medezeggenschapsorgaan en gesprekspartner van het College van Bestuur. De U-raad heeft 24 leden die personeel en studenten vertegenwoordigen en ook uit deze groepen afkomstig zijn. Van de raadsleden worden 12 studentleden gekozen door studenten en 12 personeelsleden door RUG-medewerkers. De zittingstermijn van studentleden is één jaar en van personeelsleden twee jaar.

Instemmingsrecht

De raad heeft het recht van instemming voor vaststelling of wijziging bij:

- het instellingsplan;
- de vorm van het systeem van kwaliteitszorg;
- het studentenstatuut;
- het bestuurs- en beheersreglement;
- de regels voor veiligheid, gezondheid en welzijn;
- de keuze van medezeggenschapstelsels;
- de regelingen van financiële ondersteuning van studenten.

Faculteitsraad

Elke faculteit heeft een faculteitsraad als medezeggenschapsorgaan en gesprekspartner van het faculteitsbestuur. De ene helft van de faculteitsraad bestaat uit door studenten gekozen studentleden en de andere helft uit door personeel gekozen personeelsleden. Het aantal leden verschilt per faculteit, maar is maximaal 24. De student-leden zitten één jaar in de raad en de personeelsleden twee jaar.

Instemmingsrecht

De faculteitsraad heeft het recht van instemming voor vaststelling of wijziging bij:

- het faculteitsreglement;
- een deel van de onderwijs- en examenregeling (OER).

Opleidingscommissies

Elke opleiding heeft een opleidingscommissie, die over de OER adviseert en oordeelt. De helft van de leden bestaat uit studenten. De commissieleden worden benoemd door het faculteitsbestuur.

9. Gedragsregels

Huisregels en ordemaatregelen

De student die de huisregels en/of ordemaatregelen van de universiteit overtreedt, kan de toegang tot de universitaire gebouwen en terreinen ontzegd worden voor maximaal één jaar.

Privacy

Je hebt het recht je eigen persoonlijke en studiegegevens bij de universitaire administratie in te zien en een verzoek tot aanpassing hiervan in te dienen. Verder komen jouw gegevens alleen ter inzage van RUG-medewerkers uit hoofde van hun functie. Derden mogen ze alleen inzien als jij het daarmee eens bent of als de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) dat toestaat.

Seksuele intimidatie, agressie, geweld en discriminatie

Het College van Bestuur heeft een regeling vastgesteld hoe de RUG omgaat met en optreedt tegen seksuele intimidatie, agressie, geweld en discriminatie.

Arboregels

Het College van Bestuur zorgt voor regels om de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van studenten en extraneï binnen de universiteit te beschermen.

10. Rechtsbescherming

Als je het oneens bent met een beslissing, kun je in beroep gaan of bezwaar aantekenen. Voor onderwijszaken is er een andere procedure dan bij inschrijvingszaken en financiële regelingen. In het eerste geval teken je beroep aan bij het College van Beroep voor de Examens (CBE), in het laatste geval teken je bezwaar aan bij het College van Bestuur.

Beroep bij het CBE

Als je het oneens bent met het besluit van een examiner of examencommissie, kun je in beroep gaan bij het College van Beroep voor de Examens (CBE). Het gaat hier om onderwerpen die besproken worden in hoofdstuk 4 en 5, zoals:

- vaststelling van het aantal studiepunten;
- toelating tot tentamens;
- beoordeling van examens;
- toegang tot de opleiding.

Procedure

1. De student tekent schriftelijk beroep aan binnen vier weken bij het College van Beroep voor de Examens (CBE), adres: Postbus 72, 9700 AB Groningen, tel. 050-363 54 39. Bij urgentie kan de student tegelijkertijd om een voorlopige voorziening vragen.
2. Het CBE zendt het beroep door aan de voorzitter van de examencommissie, die eerst met de partijen nagaat of een compromis mogelijk is. Als dat niet gelukt, oordeelt het CBE over het beroepschrift.
3. Het College doet binnen tien weken uitspraak:
 - Het beroep is ongegrond: de situatie blijft zoals zij is.
 - Het beroep is niet-ontvankelijk: een uitspraak is niet nodig wegens procedurefouten (het beroep is bijvoorbeeld te laat ingediend).
 - Het beroep is gegrond: de beslissing wordt vernietigd. De examinerator of examencommissie moet opnieuw een beslissing nemen.
4. In een aantal gevallen is tegen de uitspraak van het CBE beroep mogelijk bij de Rechtbank.

Bezwaar bij het College van Bestuur

Als je het oneens bent met een besluit van het College van Bestuur, kun je eveneens bezwaar aantekenen bij het College van Bestuur. Het gaat dan om onderwerpen die besproken worden in hoofdstuk 2, 3, 7 en 9, zoals:

- inschrijving als student of extraneus;
- beëindiging inschrijving wegens ziekte, familie-omstandigheden of onderwijskundige overmacht;
- financiële ondersteuning;
- ontzegging van toegang tot gebouwen en terreinen van de RUG.

Procedure

1. De student moet binnen zes weken een bezwaarschrift indienen bij het College van Bestuur (adres: Postbus 72, 9700 AB Groningen).
2. In een hoorzitting wordt zowel het College van Bestuur als de student gehoord door de Commissie van Advies voor de Beroep- en Bezwaarschriften.
3. De Commissie van Advies voor de Beroep- en Bezwaarschriften adviseert het College van Bestuur, dat vervolgens een besluit neemt.
4. Tegen dit besluit kan de student binnen zes weken in beroep gaan bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (adres: Paleis van Justitie, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag) of bij de Rechtbank, afhankelijk van het soort besluit.

Kosten

De kosten voor het in beroep gaan bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs of de Rechtbank zijn:

- in elk geval: griffiekosten € 31,- (College van Beroep voor het Hoger Onderwijs) en € 109,- (Rechtbank).
- eventueel: de kosten van de procedure (als dat in de uitspraak staat).

Informatie

De Afdeling Algemeen Bestuurlijke en Juridische Zaken van de RUG geeft inlichtingen over rechtsbescherming en andere juridische aangelegenheden. Het adres is: ABJZ, Postbus 72, 9700 AB Groningen, tel. 050-363 54 40. Het STAG geeft de brochure 'Bezwaar en Beroep' uit.

Bijlage 8: Informatiemateriaal bij de Informatiebalie FEW

Ter inzage:

- EFV Almanak
- Almanak Vereniging van afgestudeerden (VERAF)
- Keuzegids Algemeen Vormende Vakken
- Studiegids Algemeen Vormende Vakken
- Studiegids van de Faculteit der Bedrijfskunde
- Studiegids van de Faculteit der Economische Wetenschappen
- Studiegids van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid
- Study Guide International Economics & Business (FEW)
- Information and Courses for Exchange Students
- Duaal leren Accountancy: theorie en praktijk
- Studentenstatuut (bijlagen)
- Studentenstatuut (instellingsdeel)

Af te halen:

- Overgangsformulieren BaMa *af te halen in augustus*
- Aanvraagformulier voor de buluitreikingen
- Nieuwsbrief Onderwijsbureau FEW
- Practicumopgaven (restanten)
- Informatie over de opleiding tot Register Accountant
- Informatie over studeren in het buitenland
- Informatie van en over de Wetenschapswinkel
- Informatie over het Loopbaan Advies Centrum
- Universiteitskrant
- Computercursussen van het RekenCentrum
- Nobiles Economengids (voor laatstejaars studenten)

Bijlage 9: Overzicht van vakkenaanbod 2003-2004

Onder voorbehoud van wijzigingen

eerste semester			
VAKNAAM	VAKCODE	EC	sem.bl.
B.I.V 2.1 (laatste keer in '03/'04)	EWPA41A1	6	1.1
Business Research and Organisation Theory	EWIB1104	6	1.1
Economic History (BA)	EWB015A06	6	1.1
English 1a	EWP037A01	1	1.1
Financieringsrecht (laatste keer in '03/'04)	EWRR31	6	1.1
Informatica (laatste keer in 03/04)	EWBI5006	10	1.1
Intl. Controleleer 2 (laatste keer '03/'04)	EWPA50A2	4	1.1
Inleiding Computergebruik	EWP007A02	2	1.1
International Business 1a	EWP008A06	6	1.1
International Business 2a	EWB031A06	6	1.1
Knowledge Management (laatste keer in '03/'04)	EWBI5106	10	1.1
Management 1	EWP014A06	6	1.1
Management 2	EWB043A06	6	1.1
Marketing Informatiemanagement	EWM030A05	5	1.1
Mathematics 1a	EWP017A02	2	1.1
Matrices, Grafen, Convexiteit	EWB051A04	4	1.1
Microeconomics 1	EWP019A06	6	1.1
Microeconomics 3	EWB052A06	6	1.1
Micro-economie 1	EWP020A06	6	1.1
Micro-economie voor E&B	EWP041A06	6	1.1
Ondernemingsrecht	EWB054A06	6	1.1
Ondernemingsrecht (FE)	EWB055A06	6	1.1
Ondernemingsrecht voor A&C	EWB101A05	5	1.1
Openbare Financiën	EWB056A06	6	1.1
Programmeren 1	EWB059A05	5	1.1
Public Finance	EWB061A06	6	1.1
SID Mathematics 1	EWB066A02	2	1.1
SID Microeconomics	EWB068A05	5	1.1
SID Statistics 1	EWB069A02	2	1.1
Speltheorie	EWB072A05	5	1.1
Staats- en Administratief recht	EWB073A06	6	1.1
Statistics 2	EWB074A03	3	1.1
Statistiek 1a E&B	EWP025A03	3	1.1
Statistiek 2	EWB075A03	3	1.1
Statistiek 2a E&B	EWB076A05	5	1.1
Stochastische Modellen	EWB078A06	6	1.1
Wiskunde 1a	EWP031A03	3	1.1
Wiskunde 1a E&B	EWP032A04	4	1.1
Development Economics (last time in '03/'04)	EWIB1008	10	1.1 en 1.2
Financial Accounting 1 (laatste keer in '03/'04)	EWBF4306	9	1.1 en 2.1
Marktonderzoek: Praktijk (laatste keer in '03/'04)	EWBM7406	9	1.1 en 2.2
Public Choice & Law and Economics	EWM041A10	10	1.1 en 2.1
B.I.V-1.1 (laatste keer in '03/'04)	EWPA40A1	5	1.2
Boekhouden 1	EWB004A03	3	1.2
Computerboekhouden	EWB010A03	3	1.2
Datamanagement (laatste keer in '03/'04)	EWBI4806	10	1.2

Differentie en Differentiaalvergelijkingen	EWB012A05	5	1.2
eerste semester			
VAKNAAM	VAKCODE	EC	sem.bl.
Dynamische Econometrie	EWB013A07	7	1.2
E-commerce	EWM013A05	5	1.2
Economie en Bedrijf, communicatie en educatie	EWB016A05	5	1.2
English 1b	EWP038A01	1	1.2
English 1d (last time in '03/'04)	EWP040A03	3	1.2
Financial Accounting (English)	EWP002A06	6	1.2
Financiële Rekenkunde (laatste keer in '03/'04)	EWPA18	3	1.2
Human Resource Management	EWIB3104	6	1.2
Intl. Controleleer 3 (laatste keer in '03/'04)	EWPA50A3	4	1.2
Inleiding Marketing AVV	EWB100A06	6	1.2
Inleiding Operationele Research	EWB029A05	5	1.2
International Business 1A (last time in '03/'04)	EWP008A06	6	1.2
International Industrial Economics	EWB036A06	6	1.2
International Marketing	EWM024A05	5	1.2
Marketing 1 E&B	EWB048A06	6	1.2
Marketing 1: Inleiding Marketing	EWP016A06	6	1.2
Marketing 1a (laatste keer in '03/'04)	EWBDBM04A1	3	1.2
Mathematics 1b	EWP018A04	4	1.2
Micro-economie 2	EWB053A06	6	1.2
Modelleren	EWP021A07	7	1.2
Operations Research	EWB057A05	5	1.2
Risicoverzekeringen	EWB063A07	7	1.2
SID International Trade	EWB064A03	3	1.2
SID Mathematics 2	EWB067A04	4	1.2
SID Statistics 2	EWB070A02	2	1.2
Spatial Economics	EWB071A06	6	1.2
Statistics 1a	EWP022A04	4	1.2
Statistiek 1a	EWP024A03	3	1.2
Statistiek 1b E&B	EWP027A04	4	1.2
Successierecht voor Fiscalisten (laatste keer in '03/'04)	RGS225	6	1.2
Wiskunde 1b	EWP033A03	3	1.2
Wiskunde 1b E&B	EWP034A04	4	1.2
Advanced Industrial Organization	EWM026A10	10	1.1-2
Advanced International Economics & Business	EWM002A10	10	1.1-2
Advanced Market Research	EWM003A10	10	1.1-2
Applied Statistics	EWM005A10	10	1.1-2
Belastingheffing Ondernemingen	nog niet bekend	7	1.1-2
Belastingheffing Particulieren	nog niet bekend	6	1.1-2
Belastingrecht 1 Fiscale Economie	EWB092A07	7	1.1-2
Belastingrecht 1 voor A&C	EWB093A02	2	1.1-2
Belastingrecht 2	nog niet bekend	7	1.1-2
Business & ICT (laatste keer in '03/'04)	EWBI4708	10	1.1-2
Business Marketing	EWM008A10	10	1.1-2
Consumer Behavior	EWM009A10	10	1.1-2
Corporate Valuation	EWM012A10	10	1.1-2
Econometrics (for GE)	EWB014A06	6	1.1-2
Economic History (MA)	EWM015A10	10	1.1-2
Field course Advanced Marketing	EWM019A10	10	1.1-2
Field course Finance	BKM047A10	10	1.1-2
Field course Strategy & ICT	BKM050A10	10	1.1-2
Financial Econometrics	EWM020A10	10	1.1-2

Formeel Belastingrecht 1	nog niet bekend	6	1.1-2
Formeel Belastingrecht 2	nog niet bekend	6	1.1-2
eerste semester			
VAKNAAM	VAKCODE	EC	sem.bl.
ICT 1	EWP006A03	3	1.1-2
Inleiding Internationaal Europees Belastingrecht	nog niet bekend	6	1.1-2
International financial accounting	EWM023A06	6	1.1-2
Life Insurance	EWM027A10	10	1.1-2
Marketing Management (laatste keer in '03/'04)	EWBM1008	12	1.1-2
Markets and Competition	EWM032A10	10	1.1-2
Merkmanagement en Communicatie	EWM034A10	10	1.1-2
Microeconometrics	EWM035A10	10	1.1-2
Monetary Theory and Policy	EWM036A10	10	1.1-2
Money and Banking	EWM037A10	10	1.1-2
Ontwikkeling Competenties	EWB096A05	5	1.1-2
Operations Research 2	EWM039A04	5	1.1-2
Portfolio Management	EWM040A10	10	1.1-2
Public Economics	EWM042A10	10	1.1-2
Risk and Derivatives	EWM048A10	10	1.1-2
Second Language (last time in '03/'04)	EWBDLT3	6	1.1-2
Small Business Economics	EWM051A10	10	1.1-2
Stochastic Programming	EWM053A10	10	1.1-2
Verdieping Business Development en Ontwerp			
Afstudeeronderzoek	BKM054A10	10	1.1-2
Vermogensrecht	EWB089A09	9	1.1-2
Financial Accounting 2 (laatste keer in '03/'04)	EWBF4406	9	1.1-2 en 2.1-2
Financiering (laatste keer in '03/'04)	EWBF6908	12	1.1-2 en 2.1-2
Financiering voor A&C (laatste keer in '03/'04)	EWBF6806	9	1.1-2 en 2.1-2
International Financial Management (laatste keer in '03/'04)	EWBF7306	9	1.1-2 en 2.1-2
Management van Financiële Instellingen (laatste keer in '03/'04)	EWBF7106	9	1.1-2 en 2.1-2
Financial Accounting 1 (laatste keer in '03/'04)	EWBF4306	9	1.1 en 2.1
Public Choice & Law and Economics	EWM041A10	10	1.1 en 2.1
Marktonderzoek: Praktijk (laatste keer in '03/'04)	EWBM7406	9	1.1 en 2.2
B.I.V. 2.2 (laatste keer in '03/'04)	EWPA41A2	6	1.2 en 2.1
Financiering 2	EWB023A06	6	1.2 en 2.1
Management Accounting (laatste keer in '03/'04)	EWBF1308	10	1.2 en 2.2
Trajectvak Management Accounting (OMC)	EWB084A10	10	1.2 en 2.2

tweede semester			
VAKNAAM	VAKCODE	EC	sem.bl.
Applied (micro) Econometrics	EWM004A10	10	2.1
B.I.V.-1.2 (laatste keer in '03/'04)	EWPA40A2	5	2.1
Boekhouden 1a	EWB005A03	3	2.1
Econometrische Methoden van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen	EWM014A05	5	2.1
Economie van de Lagere Overheden	EWB017A05	5	2.1
English 1c	EWP039A02	2	2.1
Environmental Economics	EWB098A05	5	2.1
Field course Organisational & Management Control	BKM048A10	10	2.1
Finance 2	EWB018A06	6	2.1

Financial Accounting	EWB019A02	2	2.1
Financial Accounting 1	EWP003A06	6	2.1
Financieringstheorie en Modelling	EWB025A06	6	2.1
tweede semester			
VAKNAAM	VAKCODE	EC	sem.bl.
Fiscaal Comptabele Verantwoording 1	nog niet bekend	3	2.1
Fiscaal Comptabele Verantwoording 2	nog niet bekend	4	2.1
ICT 2	EWB026A03	3	2.1
Inleiding Wiskundige Economie	EWB030A05	5	2.1
International Business 1b	EWP009A03	3	2.1
International Marketing 2 (last time in '03/'04)	EWB099A06	6	2.1
Loonbelasting	nog niet bekend	4	2.1
Macroeconomics 1	EWP012A06	6	2.1
Macro-economie 1	EWP013A06	6	2.1
Management Accounting 1	EWB046A03	3	2.1
Marketing 1b (laatste keer in 03/04)	EWBDBM04A2	3	2.1
Marktonderzoek: Theorie (laatste keer in '03/'04)	EWBM7306	9	2.1
New Ventures	EWM038A10	10	2.1
Quantitative Logistics	EWM043A10	10	2.1
Researchlab. Econometrics	EWM047A10	10	2.1
Risk Models	EWM049A10	10	2.1
Second Language 1 (Spanish)	EWB094A03	3	2.1
SID Macroeconomics	EWB065A04	4	2.1
Spatial/Transport Economics	EWM052A10	10	2.1
Statistics 1b	EWP023A04	4	2.1
Statistiek 1b	EWP026A03	3	2.1
Statistiek 1c E&B	EWP029A04	4	2.1
Statistiek 2b E&B	EWB077A04	4	2.1
Trajectvak Gegeneraliseerde Lineaire Modellen	EWB083A05	5	2.1
Wiskunde 1c E&B	EWP035A05	5	2.1
Financial Accounting 1 (laatste keer in '03/'04)	EWBF4306	9	1.1 en 2.1
Public Choice & Law and Economics	EWM041A10	10	1.1 en 2.1
Marktonderzoek: Praktijk (laatste keer in '03/'04)	EWBM7406	9	1.1 en 2.2
Financial Accounting 2 (laatste keer in '03/'04)	EWBF4406	9	1.1-2 en 2.1-2
Financiering (laatste keer in '03/'04)	EWBF6908	12	1.1-2 en 2.1-2
Financiering voor A&C (laatste keer in '03/'04)	EWBF6806	9	1.1-2 en 2.1-2
International Financial Management (laatste keer in '03/'04)	EWBF7306	9	1.1-2 en 2.1-2
Management van Financiële Instellingen (laatste keer in '03/'04)	EWBF7106	9	1.1-2 en 2.1-2
Bachelor Thesis IE&B	EWB079A10	10	2.1-2
Belegging II (laatste keer in '03/'04)	EWBF64	12	2.1-2
Entrepreneurial Skills 2	EWM016A08	8	2.1-2
Ervaringsleren	EWM017A05	5	2.1-2
Inkomstenbelasting	nog niet bekend	8	2.1-2
Intl. Controleleer 1 (laatste keer in '03/'04)	EWPA50A1	6	2.1-2
Internationaal Europees Belastingrecht	nog niet bekend	3	2.1-2
International Business 3: International Strategy and Innovation	EWB033A10	10	2.1-2
International Economics 3	EWB035A10	10	2.1-2
Kennisoverdracht	EWM025A05	5	2.1-2
Logistiek en Retail Management	EWM028A10	10	2.1-2
Management Control (laatste keer in '03/'04)	BKEMANC	10	2.1-2

Marketing Model Building	EWM031A10	10	2.1-2
Omzet en Overdrachtsbelastingen	nog niet bekend	6	2.1-2
Optimization	EWB058A06	6	2.1-2
Organisational Excellence (last time in '03/'04)	EWIB1508	10	2.1-2
tweede semester			
VAKNAAM	VAKCODE	EC	sem.bl.
Organizational Design, Human Actors & ICT	BKM053A10	10	2.1-2
Real Estate Investment/Vastgoedbelegging	EWM044A09	9	2.1-2
Research seminar (Leeronderzoek)	nog niet bekend	5	2.1-2
Services en Direct Marketing	EWM050A10	10	2.1-2
Traject vak S&I: Non-Technical Innovation and its Environment	BKB058A10	10	2.1-2
Trajectvak B&ICT: Business & ICT	BKB061A10	10	2.1-2
Trajectvak BD: Business Development	BKB062A10	10	2.1-2
Trajectvak Financial Intermediation	EWB082A10	10	2.1-2
Trajectvak O&SC: Operations & Supply chains	BKB060A10	10	2.1-2
Trajectvak Political Economics	EWB086A10	10	2.1-2
Trajectvak SB&E: Fundamentals of SB&E	EWB087A10	10	2.1-2
Trajectvak Toegepaste OR	EWB088A10	10	2.1-2
Vennootschapsbelasting	nog niet bekend	9	2.1-2
Voortgezet Boekhouden 1 + 2 (laatste keer in '03/'04)	EWBF10	9	2.1-2
Winst	nog niet bekend	7	2.1-2
B.I.V 2.3 (laatste keer in '03/'04)	EWPA41A3	6	2.2
Boekhouden 1b	EWB006A03	3	2.2
Business & ICT 1	EWB008A03	3	2.2
Elementair Belastingrecht (laatste keer in '03/'04)	RGE060	4	2.2
English 1d	EWP040A03	3	2.2
Finance 1	EWP001A06	6	2.2
Financiële Analyse	EWP004A06	6	2.2
Financiële en Actuariële rekenkunde	EWB022A06	6	2.2
Financiering 1	EWP005A06	6	2.2
Inleiding Actuarieat	EWB027A05	5	2.2
Inleiding Econometrie	EWB028A05	5	2.2
Inleiding Fiscale Economie	EWP04206	6	2.2
International Economics 1	EWP010A06	6	2.2
International Economics 2	EWB034A06	6	2.2
Internationale Economie 1	EWP011A06	6	2.2
Labour Economics	EWB040A05	5	2.2
Macroeconomics 2	EWB041A06	6	2.2
Management Accounting & Information Management	EWB045A06	6	2.2
Management Accounting 1 voor FE	EWP015A03	3	2.2
Programmeren 2	EWB060A05	5	2.2
Recht	EWB062A03	3	2.2
Second Language 2 (Spanish)	EWB095A03	3	2.2
Statistiek 1c	EWP028A03	3	2.2
Statistiek 1d E&B	EWP030A05	5	2.2
Successiewet	nog niet bekend	4	2.2
Trajectvak Econometrische Methoden	EWB080A05	5	2.2
Wiskunde 1d E&B	EWP036A04	4	2.2

Semester nog niet bekend			
VAKNAAM	VAKCODE	EC	sem.bl.
External Organisation	EWM018A05	5	volgt t.z.t
Research Methodology M&C	EWM045A05	5	volgt t.z.t
Business Processes & ICT	BKM046A10	10	volgt t.z.t
Management of Change	EWM029A10	10	volgt t.z.t
Strategy	EWM054A10	10	volgt t.z.t
Structuring / Organisational Behaviour	EWM055A10	10	volgt t.z.t

Afstudeeropdrachten / scripties			
VAKNAAM	VAKCODE	EC	sem.bl.
Afstudeeropdracht Accountancy 2003-2004	EWPA2508	12	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht Algemene Economie 2003-2004	EWAA2114	21	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht Bedrijfseconomie, Management en Organisatie 2003-2004	EWBO5814	21	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht Business & ICT 2003-2004	EWBI2314	21	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht Controlling en Management Accounting & Control 2003-2004	EWBF7614	21	1.1-2 en 2.1-2

Afstudeeropdrachten / scripties			
VAKNAAM	VAKCODE	EC	sem.bl.
Afstudeeropdracht Econometrie en Operationele Research 2003-2004	EWEE2014	21	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht Financiering en Belegging 2003-2004	EWBF6514	21	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht Fiscale Economie 2003-2004	RGG063	12	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht Marketing 2003-2004	EWBM6614	21	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht MSc Ba B&ICT	nog niet bekend	varieert	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht MSc Ba Bus Dev	nog niet bekend	25	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht MSc Ba Finance	nog niet bekend	varieert	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht MSc Ba Marketing	nog niet bekend	varieert	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht MSc Ba OMC	nog niet bekend	varieert	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht MSc Ba OSC	nog niet bekend	varieert	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht MSc Ba SB&E	nog niet bekend	varieert	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht MSc Ba Strat & In	nog niet bekend	varieert	1.1-2 en 2.1-2
Afstudeeropdracht Small Business & Entrepreneurship 2003-2004	EWBM5814	21	1.1-2 en 2.1-2
Master thesis International Economics & Business 2003-2004	EWIB2814	20	1.1-2 en 2.1-2
Master Thesis M&C	EWM033A20	20	1.1-2 en 2.1-2

Deel C Wat, hoe & waar?

In dit gedeelte van de studiegids, de 'Wat, hoe & waar', vindt u informatie van meer praktische aard, zoals hoe en waar aan te melden voor cursussen en tentamens, mogelijkheden voor studiebegeleiding, adressen en telefoonnummers van verschillende facultaire en universitaire bureaus, etc. Om het zoeken makkelijker te maken, is er achterin de 'Wat, hoe & waar' een trefwoordenregister opgenomen.

Mocht u bepaalde informatie missen, stuur dan een e-mail naar één van de volgende e-mailadressen: studieadviseurs@bdk.rug.nl of studieadviseurs@eco.rug.nl. Uiteraard zijn ook andere op- en aanmerkingen welkom.

C1 Inschrijving en aanmelding

In-/uitschrijving RUG-opleidingen

Centrale Studentenadministratie (CSA)

Bij de CSA kunt u o.a. terecht voor informatie betreffende:

- aanmelding en plaatsing;
- inschrijving/uitschrijving;
- betaling of restitutie collegegeld;
- aanvraag colloquium doctum;
- afgifte verklaringen voor externe instanties;
- vertalingen van de afgelegde examens in het Engels, Duits of Frans.

Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16.

Aanmelden voor cursussen/vakken

Het is verplicht om u via '<http://progresswww.nl/rug>' in te schrijven voor alle cursussen die u wilt volgen. Dit geldt voor alle studiejaar en zowel voor studenten die het oude programma volgen als studenten die in de BaMa-structuur zitten. U kunt voor het inschrijven de computers in het Rekencentrum gebruiken (RC 0013, 0023, 0032, 0033 en 0046).

Het inschrijven voor de cursussen is niet vrijblijvend. Eenmaal ingeschreven wordt van u verwacht dat u de cursus volgt. Uiteraard kunt u zich gedurende de inschrijfperiode afmelden voor een cursus. In geval van bijzondere omstandigheden kunt u zich tot de start van een cursus afmelden bij de Onderwijs-/Informatiebalie. Voor de start van de cursus moet u hebben voldaan aan de ingangseis, anders wordt u niet toegelaten. Zie ook de vakbeschrijvingen op de websites van Economie en Bedrijfskunde, '<http://bdk.eco.rug.nl/studiegids/2003-2004>'.

Voor het inschrijven voor de cursussen gelden de volgende deadlines:

- het eerste semester, blok 1: tot en met 14 juli 2003
- het eerste semester, blok 2: tot en met 29 september 2003
- het tweede semester, blok 1: tot en met 5 januari 2004
- het tweede semester, blok 2: tot en met 15 maart 2004

De inschrijving opent uiterlijk 6 weken voor de hierboven genoemde data.

NB: andere faculteiten hanteren andere aanmeldingstermijnen.

Inschrijven voor buitenfacultaire studenten

Buitenfacultaire studenten schrijven zich op dezelfde wijze in als de studenten van de Faculteiten Economie en Bedrijfskunde (via de website van ProgRESS WWW). Ook voor hen gelden de eerder genoemde inschrijfperioden.

Let op: voor AVV kiest u eerst 'Algemeen Vormende Vakken' in het menu van ProgRESS WWW en daarna de faculteit.

Aanmelden voor tentamens

U moet zich aanmelden voor tentamens via '<http://progresswww.nl/rug>'. U kunt hiervoor de computers in het Rekencentrum gebruiken (RC 0013, 0023,

0032, 0033 en 0046).

De inschrijfperiode loopt van vier weken voor het tentamen tot uiterlijk zeven kalenderdagen vóór het tentamen. NB: aanmelden is verplicht.

Bent u te laat met inschrijven?

Voor Economie geldt: ga naar de Informatiebalie. U wordt op een wachtlijst gezet. Het is niet mogelijk om u telefonisch op te geven voor een tentamen. Voor Bedrijfskunde geldt: ga naar de Onderwijsbalie. Na-inschrijving voor een tentamen van Bedrijfskunde kost €10,- per tentamen met een maximum van € 30,-. Na-inschrijving kan tot één dag voor het tentamen; op vrijdag is na-inschrijving niet mogelijk, omdat de Onderwijsbalie dan gesloten is.

Om u te kunnen inschrijven voor tentamens en cursussen gebruikt u het accountnummer en het password dat u van de universiteit hebt ontvangen. Tijdens de tentamenzitting dient de student een bewijs van inschrijving (studentenkaart) te kunnen tonen.

Afmelden

Als u door ziekte of een andere bijzondere omstandigheid niet aanwezig kunt zijn bij een practicum, een werkcollege of een tutorbijeenkomst, meld dat dan bij de betreffende docent of de practicumcoördinator vóór de betreffende bijeenkomst. Lijkt de afwezigheid een lange periode te gaan bestrijken, meld dit dan ook bij de afdeling studieadviesing en het Studenten Adviesbureau Groningen (STAG). Zie voor adresgevens hoofdstuk C16.

College- en tentamenroosters

De college-, tentamen- en hertentamenperiodes staan in de jaarindeling voorin de studiegids. Alle roosters van zowel Economie als Bedrijfskunde zijn te vinden op de websites van de faculteiten, resp.

www.rug.nl/economie/informatievoor/studenten/roosters' en

www.rug.nl/bdk/informatievoor/studenten/roosters'.

Groepsindelingen voor werkcolleges en practica worden bekendgemaakt via Nestor (<http://nestor.rug.nl>).

C2 Regels, rechten en plichten

Vrijstellingen

Vrijstelling van bepaalde tentamens kan worden verleend op grond van bepaalde vooropleidingen of diploma's en alleen als u een voldoende heeft gehaald voor het betreffende onderdeel. Het is niet mogelijk om hier een volledige opsomming te geven. Het aanvragen van een vrijstelling geschiedt door middel van een formulier dat u kunt afhalen bij de Informatiebalie (FEW) of bij het secretariaat van de studieadviseurs (FBK).

Een vak waarvoor een vrijstelling wordt verleend, wordt gehonoreerd met het cijfer 6. Op verzoek kan de Examencommissie een vrijstelling verlenen met de toekenning van een hoger cijfer (dit geldt alleen voor de Faculteit der Economische Wetenschappen). Voor de Faculteit der Bedrijfskunde geldt dat wanneer u het tentamen al heeft gedaan bij de faculteit, u niet alsnog een vrijstelling krijgt. Voor de vakken waarvoor u een vrijstelling krijgt, worden de studiepunten niet meegeteld voor uw prestatienorm.

Neem bij twijfel contact op met de studieadviseur (zie hoofdstuk C16 voor adresgegevens).

AVV (Algemeen Vormende Vakken)

Iedere student moet in het derde jaar van de bachelor een AVV volgen. Binnen de universiteit wordt een groot aantal Algemeen Vormende Vakken (AVV) aangeboden. Zij bieden u de mogelijkheid om kennis te maken met een ander vakgebied. Een overzicht van aangeboden vindt u in de 'Keuzegids Algemeen Vormende Vakken 2003-2004', die af te halen is bij de Informatiebalie van Economie of bij de Onderwijsbalie van Bedrijfskunde. Meer informatie over Algemeen Vormende Vakken vindt u op 'www.rug.nl/studium'. Inschrijving via '<http://progresswww.nl/rug>'. Let op: voor AVV kiest u eerst 'Algemeen Vormende Vakken' en daarna de faculteit.

Tentamens

De termijn waarop de uitslag wordt gepubliceerd is maximaal 15 werkdagen na de dag waarop het tentamen is afgelegd. Uitsluitend de door BOE (Bureau Onderwijs en Examens)/Onderwijsadministratie gepubliceerde tentamenuitslagen zijn rechtsgeldig.

Tot uiterlijk vier weken na publicatie van een tentamenuitslag kan de student het door hem/haar gemaakte tentamen in zien. Binnen de genoemde termijn kan men kennis nemen van vragen of opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden. Mogelijkheden voor inzage van het tentamen worden via Nestor bekendgemaakt.

De uitslagen van de tentamens worden uitsluitend gepubliceerd op ProgRESS WWW (<http://progresswww.nl/rug>). U moet zich identificeren met uw studentnummer en het persoonlijke wachtwoord. Iedere nieuwe eerstejaars student ontvangt een brief waarin hem/haar een wachtwoord wordt toegekend. Als u dit wachtwoord niet meer in bezit heeft, kunt u dat

opnieuw aanvragen bij de Helpdesk van het RC op de begane grond.
In verband met de privacyregels worden telefonisch geen mededelingen over tentamenuitslagen of over uitslagen aan derden gedaan.

Bij onduidelijkheden of onjuistheden kunt u naar de Onderwijs-/Informatiebalie gaan. Neem dan uw collegekaart en een uitdraai van uw resultaten mee.

Herhalingstentamens

Tentamens kunnen worden herhaald in het eerstvolgende halfsemester nadat het reguliere tentamen is afgenomen. Voor de FEW geldt dat eerstejaars studenten die op 1 augustus 33 EC hebben behaald over de eerste drie halfsemesters, het recht hebben om voor maximaal 12 EC tentamens te herhalen in augustus. Deze mogelijkheid geldt alleen als bij een eerdere tentamengelegenheid voor het vak minimaal eenmaal het cijfer 5 is behaald en het een 'echte' eerstejaars student betreft. De student moet dus in september van het voorafgaande jaar met de studie zijn begonnen.

Feedback op studieresultaten / propedeuseadvies

Bij Bedrijfskunde krijgen alle eerstejaars studenten na elk blok schriftelijk feedback over hun studievoortgang en worden zij uitgebreid geïnformeerd over de consequenties van studievertraging. Begin juli wordt feedback over het hele eerste studiejaar in de vorm van een concreet studievoortzettingsadvies gegeven.

Bij Economie krijgen alle eerstejaars studenten na het eerste halfsemester en omstreeks mei een overzicht van hun studieresultaten toegezonden. Het overzicht in mei komt in de vorm van een concreet studievoortzettingsadvies. Dit advies is louter gebaseerd op de studieresultaten. De voornaamste functie van het advies is het bevorderen van de eigen oordeelsvorming van de student over het al dan niet doorstuderen (zelfselectie). Geen aandacht schenken aan het advies is echter zeer onverstandig, onder andere vanwege het beperkte aantal jaren dat studiefinanciering kan worden genoten. Bij twijfel omtrent studiekeuze en studievoortzetting is het aan te raden niet te wachten op het studievoortzettingsadvies, maar al in een eerder stadium contact op te nemen met de studieadviseurs.

Voor Economie geldt tevens dat eind september een overzicht aan alle studenten wordt gestuurd.

U kunt op elk gewenst moment uw studieresultaten op ProgRESS WWW bekijken.

Beroepregeling

Wanneer u het niet eens bent met een uitslag van een tentamen of met een regeling kunt u in beroep gaan. Neem daarvoor contact op met een studieadviseur. Zie ook bijlage 3 (Regels en Richtlijnen) en bijlage 7 (Studentenstatuut) van de studiegids.

Onderwijs- en ExamenRegeling (OER)

In de Onderwijs- en ExamenRegeling is de inhoud van een onderwijsprogramma vastgelegd. De regeling biedt een overzicht van de rechten en plichten die studenten hebben. De OER is opgenomen in de studiegids onder bijlage 1 en 2.

Regels en Richtlijnen

In de Regels en Richtlijnen staat de praktische uitwerking van de OER. De Regels en Richtlijnen vindt u in bijlage 3 van de studiegids.

C3 Twijfel over uw studie

Omzwaaien / stoppen / uitschrijven

Andere studie

Indien u in de loop van het studiejaar wilt omzwaaien naar een andere studie binnen of buiten de RUG, moet u contact opnemen met de Centrale Studentenadministratie (CSA), Broerstraat 5, tel. (050) 363 5274. Omzwaaien naar een andere studierichting kan overigens alleen wanneer het een richting betreft waar geen numerus fixus gehanteerd wordt.

Ook als u zich wilt uitschrijven regelt u dat bij de CSA. Laat u in dat geval goed informeren door de studieadviseur of een studentendecaan van het Studenten Adviesbureau Groningen (STAG) over de gevolgen voor uw studiefinanciering en uw prestatiebeurs. Bij de CSA en het STAG is hierover een speciale brochure verkrijgbaar.

Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16.

HBO

Het HBO kent vaak twee instroommomenten. Als u overweegt om over te stappen naar het HBO, kunt u in september of februari met de propedeuse beginnen. Meldt u dan ruim één maand van tevoren aan bij de HBO-instelling waar u wilt gaan studeren en vraag advies aan de studieadviseur van die instelling.

C4 Studiebegeleiding / studievaardigheden

Studieadviseurs

Succesvol studeren is niet vanzelfsprekend. Veel verschillende factoren spelen hierbij een rol en het is dan ook niet gek als u behoefte heeft aan een objectieve, deskundige gesprekspartner om te kijken of u (nog) goed bezig bent.

De Faculteit der Bedrijfskunde heeft twee studieadviseurs: Karel Labberté en Els Brilman. De studieadviseurs van de Faculteit der Economische Wetenschappen zijn Jos Karssies en Annemieke van der Kolk. U kunt bij hen terecht voor verschillende zaken die uw opleiding alsmede studeren in het algemeen betreffen:

- Is dit eigenlijk wel de goede studie voor mij?
- Zijn mijn studievaardigheden wel toereikend?
- Kan ik een tijdje met de studie stoppen?
- Welke afstudeerrichting past het beste bij mij?
- Ik wil graag iets in het buitenland doen: hoe pak ik dat aan?

De studieadviseurs kunnen u helpen bij het beantwoorden van dit soort vragen, evenals vragen over voortgangseisen, optimale studieplanning, topsportregelingen, studiefinanciering, vrijstellingen, keuzevakken enzovoorts. Verder kunt u bij hen terecht met klachten over ongewenste intimiteiten, problemen met een begeleider e.d.

Neem in geval van belemmerende persoonlijke omstandigheden – zoals ziekte, handicaps, familieomstandigheden, dyslexie – zo snel mogelijk contact op met de studieadviseurs. Zij weten op welke regelingen u eventueel aanspraak kunt maken en kunnen zo nodig een aangepaste studieplanning met u opstellen. Vanzelfsprekend wordt het besprokene vertrouwelijk behandeld.

Spreekuren

Voor eenvoudige vragen hebben de studieadviseurs van de Faculteit der Bedrijfskunde de volgende telefonische spreekuren: maandag t/m donderdag van 09.00-10.00 en 16.00-17.00 uur (m.u.v. maandagochtend). Bij voorkeur eerst het secretariaat bellen, maar op genoemde tijdstippen rechtstreeks contact zoeken met een studieadviseur kan ook; Karel Labberté is bereikbaar op (050) 363 3832 en Els Brilman op (050) 363 7172.

De individuele spreekuren zijn op dinsdag t/m donderdag van 13.30-16.00 uur (gebruikelijke duur ongeveer 30 minuten). U kunt hiervoor een afspraak maken via de secretaresse op kamer 625 of telefonisch: (050) 363 3452 (bij voorkeur tussen 9.00-12.00 en 16.00-17.00 uur). Heeft u een concrete vraag, kijk dan eerst op de website van Bedrijfskunde.

Voor de studieadviseurs van de Faculteit der Economische Wetenschappen geldt dat u voor korte vragen en problemen van beperkte omvang (maximaal 10 minuten) gebruik kunt maken van het open spreekuur, dagelijks (m.u.v. dinsdag) van 09.00-09.30 uur.

Voor gesprekken van meer omvangrijke aard (van ongeveer een half uur) kunt u een afspraak maken via het secretariaat, tel. (050) 363 3759 of via de

Informatiebalie, WSN 203-205.

Annemieke van der Kolk is de studieadviseur voor studenten van de opleiding International Economics & Business (IE&B). Zij heeft spreekuren op afspraak op woensdag- en vrijdagochtend tussen 09.30 en 11.30 uur.

Voor concrete vragen is het handig eerst te kijken op de website van Economie.

Studenten Adviesbureau Groningen (STAG)

Het STAG is hét informatie- en adviescentrum voor (aspirant-) studenten van de RUG op het gebied van o.a. studiekeuze, studievoortgang/-vertraging, financiële regelingen, bezwaar- en beroepsprocedures, ombudskwesties en de overstap naar de arbeidsmarkt.

Daarnaast verricht het STAG een aantal ondersteunende en beleidsmatige werkzaamheden in (landelijk) universitair verband.

Informatie wordt op verschillende manieren (en veelal gratis) beschikbaar gesteld middels folders en brochures, een kort gesprek met een balied medewerker (voor concrete vragen), een individueel gesprek met een studentendecaan (via afspraak voor complexe en privacygevoelige kwesties), cursussen, workshops en lezingen.

Uiteraard is er in het STAG-pand en op de STAG-website (www.rug.nl/stag) ook veel materiaal (brochures, folders) beschikbaar over o.a. afstudeer-, tempobeurs- of prestatiebeursfonds.

Wilt u een keer meehelpen met de organisatie van één van de vele voorlichtingsevenementen voor (aspirant-)studenten, neem dan contact op met Martin Althof, tel. (050) 363 8066.

Twee onderdelen van het STAG willen we apart noemen: de Infotheek voor Studie en Beroep, en het Loopbaan Adviescentrum.

Infotheek voor Studie en Beroep (ISB)

Het ISB is hét documentatiecentrum voor oriëntaties op het gebied van het hoger onderwijs en de arbeidsmarkt in binnen en buitenland. U vindt er brochures, studiegidsen en allerhande naslagwerken van en over:

- het Wetenschappelijk Onderwijs in heel Nederland (alle universitaire opleidingen dus);
- het Hoger Beroepsonderwijs c.q. alle HBO opleidingen in Noord-Nederland;
- studie- en financieringsmogelijkheden in het buitenland;
- informatie betreffende Aansluiting Hoger Onderwijs en Arbeidsmarkt (over o.a. solliciteren, vacatures, beroepen, bedrijven en instellingen, werken in het buitenland en na- en bijscholingsmogelijkheden).

Ook kunt u er geautomatiseerde databanken (zoals Elseviers Fondsendisk en de Onderwijscatalogus), CD-Roms (zoals Loopbaantraject) en Internet raadplegen.

Loopbaan Adviescentrum (LAC)

Zit u eenmaal in de eindfase van de studie en bent u van plan de eerste schreden te zetten op weg naar de arbeidsmarkt, dan is een bezoek aan het

LAC zeker de moeite waard.

Naast een uitgebreide documentatieafdeling (zie Infotheek voor Studie en Beroep) biedt het LAC u de mogelijkheid een gesprek te voeren met een loopbaanadviseur.

Voorts kunt u bij het LAC terecht voor cursussen en lezingen die u (verder) op weg helpen als u zich wilt oriënteren op de arbeidsmarkt of als u zich wilt voorbereiden op sollicitaties. Een overzicht van een aantal LAC-activiteiten is te vinden in de brochure 'Werken aan je loopbaan' die het LAC samen met de afdeling Studie Ondersteuning in het voor- en najaar publiceert. Raadpleeg voor de overige activiteiten (b.v. de maandelijkse cursus 'Vergroot je kansen op een baan') ook de UK-mededelingen of de website van het STAG.

Een aanrader tenslotte is de brochure 'Op weg naar een baan'. In deze brochure van het LAC worden op overzichtelijke wijze alle zaken behandeld die met het betreden van de arbeidsmarkt te maken hebben.

Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16.

Studie Ondersteuning

Studie Ondersteuning verzorgt verscheidene cursussen voor studenten:

- 'studeercursussen', zoals Effectief studeren, Faalangst en Studiestress en Scriptieopzet uitwerken;
- cursussen voor meer algemene communicatieve vaardigheden, zoals Mondeling Presenteren en Schrijfvaardigheid;
- cursussen die een soepele overgang naar de arbeidsmarkt beogen (o.a. Zelfanalyse; Solliciteren).

Voor het volledige cursusaanbod, zie 'www.rug.nl/so'.

Behalve €15,- inschrijfgeld zijn er geen kosten aan het volgen van de cursussen verbonden. Aanmelden gaat het makkelijkst door even langs te komen. Openingstijden: maandag tot en met vrijdag van 08.15 - 17.00 uur.

Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16.

Vertrouwenspersoon RUG

Vindt u dat u gediscrimineerd bent door de universiteit, uw faculteit, een docent of een medestudent? Denkt u dat ten onrechte onderscheid is gemaakt naar geslacht, ras, nationaliteit, burgerlijke staat, seksuele gerichtheid, leeftijd, handicap, geloof of politieke overtuiging? Met klachten over bijvoorbeeld ongelijke behandeling, seksuele intimidatie, agressie en geweld kunt u voor informatie, advies, begeleiding en bemiddeling terecht bij de vertrouwenspersoon van de RUG.

Seksuele intimidatie is een wat abstract begrip, maar er worden gedragingen mee bedoeld die kunnen variëren van dubbelzinnige, seksueel getinte opmerkingen tot aanraking en achtervolging (stalking). Seksueel getinte gedragingen die niet met wederzijdse instemming plaatsvinden en een negatieve uitwerking (kunnen) hebben op de onderlinge verhoudingen. In het uiterste geval kan het gaan om aanranding of verkrachting. Als u dergelijke ervaringen heeft of als u vindt dat een docent of een medestudent u op een hinderlijke manier benadert, dan kunt u naar de vertrouwenspersoon gaan om haar dit probleem voor te leggen. U kunt uw probleem melden (en dat mag zelfs anoniem) en desgewenst overleggen wat u aan het probleem gaat doen.

Als u beslist dat u daadwerkelijk actie gaat ondernemen, dan kan de vertrouwenspersoon u ook daarbij ondersteunen.
Het Bureau Vertrouwenspersoon is in principe elke ochtend van 9.00 - 13.00 uur bereikbaar.
Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16.

Studentenpsychologen

De studentenpsychologen bieden hulp bij problemen op het gebied van onder meer studeren en studiekeuze, contacten en relaties, relatie met ouders, beslissingen nemen en keuzes maken, spanningen en angsten, stress, depressie en assertiviteit. De hulp bestaat doorgaans uit een (korte) serie individuele gesprekken. De aanpak wordt zoveel mogelijk aangepast aan uw wensen, problemen en situatie. Naast individuele gesprekken zijn er ook mogelijkheden tot groepsbehandeling, zoals groepstherapie en assertiviteitstraining. Uiteraard is vertrouwelijkheid gewaarborgd.

Openingstijden secretariaat:

Maandag t/m vrijdag van 9.00-12.30 uur en van 13.15-6.45 uur, m.u.v.
woensdagochtend (gesloten tot 10.30 uur).
Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16.

C5 Studievertraging

Studievertraging / persoonlijke omstandigheden

Punten kwijt? Meld op tijd!

Loopt u door bijzondere omstandigheden (ziekte, handicaps, familieomstandigheden, zwangerschap, dyslexie) studievertraging op, meld dat dan onmiddellijk bij uw studieadviseur. U krijgt van uw studieadviseur een formulier mee waarop precies staat wat u verder moet doen. Alleen als u zich binnen uiterlijk een maand na het ontstaan van de studievertraging hebt gemeld kunt u in aanmerking komen voor financiële compensatie van het afstudeerfonds van de universiteit. U bent er als student zelf verantwoordelijk voor dat u uw vertraging op tijd en bij de juiste instantie meldt. Zorg er dus zelf voor dat u goed op de hoogte bent van de regeling afstudeerfonds. Meer informatie vindt u bij het Studentenadviesbureau Groningen (STAG), tel. (050) 363 8004, op de website van de RUG (www.rug.nl) en in het Studentenstatuut (bijlage 7 van deze studiegids).

De Rijksuniversiteit Groningen probeert in haar voorzieningen zoveel mogelijk rekening te houden met studenten met een functiebeperking, chronische ziekte of dyslexie. De belangrijkste gebouwen van de universiteit zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers. In een aantal zalen is een ringleiding aanwezig voor slechthorenden en in de universiteitsbibliotheek zijn voorzieningen voor visueel gehandicapten aanwezig. Er zijn ook mogelijkheden om in aanmerking te komen voor financiële compensatie als u vertraging heeft opgelopen.

Als u nadere vragen hebt, kunt u contact opnemen met de studieadviseurs of Studentenadviesbureau Groningen (STAG).

Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16.

RSI

Zie bijlage 4.

C6 Kiezen van specialisatie/richting/master

Daar waar 'master' staat wordt tevens specialisatie, richting en traject bedoeld.

Stap 1: begin met het doorlezen van de korte beschrijvingen van de masters (zie elders in deze studiegids; op internet: www.rug.nl/bdk/onderwijs of www.rug.nl/economie/onderwijs). Dit resulteert vaak al in een eerste selectie.
 Stap 2: neem de meer uitgebreide brochures van de masters uit uw eerste selectie door. Deze zijn voorhanden tijdens voorlichtingsevenementen of verkrijgbaar bij het betreffende secretariaat. Wellicht vindt u één van de alternatieven toch minder interessant dan u in eerste instantie had gedacht.
 Stap 3: neem de vakomschrijvingen van de masters uit uw tweede selectie door en kijk eventueel vast eens enkele boeken uit de literatuurlijsten in.

Vragen?

- bezoek de voorlichtingsevenementen;
- voor meer algemeen keuzeadvies kunt u terecht bij de studieadviseurs;
- voor specifieke inhoudelijke vragen over een master(traject) kunt u terecht op het spreekuur van de coördinator van de betreffende master (zie verderop);
- voor vragen over vakken is de betreffende docent de aangewezen persoon.

Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16 en hiervoor genoemde internetadressen.

Onderwijscoördinatoren en opleidingsdirecteuren FEW

De leiding van de Universitaire Basisopleiding (UBO) wordt gevormd door twee onderwijscoördinatoren. Dit zijn:

- Dr. K. Nevels voor de vakken Wiskunde en Statistiek en de opleiding Econometrie en Operationele Research; spreekuur op dinsdag van 11.00 - 12.00 uur, kamer WSN 249;
- Drs. J.A. Schipperijn voor de overige vakken, spreekuur op afspraak via het secretariaat, tel. (050) 363 3685, kamer WSN 423.

Afspraken met hen kunnen ook worden gemaakt via de Informatiebalie van het Onderwijsbureau, WSN 203-205.

Onderwijscoördinatoren (N.B.: het betreft hier uitsluitend de onderwijscoördinatoren van de 'oude' afstudeerrichtingen/-varianten. Voor een overzicht van coördinatoren/opleidingsdirecteuren van de bachelor- en masterprogramma's wordt verwezen naar Deel B3 van de studiegids.)

Onderwijscoördinator	Afstudeerrichting en variant	Kamer	Tel. 363-
Dr. P.P.M. Smid	Financiering en Belegging	430	3688/3685
Dr. K.J. Alsem	Marketing	401	3694
Dr. S.A.W. Husman	Accountancy (variant)	315	3770/3768
Dr. C.A. Huijgen	Management Acc. en Controll. (variant)	463	7206
Mw.drs. C.M. Elsenga	Business & ICT	464	4495
Dr. D.H.M. Akkermans	– Bedrijfseconomie,	230	7166/3730

Prof.dr. P.S. Zwart	Management & Organisatie – Small Business & Entrepreneurship	418	3669/7065
Dr. E.H. van Leeuwen	International Economics & Business	559	3744
Dr. J.P. Elhorst	Algemene Economie	550	3893
Dr. C. Praagman (opleidingsdirecteur van EOR)	– Econometrie – Operationele Research – Actuarial	251	7076

Onderwijscoördinatoren en opleidingsdirecteuren FBK

Directeur Master Business Administration: C.G.M. Sterks

Coördinatoren trajecten MSc BA

Coördinator	Afstudeerrichting en variant	Kamer	Tel. 363-
Drs. D.J. Schaap	Business & ICT	928	7312
Dr. K.J. Alsem	Marketing	401	3694
Dr. P.P.M. Smid	Finance	430	3688/3685
Drs. M.J. Land	Production and Supply Chain Management	821	7188/7020
Dr. C.H.M. Lutz	Small Business & Entrepreneurship	767	7339/3839
Dr. H.J. ter Bogt	Organizational and Management Control	471	7191/3814
Mw.dr. G. Gemser	Strategy and Innovation	760	7085/3373
Prof.dr.ir. F.P.J. Kuijpers	Business Development	853	7234/6543

Specialisatie- en Stagemarkt FEW

De Faculteit der Economische Wetenschappen organiseert één keer per jaar (meestal in oktober) een specialisatie- en stagemarkt. Op de specialisatiemarkt kunt u informatie krijgen over de keuze van een studierichting.

Op de stagemarkt kunt u informatie krijgen over de keuze een stage (in binnen- of buitenland) en studeren in het buitenland. De exacte tijd en plaats worden via de UK en posters in de gangen bekend gemaakt.

Veel activiteiten van de Economische Faculteitsvereniging (EFV) en de Faculteitsvereniging Bedrijfskunde Groningen (BIG) geven ook zicht op uw mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Denk daarbij aan de Recruitment Days, de Emerging Business Day, de Masterdag en het Symposium. Informatie over onderwijsprogramma's, studierichtingen, specialisaties, regelingen en reglementen vindt u elders in deze studiegids. Heeft u geen eigen exemplaar van de studiegids, kunt u deze bij de syllabuswinkel afhalen. De studiegids is ook te raadplegen op de volgende website: '<http://bdk.eco.rug.nl/studiegids/2003-2004>'.

Het ligt in de bedoeling dat de FEW en FBK een gezamenlijke

mastervoorlichting gaan organiseren. Tijd, plaats en globaal programma worden via posters in het WSN-gebouw, UK-mededelingen en op de websites bekendgemaakt.

C7 Studeren in het buitenland / Internationalisering

Binnen de FEW/FBK bestaat de mogelijkheid om een deel van uw studie in het buitenland te volgen. Er zijn jaarlijks beurzen beschikbaar om een groot aantal studenten de gelegenheid te geven naar het buitenland te gaan. Het is hierbij van belang uzelf goed te oriënteren en ruim de tijd te nemen voor een gedegen voorbereiding. Met name de keuze van het studieonderdeel, de buitenlandse universiteit en eventueel aanvullende financiering vragen enige aandacht.

Bureau Internationalisering FEW

Het Bureau Internationalisering van de FEW zit in WSN 201. Voor meer informatie kunt u de website raadplegen:

www.rug.nl/economie/informatievoor/studenten/buitenland'.

Bureau Internationalisering FBK

Het Bureau Internationalisering van de FBK bevindt zich in WSN 625. Voor meer informatie kunt u de website raadplegen:

www.rug.nl/bdk/informatievoor/studenten/studerenInBuitenland'.

Bij de Bureaus Internationalisering is documentatie beschikbaar in de vorm van studentverslagen en studiegidsen. Verder is het mogelijk om voor nader advies een afspraak te maken met de study abroad advisor. Zie hoofdstuk C16 voor adresgegevens en spreekuren.

U kunt voor informatie over internationalisering ook terecht bij de Infotheek voor Studie en Beroep van het STAG.

Bureau Internationale Samenwerking (BIS)

Bij het BIS kunt u terecht voor het aanvragen van beurzen in het kader van universiteitsbrede programma's zoals ISEP, Nieuw-Zeeland, VSB en culturele akkoorden. U kunt u iedere dag tussen 10.00-16.00 uur melden bij de International Service Desk, waar desgewenst een afspraak gemaakt kan worden met één van de medewerkers. Overigens geldt dat verreweg de meeste informatie voor studenten aangaande studie of stage (inclusief informatie over bovengenoemde programma's) dagelijks is in te zien bij de Infotheek voor Studie en Beroep van het STAG.

Voor (meer) adresgegevens en openingstijden/spreekuren zie hoofdstuk C16.

C8 Afstuderen

Goedkeuring bachelor- en masterprogramma

Bachelorprogramma Economie

Het is sterk aan te raden om aan het begin van het derde jaar uw bachelorprogramma te laten goedkeuren. Als dit programma namelijk onverhoopt niet aan de daarvoor geldende eisen voldoet, hebt u nog de tijd om eventuele extra tentamens af te leggen. In overleg met de programmacoördinator is het mogelijk om het programma eventueel nog te wijzigen. Laat het bachelorprogramma in ieder geval minimaal 3 maanden voordat u gaat afstuderen goedkeuren. Daarvoor is een formulier verkrijgbaar bij de Informatiebalie, WSN 203-205.

Masterprogramma Economie

Laat drie maanden na aanvang van uw masteropleiding uw masterprogramma goedkeuren. Hiervoor is eveneens een formulier verkrijgbaar bij de Informatiebalie, WSN 203-205.

Bachelor-/Masterprogramma Bedrijfskunde

Informatie hierover is verkrijgbaar bij de Onderwijsbalie, 6e verdieping WSN, tegenover de middenlift.

N.B.: Bovenstaande geldt ook voor de goedkeuring van het doctoraal studieprogramma.

Afstudeeropdracht

Voor de formele informatie omtrent de afstudeeropdracht wordt verwezen naar het scriptiereglement dat te zijner tijd gepubliceerd wordt. Voor het vinden van een afstudeerbegeleider moet u contact opnemen met de afstudeercoördinator van uw master(traject). Zie de vakbeschrijvingen op de websites van de faculteiten.

Tips en richtlijnen voor het schrijven van een scriptie vindt u in bijlage 3 van Deel C.

De Faculteit der Bedrijfskunde heeft een speciale Afstudeermap met onder andere de 'Handleiding Afstudeeropdracht'. Deze is verkrijgbaar bij de Onderwijsbalie.

Wetenschapswinkel/Onderzoeksbureau

Het Onderzoeksbureau van de Wetenschapswinkel verricht veel onderzoek met studenten. Studenten uit alle studierichtingen kunnen in principe hun afstudeeropdracht invullen als wetenschapswinkelproject. Er zijn verschillende formules: scripties, stages, afstudeerkringen (in een afstudeerkring werkt u samen met andere studenten aan afstudeerproject). De onderzoeksprojecten van studenten worden gepubliceerd in een van de publicatiereeksen van de Wetenschapswinkel. Wetenschapswinkelrapporten zijn bedoeld om maatschappelijke impact te hebben. Publicatie geeft dan ook niet zelden aanleiding tot enige maatschappelijke commotie: Tweede Kamervragen, in de uitzending van 2Vandaag, krantenberichten, verkoop van

tientallen boekjes. Uit ervaring blijkt dat veel dingen mogelijk zijn. Uw afstudeeropdracht verdwijnt dus niet in een bureaula.

Als u in aanmerking wilt komen voor een wetenschapswinkelproject kunt u de internetsite en UK-berichten in de gaten houden en u aanmelden op de mailinglist op 'www.eco.rug.nl/wewi/studenten/maillinglist.htm', of langskomen op kamer 219 of 221.

Stage

Stage lopen houdt in dat u binnen uw studie enige tijd bij een instelling, organisatie of bedrijf gaat werken om ervaring op te doen en uw kennis en vaardigheden toe te passen in de praktijk. Als een stage inhoudelijk voldoende niveau heeft kunt u het combineren met afstuderen. Een stage loopt u dan ook vrijwel altijd aan het eind van uw studie. Een stage is niet verplicht en studenten die een stage willen lopen, moeten dit hoofdzakelijk zelf regelen, maar het stageloket van de wetenschapswinkel kan u hierbij helpen. Dit loket verzorgt centrale informatie over stages (zoals de stage-internetsite) en bemiddelt in stages.

Op de internetsite 'www.eco.rug.nl/wewi/studenten/maillinglist.htm' vindt u een mailinglist m.b.t. afstudeeropdrachten en stages, waarop u zich gratis kunt abonneren. Daarnaast vindt u op de site afstudeerstages en afstudeeropdrachten. Bovendien kunt u zichzelf hier presenteren aan bedrijven die stagiaires zoeken.

De Wetenschapswinkel voor Economie en Bedrijfskunde probeert de wetenschappelijke deskundigheid van de faculteiten, van studenten en staf zo goed mogelijk in te zetten voor het oplossen van maatschappelijke problemen.

Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16.

Buluitreiking

Propedeusebul Economie en Bedrijfskunde

De propedeusebul hoeft niet aangevraagd te worden. Als alle resultaten bij de Onderwijsadministratie binnen zijn, wordt de propedeusebul klaargemaakt. In de UK wordt meegedeeld wanneer de buluitreiking plaatsvindt.

Bachelor- en Masterbul Bedrijfskunde

Informatie hierover is beschikbaar bij de Onderwijsbalie, 6e verdieping WSN, tegenover de middenlift.

Bachelorbul Economie

De bachelorbul moet tenminste zes weken voor de gewenste buluitreiking aangevraagd worden bij de Informatiebalie, WSN 203-205. Alle gegevens moeten tenminste vier weken voor de uitreiking bij de Onderwijsadministratie binnen zijn, anders schuift men door naar een volgende buluitreiking. De bachelorbul wordt in de regel gedateerd op de datum van uitreiking, desgewenst kan dit ook op de datum van de laatste studieactiviteit.

De benodigde gegevens voor bullen die nog voor of op 31 augustus van het lopende studiejaar (dat loopt van 1 september tot en met 31 augustus) moeten worden gedateerd, moeten uiterlijk 15 juli van dat studiejaar worden ingeleverd bij de Informatiebalie.

Masterbul Economie

De masterbuluitreiking vindt in principe plaats op de laatste vrijdag van de maand met uitzondering van de maand juli. De masterbul moet tenminste zes weken voor de gewenste buluitreiking aangevraagd worden bij de Informatiebalie, WSN 203-205. Alle gegevens moeten tenminste vier weken voor de uitreiking bij de Onderwijsadministratie binnen zijn, anders schuift men door naar een volgende buluitreiking. De masterbul wordt in de regel gedateerd op de datum van uitreiking, desgewenst kan dit ook op de datum van de laatste studieactiviteit.

De benodigde gegevens voor bullen die nog voor of op 31 augustus van het lopende studiejaar (dat loopt van 1 september tot en met 31 augustus) moeten worden gedateerd, moeten uiterlijk 15 juli van dat studiejaar worden ingeleverd bij de Informatiebalie.

Bovenstaande geldt tevens voor studenten die in de oude structuur afstuderen, met dien verstande dat men dan een doctoraalbul ontvangt.

Beëindiging inschrijving

U kunt bij de CSA een 'Verzoek beëindiging inschrijving/restitutie collegegeld' indienen. Bij de CSA en het STAG is hierover een folder te verkrijgen. Denk bij het beëindigen van inschrijving aan het tijdig inleveren van uw OV-jaarkaart en aan het beëindigen van uw studiefinanciering. Dit moet u zelf bij de Informatie Beheer Groep (IBG) regelen; het gebeurt dus niet automatisch!

C9 Onderzoek (bij Bedrijfskunde)

Academische vorming middels een universitaire studie is onlosmakelijk verbonden met onderzoek. Vanaf het eerste practicum tot en met uw afstudeeropdracht bent u bezig met het ontwikkelen en het u eigen maken van wetenschappelijke vaardigheden. Voortdurend bent u bezig met het doen van onderzoek: hoe zet ik het op (doel-, probleem- en vraagstelling), welke theorieën of modellen gebruik ik, hoe voer ik het uit (methoden/methodologie, gegevensverwerking) en hoe rapporteer ik een en ander (verslag, artikel). Op die manier probeert u de werkelijkheid te beschouwen en op verantwoorde wijze te beschrijven en te interpreteren. Na het behalen van uw doctorandus- of Mastertitel is het mogelijk u middels onderzoek verder in een vakgebied te verdiepen, bijvoorbeeld door een promotietraject te kiezen. Wordt dat succesvol afgerond met een proefschrift dan promoveert u tot doctor en verkrijgt u de doctortitel.

Wie doen onderzoek?

Wetenschappelijk medewerkers zijn zowel betrokken bij het geven van onderwijs als bij het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek. Onderzoek doen (literatuur bijhouden en theoretische verdieping; praktische en toegepaste onderzoekswerkzaamheden verrichten; begeleiden van studenten en promovendi; artikelen schrijven en publiceren) betekent dat medewerkers op de hoogte blijven van wetenschappelijke ontwikkelingen op hun specifieke vakgebied. Daardoor kunnen ze niet alleen een bijdrage leveren aan hun vakgebied maar ook de nieuwe inzichten in het onderwijs doorgeven aan studenten. Medewerkers zijn ondergebracht in clusters die specifieke vakgebieden beslaan. Tegelijkertijd is nauwe samenwerking tussen de clusters van Bedrijfskunde nodig om de interdisciplinaire dimensie niet uit het oog te verliezen die centraal staat bij Bedrijfskunde. Het soort onderzoek dat de medewerkers verrichten is veelzijdig. Nadere informatie over de inhoud van het onderzoek bij Bedrijfskunde is te vinden op www.rug.nl/bdk/onderzoek/contractonderzoek/thema.

De meer ervaren en productieve onderzoekers van de faculteit (diegenen die veel publiceren) participeren in de onderzoekschool 'SOM' (Systemen, Organisatie en Management), een samenwerkingsverband van de Faculteiten Bedrijfskunde en Economische Wetenschappen. Ook de promovendi (bijvoorbeeld aio's) zijn in SOM ondergebracht.

Het onderzoek binnen de onderzoekschool SOM is verdeeld in zeven thema's. Bedrijfskunde participeert met name in thema A: 'The human and technical side of production: the management of interdependencies' en thema B: 'Innovation, knowledge and interaction', thema D: 'Management accounting and Financial management' en thema G: 'Cross-contextual comparison of institutions and organizations'. Kijk op de SOM-website voor meer informatie (<http://som.rug.nl>).

De Faculteit der Bedrijfskunde is steeds actiever in het verwerven van externe gelden (de zogeheten derde geldstroom) om onderzoeksprojecten te financieren. Dit zijn projecten die voor de wetenschap van waarde en voor de praktijk van nut zijn. De coördinatie hiervan is in handen van Prof. dr. S.K.Th.

Boersma (zie 'www.rug.nl/bdk/onderzoek/contractonderzoek/informatie').

Mogelijkheden voor studenten (Bedrijfskunde)

In het herziene onderwijscurriculum zijn diverse mogelijkheden geschapen voor studenten om binnen de afstudeerrichtingen actief betrokken te raken bij onderzoeksactiviteiten van medewerkers.

Wat kan een meer onderzoeksgerichte opleiding voor studenten betekenen? Het biedt carrièreperspectieven in de wetenschap (universiteit) zowel als in het bedrijfsleven. Bij grotere organisaties zijn veelal onderzoeksafdelingen en in de advieswereld komt onderzoeksdeskundigheid in praktische settings goed van pas.

Studenten die geïnteresseerd zijn in bedrijfskundig onderzoek worden in de gelegenheid gesteld zich meer onderzoekskennis en -vaardigheden eigen te maken.

- U kunt u in het kader van 'capita selecta' verder verdiepen in een bepaalde thematiek (bijv. middels literatuurstudie).
- Er bestaan meerdere mogelijkheden om een onderzoeksafstudeeropdracht uit te voeren. Deze opdrachten hebben vanzelfsprekend vaak een duidelijk accent op theorie en methodologie en zijn 'vrij zwaar'. Ze kunnen zowel intern bij de faculteit als extern uitgevoerd worden. De Faculteit der Bedrijfskunde hecht er waarde aan dat bij meer studenten de interesse voor onderzoek wordt gewekt en stelt extra faciliteiten beschikbaar voor deze onderzoeksgerichte afstudeeropdrachten. Overigens gelden voor deze opdrachten gewoon de algemene voorwaarden zoals die elders in deze gids besproken worden bij de 'Afstudeeropdracht'.
- Per 1 september 2003 start de zogenaamde **Research master (Master of Honors)**²⁷. Deze 2-jarige Engelstalige opleiding is gericht op studenten die zijn geïnteresseerd in het doen van wetenschappelijk onderzoek. Naast vakinhoudelijke cursussen wordt in deze opleiding veel aandacht besteed aan methodologie en methoden van onderzoek. Ook doet de student zelf onderzoek onder leiding van een ervaren onderzoeker. In tegenstelling tot andere masteropleidingen is de toegang tot de Research master beperkt. Studenten worden geselecteerd op basis van motivatie en resultaten in de Bachelorfase. De Research master biedt toegang tot het PhD-programma en onderzoeksfuncties bij bijvoorbeeld banken en grote bedrijven.

Wilt u meer weten over de *organisatie* van onderzoek?

1. Voor specifieke informatie over de Research master en over promoveren kunt u terecht bij de PhD-coördinator van SOM: aio-coördinator dr. D.P. (Dirk Pieter) van Donk.
2. Of neem contact op met de decaan van de faculteit, tevens de voorzitter van de onderzoekscommissie, prof.dr. A.H. van der Zwaan, de coördinator Contractonderzoek, prof. S.K.Th. Boersma of de directeur van de onderzoeksschool SOM, prof.dr. J. de Haan.

Wilt u meer weten over de *inhoud* van onderzoek?

²⁷ Deze opleiding is ook toegankelijk en interessant voor studenten van de FEW

1. Voor de invulling van uw afstudeeropdracht en mogelijkheden om aan te sluiten bij lopend onderzoek kunt u contact opnemen met de afstudeercoördinator van uw richting of traject.
2. Voor informatie over SOM-thema's kijk op '<http://som.rug.nl>' of neem contact op met de betreffende themaleider prof.dr. E. Molleman (thema A), prof.dr.mr. N.M. Wijnberg (thema B) en prof.dr. A.M. Sorge (thema G).

Samenvattend, als u informatie zoekt over onderzoek, bekijk dan onderstaande websites:

- www.rug.nl/bdk/onderzoek
- www.rug.nl/economie/onderzoek
- <http://som.rug.nl>

of raadpleeg de hiervoor genoemde medewerkers.

C10 Na uw studie

Oriëntatie op de arbeidsmarkt

Het is aan te bevelen om tijdens uw studie - zeker in het laatste studiejaar - aandacht te besteden aan een oriëntatie op de arbeidsmarkt. Door diverse organisaties worden hiervoor informatiebijeenkomsten en cursussen georganiseerd. In het bijzonder noemen we het Loopbaan Advies Centrum (LAC) en Studie Ondersteuning (SO). Deze bijeenkomsten en cursussen worden aangekondigd in de Universiteitskrant (UK), via posters in het WSN-gebouw hangen en op de websites van het LAC en SO. Daarnaast organiseren de studieverenigingen regelmatig bedrijfsbezoeken en informatiedagen.

Sollicitatietraining

De faculteiten organiseren in samenwerking met het Loopbaan Advies Centrum (LAC) onder andere een sollicitatietraining voor laatstejaars studenten. De training richt zich op veel meer dan het schrijven van een goede brief. U krijgt gerichte feedback resulterend in een sterkte/zwakte analyse; u leert een gerichte analyse van de arbeidsmarkt te maken; e.d. Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16.

Oriëntatiemogelijkheden in het bachelorprogramma

Om uzelf aan te bieden op de arbeidsmarkt moet u weten wat van een econoom gevraagd wordt, wat uw eigen competenties zijn en moet u oefenen om uw competenties te ontwikkelen. In het bachelorprogramma kunt u deelnemen aan de cursus 'Economie en Bedrijf, Communicatie en Educatie' waarin al deze facetten diepgaand behandeld worden. Het is een cursus van 5 EC die in het 2e halfsemester van semester 1 wordt aangeboden. Meer informatie over de cursus Economie en Bedrijf, Communicatie en Educatie kunt u vinden op internet of neem contact op met Geert Hoevers of Louwrens Wouda (tel.: (050) 363 3738, e-mail: a.w.g.hoevers@eco.rug.nl of l.wouda@eco.rug.nl).

Voor vragen en adviezen over arbeidsmarktorientatie kunt u ook terecht bij één van de studieadviseurs van beide faculteiten.

C11 Studiefinanciering/financiële regelingen

Studiefinanciering

1 februari- regeling voor eerstejaars studenten

Als u als eerstejaars Hoger Onderwijs-student (HBO en WO) de studiefinanciering opzegt vóór of per 1 februari, hoeft u de prestatienorm van 21 studiepunten niet te halen. De prestatiebeurs die u tot 1 februari hebt ontvangen wordt dan omgezet in een gift. Voorwaarde is wel dat u gedurende de rest van dat studiejaar niet opnieuw studiefinanciering aanvraagt voor een (andere) opleiding in het Hoger Onderwijs (zie ook de brochure 'Prestatiebeurs' van het STAG).

Afstudeerfonds

Indien u vanwege bijzondere omstandigheden niet afstudeert binnen de gestelde tijd waarvoor u studiefinanciering ontvangt, kunt u een verzoek tot financiële ondersteuning richten aan de Afstudeerfondscommissie. Neem voor meer informatie contact op met een studentendecaan van het STAG (tel.: (050) 363 8004, e-mail: student.support@bureau.rug.nl) of met de studieadviseur.

N.B. Voorwaarde is dat u de studievertraging binnen één maand na het ontstaan ervan meldt bij de studieadviseur. De aanvraag voor financiële ondersteuning moet u indienen tussen 1 september en 1 februari na afloop van het studiejaar waarin u de vertraging hebt opgelopen.

Prestatiebeursregeling

Studenten die na 1 september 1996 voor het eerst staan ingeschreven bij het Hoger Onderwijs, vallen onder de prestatiebeursregeling.

Studenten die onder de prestatiebeursregeling vallen, moeten in hun eerste inschrijffjaar 21 studiepunten behalen, tenzij de studie voor 1 februari wordt gestopt en dit ook tijdig aan de Informatie Beheer Groep is gemeld. Daarna krijgt u drie jaar lang een rentedragende lening. Als u uw diploma binnen 10 jaar haalt, wordt de lening omgezet in een gift (ook de lening die eventueel is ontstaan in het eerste jaar). Wanneer u al wel ingeschreven hebt gestaan (in WO of HBO) en u gaat na dat eerste jaar opnieuw studeren, dan hebt u niets meer met de eerstejaars prestatienorm te maken. De mogelijkheid van stopzetten studiefinanciering voor 1 februari geldt dan ook niet meer. Zie ook de brochure 'Prestatiebeurs' van het STAG.

Als u vragen hebt over de prestatiebeurs, neem dan contact op met één van de studieadviseurs of met de Informatiebalie van het STAG, tel. (050) 363 8004.

Telling van studiepunten

Voor de bepaling van het aantal studiepunten die u binnen een cursusjaar hebt gehaald, tellen mee:

- punten vanuit verschillende faculteiten
- punten vanuit het HBO.

U moet er zelf voor zorgen dat deze behaalde punten bij de

Onderwijsadministratie bekend worden. Dit kan door het inleveren van een gewaarmerkte verklaring van de behaalde tentamens en de daarbij behorende studiepunten.

Studiepunten worden toegekend op basis van voldoende (dit is 5.5 of hoger). Voor de Faculteit der Economische Wetenschappen geldt dat wanneer een vak uit deeltentamens bestaat, de punten per voldoende deeltentamen worden toegekend (dus 5.5 of hoger).

De resultaten van midtrimestertoetsen (FEW) tellen niet mee voor de prestatiebeursnorm. Studiepunten behaald voor de vakken Vaardigheden en Computervaardigheden (FEW) tellen wel mee voor de prestatiebeursnorm.

Periode van telling

De studiepunten worden geteld van 1 september tot en met 31 augustus van het lopende studiejaar. De studiepunten die u in augustus met herhalingstentamens behaalt, tellen mee voor de bepaling van het aantal studiepunten.

Prestatiebeurs en studievertraging

Indien u door bijzondere omstandigheden niet voldoende punten behaalt om binnen de normen van de Prestatiebeurs te blijven kunt u een verzoek indienen voor een "Voorziening Prestatiebeurs bij arbeidsongeschiktheid of bijzondere omstandigheden". Dit doet u aan het eind van de studie via een formulier dat u af kunt halen bij het STAG.

Voor vragen rond het Prestatiebeursfonds en het Afstudeerfonds kunt u het best zo snel mogelijk contact opnemen met de studieadviseur. Voorwaarde is hierbij in ieder geval dat u uw vertraging uiterlijk binnen 4 weken moet melden bij de studieadviseur. Voor uitvoerige informatie zijn er bij het STAG brochures. Deze brochures kunt u ook afhalen bij de bibliotheek van het WSN-gebouw (foldermolen). U kunt ook contact opnemen met de Informatiebalie van het STAG, tel. (050) 363 8004.

Studiekostenbeleid

De kosten voor studieboeken en leermiddelen zijn relatief laag. Per studiejaar is € 589,- meestal voldoende voor verplichte boeken, dictaten, handleidingen enz. Voor de propedeusefase is de student niet meer kwijt dan € 589,-.

De RUG kent een Prijsbeleid Studiekosten. Deze regeling beoogt beheersing van de studiekosten, zodat de component 'studiekosten' in het budget van de studiefinanciering niet te boven worden gegaan. Men is dus niet meer geld aan studiemateriaal kwijt dan de Minister ter beschikking stelt. Voor 2003-2004 is het normbedrag € 589,-. Per opleidingsfase geldt een plafondbedrag van het normbedrag maal de cursusduur.

Soms is het onvermijdelijk dat de kosten hoger zijn dan het plafondbedrag. In dat geval kan de helft van het bedrag dat men meer kwijt is bij het faculteitsbestuur worden teruggevraagd door middel van het overleggen van aankoopbewijzen of is een andere regeling getroffen.

Voor Economie geldt dat in 2002-2003 voor geen enkele opleiding of afstudeerrichting de studiekosten hoger waren dan het plafondbedrag.

Voor Bedrijfskunde geldt dat u uw verzoek tot gedeeltelijke teruggave van studiekosten kunt indienen bij de Financiële Administratie van Bedrijfskunde

(WSN-611). Vermeldt duidelijk uw naam, adres, studentnummer en bankgironummer. Sluit bonnen/nota's van alle aangeschafte studiematerialen bij en maak hiervan in een spreadsheet een optelling uitgesplitst naar blok. Hieruit moet blijken dat de daadwerkelijke kosten hoger waren dan het door de minister vastgestelde 'plafondbedrag' (zie hiervoor). Verzoeken zonder bonnen/nota's worden niet in behandeling genomen.

C12 Klachten, wensen en suggesties

De Faculteiten Economie en Bedrijfskunde vinden het belangrijk dat u met plezier en succes studeert. Indien u opmerkingen, suggesties en/of klachten hebt over het onderwijs of in het algemeen, aarzel dan niet om hier direct iets mee te doen. Dit kan op verschillende manieren:

- u kunt rechtstreeks contact opnemen met de desbetreffende persoon of afdeling;
- u kunt uw klacht kenbaar door middel van het invullen van een klachtenkaart (verkrijgbaar bij de Onderwijs-/Informatiebalie en op internet); indien gewenst, kunt u de klacht anoniem indienen;
- u kunt de studentenbelangenvereniging ECU (Economie) of Interface (Bedrijfskunde) benaderen;
- u kunt zich wenden tot de studieadviseur;
- u kunt uw klacht voorleggen aan de betreffende Examencommissie.

Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16.

De klachten worden zorgvuldig en zo snel mogelijk afgehandeld. U krijgt vervolgens schriftelijk of mondeling bericht over de ondernomen acties.

C13 Voorzieningen

Bibliotheken

De bibliotheek voor Economie (inclusief Econometrie) en Bedrijfskunde bevindt zich op de begane grond van het WSN-gebouw, tegenover de liften in de middenhal. De bibliotheek omvat tevens de collecties van Ruimtelijke Wetenschappen, Wiskunde en Informatica.

Openingstijden:

maandag t/m donderdag: 9.00-18.30 uur.

vrijdag: 9.00-17.00 uur.

De bibliotheekcollectie van Fiscale Economie is te vinden in de bibliotheek van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid (Harmoniegebouw).

Openingstijden:

maandag t/m donderdag: 09.00-21.30 uur (in academische vakanties van 09.00-17.00 uur)

vrijdag: 09.00-17.00 uur

zaterdag: 10.00-16.00 uur (in academische vakanties gesloten)

De Universiteitsbibliotheek (UB) is voor iedere student toegankelijk. Naast de beschikking over diverse collecties hebt u hier ook de mogelijkheid om te studeren in één van de studiezalen.

Openingstijden:

maandag t/m donderdag: 08.30 - 22.00 uur

vrijdag: 08.30 - 17.30 uur

zaterdag en zondag: 10.00 - 17.00 uur

Voor adresgegevens van bovengenoemde bibliotheken, zie hoofdstuk C16.

Onderwijscluster en Rekencentrum (RC)

Het onderwijscluster van het Rekencentrum (RC) bestaat uit een aantal pc-zalen die voor het pc-practicum voor onderwijs- en cursusdoeleinden gebruikt kunnen worden. Het cluster is een gezamenlijk project van het RC en de FEW, FBK en FRW.

Voor wie?

Studenten hebben recht om gebruik te maken van de opgestelde pc's als ze voldoen aan alle volgende voorwaarden:

- u staat ingeschreven als student aan de RUG bij de Faculteit der Economische Wetenschappen, Bedrijfskunde of Ruimtelijke Wetenschappen en u kunt dat met een geldige collegekaart aantonen;
- u volgt een cursus bij een van de hiervoor genoemde onderwijsinstellingen;
- voor de cursus die u volgt zijn pc's gereserveerd in het cluster;
- u gebruikt de pc voor studieactiviteiten voortvloeiend uit de studie die u volgt.

Wie niet aan deze voorwaarden voldoet, heeft geen recht op het gebruik van de opgestelde faciliteiten en kan de toegang tot de zalen ontzegd worden.

Aanvragen account

Om gebruik te kunnen maken van de computervoorzieningen is het noodzakelijk om een account aan te vragen. Dit kunt u doen bij de RC Servicedesk (tegenover het RC Servicecentrum en de grote computerruimte van het RC). Vergeet niet uw collegekaart mee te nemen!

Openingstijden

Het onderwijscluster is van maandag tot en met vrijdag geopend van 8.00-22.00 uur en op zaterdag van 10.00-18.00 uur. In vakantieperiodes zijn er aangepaste openingstijden.

Locatie

De zalen 46 en 146 (de grote computerruimte van twee verdiepingen van het RC, tegenover de RC Servicedesk, Landleven 1) worden zoveel mogelijk gebruikt voor open practica. De overige zalen zijn voor klassikaal onderwijs gereserveerd.

Huisregels

- u mag in de pc-zalen niet eten, drinken of roken;
- laat de werkruimtes netjes achter;
- er mogen geen mobiele telefoons gebruikt worden.

In bijlage 1 staan de volledige huisregels.

RC Servicedesk

Studenten met vragen over computergebruik in het onderwijscluster kunnen terecht bij de RC Servicedesk, tel. (050) 363 3232. Ook als u tijdens cursussen of practica in het onderwijscluster problemen heeft met de bediening van apparatuur, of als er een storing optreedt, kunt u terecht bij de RC Servicedesk. De RC Servicedesk vindt u tegenover het RC Servicecentrum en de grote computerruimte van het RC (Landleven 1).

Computercursussen

Het RC verzorgt in de Zernikeborg computercursussen voor alle studenten van de RUG. Deskundige docenten geven zowel algemene introductiecursussen als ook specifieke cursussen op allerlei toepassingsgebieden, bijvoorbeeld Word, Excel, Access, Frontpage, PowerPoint, SPSS, Reference Manager etc. Voor meer informatie en inschrijven, zie de website 'www.rug.nl/rc'. Studenten krijgen voor deze cursussen geen studiepunten.

RC Servicecentrum

Het RC heeft een eigen computerwinkel waar u zich kunt inschrijven voor cursussen, handleidingen kunt kopen en informatie kunt krijgen over aanschaf en gebruik van pc's, randapparatuur en programmatuur. In het RC Servicecentrum is software voor een zeer lage prijs te koop dankzij de campuslicenties die de RUG hiervoor heeft afgesloten.

StinG

StinG is een inbeldienst voor RUG-studenten waarmee u vanaf uw eigen huis

via de telefoon toegang hebt tot het universitaire computernetwerk. Er zijn geen abonnementskosten aan verbonden, telefoontikken zijn wel voor eigen rekening. Zie voor meer informatie 'www.rug.nl/sting'.

Oprstkabeldienst

Het kabelinternetabonnement van de RUG: thuis een snelle verbinding met het RUG-netwerk via breedbandinternet. Daarnaast bent u met Oprstkabeldienst 24 uur per dag online en betaalt u geen telefoontikken. De kosten bestaan uit eenmalige aansluitkosten en maandelijkse abonnementskosten. Er zijn meerdere mogelijkheden, zie voor meer informatie 'www.rug.nl/oprstkabeldienst'.

Voor adresgegevens van het Rekencentrum, zie hoofdstuk C16.

Syllabuswinkel FEW en FBK

De verkoop van syllabi en dictaten vindt plaats in de Sociale Ruimte op de begane grond van het WSN-gebouw (WSN 008).

De winkel is dagelijks geopend van van 12.00-14.00 uur. Bij aanvang van ieder halfsemester heeft de winkel verruimde openingstijden:

- op 1 september van 10.00-16.00 uur;
- op 10 november van 10.00-16.00 uur;
- op 8 februari van 10.00-16.00 uur;
- op 26 april van 10.00-16.00 uur.

De openingstijden rond de zomervakantie in 2003 zijn als volgt:

- t/m 4 juli geopend;
- vanaf 5 juli t/m 26 augustus gesloten; syllabi te verkrijgen bij de Faculteit der Bedrijfskunde, WSN 609;
- op 26, 27 en 29 augustus geopend van 12.00-14.00 uur.

Rond de jaarwisseling is de winkel gesloten. Afwijkende openingsdata en -tijden worden tijdig via de Universiteitskrant (UK) en Internet bekend gemaakt. Tijdens de zomervakantie (5 juli t/m 26 augustus) zijn de studiegidsen verkrijgbaar bij de Onderwijs-/Informatiebalie.

C14 Praktische informatie

Adreswijziging

Bij een adreswijziging moet u een bericht zenden aan de Centrale StudentenAdministratie (CSA); dit is van belang in verband met het ontvangen van belangrijke informatie van de faculteit over uw studie. Adreswijzigingen dus niet doorgeven aan de administratie van uw faculteit. U kunt uw adres tevens per e-mail wijzigen (csa@bureau.rug.nl) of via ProgRESS WWW.

Voor adresgegevens zie hoofdstuk C16.

Nestor

Nestor is de naam van de Elektronische Leeromgeving (ELO) van de RUG. Het computerprogramma waarmee cursusinformatie op Nestor wordt gezet, heet Blackboard. Met Nestor kunt u documenten downloaden die de docenten voor de cursus beschikbaar stellen (opdrachten, sheets, oude tentamens). U kunt informatie vinden over de weekindeling, de literatuur die moet worden bestudeerd, de docenten die de cursus geven etc. Voor sommige cursussen geldt dat u van gedachten kunt wisselen met de docent en medestudenten d.m.v. e-mail, chat en online discussies.

Als uw inschrijving bij de Centrale Studentenadministratie in orde is, heeft u een username en password voor het gebruik van e-mail, ProgRESS WWW (nodig voor het inschrijven voor tentamens en cursussen) en Nestor. Het password voor Nestor is hetzelfde als voor e-mail en ProgRESS WWW. U logt in Nestor in met uw studentnummer met een 's' ervoor: dus bijvoorbeeld s1234567. Voordat u op de computers in het Onderwijscluster kunt werken, moet daarvoor een account worden gehaald bij de helpdesk van het Rekencentrum.

Om toegang tot Nestor te krijgen moet u ingeschreven staan voor de cursussen. Het kan voorkomen dat u zich via ProgRESS WWW apart voor Nestor-ondersteuning voor bepaalde vakken moet inschrijven.

Het internet-adres van Nestor is 'www.nestor.rug.nl'. Als u de computer in het Rekencentrum opstart is 'www.rug.nl/student' de startpagina. Van hieruit kunt u uw e-mail bekijken, tentamenresultaten bekijken (in ProgRESS WWW) en heeft u toegang tot Nestor.

Van de RUG krijgt u een RUG-e-mailadres. Dit e-mailadres wordt gebruikt om informatie te verstrekken, onder andere vanuit Nestor. Heeft u zelf al een e-mailadres en wilt u dat blijven gebruiken, zorg er dan voor dat de RUG-mail naar uw eigen e-mailadres wordt gestuurd. Dit regelt u als volgt: Log in op '<https://student.rug.nl>' met de inloggegevens van de centrale RUG account. Druk op de knop 'Rules' in het menu aan de linkerkant van het scherm. Selecteer de optie 'redirect all mail to:' en vul in het tekstvak hieronder het e-mailadres in waar alle mail naartoe moet worden gestuurd. Stel verder de opties in die hieronder staan (als u nooit de post van het RUG-e-mailadres leest, is het wellicht handig om de optie 'keep a copy' uit te zetten

omdat anders uw mailbox langzamerhand vol raakt).
 Druk op 'Update'. Alle mail die u op uw RUG-emailadres ontvangt, zal automatisch worden doorgestuurd naar het door u ingevulde emailadres. Nadere informatie bij de helpdesk van het Rekencentrum.
 Zie voor meer informatie over het Rekencentrum hoofdstuk C13, 'Voorzieningen'.

Boekenverkoop

De Economische Faculteitsvereniging (EFV) en de VESTING (faculteitsvereniging voor studenten Econometrie, Operationele Research en Actuarial) organiseren een boekenverkoop voor haar leden met een korting van 10%. Voor de eerstejaars studenten vindt de verkoop van boeken voor het eerste semester tijdens de introductie plaats. Na de introductie worden boeken per semester verkocht. Aankondiging van de verkoop verloopt via het boekje wat iedereen ruim voor aanvang van het eerste semester thuis krijgt gestuurd. De boeken kunnen besteld worden via het intranet (www.efv.nl/intranet).

BIG, de Faculteitsvereniging Bedrijfskunde Groningen, biedt ieder semester/blok de mogelijkheid om met 10% korting boeken te bestellen. Dit wordt aangekondigd in de UK. Voor aanvang van de studie ontvangt u een boekenlijst met daarbij een bestelformulier dat u voor de aangegeven deadline kunt opsturen naar BIG of kunt langsbrengen bij WSN 739. U kunt ook boeken via internet bestellen (www.bigsite.nl). Veel vakken maken gebruik van boeken en/of syllabi. Syllabi worden – zonder bestelling – verkocht in de syllabuswinkel in de Sociale Ruimte op de begane grond van het WSN-gebouw.

Richtlijn voor studiebelasting

Onderstaande richtlijn is een afgeleide van de Commissie Studeerbaarheid (Wijnen, Rapport 'Te doen of niet te doen?'), waarin het aantal bladzijden per uur wordt vermeld. Voor het berekenen van de studiebelasting wordt uitgegaan van pagina's van ongeveer 300 woorden.

Leerdoelen	Moeilijk (buitenl. boek)	Gemiddeld (vakartikel in tijdschrift)	Makkelijk (gevalsbeschrijving, krantenartikel)
Licht Globale kennisname Hoofdpijnen kennen	8 blz.	13 blz.	18 blz.
Middelmatig Beheersen Begrippenkader Oefeningen uitvoeren	6 blz.	10 blz.	14 blz.
Zwaar Analyseren Synthetiseren Evalueren	4 blz.	7 blz.	9 blz.

UK-mededelingen

Aankondigingen van tentamens, roosterwijzigingen e.d. worden gepubliceerd in de Universiteitskrant (UK). De UK wordt op donderdag binnen het WSN-gebouw ter beschikking gesteld aan studenten.

Na publicatie in de UK worden studenten geacht op de hoogte te zijn van deze berichten. UK-mededelingen zijn ook op internet te raadplegen:

www.rug.nl/uk/mededelingen.

Kopiëren

In verschillende gebouwen van de universiteit staan kopieerapparaten, die op een magneetkaart werken. Deze kaart is verkrijgbaar bij de portiers in de portiersloge van het WSN-gebouw à € 2,- voor 52 kopieën.

Ontruiming

Minimaal één keer per jaar wordt er in de gebouwen van de universiteit een ontruimingsoefening gehouden. In bijlage 2 vindt u aanwijzingen over wat te doen bij een ontruiming.

Diefstal

Regelmatig komen er klachten binnen over diefstal uit collegezalen. Met name wanneer tijdens de pauze de collegezaal onbemenst is, raakt er nogal eens een tas of jas zoek. Het advies is om er samen voor te zorgen dat tijdens de pauze altijd iemand in de collegezaal achterblijft. Hang nooit uw jas of andere eigendommen tijdens de colleges op de gang; neem ze altijd mee in de collegezaal!

C15 Studieverenigingen

De meeste studieverenigingen zitten in het Interimgebouw, dat zich tussen het Rekencentrum en het WSN-gebouw bevindt.

BIG (Faculteitsvereniging Bedrijfskunde Groningen)

BIG is bijna 25 jaar geleden opgericht door studenten van de toenmalige interfaculteit Bedrijfskunde met als doel het koppelen van de theorie aan de praktijk. In de loop der jaren is deze doelstelling onder meer gerealiseerd door het organiseren van allerlei activiteiten zoals bijvoorbeeld congressen, introductiekampen, boekenverkopen, het uitgeven van een jaarlijkse almanak en het zesmaal per jaar verschijnende faculteitsmagazine BB, Magazine van Bedrijfskunde Groningen.

BIG organiseert de activiteiten in de eerste plaats voor haar leden. Daarnaast nemen externen uit de wereld van de wetenschap en het bedrijfsleven ook regelmatig deel aan de activiteiten. De reacties op de deelname aan activiteiten zijn vrijwel altijd zeer positief te noemen. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat BIG, ondanks jarenlange ervaring, er naar streeft te verbeteren en te vernieuwen. Zo blijft het mogelijk één van de meest toonaangevende faculteitsverenigingen van Nederland te blijven.

BIG-Congres

Onder de vlag van de Stichting BIG-Congres wordt ieder jaar het vermaarde BIG-Congres georganiseerd. Het BIG-Congres is een uitwisselingsplaats van kennis en ervaring tussen wetenschap en praktijk. Het onderscheidt zich van andere congressen door haar doelstelling: 'het bevorderen van de integratie tussen deelnemers uit het bedrijfsleven, de overheid, de wetenschap en de deelnemende studenten'. Deze integratie ontstaat door het interactieve programma en de één op één verhouding tussen deelnemers uit de praktijk en studenten. Het BIG-Congres vindt in het studiejaar 2003-2004 plaats op 27 mei 2004.

BIG Bedrijfskunde Symposium

Dit symposium geeft een uitdieping van het tweedejaarsvak Omgevingsanalyse (voorheen EREO). Op het symposium wordt door bekende sprekers en uitdagende workshops de praktische kant van het vak aan de student gepresenteerd.

Voor informatie: BIG, postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel.: (050) 363 7301, fax: (050) 363 6470, e-mail: big@bdk.rug.nl, website: www.bigsite.nl.

Emerging Business Day (BIG en EFV)

In samenwerking met de EFV wordt een spetterende dag georganiseerd waarop de studenten van de Faculteit der Bedrijfskunde en van de Faculteit der Economische Wetenschappen in aanraking komen met snel groeiende bedrijven. Door middel van een eendaags managementgame krijgen de deelnemers inzicht in het ondernemerschap.

Stichting Internationaal Studieproject (BIG en EFV)

Ieder jaar organiseren zowel BIG als de EFV een internationaal studieproject

naar een 'emerging market' buiten Europa. Aan dit project nemen 5 commissieleden en 24 deelnemers deel en het wordt begeleid door twee docenten. Naast een vooronderzoek in Nederland zullen de deelnemers onderzoek uitvoeren voor Nederlandse bedrijven in het land van bestemming. Enerzijds is het voor studenten een unieke kans om theorie in praktijk te brengen en kennis te maken met bedrijven in een andere cultuur. Anderzijds biedt het voor bedrijven een mogelijkheid om kwalitatief goed onderzoek uit te laten voeren tegen een relatief lage prijs.

Het doel van het project voor de deelnemers is het vergroten van de kennis van en de ervaring met het doen van onderzoek. Het project zelf wordt georganiseerd door een commissie, bestaande uit zes doctoraalstudenten. Zij houden zich bezig met het verkopen van onderzoek aan Nederlandse bedrijven, de reisplanning, de deelnemersselectie en het deelnemersprogramma. Dit programma bestaat uit workshops, gastcolleges, een literatuurstudie en een talencursus en draagt bij aan een gedegen voorbereiding van de deelnemers voor hun onderzoek.

EFV (Economische Faculteitsvereniging Groningen)

De Economische Faculteitsvereniging Groningen (EFV) is de studievereniging voor studenten aan de Faculteit der Economische Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen. De EFV heeft tot doelstelling om middels haar activiteiten een brug te slaan tussen de economische theorie en de praktijk. Middels het bezoeken en met name het organiseren van deze activiteiten krijgen de studenten de kans uit te groeien tot volwaardige economen.

Een selectie van de activiteiten die door de EFV georganiseerd worden:

- Stichting Internationale Studieprojecten (SIS);
- Economen Congres Groningen;
- Recruitment Days;
- EFV Almanak;
- Gala;
- Introductiekamp;
- Trainingendag;
- Emerging Business Day;
- Leadership Panel;
- Consultancy Game;
- Masterdag;
- Jongerejaars Dag.

Onderverenigingen:

- Creative Destruction Algemene Economie
- VESTING Econometrie, Operationele Research en Actuarieat
- RISK Financiering en Belegging, Accountancy en Controlling

Substructuur:

- B-yond International Economics and Business.

Voor informatie: EFV, Postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel.: (050) 3633702, fax: 050-3637208, e-mail: efv@efv.nl, website: www.efv.nl.

Creative Destruction

Creative Destruction is de studievereniging voor studenten Algemene Economie en iedereen met interesse voor Algemene Economie. Creative Destruction is een ondervereniging van de EFV. Doel van de vereniging is het levendig maken van de economische theorie.

Activiteiten onder andere:

- Symposium met actuele economische thema's;
- Miljoenennotadebat;
- de Loges, de beroemde discussie-avonden;
- excursies en in-house dagen;
- Kennismakingsactiviteit voor tweedejaars AE-studenten en geïnteresseerden.

Voor informatie: Creative Destruction, Postbus 800, 9700 AV Groningen, tel. (050) 363 4536, faxnr. (050) 363 7208, e-mail: credes@eco.rug.nl, website: www.credes.nl.

VESTING

De VESTING, de studievereniging voor Econometrie, Operationele Research en Actuarieat, richt zich op studenten van de opleiding Econometrie & Besliskunde. Het doel van de vereniging is de kloof tussen theorie en praktijk te verkleinen op het gebied van de wetenschap der Econometrie & Besliskunde. Verder wil zij het contact tussen haar leden bevorderen en hen de mogelijkheid bieden naast de studie ook organisatorische vaardigheden te ontwikkelen.

Activiteiten:

- symposium;
- buitenlandse reis;
- excursies;
- lezingborrels;
- informele activiteiten als het VESTING Introductiekamp, borrels en het zeilkamp;
- boekenverkoop voor studenten van de bacheloropleiding Econometrie & Besliskunde en van de masteropleiding Econometrics, Operations Research and Actuarial Studies;
- verenigingsperiodiek: GAXEX.

Voor informatie: VESTING, postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel. (050) 363 7062, fax: (050) 363 7208, e-mail: info@devesting.nl, website: www.devesting.nl. Bezoekadres: Interimgebouw 0002.

RISK

RISK is de ondervereniging van de EFV voor doctoraalstudenten die verregaande financiële interesse hebben, zowel voor studenten van de Faculteit der Economische Wetenschappen als studenten van de Faculteit der Bedrijfskunde. RISK positioneert zich als professionele, ondernemende studievereniging, die haar leden kwalitatief hoogwaardige en inhoudelijk sterke activiteiten aanbiedt op financieel economisch gebied, met het doel om als intermediair op te treden tussen student en bedrijfsleven.

Activiteiten:

- Controllerssymposium;
- Dutch Banking Tour;
- Accountancy Forum;
- Accountancy Week;
- Financial Week;
- RISK Congres;
- RISK International Study Program;
- SRB Beleggerssymposium;
- RISK Magazine, verschijnt vijf keer per jaar;
- Lezingborrels.

Voor informatie: RISK, postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel. (050) 363 7306/8247, fax (050) 363 3787, e-mail: risk@verenigingrisk.nl, website: www.verenigingrisk.nl. Bezoekadres: Interimgebouw 0004.

B-yond

B-yond is de studievereniging van International Economics & Business (IE&B) en een substructuur van de EFV. B-yond probeert door middel van verschillende activiteiten het internationale bedrijfsleven te koppelen aan de studie.

Activiteiten:

- jaarlijks symposium;
- bedrijfsexcursie;
- buitenlandse bedrijfsexcursie;
- socials.

Voor meer informatie: B-yond, postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel. (050) 363 3659, fax (050) 363 7208, e-mail: info@b-yond.org, website: www.b-yond.org. Bezoekadres: Interimgebouw 0001.

Lustrum / Economen Congres Groningen

Van 29 september 2003 tot en met 3 oktober 2003 vindt de Lustrumweek van de FEW en de EFV plaats. Voor alle EFV-leden worden er tijdens deze week vele activiteiten georganiseerd. Deze activiteiten zullen zowel inhoudelijk als ontspannend zijn.

Hoogtepunt van de week is natuurlijk het 'Economen Congres Groningen' op vrijdag 3 oktober, wat de EFV in samenwerking met de FEW en de VERAf organiseert. Het thema van het Congres is 'Changing Corporate Culture' - New Challenges in Transparency and Corporate Social Responsibility'.

Gedurende de dag zullen door middel van lezingen, workshops en masterclasses de huidige veranderingen in het stakeholders-management worden belicht. Hierbinnen zullen de sub-thema's 'Transparantie' en 'Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen' centraal staan. De dag zal worden afgesloten met een borrel en een diner in de Martinikerk.

Voor meer informatie: www.economencongresgroningen.nl

Postadres: Economen Congres Groningen, Postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel. (050) 363 7052, fax (050) 363 7208, e-mail: congres@eco.rug.nl.

Economen Unie (ECU)

De Economen Unie is een vereniging van studenten aan de FEW, die zich

inzet voor de behartiging van de belangen van alle studenten aan de Faculteit der Economische Wetenschappen.

Activiteiten:

- overleg met studenten en vertegenwoordigers van het wetenschappelijk ondersteunend personeel;
- vertegenwoordiging in onder andere het Faculteitsbestuur, de Faculteitsraad en in de Opleidingscommissies;
- signaleren van problemen met betrekking tot het onderwijs aan de faculteit;
- het bewaken en stimuleren van de kwaliteit van het onderwijs;
- eerste- en tweedejaars commissie, deze commissies houden zich bezig met roosters, tentamenplanning en de kwaliteit van het onderwijs;
- kieswijzer, hierin worden alle doctoraalvakken geëvalueerd;
- coördinatorenoverleg; periodiek overleg met docenten en coördinatoren van de desbetreffende afstudeerrichting.

Voor meer informatie: ECU, Postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel. (050) 363 3703, e-mail: economenunie@eco.rug.nl, website: www.eco.rug.nl/ecu.

Bezoekadres: Interimgebouw 0020

INTERFACE (Studentenvertegenwoordiging Bedrijfskunde)

Al meer dan 10 jaar lang heeft Interface als doel de belangen te behartigen van alle Groningse bedrijfskunde studenten met betrekking tot onderwijs en onderzoekszaken. Dit gebeurt op twee manieren: enerzijds zijn er de collectieve klachten en individuele problemen waarbij Interface probeert te bemiddelen. Anderzijds zet een dertigtal studenten zich actief in binnen allerlei officiële organen van de Faculteit der Bedrijfskunde. In deze organen kunnen studenten mee discussiëren en ideeën initiëren met betrekking tot veranderingen en verbeteringen van het onderwijs.

Elke student van Bedrijfskunde is automatisch verbonden met Interface. Wilt u actief worden met uw studie, dan kunt u langskomen voor meer informatie.

Voor meer informatie: INTERFACE, postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel (050) 363 3196, e-mail: contact@stichtinginterface.nl, website:

www.stichtinginterface.nl. Bezoekadres: Interimgebouw 024.

Groninger Fiscale Eenheid (GFE)

De GFE is de vereniging voor zowel Fiscaal Economen als Fiscaal Juristen.

Activiteiten:

- congressen;
- symposia;
- buitenlandse reizen;
- lid van Opleidingscommissies Fiscaal Recht en Fiscale Economie;
- lid van de vakgroep Belastingrecht.

Voor informatie: Martijn de Jong, tel. 06-28338751.

MARUG

De Marketing Associatie Rijksuniversiteit Groningen (MARUG) is een onafhankelijke interfacultaire studievereniging voor studenten van Economie, Bedrijfskunde en Communicatiekunde studenten. De MARUG wil de uitwisseling van marketingkennis, -kunde en ervaring bevorderen.

Activiteiten:

- lezingen, cases en excursies;
- MARUG Reclamedag;
- MARUG Marketing Symposium;
- MARUG SupermarketingGame;
- MARUG Congres;
- Magazine Markant;
- Marketing Stagenetwerk Nederland (<http://www.marketingstages.nl>).

Voor informatie: MARUG, Postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel. (050) 363 7014, fax (050) 363 6224, e-mail: marug@eco.rug.nl, website: www.marug.nl.
Bezoekadres: WSN 047.

BRUG

BRUG is de Vereniging van Bedrijfskundigen Rijksuniversiteit Groningen en sinds de start in 1983 thans uitgegroeid tot één van de grootste en meest actieve alumniverenigingen van Nederland. Meer dan de helft van alle Groningse bedrijfskundigen is lid van BRUG. De vereniging heeft tot doel om de band tussen leden onderling en tussen leden en de Faculteit der Bedrijfskunde te bevorderen. Daarnaast werkt BRUG mee aan het ontwikkelen van kennis en inzichten op bedrijfskundig gebied, onder andere door middel van de meer dan 10 vakkringen. Een vakkring is een groep leden die activiteiten organiseert op een bepaald vakgebied (bijvoorbeeld Marketing, Advisering, Financiën, Familiebedrijven en wij hebben zelfs een vakkring Curaçao!).

Voor meer informatie: BRUG-secretariaat, Christa Haasewinkel, postbus 486, 7550 AL Hengelo. Tel. (074) 250 4800, fax (074) 250 3340, e-mail: brug@capitolonline.nl, website: www.brug.net.

VERAF

VERAF is de Vereniging voor Afgestudeerden van de Economische Faculteit Groningen. Het doel van de vereniging is het contact tussen afgestudeerden onderling en tussen afgestudeerden en de Faculteit der Economische Wetenschappen te onderhouden en te bevorderen.

Activiteiten:

- jaarlijkse almanak;
- automatisch abonnement op Economisch Magazine en het Economenblad
- mogelijkheid tot ontvangen van magazines van de EFV subverenigingen
- korting op het Groninger Economen Congres;
- regionale activiteiten;
- korting op activiteiten georganiseerd door de EFV of subverenigingen.

Voor informatie: VERAf, postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel. (050) 363 3741, fax. (050) 363 3720, e-mail: info@veraf.nl, website: www.veraf.nl.

Omega

Omega is de alumnivereniging voor de studie Econometrie & Besliskunde en heeft als doel de relaties die er zijn of waren te onderhouden of nieuw leven in te blazen. Een aantal keer per jaar worden activiteiten georganiseerd als borrels, excursies en lezingen.

Het lidmaatschap is ondergebracht in een pluslidmaatschap van VERAf. Het

lidmaatschap bedraagt € 27,50 per jaar. Met een Omega-lidmaatschap heeft u tevens korting op of gratis toegang tot alle VERAf-activiteiten en ontvangt u het Economisch Magazine en de VERAf-leden Almanak. Bent u al (betalend) VERAf-lid, dan kost het Omega-lidmaatschap €11,50 per jaar extra.

Voor informatie: Omega, p.a. VESTING, postbus 800, 9700 AV Groningen. E-mail: mail@alumniverenigingomega.nl, website:

www.alumniverenigingomega.nl.

AIESEC

AIESEC (Association Internationale des Etudiants en Sciences Economiques et Commerciales) is de grootste internationale, non-profit organisatie van studenten Economie, Bedrijfskunde en aanverwante studies.

Activiteiten:

- Ambassadeursprogramma voor de eerste- en tweedejaars studenten;
- Internationaal stageprogramma;
- Global Experience Programma;
- Arbeidsmarkt Informatieprogramma.

De internationale stages hebben ofwel een commercieel dan wel een humanitair karakter, en zijn bedoeld voor studenten met tenminste 84 punten.

Voor informatie: AIESEC, postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel. (050) 363 3752, fax (050) 363 3654, e-mail: aiesec@rug.nl, website: www.aiesec.nl.

Bezoekadres: WSN 049. Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur.

Integrand

Integrand is een landelijke non-profit organisatie die bemiddelt tussen studenten en bedrijven en biedt alle studenten de mogelijkheid nog voor het afstuderen praktijkervaring op te doen, in de vorm van stages.

Activiteiten (stages, meeloopstages en werkopdrachten):

- projecten variërend van één tot twaalf maanden binnen een organisatie;
- afstudeermogelijkheden op het gebied van o.a. accountancy, logistiek, informatica;
- uitvoeren van organisatie- of marktonderzoek;
- stages bij vaste contacten.

Voor informatie: Integrand Groningen, Pelsterstraat 23, 9711 KH Groningen, tel. (050) 314 5211, e-mail:

integrand@oprit.nl, website: www.integrand.nl. Bezoekadres: zie hierboven.

C16 Adressen

Voor de meest recente informatie over telefoonnummers, e-mailadressen en kamernummers van de medewerkers van de Faculteit der Economische Wetenschappen en van de Faculteit der Bedrijfskunde wordt verwezen naar internet (respectievelijk 'www.rug.nl/economie/faculteit/medewerkers' en 'www.rug.nl/bdk/faculteit/medewerkers').

Faculteiten FEW / FBK algemeen

Faculteit der Economische Wetenschappen

Bezoekadres: WSN-gebouw

Landleven 5

Zernikecomplex Paddepoel

9747 AD Groningen

Postadres: Postbus 800

9700 AV Groningen

Telefoon: (050) 363 3750

Fax: (050) 363 3720

Website: www.rug.nl/economie

Locatie IDEA: Zernikepark 10

Vestiging Friesland

Contact: Dhr. H.J.F. Groenewold

Bezoekadres: Fonteinland 9, kamer F 036a

8913 CZ Leeuwarden

Postadres: Postbus 63

8900 AB Leeuwarden

Openingstijden: ma., wo. & vr. van 9.00 tot 16.00 uur

Tel.: (058) 296 1446

Fax: (058) 215 9920

E-mail: info@universiteitenfriesland.nl

Website: www.universiteitenfriesland.nl

Faculteit der Bedrijfskunde

Bezoekadres: WSN-gebouw

Landleven 5

Zernikecomplex Paddepoel

9747 AD Groningen

Postadres: Postbus 800

9700 AV Groningen

Tel: (050) 363 3822

Fax: (050) 363 3850

Website: www.rug.nl/bdk

Onderwijsbureaus

Faculteit der Economische Wetenschappen

Bezoekadres: WSN-gebouw, 203-205

Landleven 5
Zernikecomplex Paddepoel
Postadres: Postbus 800
9700 AV Groningen
Tel: (050) 363 3750 / 3733
Fax: (050) 363 3720
Openingstijden: dagelijks van 9.00-17.00 uur
Website: www.rug.nl/economie/onderwijs/informatiebalie

Faculteit der Bedrijfskunde (BOE: Bureau Onderwijs en Examens)
Bezoekadres: WSN-gebouw, 6e verdieping, tegenover de middenlift
Postadres: Postbus 800
9700 AV Groningen
Tel.: (050) 363 7439
Openingstijden: maandag t/m donderdag van 10.00-16.00 uur
E-mail: onderwijsbalie@bdk.rug.nl
Internet: www.rug.nl/bdk/informatievoor/studenten/onderwijsBalie

Bureau Studietoeladering

Faculteit der Economische Wetenschappen
Dhr. drs. J. Karssies, WSN 216 & mw. drs. A. van der Kolk, WSN 225
Tel.: (050) 363 6748 of (050) 363 3382
Secretariaat: WSN 207, tel. (050) 363 3759
E-mail: studietoeladers@eco.rug.nl
Website: www.rug.nl/economie/informatievoor/studenten/studietoeladers

Faculteit der Bedrijfskunde
Dhr. drs. K.R. Labberté (WSN 627) en mevr. drs. E.I. Brillman (WSN 631)
Secretariaat: WSN 625
Tel.: (050) 363 3452
E-mail: studietoeladers@bdk.rug.nl
Website: www.rug.nl/bdk/informatievoor/studenten/studietoeladers

Examencommissie

Faculteit der Economische Wetenschappen
Mw. Mr. M.C. Christen (secretaris)
Postbus 800
9700 AV Groningen

Faculteit der Bedrijfskunde
Mw. H.E.E. Blaauw (secretaris)
Postbus 800
9700 AV Groningen

Bureau Internationalisering

Faculteit der Economische Wetenschappen
Mw. W. Blink, WSN 214
Secretariaat: WSN 201
Spreekuur: dinsdag en donderdag van 10.00 – 12.00 uur op afspraak
Tel.: (050) 363 6310

E-mail: w.blink@eco.rug.nl of v.van.der.neut@eco.rug.nl (office manager)
Website: www.rug.nl/economie/informatievoor/studenten/buitenland

Faculteit der Bedrijfskunde

Mevr. A.J. Venhuizen, WSN 630

Secretariaat: WSN 625

Spreekuur: ma. t/m do. van 9.00 – 12.00 uur en wo. van 14.00 – 16.00 uur

Tel.: (050) 363 5529

E-mail: int.office@bdk.rug.nl

Website: www.rug.nl/bdk/informatievoor/studenten/studerenInBuitenland

Bureau Internationale Samenwerking (BIS)/International Service Desk

Bezoekadres: Academiegebouw, Broerstraat 5, 2e verd., westvleugel

Tel.: (050) 363 8181

E-mail: isd@bureau.rug.nl

Lerarenopleiding 'Economie & Bedrijfswetenschappen' (FEW / FBK)

Dhr. drs. G. Hoevers en dhr. drs. L. Wouda, WSN 215

Tel.: (050) 363 3738

E-mail: a.w.g.hoevers@eco.rug.nl of l.wouda@eco.rug.nl

Website: www.rug.nl/economie/informatievoor/studenten/opleidingen/post/lerarenopleiding

Wetenschapswinkel

Onderzoeksbureau (FEW / FBK)

Dhr. drs. F.J. Sijtsma, WSN 210

Tel.: (050) 363 3754

E-mail: F.J.Sijtsma@eco.rug.nl

Website: www.rug.nl/economie/onderzoek/wetenschapswinkel

Stageloket (FEW)

Mw. drs. E. Kamphuis, WSN 221

Tel.: (050) 363 7182

E-mail: wewi@eco.rug.nl of wetenschapswinkel@bdk.rug.nl

Website: www.rug.nl/economie/onderzoek/wetenschapswinkel

Secretariaat: dhr. H.W. Jansen, WSN 222

Openingstijden: ma. t/m do. van 09.00-17.00 uur; vr. van 09.00-13.00 uur.

SOM, Onderzoeksorganisatie (FEW / FBK)

Mw. A.C. Dietzenbacher-Koning, office manager, WSN 358

Tel.: (050) 363 3815

E-mail: A.C.Koning@eco.rug.nl

Website: <http://som.rug.nl>

Vakgroepsecretariaten FEW

Accountancy

Mw. I.M. Luttmer-Noest, WSN 324

Mw. A.H.E. van de Voort-Toisuta, WSN 324

Mw. I.T.M. Wasser, WSN 324

Tel.: (050) 363 3768

E-mail: accountancy@eco.rug.nl

Website: www.rug.nl/economie/faculteit/vakgroepen/accountancy

Algemene Economie

Mw. E.M. Baars-Drent, WSN 545

Mw. H.C.W.E. van der Vleuten, WSN 545

Tel.: (050) 363 7018 of (050) 363 3740

E-mail: E.M.Baars-Drent@eco.rug.nl of H.C.W.E.van.der.Vleuten@eco.rug.nl

Website: www.rug.nl/economie/faculteit/vakgroepen/dge

Business & ICT (BIK)

Mw. D.H.J. Kikkert, WSN 449

Tel.: (050) 363 3685

E-mail: D.H.J.Kikkert@eco.rug.nl

Econometrie

Mw. E.S. Bennink - Bambang-Oetomo, WSN 260

Tel.: (050) 363 3460

E-mail: E.S.Bambang.Oetomo@eco.rug.nl

Website: www.rug.nl/economie/faculteit/vakgroepen/econometrie

Financiering, Belegging & Accounting

Mw. D.H.J. Kikkert, WSN 449

Mw. N.R. Kempa, WSN 449

Tel.: (050) 363 3685 of (050) 363 3814

E-mail: D.H.J.Kikkert@eco.rug.nl of N.R.Kempa@eco.rug.nl

Website: www.rug.nl/economie/faculteit/vakgroepen/dfa

International Economics & Business

Mw. H. Scholtz, WSN 541

Tel.: (050) 363 3730

E-mail: H.Scholtz@eco.rug.nl

Website:

www.rug.nl/economie/faculteit/vakgroepen/internationalEconomicsBusiness

Marktkunde & Marktonderzoek

Mw. H.G.Tamling, WSN 450

Mw. J.M. Wiersema, WSN 450

Tel.: (050) 363 7065 of (050) 363 3686

E-mail: H.G.Tamling@eco.rug.nl of J.M.Wiersema@eco.rug.nl

Website:

www.rug.nl/economie/faculteit/vakgroepen/marktkundeEnMarktonderzoek

Clusters Faculteit der Bedrijfskunde

Voor (adres)gegevens wordt verwezen naar de website van FBK:

www.rug.nl/bdk/faculteit/bdk.

Bibliotheken

Bibliotheek Economie/Bedrijfskunde/Ruimtelijke Wetenschappen

Bezoekadres: begane grond WSN-gebouw, Zernikecomplex
Postadres: Postbus 800, 9700 AV Groningen
Telefoon: (050) 363 3708
Fax: (050) 363 3720
E-mail: biblio@eco.rug.nl
Website: www.rug.nl/economie/bibliotheek

Bibliotheek Faculteit der Rechtsgeleerdheid

Bezoekadres: Oude Kijk in 't Jatstraat 26 (Harmoniecomplex)
Postadres: Postbus 716, 9700 AS Groningen
Telefoon: (050) 363 5663
Faxnummer: (050) 363 5656
E-mail: bibliotheek@rechten.rug.nl
Website: www.rug.nl/rechten/bibliotheek

Universiteitsbibliotheek

Bezoekadres: Broerstraat 4
Postadres: Postbus 559, 9700 AN Groningen
Telefoon: (050) 363 5020
Fax: (050) 363 4996
E-mail: info@ub.rug.nl
Website: www.rug.nl/Bibliotheek

Onderwijscluster en Rekencentrum (RC)

RC Servicedesk en RC Servicecentrum

Bezoekadres: Landleven 1, Zernikecomplex
Postadres: Postbus 11044, 9700 CA Groningen

RC Servicedesk

Tel: (050) 363 3232
E-mail: rcservicedesk@rc.rug.nl
Website: www.rug.nl/rcsc

RC Servicecentrum

Tel.: (050) 363 8040
E-mail: rcsc@rc.rug.nl
Website: www.rug.nl/rc

Centrale Studentenadministratie (CSA)

Bezoekadres: Academiegebouw, Gebouw 12 (kamer 131), Broerstraat 5, Groningen

Openingstijden: 10.00-16.00 uur. In de zomerperiode gelden aangepaste openingstijden (zie mededelingen in de UK).

Postadres: Postbus 72, 9700 AB Groningen, tel.: (050) 363 5274.

E-mail: csa@bureau.rug.nl
Website: www.rug.nl/csa

Studenten Adviesbureau Groningen (STAG)

Bezoekadres: Uurwerkersgang 10

Postadres: postbus 72, 9700 AB Groningen.

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 10.00 - 16.00 uur.

E-mail: stag@bureau.rug.nl.

Website: www.rug.nl/stag

Belangrijke telefoonnummers van het STAG:

- (050) 363 8004 – informatienummer voor RUG-studenten;
Als u vragen heeft over studievertraging, over geld of over studiekeuze.
- (050) 363 4665 – informatienummer voor RUG-studenten;
Als u vragen heeft over studie- en stagemogelijkheden in binnen- of buitenland of over loopbaanplanning (aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt).
- (050) 363 8025 – informatienummer voor aankomende studenten;
Als u vragen heeft over een van de vele voorlichtingsevenementen van de RUG.
- (050) 363 8066 – informatienummer voor alle overige werkrelaties van het STAG

Loopbaan Adviescentrum (LAC)

Bezoekadres: Uurwerkersgang 10

Postadres: Postbus 72, 9700 AB Groningen

Tel.: (050) 363 8004

E-mail: stag@bureau.rug.nl

Website: www.rug.nl/lac

Studie Ondersteuning

Bezoekadres: toren van het Academiegebouw, 2e verdieping, Broerstraat 5,

Postadres: RUG - Studie Ondersteuning, Postbus 72, 9700 AB Groningen.

Tel. (050) 363 5548; fax (050) 363 5539.

E-mail: Y.M.Robert@bureau.rug.nl

Website: www.rug.nl/so

Vertrouwenspersoon RUG

Bezoekadres: Visserstraat 49.

Postadres: Postbus 72, 9700 AB Groningen.

Tel.: (050) 363 5435

E-mail: j.m.dam@bureau.rug.nl

Website: <http://www.rug.nl/bureau/expertisecentra/vertrouwenspersoon>

Studentenpsychologen

Oude Kijk in 't Jatstraat 41

9712 EC Groningen

tel. (050) 363 5544,

E-mail: studenten.psychologen@bureau.rug.nl

Website: www.rug.nl/bureau/expertisecentra/sz/psychologen

Bijlage C1: Huisregels Rekencentrum

Voor het gebruik van de computer- en/of netwerkfaciliteiten van de Rijksuniversiteit Groningen door studenten van de Faculteiten Bedrijfskunde, Economische Wetenschappen en Ruimtelijke Wetenschappen gelden de volgende voorwaarden:

Ten aanzien van de faciliteiten

1. Gebruiker zal de hem ter beschikking gestelde faciliteiten slechts gebruiken overeenkomstig de daaraan gegeven bestemming ten behoeve van onderwijs en onderzoek, daaronder mede begrepen het persoonlijk gebruik van e-mail en internetfaciliteiten.
2. Gebruiker zal ten aanzien van de aan hem ter beschikking gestelde faciliteiten de Huisregels en Ordemaatregelen Rijksuniversiteit Groningen, zoals deze door het College van Bestuur zijn vastgesteld, naleven.
3. Voor practica met bijzondere opstellingen kunnen door of namens het faculteitsbestuur aanvullende regels worden gesteld.

Ten aanzien van het account

1. Het account en het bijbehorende password zijn strikt persoonlijk en mag niet op welke wijze dan ook aan derden beschikbaar worden gesteld.
2. Het account geldt voor bepaalde tijd c.q. gedurende uiterlijk de periode van inschrijving als student van gebruiker.
3. Het is gebruiker niet toegestaan het account voor ongeoorloofde doeleinden te gebruiken, hieronder begrepen, maar niet beperkt tot:
 - Het verspreiden en/of gebruik van illegale software en virussen, van informatie waarbij intellectuele eigendomsrechten van derden in het geding zijn, en van beeltenissen of uitingen die strijdig zijn met hetgeen volgens het ongeschreven recht in het verkeer betamelijk wordt geacht.
 - Het zich onrechtmatig toegang verschaffen tot computersystemen of delen daarvan, het platleggen van computersystemen of enige andere activiteit, gericht op het belemmeren van de werking van computersystemen.
 - Het ontplooiën van commerciële activiteiten.
 - Het verzenden van bulkmail (spam). Hieronder wordt verstaan het verzenden van boodschappen naar een grote hoeveelheid personen of instellingen, waarvan in redelijkheid mag worden aangenomen dat velen daarvan de ontvangst niet op prijs zullen stellen. Dit laatste ter beoordeling van het ICT-beheer.
4. Gebruiker is gehouden toe te staan dat het onderhavige ICT-beheer, namens het faculteitsbestuur, in geval van vermoeden van misbruik, en inachtneming van eventuele ter zake geldende rechtsregels en voorschriften, onderzoek doet naar de geoorlooftheid van het gebruik van het account.

Ten aanzien van gedrag in de zalen

1. Het is de gebruiker niet toegestaan in de practicumzalen eet-, drink- en rookwaren te nuttigen of anderszins overlast te veroorzaken. Gebruiker is gehouden de hem ter beschikking staande apparatuur en faciliteiten met gepaste zorg te behandelen.
2. Gebruiker is gehouden zich overeenkomstig de hiertoe gestelde voorwaarden te gedragen, en eventuele aanwijzingen van het ICT-beheer terstond op te volgen.

Sancties

1. De gebruiker die op enigerlei wijze misbruik van de ICT-faciliteiten maakt, of in strijd handelt met bovenstaande regels, kan door het ICT-beheer voor een periode van maximaal dertig dagen het gebruik van de ICT-faciliteiten worden ontnomen, onverminderd de mogelijkheid dat op grond van de Huisregels en Ordemaatregelen RUG, maatregelen worden genomen.
2. Tegen de uitsluiting door het ICT-beheer kan beroep aangetekend worden bij het bestuur van de faculteit waar de student is ingeschreven.

Vermelding in gids

Het is de gebruiker bekend dat zijn e-mailadres, naam en opleiding worden vermeld in een mondiaal toegankelijke universitaire e-mailgids.

Bijlage C2: Ontruimingsinstructies

Deze ontruimingsinstructies gelden voor de volgende gebouwen:

- WSN-COMPLEX
- INTERIMGEBOUW WSN
- ZERNIKE-COMPLEX
- PLUTOSCHOOL

De studentenverenigingen krijgen in september 2003 van de afdeling Gebouwenbeheer een uitnodiging om studenten op te geven voor een instructieve rondleiding. Bovendien zal in september door het personeel van de afdeling Gebouwenbeheer een instructie worden gegeven over het ontruimen van de twee grote collegezalen. Dit zal gebeuren in overleg met de docent aan het einde van een college.

Verder gelden voor personeel en studenten de volgende algemene ontruimingsinstructies.

Bij voor-alarmsignaal: op- en neergaand geluidssignaal

1. Beëindig werkzaamheden; schakel elektrische apparatuur uit en trek stekker uit stopcontact.
2. Berg belangrijke stukken op en sluit bureau, kasten e.d. af.
3. Verbreek telefoongesprekken.
4. Wees attent op mededelingen via het centrale omroepsysteem.
5. Sluit ramen voor zover van toepassing.

Bij ontruimingssignaal: een signaal van constante geluidshoogte

1. Verlaat de ruimte en ga de gang op met medeneming van uw persoonlijke eigendommen.
2. Sluit de deur van de kamer; niet op slot doen.
3. Wees minder-invaliden behulpzaam bij het verlaten van het gebouw.
4. Volg de aanwijzingen van de docent of de ontruimers/c.q. de verlichte groene bordjes met witte pijl; ga niet met de lift maar via de trap.

Bij 'alles veilig'-signaal: een serie van gescheiden geluidssignalen

De gebouwen zijn weer toegankelijk.

Bijlage C3: Tips voor de afstudeeropdracht

Als u wilt dat de afstudeeropdracht duidelijk leesbaar is, er goed uitziet en voldoet aan de vormgevingseisen, gebruik dan de richtlijnen in deze paragraaf. Aan het eind van de paragraaf zijn de criteria vertaald in een checklist.

Taal en Spelling

Gebruik de voorkeurspelling. Deze is te vinden in de Woordenlijst van de Nederlandse taal, ook wel het 'groene boekje' genoemd. Let verder op de grammatica van zinnen en op de interpunctie. Problemen komen vaak voor bij het gebruik van 'hen' of 'hun', 'dat' of 'wat' en 'als' en 'dan'. Let ook op de interpunctie: wanneer gebruikt u een punt, een komma of dubbele punt? Als u dat niet weet, zoek het dan op. Denk goed na of u de afstudeeropdracht in het Engels of in het Nederlands gaat schrijven. Als u wilt deelnemen aan de internationale discussie, dan zult u in het Engels moeten schrijven. Schrijft u in het Engels, gebruik dan consequent Engels-Engels of Amerikaans-Engels.

Stijl

U heeft uw eigen stijl, maar de Nederlandse taal heeft er ook een. Daar moet u zich aan houden.

Verwijzingen en citaten

In de tekst zult u vaak verwijzen naar andere gedeelten in de tekst. Zorg ervoor dat de plek waar u naar verwijst er ook is en dat het de goede plek is. Niets is zo irritant als een verwijzing naar paragraaf 4.10 terwijl die er niet is. Deze omissies zijn vervelend. Veel erger is het als u iemands werk citeert en u vergeet de bron te vermelden. Dat is niet alleen irritant, maar u begeeft zich gevaarlijk dicht in de richting van plagiaat. En dat is verboden.

Vormgeving

U heeft een tekstverwerkingsprogramma gebruikt om de tekst te typen. De huidige tekstverwerkingsprogramma's bieden veel mogelijkheden om de tekst er mooi te laten uitzien. U kunt allerlei soorten lettertypen gebruiken, verschillende soorten kopjes, lettergroottes, enz. Om in de chaos van de vele soorten mogelijkheden enige orde te scheppen, geven we hier enkele richtlijnen waaraan een goed vormgegeven tekst moet voldoen.

- Nummering. Begin bij de titelpagina te tellen maar nummer deze zelf niet. Gebruik Arabische cijfers voor de paginanummering.
- Alinea's. Voor het onderscheiden van alinea's kunt u een witregel gebruiken of u kunt de alinea's laten inspringen. Welke methode u ook kiest, wees consequent.
- Structuur. Geef de structuur van de tekst aan door witregels boven en onder de titels van hoofdstukken en paragrafen.
- Eenvormigheid. Geef de soorten kopjes consequent hetzelfde lettertype en dezelfde grootte. Neem bijvoorbeeld voor de hoofdstuktitels hoofdletters en voor de paragraaftitels kleine letters die vet zijn. Wilt u woorden benadrukken zet ze dan cursief of onderstreep ze, maar gebruik beide

methoden niet door elkaar. Over het algemeen verdient cursief de voorkeur, omdat onderstrepingen te schreeuwerig zijn. Gebruik dezelfde methode voor het weergeven van opsommingen. Maak een keuze tussen gedachtestreepjes, sterretjes of punten.

- Letterkeuze. Voor de lopende tekst is het handig om lettertypen met schreven te kiezen. Schreve letters zijn letters met kleine horizontale streepjes aan de uiteinden. Door de schreven lijkt het alsof de letters aan elkaar zijn geschreven.
- Regelaafstand. Regelaafstand 1,5 is standaard, maar is afhankelijk van de lettergrootte. Kies voor een goed leesbare tekst een regelaafstand die 3 punten groter is dan het lettertype.
- Regellengte. Een goed leesbare regel bevat ongeveer tien tot zestien woorden.
- Figuren. Tabellen, grafieken, diagrammen, schema's, foto's, afbeeldingen, enz. zijn figuren die in een tekst kunnen worden opgenomen. Tabellen gebruikt u als u kwantitatieve gegevens in een oogopslag wilt presenteren. Grafieken gebruikt u als u relaties wilt laten zien tussen variabelen. Schema's gebruikt u als u bijvoorbeeld bepaalde processen of kringlopen wilt laten zien. Voor het gebruik van figuren geldt dat:
 - elk figuur een titel, een nummer en een bronvermelding bevat;
 - in de tekst naar de figuur wordt verwezen: bijvoorbeeld zie 'figuur 4.1' in plaats van zie 'onderstaande figuur';
 - ze van belang zijn voor de lopende tekst. Zoniet, dan kunnen ze beter in een bijlage worden opgenomen;
 - de figuren zo dicht mogelijk bij de tekst worden geplaatst waar ze bij horen.

Onderdelen van een afstudeeropdracht

- Titelblad

Op een titelblad staan de titel, de namen van de auteurs, de datum waarop de afstudeeropdracht is geschreven en de naam van de organisatie waar de auteurs werkzaam zijn.

- Samenvatting

Als u wilt dat uw afstudeeropdracht ook wordt gelezen door mensen die het toch al druk hebben, is het handig een samenvatting mee te geven. Iemand die niet veel tijd heeft, kan dan toch (globaal) kennisnemen van de inhoud en vervolgens besluiten de afstudeeropdracht alsnog in zijn geheel te lezen.

- Inhoudsopgave

Een goede inhoudsopgave bevat de volgende onderdelen met bladzijdennummers:

- de nummers en titels van de hoofdstukken en paragrafen;
- de literatuurlijst;
- de nummers en titels van de bijlagen.
- Centrale tekst

De centrale tekst bevat vaak een inleiding waarin de afstudeeropdracht wordt ingeleid door de aanleiding en de aanpak te vermelden. Daarna volgt de eigenlijke tekst van de afstudeeropdracht.

- Bijlagen

In de centrale tekst houdt u de grote lijnen aan. Veel detailwerk kunt u beter in een bijlage opnemen, dat bevordert de leesbaarheid en het volgen van de

rode draad in uw betoog. Bedenk dat de inhoud voor u gesneden koek is, want u heeft het al vijf keer herschreven. Maar voor de lezer is het allemaal nieuw, dus die moet niet worden overvoerd met details. Stop daarom alle noodzakelijke details in bijlagen.

– Bronvermelding

Het is een goede gewoonte om als u citeert (beperk citaties wel) of anderszins gebruik maakt van werk van anderen, daarvan de bronnen te vermelden. U pleegt anders plagiaat.

Checklist afstudeeropdracht

Heeft u uw afstudeeropdracht af, controleer dan of deze aan de volgende 12 eisen voldoet.

1. Is de probleemstelling helder geformuleerd?
2. Is de structuur van de tekst (opbouw alinea's en opsommingsstructuur) logisch?
3. Zijn de zinnen goed leesbaar geformuleerd?
4. Sluit het woordgebruik en de inhoud aan bij het niveau van de lezer (formeel, populair, vakjargon)?
5. Is de inhoud vakinhoudelijk verantwoord en voldoende onderbouwd?
6. Is de probleemstelling en/of oplossing origineel?
7. Is naar de relevante literatuur verwezen?
8. Is het gebruik van literatuurverwijzingen, noten, figuren e.d. juist?
9. Bevat de tekst geen taal- en spellingsfouten?
10. Is de tekst technisch goed vormgegeven (lay-out)?
11. Heeft de tekst een goede inleiding waarin wordt ingegaan op de centrale vraagstelling?
12. Bevat de tekst een samenvatting of conclusie?

Als u ondanks bovenstaande adviezen toch vastloopt in uw afstudeeropdracht, aarzel dan niet om bij een docent of studieadviseur lang te gaan. Studie Ondersteuning organiseert een paar uitstekende cursussen voor het opzetten en afronden van een afstudeeropdracht.

Bijlage C4: Tips tegen RSI

RSI, wat doet u ertegen?

RSI staat voor 'repetitive strain injury' en is een complex van klachten aan nek, schouder, boven of onderarm, elleboog, pols of hand, of een combinatie hiervan. Denk aan pijn, tintelingen, geïrriteerde spieren en krachtvermindering. U kunt er veel last van hebben en veel dingen kunt u er niet of nog slechts in beperkte mate door doen. RSI ontstaat altijd door een combinatie van factoren: door een slechte werkhouding, verkeerde techniek, te lang doorwerken, stress, en een verkeerd ingerichte werkplek. Vooral met beeldschermwerk loopt u risico's. Maar RSI kan ook optreden bij andere bezigheden met veel repeterende bewegingen in dezelfde houding. Bijvoorbeeld bij werk in de bouw, als kleermaker, lader, lossen en inpakker.

Dat u achter de computer een muisarm kunt oplopen, zal u vast niet zijn ontgaan. RSI, zoals de 'muisarm' officieel heet ('muisarm' is een term uit de media), valt onder de klachten aan het bewegingsapparaat dat tot de groep van RSI behoort. Minder bekend is wat u er allemaal tegen kunt doen. Daarom zetten we dat voor u op een rij.

Wat doet u tegen RSI?

- Neem regelmatig even pauzes voor rust, beweging of voor rekoefeningen.
- Breng variatie aan in uw werk. Wissel makkelijke en moeilijke werkzaamheden af.
- Zorg voor een goede werkhouding. Zit rechtop en zorg dat de hoek tussen bovenbenen en onderbenen 90° is als uw voeten plat op de grond staan. U heeft hier wel een goede stoel voor nodig, waarvan zithoogte, rugleuning en arMLEUNINGEN instelbaar zijn. De rugleuning moet vooral steun geven in de holte van de lage rug. ArMLEUNINGEN ontlasten uw schouders. Stel ze zo in dat uw bovenarmen ontspannen op de arMLEUNING hangen en een rechte hoek vormen met uw onderarmen.
- Zet het beeldscherm recht voor u neer, niet te dicht bij. Voorkom dat u met een verdraaide nek werkt. Zorg dat de bovenkant van het beeldscherm een centimeter of tien onder ooghoogte staat. Voorkom hinderlijke reflecties van ramen. Gebruik grote lettertypen, zodat u niet voorover gaat hangen om de letters te lezen.
- Houd uw pols gestrekt bij het aanslaan van de toetsen. Voorkom dat u uw polsen sterk achteroverbuigt. Ontspan uw polsen wanneer u even pauzeert van het typen.
- Ook bij het werken met een muis moet u uw pols gestrekt houden. Laat uw hand niet op de muis liggen, maar ontspan hem regelmatig.

- Gebruik vaker de functietoetsen van uw computer i.p.v de muis. In de menu's van windows staan welke dat zijn. 'Print' is bijvoorbeeld Ctrl-P, 'bewaar' is Ctrl-S.

Wilt u weten of u tot de risicogroep behoort? Doe dan de RSI-test van de FNV op 'www.bbzfnv.nl/rsi/testen/rsitesten.html'.

Zie ook 'www.debeweging.presteert.nl' of 'www.rsi-vereniging.nl' (met hierop diverse links!)

Informatie:

Voor advies of een folder over RSI kunt u terecht bij de Arbo- en Milieucoördinator. Voor de FEW is dit dhr. C.H.M. (Cor) van den Hombergh, WSN 313 tel. (050) 363 3729. Voor de FBK is dit mw. I.F. (Iefke) Duzink, WSN 618, tel. (050) 363 7364.

Tevens kunt u contact opnemen met de Arbo- en Milieudienst van de RUG: Visserstraat 47, 9712 CT Groningen, tel. (050) 363 8010.